

ب 923 به رزنجی، یاسین قادر

مه رگی وه نه وشه / نووسینی یاسین قادر به رزنجی. — چ 3 — سلیمانی:
(چاپخانه ی کارۆ)، 2010.
402 ل: 16.5×23 سم.
کۆمه لئ چیرۆکی رۆژنامه نووسی. —
1 — چیرۆکی کوردی. 2 — ناویشان.

ناوی کتیب: مه رگی وه نه وشه

ناوی نووسەر: یاسین قادر به رزنجی

بابه ت: چیرۆکه هه وال

چاپ: چاپی یه که م 2000، چاپی دووهم 2002، چاپی سێیه م 2010

مۆنتاژ: مه هدی ئه حمه د قادر

دیزاینی به رگ: بازیان جه لال

وینه ی به رگ: به سهوود وه رگرتن له تابلۆیه کی هونه رمه ند رۆسته م عه بدولعه زیز

چاپ: چاپخانه ی کارۆ له سلیمانی

تیراژ: 1000 دانه

ژماره ی سپار دن: 2645 ی سالی 2009 ی وه زاره تی رۆشنیبری

نرخ: (6000) دینار

له سه ر ئه رگی (چاپخانه ی کارۆ) چاپ و بلاوکر او ده ته وه

پیشکشہ :

دایکم و خوشکہ کہم،

ہاوسہرو کچہ کہم..

لہوانیشہوہ بو

گشت کچان و ژنانی گہلہ کہم..

لہ گہل خوشہویستیمدا

یاسین

پیشہ کی

د. رفیق سابر

(مہرگی و ہنہوشہ) کتیبیکہ لہبارہی دیار دہی توندوتیژی و لایہ نیکی نیمچہ شاردراوہی ئەم دیار دہیہ لہکۆمەلی کوردستاندا پیشان دەدات. نووسەری ئەم کتیبە، کاک یاسین قادر بەرزنجی، لہریگی کۆمەلە رووداویکی تراجیدییانەوہ، کەبەشیوہیەکی چیرۆکنامیز دەیانگیڕیتەوہ، سەرنجمان بۆ لای ئەو ستەم و تاوانانە رادەکیشتیت کەبەھۆی دلپێسی، یان بیانووی جۆراوجۆر، لەوانە بەبیانووی شەرەفەوہ، بەرامبەری ژنان و کچانی کوردستان دەکرین. رۆژانە بەبەرچاوی ھەمووانەوہ، ژنان و کچان رووبەرۆی شیوازی جۆراوجۆری توندوتیژی دەبنەوہ، ئەوان تێھەلدەدرین، ئەتک دەکرین، دەسووتیندرین و دەکوژین، ئەم تاوانانە بەزۆری لہلایەن کەسانی ھەرە نزیکی قوربانیانەوہ (باوک، برا، میرد، ئامۆزاو.. تاد) ئەنجام دەدرین و بەناسانی تێدەپەرن، تاوانبارانیش دواى سزایەکی سووک، یان زۆر جار بى سزادان و بەدەستی خویناوییەوہ تیکەلی کۆمەل دەبنەوہ، وەک

ئەوھى تاوانەكانيان بەشىك بىت لەپىداوئىستىيەكانى مانەوھو
بەردەوامبوونى كۆمەلى كوردستان.

ئاخۇ كۆمەلىك دەبىت لەچ ئاسىكى دارمانى ئەخلاقى و ئىنسانىدا بىت
كە رىگا بەم جوړە تاوانانە بدات و ئەوھندە بەئاسانى تاوانباران قبوول
بكاتەوھ.

بلاوبوونەوھى دياردەى توندوتىژى، بەتايبەتى بەرامبەرى ژنان،
ئەنجامىكى ترسناكى كۆمەلايەتى و كولتورى و ئەخلاقى لى كەوتۆتەوھ،
ئەنجامەكەيش ئەوھى كەخەرىكە توندوتىژى زەبرپەرەرى دەبنە دياردەى
ئاسايى و قبوولكرا و ھەموومان، بى ئەوھى بەخۆمان بزائىن لەگەلىان
رادىين.

ئەم كتيبە پيش ھەر شتىك ستايشىكى قوربانىيانى توندوتىژى و زەبر
پەرسىيە، كتيبيكە ھاوسۆزى و رىزلىناني نووسەرەكەى لەو قوربانىيانەى
بە پەرۆشەوھ باسى كردوون دەردەخات، بەلام ھەك ھەر كتيبيكى ترى لەم
جوړە، ھەندىك ئەنجامى ترسناكى ئەم ديارديەمان پيشان دەدات
كەدەشىت ھوشياريمان بەرامبەرى مەترسىي توندوتىژى زياتر بكات و
ھانمان بدات، ھەر نەبىت لەبەرخۆمان و بو پاراستنى سروشت و ناوھروكى
ئىنسانىيانەى خۆمان، پيش بەتوندوتىژى و زەبرپەرەرى بگرين و كار بو
كۆمەلىكى پردادو جواتر بکەين.

سليمانى

2009/12/12

پيشهكى چاپى يه كه م

چيروكه هه وال ژانريكى كارى رۆژنامه گهرى دواى راپه رين

ئازاد جنديانى

كاتى دهستكرا به دهر كردنى رۆژنامهى كوردستانى نو، هيشتا كۆمهلى كورد هوارى له ژيئر كارى گهرى راسته وخوى راپه رين دا بو، كه شوهه و اوى شوپرشگيپرى به سهر بارودوخه كه دا زال بو، به شيويهه كى گشتى ره و اجى نووسينى سياسى و ئه ده بياتى سياسى و بگره ريبورتاژى سياسى بو، هيشتا جه ماوهر له سهر ده مى دروشمه كان دوورنه كه وتبووه وه و دهرچوونى رۆژنامه كه ش وهك ئه زمونىكى پيشه روه نو بۆ خوى هويه كى تر بوو تا خه لكه كه دهرچوونه كه ي به زور بزائن و باوه شى گهرمى بۆ بكه نه وه، بويه له وه سهر ده مى ده سپي كه دا رۆژنامه قبول ده كرا، گهرچى كرچ و كال و سه قه تيش بى. به لام و رده و رده له گه ل گۆراني سايكولۆژى ده سته جه معى كۆمه ل و دووركه وتنه وه ي زه مه نى له كه ش و هه و اوى راپه رين و نه مانى

كارىگەرىيە راستەوخۆكانى پاپەپىن بوو ھۆى ئەو ھى كەچىتر پۇژنامەكە بە ھەمان شىۋەى دەسىپكى خۇى پەواجى نەبى، ئەو پراستىيەك بوو پىش پوودانى ھەستى پىكراو گۇپرانىك بەسەر رەوشى پۇژنامەكەدا ھىنراو بەمەش بى رەواجى لەسەر خۇى كەلى كىرد، بەلكو ئەو بى پەواجىيەى ھەر نەبىنى و لەبرى ئەو وەرچەر خانىكى ئەنجامدا. لەسەردەمى ئەو وەرچەر خانەدا بوو كە پۇژنامە نووسەكانى دەرگى تازەو شىۋازى كارى پۇژنامەگەرى تازىيان لەسەر لاپەرەكاندا نەخشانى (چىرۇكە ھەوالىش) يەكىك بوو لەو شىۋازە نووسىنانەى كە لەو سەردەمەدا سەرى ھەلداو جىى خۇى كىردەو.

چىرۇكە ھەوالەكانى كوردستانى نوى كە دەسىپكەكەى لەلایەن ھەردو پۇژنامە نووس كاك غىاث الدىن نەقشبندى و كاك ياسىن قادىر بەرزنجى يەو دەستى پى كىردو دواتر بە ھەولى كاك ياسىن و ھاندانى خوينەران و بەرپىرسانى پۇژنامەكە بەردەوام بوو، سەرکەوتنى زۇرى وەدىھىناو خوينەرىكى زۇرى لەدەور كۇپۇو.

كۇپۇونەو ھى ئەو ھەموو خوينەرانەو پەواج پەيدا كىردنى ئەو جۇرە پىپۇرتازە پۇژنامەگەرىيە، لەلایىكەو بۇ توانا و سەلىقەى پۇژنامە نووسەكە لە دەرشتن و بەكارھىنانى عونسەرەكانى چىرۇك، بە تايبەت عونسرى گىپرانەو دەگەرپايەو، بەلام لەلایىكى دىكەو بۇ تازەى بابەتەكە خۇى دەگەرپايەو.

كورد، بۇ خۇى تا دواى پاپەپىن بە ھۆى ھەلومەرچى سىياسىيەو نەيتوانىو پۇژنامەيەكى پۇژانە دەرپكا، بۇيە ئەزمونەكانى لەو بواردە زۇر كەم بوو، ھەروا بە ھۆى سىياسەتى پراگەياندىنى حكومەتى بەغداش كە پەنگدانەو سىياسەتى تۇتالىتارى حزبى بەعس بوو، بوارى پراگەياندىش، وەكو بوارىكى دىكەى ژيانى كۇمەل كۇنترۇل كراو بوو، لە مەرکەزەو

برگه کانی سیاسه تی راگه یانندن دیاری ده کراو به شیوه یه کی زور پو لیسایانه ش چاودی ری جیبه جیکردنی ده کرا، یه کی له و سیاسه تی راگه یانندنه ی به عس نه وه بوو که ژیا نی کومه لی عیراق، به شارو لادیوه به ژیا نیکی جیگیرو بی گپروگرفتی کومه لایه تی، ئابووری، روونا کیری و... هتد.. نیشان بدری، نه و سیاسه ته که له بنه پره ته وه سیاسه تیکی دیماگۆگی بوو به و نامانجه بوو که به عس واپیشان بدا که خویندنه وه ی فله سه فی و کومه له یه تی نویی بو کومه لی عیراق (له کۆتایشدا بو هه موو کومه له عه ره بیه کان) زانستی و راست و دروسته و به و خویندنه وه و ستراتیز دارشتنه توانیویه تی کار بکاته سه ر بزواتی میژوو و کومه لی عیراق بخاته سه ر پرسی پیشکه وتنی کومه لایه تی و نا کۆکیه کانی ناو هه ناوی کومه لی به قازانجی چین و تویره چه و ساوه کانی یه کالاکردۆته وه.

چیرۆکه هه وال، له بنه پره تدا گپرانه وه و وینا کردنی کیشه ی کومه لایه تی و ئابوری و سایکۆلۆژی و هی تره که ده کری له کومه لی پیشکه وتوو پاشکه وتوودا پروو بدن و زور به ی جاریش کاره ساتی دلته زینیان لی که وتۆته وه، بۆیه له پوژنامه کانی عیراقدا له کوردستانی سه رده می به عیشدا باسکردنی نه و دیارده یه و پروداوانه پیچه وانه ی سیاسه تی ره سمی حکومه ت بوو، بۆیه باسکردنیان قه ده غه بوو. بی جی نیه لی ره دا نه وه ش بلیین که حزبی به عس ریگه ی نه ده دا گورانی و موسیقای خه ماوی له عیراقدا تو ماری کرین و بلا و بکری نه وه، به بیانووی نه وه ی که گویا له کومه لیکی سو سالیستدا فاکته ره ماددی و مه عنه وه یه کانی نامۆبوونی مرو ؤ نه ماوه و هه بوونی ده قی نه ده بی و هونه ری خه ماوی نه ده ب و هونه ری سه رمایه داریه.

له شوینیکی نه م و تاره مدا ناوی کاک یاسین به رزنجی - م هیئا که نه م له دارپزه رانی نه و جو ره کاره پوژنامه نووسییه بوو که لای خو مان به (چیرۆکه

هه‌وال) ناوی دهرکردوهو به‌شیوه‌یه‌کی سهرکه‌وتووانه درپژیه‌ی پیداو له ماوه‌ی چه‌ند سالی‌کدا چه‌ندین(چیرۆکه هه‌والی) شایسته‌و به‌پیزی بلا‌وکرده‌وه، که هه‌رئه‌وه‌ش وایکردوه ئه‌و جوړه ژانره پوژنامه‌نووسیه بره‌وی پی‌بدری‌و به‌ر بلا‌وتربی‌و خه‌لکانی زوړو پوژنامه‌ی تریش گرنگی پی‌بدن.

(چیرۆکه هه‌واله‌کانی) کاک یاسین هه‌لقولای ناو کۆمه‌لن و له بنه‌رته‌دا هه‌ریه‌که‌یان له هه‌والیکی ناو کۆمه‌له‌وه ده‌ست پی‌ده‌کن، که دواتر خه‌یالی پوژنامه‌نووس و شاره‌زاییه‌کانی له هونه‌ره‌کانی چیرۆک نووسین و شانۆگه‌ری نووسیندا له هه‌والیکی تراژیدی پووته‌وه ده‌یکاته به‌ره‌میکی به‌پیزو شایسته‌و سه‌رنج راکیش. ئه‌و ئه‌زمونه زوړه‌ی کاری شانۆییش که‌لای کاک یاسین که‌له‌که بووه سه‌ره‌له‌نوی له دارشتنه‌وه‌ی (چیرۆکه هه‌وال)ه‌کاندا شوین په‌نجیه‌یان دیاره‌و هه‌ر ئه‌مانه‌ش به‌شیک له سه‌رکه‌وتنی چیرۆکه هه‌واله‌کانیان ده‌سته به‌رکردوه.

له‌کو‌تاییدا ده‌ستخو‌شی له کاک یاسین ده‌که‌م ودا‌واش له پسپو‌رانی پوژنامه‌نووسی ده‌که‌م که گرنگی به‌لیکۆلینه‌وه له‌و ژانره پوژنامه‌نووسیه‌ بدنه‌و له‌سه‌ری بنووسن و لایه‌نه جو‌راو‌جو‌ره‌کانی تا‌وتوی بکه‌ن.

سلیمانی

2000/2/21

مەپرسن چۆن كۆزرام !

رۆژى 2003/1/14، دادگای جینایاتی كەركوك لەكیشەیهكى كۆلییهوه
كەپۆژى 2001/7/28 لەگوندی (ماخۆ بزنان)ى سەر بەسەنگەسەر
روویدا بوو..

لەو رۆژەدا (خەرمان)ى تەمەن 25 ساڵ بزر بوو، دوای خۆى كۆرە
(12) ساڵەكەى و كچە (11) ساڵەكەى و كۆرەكەى تری كەلەوان بچوكتەر،
بەواق و پرمایى و رەنگى پەپىوهوه لەچاوه و پوانى رەنگ و دەنگ، یان
هەوائىكى دایكەكەیاندا بوون.

بەلام پاش چەند رۆژىك هەوائى دۆزینەوهى لاشەى دایکیان گەیشتە
گۆییان و لەمالە خزم و كەسوکارەوه، بەهەنسكى پەر لەگریانەوه برانە
بەردەمى دادوهرى لیکۆلینەوهوه لەوئى گۆئى لەقسەى كۆرە گەرەكەو
كچەكەى (خەرمان) گێرا..

شەویك بەر لەبزر بوونى ئەو !

كۆرە گەرەكەى (خەرمان) كەقوتاییى پۆلى پینجەمى سەرەتاییە،
لەبەردەم دادوهرى لیکۆلینەوهوه و تىبوى:

– پڕواناكەم دایكەم بزر بوویت، ئەو شەوهى بۆ بەیانى دایكەم دیار نەما،
باوكەم بەدارو بەرد لیبیداو لەئیمەش توورە بوو، وتى بخەون، ئیمە چووینە
ژێر بەتانى ولەترساندا خەومان لیکەوت، كەبەیانى لەخەو هەلساین، باوكەم
وتى دایكتان بزر بووه!

ئەو بوو سى مانگ دواى كوژرانى، تەرمەكەى لەولا (ماخۆ بزنان)ەو
دۆزرايەو، باوكم لەگەل داىكمدا زۆر خراپ بوو، دەيگوت: شىت بوو
بەردى تيگرن، ھەرگيز ريگاي پى نەدەدا لەمال بيتە دەروە.

ئەو رۆزەى خەرمان ديار نەما !

كچەكەى خەرمان كە قوتايى چوارەمى سەرەتايى بوو، بەدادوهرى وت:
-من و برا گەرەكەم و برا شەش سالانەكەم، پيگەو لەو ژوورەى تيايدا
دەژيائىن لە (ماخۆ بزنان) پيگەو دەماينەو و باوكم بەتەنيا دەچوو بو
بنيشتكردن، زۆر جار داىكم بەتەنيا لەگۆشەيەكدا كز دادەنیشت و
لەبەرخۆيەو قسەى دەكرد، ئەو بەيانىيەى كە داىكم ونبوو، ھيشتا زۆر
زوو بوو، بانگى كردين و وتى "ھەلسە خۆت و براكانت بچنە سەر كانىيەكەو
دەموچاوتان بشۆن و ئاو يينن تا چايى لى بنيم.."
كە رۆيشتىن باوكيشم ھات بو نويزكردن.. ماويەكى كورتمان پى چوو،
كە ھاتىنەو داىكم ديار نەما بوو، باوكم يەكسەر چوو سۆراخى و گەران
بەدوايدا، بەلام ديار نەما بوو، من داىكم و باوكم خۆشەوييت..

دايك و باوكەكەى خۆى وتيان چى ؟

*دايكە ھەفتا سالەكەى خەرمان، دواى سويندخواردن بەكەلامى خودا،
لەليكوآينەو ھەدا وتى:

-من سكالام ھەيە دژى تۆمەتبار (ميردى كچەكەم)، من گومانم لىيەتى
كە ئەو دەستى ھەبيت لەونبوونى كچەكەم و كوشتنىدا، چونكە لەو ھەو بەر زۆر

خراب بوو لهگهلی، کچهکهه همیشه دهیوت (میردهکهه خراپه لهگهلم، بهباشی خهرجی مالمان ناداتی، بهلکو پارهکانی تهرخانکردووو بؤ باخ)، لهبهرنهوهی خهرمان بهشیوهی ژن بهژن درابوو به(رهسول)، ههر بویه نهدهتوراو دانی بهخویدا دهگرت.. کویرایم دایه، ههموو جاریک دهیوت: دایکه رهسول زور خراپه لهگهلم، جوینم پیدهداو لیم دهدا.. (نهوهی وتو فرمیسک بهری چاوی گرتو گریان نهیهیشت چی دی بهدادوهر بلییت)

*باوکه هفتا دوو سالهکهشی وتی:

13ساله که کچهکهه ژنی رهسول بوو، لهزاری دایکی خهرمانهوه دهزمانی کهبهردهوام کیشهو ناخوشی لهمالیاندای بووهو شهرو ئاژاوه لهنیوانیاندای روویداوه، ههرگیز پیویستی مالی بؤ دابین نهکردووو کچهکهه بهسکی تیرو بهده برسی بووه.

خهرمان وتوویهتی گوايه میردهکهی بهنیازی ژن هیئانهوهی تر بووه، ههروهها ئیستا که رهسول بی عهقلی دهخاته پال کچهکهه ئەمه ئەسلی نییهو بوختانه، کهمن کچم داوه بهو عهقلیی تهواو بووهو کچیکی سهلاربوو، کاتی چوونه گوندی ماخو بزنان بؤ بنیشتکردن ئاگادار بووم، کاتیکیش دواي دیارنهمانی چوممه نهو ناوه ژنی یهکیک لههاوپرکانی رهسول پیی وتم (ههر رهسول دهزانی کچهکههت چی لی بهسهه هاتووو.. من ونبوونی نهوو پاشان کوژرانی بهپیلانی میردهکهی خوئی دهزانم، لهبهرنهوه داوا لهداداگا دهکهه کاری یاسایی بهرامبهه رهسول نهنجام بدات..

چون کوژراوه ! ?

کاتیک لهپرۆژی 2001/9/8 داو لهسهه داواي (پولیسی ناشتی) لاشهی (خهرمان) برایه بهشی دادوهریی پزیشکی بؤ پشکنین و دوزینهوهی هوکاری مردن، پزیشکی نهوی لهراپورتهکهیدا نووسیبووی:

- لاشهكەى رزىوھ و ئىسكەكانى لەبەر يەك ترازاون، ھىشتا سەرى لەملى نەبووھ تەوھ، بەشيك لەپىستى پشتى وشك ھەلاتوھ، شكان لەكەللەسەرو ئىسكەكاندا بەدىناكرىت، ھىندە نەبىت شوپنەوارى شكانى كۆن لەددانى سەرو خواروھى دەمىدا ھەستى پىدەكرىت، ئەویش ماوھى شكاندىيان ديارى ناكرىت.. بەلام ديارە لاشەكە ھىنى ژنىكەو كەسوكارەكەشى بەھوى جەلكانىيەوھ ناسىويانەتەوھ، كە لەكاتى مردنىدا ماكسىيەكى مارۆنى و بىجامەيەكى قاوھى گول گولئى لەبەردا بووھ.

ئەى مېردەكەى چۆن ئەو بەسەرھاتە دەگىرئەتەوھ ؟ !

رەسوئى مېردى خەرمان، كەلەدايك بووى 1960-ھو كاسبكارەو خويىندەوارى نىيە، بەدادگاي بەرپىزى وتووھ:

-خەرمان لەسالى 1988-ھو خىزانم بووھ، من ماوھى 25 سال دەبىت بو بنىشتكردن لەوھرزەكانى بەھارو ھاویندا دەچمە دەرەوھ، كەدو اجار چووینە (ماخۆبزان) دووكەس پاسەوانى ناو گوندەكە بوون، چونكە خەلكەكەى ئازەلداربوون، كەخەلكى ئازەلىيان دەبەردە دەرەوھى گوند ئەوان پاسەوانى مالەكانىيان بوون، ئىمە لە 2001/6/13دا چووینە ئەوئى، بەلام رۆژى 7/28 كاتئ لەكانى گەپراينەوھ دەبىنم خەرمان ديار نىيە، تالەمانگى (9)دا تەرمەكەى دۆزرايەوھ، بەلام نازانم لەكوئى دۆزرابووھوھ، چونكە ئەو كاتە بەتۆمەتى كوشتنى ئەو من زىندانى كرابووم..

ئەو رۆژەى ديار نەما زۆر بەدوایدە گەپراين، پاسەوانەكانى گوندەكەم لەگەلدا بوو، بەلام ھىچ ئەنجاممىكان دەستنەكەوت، بو سبەينئى ھەرسى مندالەكەم ھىنايەوھ بو مالى برايەكى خەرمان، پاشان لەگەل براكەى چووینەوھ ئەو گوندەو كەوتىنە گەپران و سوؤراخ، بەلام ھىچمان دەستنەكەوت،

لهگه ل خيزانه كه م نيوانمان باش بوو، به لام ميښكي ته واو نه بوو،
دروجرانم ده يانزاني كه ماويه كه نه و حاله ته ي به سه ردا
هاتبوو.. (ئيدريس) له و كه ين و به ينه و له سو راخم به دواي خه رماندا
ئاگاداره.. كه سو كاره كه ي راستنا كه ن كه ده لين من كوشتوومه، چون دا يكي
سي مندالم ده كوژم، كي شتي واده كات؟! من ئاگادارم كه ددانيكي شكابوو،
چونكه هر خوم بردمه لاي دكتور له كاريژه وشكو له ته كه ي تريان بو
دهر هينا.. به لام له بيرم نه ماوه دداني سه ره وه بوو يان خواره وه، چونكه نه وه
پينج سال له مه و به ربوو..

گه ر بليم هر گيز نيوانمان تي كه نه چوو نه وه درو ده كه م، زن و ميرد هه يه
شهريان نه بوو بيت.

شايه تي ئاگادار يش وته ي خوي هه بوو ..

ئيدريس، شهريكي ره سول له دهر هيناني بنيشتدا له داره كاني نه و
ناوچانه ي پشده ر له دادگا گوي له ئيفاده ي گيرا، دواي نه وه ي ده ستيدا
به قورئانه كه دا وتي:

- نه و روژه، سه عات 6.30 ي سه رله به ياني كوره گه وره كه ي ره سول هات و
ئاگاداري كردم كه خه رمان ي دا يكي ديار نه ماوه، هه روه ها وتي باو كم
به شوينيدا ده گه ريت، منيش چووم و كه وتمه سه رو سو راخي، دوايي ده وري
سه عات (9) پي كه وه چووينه سه نكه سه ر، چونكه له و گوندانه وه هه ر يه ك ريگا
هه يه و ده چي ته وه سه ر سه نكه سه ر، نه و روژه ره سول زور شپريزه بوو، بو
سه به ين ي منداله كاني برده وه بو سليماني، وتي به لكو نه مه خوايه
خه رمانيش چووبي ته وه بو نه وي، نه وه بوو دواي ماويه كه ي تر لاشه ي
خه رمان دو زرايه وه.

من هیچ کاتیک ناگام له شه پرو ئاژاوه یان نه بوو، به لام زور جار له ره سول-م
ده بیست که ده یوت باری دهر و نیسی ژنه که م هیلاک و خراپه، هیچ
که سیشمان، نه ئیمه و نه پره سول چه کمان له لانه بوو.

داواکاران له خوینی کچه که یان ده ست هه لده گرن..!

یهک روژ بهر له وهی دادگا دوا دانیشتنی خوئی بو ئه و کیشیه بکات و
برپاری خوئی دهر بکات، باوکی خهرمان دوا قسهی خوئی کردو وتی:
من له پئی خواو له بهر خاتری سی منداله که ی خهرمان له تومه تبار
خوشده بو هیچ داوایه کم له سه ری نییه.. چونکه من نازانم ئاخو دهوری
هه بووه له له ناو بردنی کچه که مدا یان نا..!
به هه مان شیوهش دایکی خهرمان دهستی له داوا که ی له وه و بهری
هه لگرت و به دادگای وت:
-من قسه م نه ماوه، هیچ پاره یه کیشم له پره سول و هرنه گرتوو و هیچم
له سه ری نییه..!

برپاری دادگا

دادگا“ له بهر روئشنایی لیكۆلینه وه سه ره تاییه کان و قه زائیه کان و دوا ی
دانیشتنی ئاشکرای ئه و روژه (2003/1/14)، به پئی گو یگرتن له داواکاران و
منداله کان خهرمان و تومه تبار و شایه ته کان، گه یشته ئه و نه نجامه ی
له هه لومه رجیکی ته مومژا ویدا (خهرمان) کوژراوه، هیچ به لگه یه کیش نییه بو
سه لماندنی به شداریی (ره سول) له کوشتنی ژنه که یدا، هه ر بویه دادگا
برپاری ئه وه یدا (ره سول) له و تومه ته بی بهری بکریت که دراوه ته پالی و
له زیندان ئازاد ده کریت..

رۆحیانەتی خەرمائیش قسەى خۆى هەيه !

ئەو بەدبەختە تەنیا بەجل و بەرگەكەيدا ناسرايهو، بەهۆى بيجامەيهكى
قاوهيى گول گولئى و ماكسيهكى مارونئى.. زانرا ئەوه ژنە 25ساله
بەشمەينهتەكهيه، كه هەر لەمندايبهوه كرايه قوربانئى دياردهيهكى گەندەل و
بپيارئىكى دواكهوتوو، كرابه قوربانئى ژن بەژن..

ئەو درا بەپياويك بەرامبەر بەژنيك بۆ براكهى خۆى..

هەرچەندە هەر زوو ئەو ساباته رووخاو بەدەستئى (عومەرئى) براى
ژنەكهى كوژراو براكهشى چەند ساله ميوانئى زيندانئىكى نووتەك و بئى
پيكنين و حەپەساوه..

رۆحیانەتى ئەو چاره رەشه بەدەنگئى بەرز دەلييت:

-بۆ واتانکرد.. راست و چەپئى خۆم نەدەناسئى.. بۆ بئى پرسئى خۆم و
بەو مندايبه دامتان بەشوو!؟

پاشان بەلالانەوهو لاواندەنەوهو دەنگئى بەسۆزئى هەلدەپرئى و بەهەر سئى
جگەر سۆزەكهى دەلييت:

-مەپرسن، نورى چاوهكانم مەپرسن چۆن كوژرام.. مەپرسن چۆن
رەوانهئى مەرگ كرام.. فریشتەكانم من دەميكه كوژراوم.. من هيشتا
لەبەهارئى تەمەندابووم بەزۆر درامه باوكتان كه رۆژنيك لەرۆژان نەيتوانئى
خۆشيبهكه بخاتە دلەمهوه.. پاشان پيئشى دەوتم شيئت وھار..!

دواجار دەزريكينئيت و ئەو رۆحیانەتە بئى ئوقرهيه دەلييت:

-خەلكينه ، لەو تەئى براكهم خوشكهكهئى رەسولئى كوشت، هەموو ساتئى
چاوهپروان بووم دل و سنگم پەر لەخوين كەن.. ئيوه و خودا مەهيئن جاريكئى
تر كچان وەك من و ژنەكهئى عومەر و ئەوانئى تر ببنە ميوانئى دۆزەخئى ژيان..
مەهيئن خيئرلەخونەديوپين.. مەهيئن..مە..

گولاله.. يا خود ناگر سووتانی ؟

ته نیا دووسال جیوازی نیوان ته مه نیان بوو، عهلی (36) سال و گولاله (34) بوو، لهو دوانزه ساله پیکه وه ژیان چوار مندالیان بوو بوو، دوو کوپو دوو کچ، به دریژیایی ئه و سالانه عهلی ریژی له ژنه که ی و جوانییه که ی ده گرت و خوشی ده ویست، ته نیا له و دوا یییه دا به هوی مانه وه ی مالی کاک ی عه لییه وه ناخوشی که و ته نیوانیان و عهلی ده رکرده ده ری و دوا ی چهند روژی هینایه وه و ناشتی کرده وه.

ئه وه ی بووه هوی تی کدانی شیرازه ی ژیانی ئه و ماله و له به رچا و که و تنی عهلی له لایه ن گولاله وه، کوپه لایکی 19 سال بوو که گولاله به جاری شهیدی بوو بوو، ئه ویش به هه مان شیوه، ئه و کوپه که ناوی (سه رکه وت) بوو په یوه ندییه کی توندو تولی به گه وره ی ماله که وه هه بوو، سه رکه وت برزای عهلی و هاموشو که ری به رده و امی گولاله بوو...!

عهلی... ناگر سووتانی...!

دوو روژ دوا ی نه ورؤزو سه ره تایی وهرزی به هار، سه رکه وت وه ک زور جاری دیکه ئه و ماله مامه ی به سه رکرده وه که به لای ئه وه وه خوشترین مالی (سلیمانی) بوو... مامه دلپاکه که ی به و په یوه ندییه دزیوه ی ژن و برزاکه ی نه ده زانی، گهر که سی پیشی بووتایه باوه ری نه ده کرد!

شه و، له گه ل چاخوردن و پیاله دانان و هه لگرتنه وه یدا، گولاله چاوه که شه کانی ده برییه سه رکه وت، سه رکه وتیش وه ک ئه وه ی (15) سال

جياوازی تەمەنى خۆى و ئامۇژنەكەى نەبى، بەزەردەخەنەو خۆشويستەنەو
وہلامى چاوەكانى گولالەو نىگاكانى دەدايەوہ...

دوو سال بوو ئەم لاوہ شەيداي چاوو بالاو گشت جولانەوہيەكى
ئامۇژنەكەى بوو بوو، دوو سال بوو گولالەى دايكى چوار منداليش وەك
ئەوہى يەكەم جار بى ناگرى عەشق بيسوتينى، گىرودەى سەرکەوتەكەى
بوو، لەزور ژوانى دوو قۇلیدا رازو نيازی خويان دەگۆپريەوہ... تادەهات
عەلى لەبەرچاوى گولالەكەى ناشيرين دەبوو. ئەو خۆشەويستىيەكى تر
مەستى کرد بوو، خۆشەويستىيەكى شيتانە....

ئەو شەوہ مندال خەوت و عەلى داواى روخسەتى لەميوانە برازاكەى کردو
چووہ ژورەكەى خۆى تا لەگەل گولالەكەيدا دەست كەنە ملي خەويكى
قوول، جى بو سەرکەوت راخرا... ئەو (خەو)نەچووہ چاوى، بىرى لەوہ
دەكردەوہ چۆن لەداوى نەمانى مامەكەى گولالە بخوازی و تادنيا دنيايە
لەگەليا بەختەوہرانە بژى...

نيوہشەو رابوردو عەلى لەخەوى شيرينى خويدا بوو، بەلام سەرکەوت و
گولالە بيداربوون، ھەستان، دەستيان دايە چەكوش و دەسكى دەسكەوان و
بى رحمانە بەربوونە سەرى عەلى، خوين لەچەند جيگاي سەريەوہ ھاتە
خوارو بى ھوش كەوت، رايانكيشايبە گەرماوہكەو گولالە ھاتەوہ ژورەكەى و
لەوى خوينەكەى پاك كرددەوہ، ئەوجا پەرەميژ برايە گەرماوہكەو گپ
لەجەستەى عەلى بەردرا...

راگەيانندى مەرگى عەلى...

ساتى بەسەر بانگى بەيانى تىپەرى کردو داوى ئەوہى سەرکەوت بوى
دەرچوو بوو، گولالە يان(ژنە پياو كوژەكە) چووہ نانەواخانەكەى گەرەكى
خويان بۇنان كرپن، نانى ھىنايەوہ، دەكەويئە زريك و ھورو ھات و ھاوار،

ئەى ھاوار فرىام كەون، عەلى پۆ، باوكى چوار مندالڻ بوو، خەلكىنە مەردى
خوا بن بمگەنى، عەلى گيان سووتا، عەلى گيان مرد، ئەى ھاوار...
دراوسى، ئەوھى دەنگى گولالە دەبىستن دەگەنە سەرى، دەچنە
گەرماوھەكەو لاشەى كوژراوو سوتىنراوى كاك عەلى دۆست و دراوسى بىوھى
دېنە دەرى و دەكەونە خو ئامادەكردن بو مەراسىمى كفن و دفن و بەخاك
سپاردنى، ھەر بو ئەو مەبەستەش دەنئېرن بەدوای دايك و براو كەسوكارى
عەلى دا.

لەو ناوھدا، دىمەنى ھەر چوار مندالەكەى عەلى، بەدەموچاوى تۆقيوو
ھەنسكى گریانەوھ سوپيان دەخستە دلەوھ، بەجارى دراوسىكانيان ئەوق
كردبوو...

لاشەى عەلى، ئاوا بىنرابوو...

راپۆرتى پزىشك، ئاوا باسى عەلىيى كوژراوى كردبوو:
-ئەم پياوھ بالآ مام ناوھندىيە، پىست و قژودەموچاوى سووتاوھ،
ھەرەھا چاوھكانى داخراون، لەسەرى دراوھ و ئىسكى شكاوھ و تووشى
خوین بەربوون بووھ، دواى ئەوھ سووتاوييەكەى زۆر جىگای لەشى
گرتووتەوھ.

كاكى عەلى بەم شىوھىە قسەى بو دادوھر كرد....

حسەين(باوك براى)عەلى كەبە تەمەن پانزە سالىك لەبرا كوژراوھكەى
گەرەتر بوو، بەم شىوھىە قسەى بو لىكۆلئىنەوھ دادگا كرد:
-من كاتى رووداوھكە لەوى نەبووم، كاتى گەرپاموھو بەرووداوھكەم زانى
وہختە بوو شىت بىم، ھەرگىز لەو باوھرەدا نەبووم گولالە كارى واى لى

بوه شیته وه، من له وه و بهر نه مده زانی و نه مبیستبوو براژنه کهم په یوه ندی خراپی له گه ل' نه و برازایه ماندا بوو بیټ، به لام دایکی عه لی که باوه ژنی منیشه خستمیه گومانه وه، هر که پرسه که ته و او بوو دایکمان شکاتی له و جووته کردو گیران، هر که گیران دانیان به تاوانه که یاندا نا و ناشکر ابوو که برا به دبه خته کهم به پهره میزی گه رماوه که نه سووتاوه، به لکو گولاله و سهرکه وت کوشتوویانه و دواتر نه وتیان پیا کردو وه و گریان تی به رداوه... من داوا له یاسا ده کهم دادوهرانه سزای نه و دوو مروقه تاوانکاره بدات، که بوونه هو ی هه تیو که وتنی چوار مندالی بی گونا ه...

دایکی عه لیش وتی....

له و 65 ساله پر له کویره وه ریبه ی من تیایدا ژیاوم بهم شیوه یه شپیره نه بووم، جهرگ سووتان له هه موو کو سپی گرانتره... من دوو سال بوو گومانم له سهرکه وت و په یوه ندی خراپی له گه ل' بوو که کهمدا په یدا کردبوو، نه و ژنه نه گریسه چوار مندالی له کوپه کهم هه بوو که چی خیانه تی لیکرد... داوا ده کهم هه قی نه و چوار منداله بی نازه له و دوو تاوانباره بستینن.

به رای دادگا..

دادگای جینایاتی سلیمانی، دوا ی سهرنجدان و لیکولینه وه له و داوایه و له نه نجامی دادگایی کردنی هه ردوو تاوانبار گولاله و سهرکه وت له روژی 1990/10/16 بوی دهرکه وت و رایگه یاند:

نه مانه نه مرو هه رچییه که ده لین درو ده کن، ده یانه وی له تاوانه که یان پاشگه زبینه وه و وای له قه له م بدن که عه لی به ریکه وت سووتاوه، به لام هر خویان له لیکولینه وه ی سهره تاییدا له پولیسخانه و دواتریش لای به ریژ

دادوهرى لىكۆلئىنەۋە بەئاشكرايى تاۋانەكەيان باسكردوۋە ھەموو شتتايان
وتوۋە، ديارە لەو شەش مانگ و نيوەدا كەئەمانە گىراون بواری بىر كىردنەۋە
راگۆرپىنيان ھەبوۋە، بەلام ئەمە ناخوۋا دادگا ھىچ بايەخىكى بۇ دانانى...
چۆنىتە كوشتنى ەلى بۇ خۇى كارەساتىكى گەۋرەيە ۋە دورە لەھەموو
بنەماكانى رەۋشت و ژيانى كۆمەلگاۋە لەق كىردنى كۆلەكەكانى
مروقاھەتتە، چ كارەساتىكە ژنى دواى (12) سال ژنىتى پياۋيىك و پاش
ئەۋەى (4) مندالى لىى بىى ھەز لەيەكىكى تر بكات و پىلانى كوشتنى
مىردەكەى دارپىژى، كورپىكىش تەنيا بۇ تىركىردنى ھەزە سىكسىيەكانى
دەستى بچىتە خويىنى مامى خۇى!!!
كەۋاتە دادگا بەھىچ شىۋەك بەزەيى بەم تاۋانبارانەدا نايەتەۋە
لەپپىناۋى راگرتنى كۆلەكەكانى ژيانى كۆمەل و پاراستنى بەھا بەنرخەكانى
ژيانى مروقا دەبى حوكمى ھەردوۋ تاۋانبار گولالە ۋە سەركەوت بدرى...

بىرىارى دادگا..

دادگاى بەرىز، بەم شىۋەيە بىرىارى بەسەر تاۋانبارەكاندا دەركرد:
1- بىرىارى لەسىدارەدانى گولالە (تامەرگ).
2- بىرىارى بەندكردنى ھەمىشەيى سەركەوت (چونكە تەمەنى خوار 20
سال بو، دەنا بىرىارى لەسىدارەدانى دەرا).
دواترىش لە 1991/6/16 دا دادگاى تەمىز رەزامەندى لەسەر ئەۋ بىرىارە
نیشاداۋ ھەردوۋ تاۋانبار بەسزاي رەۋاى خۇيان گەشتن.

مەرگی وەنەوشە

رۆژئیکى گەرمى مانگى ناب بوو، كەسوكارى كوژراو كە لەگەل ئەفسەرى لىكۆلئىنە وە نوینەرى دادگای سلیمانى چوونە سەر گۆرپىك و یەككىيان وتى (ئالپىرەدا نىژراو، ئەمە گۆرەكەى وەنەوشە یە!..).

دەستبەجى گۆرەكە هەلەدەنە وە لاشەى ژنىك دەردىنن، دەبىنن زمانى هاتوو تە دەرى و خەرىكە لاشەكەى تىك دەچى، دەگۆیزنە وە بۆ نەخۆشخانە و لەبەشى (پزىشكى دادوهرى) پىسپۆر دەبىننى و لەراپۆرتەكەیدا دەنوسى:

- لاشەى ئەم ئافرەتە كەبەپى نووسراوى پۇلىس لە 15/8/1993 دا مردوو و تەمەنى 25 سال بوو، لەحالىتى تىكچووندايە، هیچ شكانى لەئىسكىدا نىيە، بەلام گومانى ئەوەى ئى دەكرى بەهوى (هەناسەپرانە وە) مردبىت، واتە خنكىنرايىت، سكى پرنىيە و دانیانین لەوەى حەب یاخود ژەهرى خواردبىت، چونكە تاقىگەى ئەوتۆ لەهەرىمدا نىيە كەپشكنىنى ئەو جۆرە حالەتەنى تيا بكرىت، بەلام رەنگى مردوو كە شىن هەلگەراو.

مەرگی كچەكەى ئاوا دیوہ..

خاتوون.. شپىرزەو پەرىشان، ئا بەم شىوہیە بۆ دادگا داوا:

_ من بىتاوانم، نزيك سەعات 12 ى شەو بوو، وەنەوشە داواى (چا) ى كرد، منىش بۆم تىكردو داواى خواردەنە وەى راکشاین و خەوتین، هەر سەعاتى دەبوو خەوتبووین بىدار بوومە وە، هەستم كرد گلۆپى هەيوانەكەى ئەو بەر داگىرساوە، هەلسام و چوومە هەيوانەكە، لەوى بىنیم میرانى كورم لەهۆش خۆى چوو و كەوتوو، بەهەلەداوان رامكرده ئەو دیو و زەینەب

خانی دراوسیمانم لهخه وههسان و بانگم کرده ئهمدیو، کههاتینهوه چیمان
دی، رهبی ئهوهی من دیم ههر دوژمنتان بیبینی...
زهینهب وتی:

_ سهعات (1)ی شهو لهقاپی درا، دلم داخوری، خوییه بهم شهوه درهنگه
چی رویدابی؟! بینیم خاتوونهو پهشیواوه، یهکسهر وتی:
_ فریام کهوه، میران لههوش خوی چوه...
لهگهلیا چوممه ئه و دیو، پیکهوه ئاومان بهدهم و چاوی میراندا پژان،
هوشی هاتهوهو راست بووهوه، میران وتی:
_ وهنهوشه... وهنهوشه مرد!

ههر ئهوهی لهدهم هاته دهر و خاتوونیش بورایهوه...! خودایه چی بکهم!
بهحهپهساویی خومهوه چوممه سهرجیگاکی وهنهوشهوه کهسهرنجم دا
کویریم مرد بوو، دهست بهجی مندالهکانی ترم خهبهرکردهوه و ناردمن به
شوین مامهکهیاندا، کهئه و ژنهکهی گهیشتن خاتوون بهئاگا هاتبووهوه،
خاتوون بو مهرگی کچهکهی دهگریا، مامیان داوای کرد لاشه ی برازا
جوانهمهرگهکهی ببریته نهخوشخانه، بهلام براکانی بهوه رازی نهبوون !!
دهستم بشکی، چند زو و ئه گوئه وهنهوشهیه گوپردرا، رهنگه سوورو
سپییهکهی نهماو بهجاری (شین) ههنگهرا بوو!!..

فهریده: وتیان لهخویهوه مردووه

فهریدهی خوشکی وهنهوشه، ئاوا بهسهرهاتهکهی گپرایهوه:
_ من لهمالی خوم بووم، مهلا بانگدان ئه وهواله جهرگپریان دامی،
کهگهیشتمه مالی دایکم بینیم خوشکه کلۆلهکهم مردووهو دایکم و ئهوان
بهدهوریا کۆبوونهتهوه، رهنگی دهموچاوی وهنهوشهیه بهدبخت گوپرا بوو،
وتم بابیبهینه نهخوشخانه و بزاین بهچی مردووه، بهلام دایکم رازی نهبوو،
دایکم وتی (ههر لهخویهوه مرد، چیت دهوی، ناتهووی میران بگرن لهسهری)،

زۆريان ئى پاپامەو، تىكام ئى كىردن رازى بن و ئەو خىر لەخۆنەديوه بېيىنە
نەخۆشخانە، ئەك ھەر بەگوييان نەكىردم، بەلكو مىران لىشىم توورە بوو...
ھەرودھا فەرىدە وتى:

- پىشىتر ئالتونەكانى وەنەوشە لەلاى من دانرا بوون، بەر لەماوھىيەك
دايكم ھات و داواى كىردنەوھو وتى وەنەوشە پىويستى بەپارەيەو
ھەندىكىانى بۇ دەفرۆشم، بەلام وانەبوو، راستى نەكىرد، بۇ مىرانى دەويست،
من دلنىام خوشكەكەم لەخۆيەوھ نەمردوھ ، بەلكو بەدەستى مىران و دايكم
كوژراوھ، من شكات لەھەردووكيان دەكەم ، داواكارم لەدادگا لەم تاوانە
بەكۆلىتەوھ.

براكەى دىكەشيان قسەى كىرد...

سامانى برا بچووكيان، بەم شىوھىيە باسى مەرگى خوشكەكەى كىرد:
- شەوى رووداوھكە من لەمالى خۇمان نەبووم، كەگەپامەوھ دايكم و
مىران لەمردنى (وەنەوشە) يان ئاگادار كىردم، ئەوان بى ئاگادار كىردنى
پوليس يان نەخۆشخانە ناشتبويان... لەوھوبەر ھىچ جورە گىروگرفتىكم
لەنيوانيان و وەنەوشەدا ھەست پى نەكىردبوو، بەلام بەرلەوھى تەلاق بدىت
مىردەكەى پىيى وتم ژيانى لەگەل وەنەوشەدا مەھالە و ناتوانن درىژە
بەژيانى ژن و مىردى خويان بەدن....
ھەرودھا سامان وتى:

- بەرلەماوھىيەك ئالتونەكانى خوالىخوشبووم برد و دامە دەستى
فەرىدە خان، ئەوھم لەترسى مىران كىرد، چونكە نىازى بوو ئالتونەكانى
وەنەوشە بفرۆشى و بەپارەكەى بوى دەرچى بۇ دەرەوھى ولات..!

بۇ چى سالار ژنەكەى تەلاق دابوو

(سالار) تەمەن 38 سالى كاسبكار، روژى دادگايى كىردن بەم شىوھىيە
قسەى بۇ دادگاي بەرىز كىرد:

- وەنەوشە ھەمووی سى مانگ ژنى من بوو، نەمتوانى لەتەکیا زیاتر
بژیم، چونکە ئەقلی تەواو نەبوو، ھەمیشە ئەو داواى تەلأقی دەکردو منیش
رازى نەدەبووم، کەبەردمە لای دکتۆر دەرکەوت قور بەسەرە نەخۆشە، ئیدی
لەچارەمان نووسرابوو جودا بینهوہ..

یەك ھەفتە بوو تەلأقم دابوو، بیستم کەکوژراوہ ! سەرەتا نەیانوت كى
کوشتووئەتی، بەلام دواتر باسى میرانى برأى کرا، گوايە ئەوہى لەپیناوى
نامووس و شەرەفى خیزانەکەیدا کردوہ، بەلام ھەر بۆ خوا دەیلیم:
وہنەوشە وەك گول و ابوو، رەوشتى یەكجار بەرز بوو، ھىچ كەسىك
شتىكى لى نەدیوہو ھەرگیز پەیوہندی خراپی نەبووہ، من شکاتم نییەو
ھەقم بەسەر میرانى براشییەوہ نییە ، چونکە بەر لەو رووداوی بەسەر ئەو
نەگبەتەدا ھات، من سى بەسى وەنەوشەم تەلأق داوہ..

* وەك لەقسەکانى خەسووہکەشى (خاتوونى دایكى وەنەوشە)دا
وترابوو، لەوہوبەر سالار بەخاتوونى وتوہ :

_ من ناتوانم لەگەلیا بژیم، ھەرگیز ناتوانم، کچەکەت میشكى تەواو
نییەو وەك شیت وەھایە ، جارى وا ھەبووہ ھەموو جەلەکانى لەبەر خۆى
داکەنیوہو رووت و قووت بەمالەکەدا ھاتوچۆى کردوہ!!

نایا وەنەوشە نەخۆش بوو؟..

بیجگە لەقسەکانى سالار، ئەوانى دیکەش بەم جۆرە قسەیان بۆ دادگا
کرد:

مامى وتى:

- برازاكەم تەواو نەبوو، بەھۆى ئەو نەخۆشییە دوابراوہوہ لەمال و میرد
ھەلى نەکردو تەلأق درا.

فەریدەى خوشكى وتى:

-بەدبەختە، دووچارى نەخۆشى دەروونى بوو بوو، بەھۆى ئەوئەشەو
دەنئىردرايەو مالى منو دواچار مئىردەكەى تەلاقى دا..
زەينەب خانى دراوسىيى دلسۆزىيان وتى:
-كلۆلە نەخۆشى لەگەلدا بوو.. كوئىرايم دايە بوى، ئەقلى تىكچوو بوو!

ئەى رەوشتى چۆن بوو ؟..

ئەو ماوئەيەى پىكەوئە ژىيان، سالارى مئىردى سەرنجى لەسەر
هەلسوكەوتى نەبوو، بەلكو زۆر باش هەلى سەنگاندووه، مامىشى بەھەمان
شىئو بەرەوشت جوان باسى كرەبوو، فەرىدەى خوشكىشى شانازى
بەوئەنەوشەو دەكرد..ھەرۇھا دايكى و سامانى براى.
زەينەبى دراوسىيشى وتبووى:

-رەوشتى زۆر جوان بوو، سى سال دراوسى بووين، رۆژى لەرۆژان
كەسىك لەگەرەكدا وشەيەكى لەسەر نەوتووه و شتىكى خراپيان لى نەديوه،
تەنيا كەسىك رەخنەو سەرنجى لەسەرى بووبى، ھەر ئەو كەسە بوو
كەوئەنەوشەى بە(سەر شوپرى) خىزانەكەيان دەزانى و دواچارىش بەدەستى
ئەو رەوانەى مەرگ كرا، ئەوئىش مىرانى براى بوو!

مىران، بەويستى خۆى كوشتى و دان بەتاوانەكەيدا دەنى..

مىرانى 26سال، ھەر لەلىكۆلئىنەوى سەرەتاييدا دانى بەتاوانى كوشتنى
خوشكەكەيدا ناو دواترىش بەوردى و راستگۆيى قسەى بو دادگا
كرد..بەوئەش دايكى لەبازنەى گومان دووركەوتەووه و دواترىش بەپىرارى
دادگا ئازاد كرا، بەلام مىران باجى تاوانەكەى دەدات... مىران بەمجۆرە
بەسەرھاتى تاوانەكە دەگىرئەتەوھ:

-بەپېزىنە ، من بەتەواوى ويىستى خۆمەوۈ دانى پىيادەنىم كەوۈنەوشەى خوشكم ئابەم دەستانەم خنكىنرا، دەزانن چۆن.. لەبازارى قاچا خچىيەكان دوودەرزى قالىيۆم (10)م كېرى و ئەو شەوۈ (مەبەستم لەشەوى لەناوبردى وەنەوشەيە) لەنيوۈشەودا دەرزىيەكانم شكاندو كردمە نىو كوپە چاكەيەو، ھەر بەخواردنەوۈى خەوى لىكەوت ، كەدايكم نووست پارچە قوماشيكم ھىناو خستەم سەردەم و لووتى، بەھىزى خۆم ھەناسەم لى بېرى.. ئىتر گىيانى سپاردو دواتر بەمردنى ئەو زانرا، جا بابۆتانى بگىپمەوۈ من ئەوۈم بۆ كرد..

دواى ئەوۈى خوشكەكەم ماوۈيەكى كورت لەگەل مېردەكەيدا ژيا، بەھۆى نەخۆشى دەروونىيەو، لەو ماوۈيەدا كەلەمالە مېردى خۆيدا دەژيا حەبى مەنەى بەكاردەھىنا، كەچى دواى تەلاق دانىشى ھەر دەيخوارد!! بەر گويم كەوتبوو كەپەيوەندى خراپى ھەيە، كەلىم پرسى دانى بەپەيوەندى خراپى خۆى و كورپكى گەرەكى خۆماندا نا، بەلى پەيوەندى ناشەرىفانەيان ھەبوو، بۆ ئەوۈى بەجارى ھەيامان نەچى و لەپىناوى ناوبانگى خىزانەكەماندا بېرىم دا لەناوى بەرم، لاي كەس قسەم نەكردو شەوى 1993/8/15 لەكاتىكدا زۆربەى خەلكى لەخەودا بوون وەنەوشەم خنكاند، ديارە ئەو پەيوەندىيە خراپەى خۆى دانى پىادا ناو حەبى مەنەكەى بەلگەى تەواون، ھەر كەبە مردوويى دىم لەھۆش چووم و دوايى كەبەئاگاھاتمەوۈ بەدايكم وت وەنەوشە مردوۈ، ئىتر ئەوۈ بوو پۆلىسى سلىمانى خۆم و دايكميان گرت.

داواى بەزەيى....

پاريزەرى بەرگريكەر لەمىرانى گومانلىكراو، رۆژى دادگايى كردن وتى:

-بەتەنیا قەسەى مىران خۇى بەدەستەۋەيە بۇ چۆنىتى تائانەكە، خۇ
ئەگەر ئەم قەسەى نەكردايە لاشەكەى وەنەۋشە كەدەرەينرابوو تىك چوو بوو،
پزىشكىش ھۇكارى مردنەكەى ديارى نەكردبوو..

مىران پىشتر تائانى نەكردووەو خاۋەنى خىزانە، تكا دەكەم دادگاى
پايەبەرز لەسزادانىدا بەچاۋى بەزەبىيەۋە تىى پروانى...

مىران.... بەرەو زىندان ...

رۆژى 1994/3/22 دادگاى جنایاتى سلیمانى دادگاى مىران و دايكى
کرد، خاتون بەرگرىى لەخۇى کرد، شاىتەكان قەسەيان کرد، مىران
لەھەموو ئىفادەكانى لەۋەوبەرى پاشگەز بووۋە، بەلام لای دادوهرى
لىكۆلىنەۋە بەئىمزاى خۇيەۋە چۆنىتى تائانەكەى تۆمار بوو، دادگا
خاتونى دايكى ئازاد کردو مىرانى بە(15) سال حوكم دا..

رازىك...

وا (10) مانگو(6) رۆژى تەۋاۋە وەنەۋشە لەگۆرە خامۆشەكەيدا
راكشاۋەو.. منىش دەپرسم:

-دەشى گومانى مىران لەجىبى خۇيدا بووبىت؟

-ئەدى لەپىناۋى ئالتونەكانىدا ئەۋەى نەكردووە؟!

-تۆ بلىى نەخوشىيى ئەو كلۆلە ھۇكارى يەكەم نەبووبى...؟

بەلام يەك ۋەلامى راست و رەۋانم لەلايە دەلىت:

-ۋەنەۋشە ئەلقەيەكى دىكەى تراژىدىاي ژنانى ئەم ۋلاتەيەۋ دىمەنىكى

دىكەى دواكەوتويى كۆمەلى ئىمەيە.

دايه بگهريوه .. دهنه !

روژى 15ى شوبات، ژنيك له گهړه كى (ه) به له شى زامدارو خويناوييه وه خرايه ئوتومبيل و بهر وه نه خوښخانهى سليمانى برا، ئه و شه وه له حاله تى بى هوشيدا، له شى به چه قو كون كونى تيمار كرا، به لام به هوى زامه قووله كانى سنگ و سك و شانيه وه بو روژى دوايى گيانى له دهست داو گويزرايه وه بو مه يتخانه، له وى زانرا ناوى (ئه ختهر) وه ته مهنى شتيك له چل سال زياتره و، هه روه ها له راپورتي پزيشكدا نووسرا بوو:

- ديزداهشه يه كى شينى له بهر دابوو، به عه باكه ي پوښرابوو، پيلاوى له پيدا نه بوو، بالاي مام ناوه ندى و قزى رهش و پيستي گهنم رهنك بوو، 18 زامى قوول له له شيده بووه و به هوى خوين به ربوونى زوره وه مردووه. له هه مان كاتدا، بكوژى ئه ختهر خووى ده داته دهستى باره گاي يه كيك له لايه نه كان و پييان ده لى من كوشتوومه ..

بكوژه كه ي ئه ختهر لاويكى ته مهن 26 سال بوو..

شايه ته كان وتيان چى؟

روژى 1992/7/20، له بهر دم دادگا سى شايهت دهر باره ي

(ئه ختهر) قسه يان كرد:

* يه كه ميان، خوشكيكى گه روى بوو، به دادگاي وت:

-ئەختەر لەدايکەوێ خوشکەم بوو، ماوێهەک بوو لەدەمی خەلکیم دەبیست کەگۆپراوێ رەوشتی بەرەو نزمی چوو، بەتایبەت لەو کاتەوێ بەمێردەکەئە هەلاتبوو، نازانم شووی بە(دۆستە)تازەکەئە کردبوو یان نا..

*ئەوێ تریان، خوشکێکی لەخۆی بچووکتێ بوو، وتی:

-من لەکەرکوک دەژیم، ئاگام لەکوژانی باجیم نەبوو، دوایی هاتمە ئێرەو بەدریژتەوێ رووداوەکەم زانی، بەلام دەمزانسی مال و مێردی خۆی بەجیھێشتوو، کاری خراپ دەکات، هەرەها بیستبوم بەگۆی کورەکەئە نەکردوو و نەگەرێوێتەوێ لایان..

*دوا شایەتیش کەحەمە رەشیدی خزمی ئەختەر بوو، وتی:

باشە ئەختەر بەو هەژاری و بێ مۆچەییە لەکوێ بوو ژور بگری و خۆی بژینێ، ئەئە چۆن لەگەڵ کابرایەکی نەناسدا لەو مالدە ژیاو؟! مەحەلە ژنیکی تەلاق نەدرابی بتوانی شوویەکی تریکاتەو، دیارە بۆ وای کردوو و چۆن چۆنی خەرجی ژیانی خۆی پەیدا کردوو، هەرگیز ئەختەر ژنیکی بەشەرەف نەبوو..

حیکمەت بوو ئەختەری دایە بەر چەقۆ!

ئەو کورەئە خۆی دا بەدەستەو، حیکمەت بوو، کەبەکاسبی کردن دەژیا، هەر زوو دانی بە تاوانەکەیدا ناو لەو پینچ مانگەئە لەبەندیخانەشدا بردیە سەر تارۆژی دادگایی کردنی یەک جار پەشیمانی یان نائارامی ویزدان بەلایدا گوزەری نەکرد، چونکە باوەرپی وابوو ئەو کارەئە لەپیناوی پاراستنی ناوبانگ و نامووسی خۆی و براکانی و باوکی و خیزانەکەیدا کردوو، جا بائەوێ بەدەستی خۆیشی لەناوچوبی نزیکتێن کەسی بوو بیّت!

حیکمەت، زۆر بەھیمنی بەسەرھاتی تاوانەکە ی بو دادوەر گێڕایەووە

وتی:

-کوژراوەکە دایکی خۆم بوو، من بووم بەم دوو دەستەم دامە بەرچەقۆ،
بەو چەقۆ تیزژە ی بو ئەو مەبەستە خستبوومە گێرفانمەو، دەبا بۆتانی
بگێرمەووە چۆن دەستم چوووە خوینی دایکم و ئەو تاوانەم بۆ چی کرد؟ ئیمە
خەلکی کەرکوکین و لەئەسڵدا گەرمیانین، باوکم ماوەو ئیستا لەگەڵ برا
بچوووەکاندا لەئێران دەژین، دایکم ئیمە ی بەجیھێشت و دەستی دایە
بەدەرەوشتی، بو دامرکاندەووەی حەزەکانی جارێک چوووە ئێران و دوا ی چەند
مانگیك هاتەووە سلیمانی، دەمزان ی هیچ ریزیک بو میردەکە ی و ئیمە دانانی و
کاری ناشرین دەکات، بەلام من هەر ترسی خوام لەددا بوو، هەر دەمووت
دایکمەو دەبی بیخەمە سەر پێگای راست، لەسی سالی رابردوودا بەردەوام
بوو لە سەرکردەووەی دزیوی، گەلی جار ئامۆژگاریم دەکرد، بەلام سوودی
نەبوو، دەیوت:

-باوکتان منی جیھێشتوووەو دەستی لێهەلگرتووم، ئیتەرەقی منتان

چییه؟

خو باوکم ئەو ی تەلاق نەدابوو، کردەووە ناشرینەکانی منی شیت وھار
کردبوو، کەخزمیکمانم دەبینی دەبوومە دلۆپیک ئاو، سەرتان نەیه شینم
ماوەیەک هەر لەم شارەدا بزر بوو، نەمدەزانی لەکوی دەژی، ریکەوت جیگەو
هەواری نوویان پی و تم، کەسۆراخیم کرد زانیم لەمالیکدا ژووریکی گرتوووەو
دۆستیکی ناموبارەکی ناواناوە(میرد) و لەگەلیا دەژی!..

ئەو بو مالەكەم دۆزىيەو لەقاپىم دا، خاوەن مال وتى (لېرە نىيە، بەلام دەگەرپیتەو)، لایان دانىشتىم، وتم (ئەختەر دايكەم).. گەرپاىەو، هەرچەندە ماوئەيەكى زۆر بوو يەكترمان نەدیبوو بەلام روويەكى وەهاو سۆزىكى ئەوتۆى نەدامى، ئەو لەدايك نەدەچوو، لەگەل دانانى رەوشتيدا هەموو شتىكى تریشى لەدەست دابوو، چوويەنە ژورەكەى خۆى و قسەمان کرد، من زۆرم وت و ئەو كەمى بیست، پىم وت خوا بناسە و ازىینە، باوكم ماوئەيەكە گەرپاوتەو بەشوینتا عەودالە، وەرە بگەرپۆو لەگەلپا بژى.. پىم وت دایە بگەرپۆو دەنا زەرەدەكەى!.. هیچ سوودى نەبوو، ئەو دەيوست لەگەل دۆستەكەیدا و لەزەلكاوى خراپەكاریدا بژى.. ئىتر بەبىانويەك لەمالەكە بردمە دەرەو و خوارتر لەكوئالنىكدا فرسەتم لىهینا و بەچەقۆكەم گيانىم هەنجن هەنجن كرد..

پاش ماوئەيەك بیدەنگى، حىكەت رووى كردە دادوەر و وتى:
-گەرەم، لەئاكامى بى نامووسى ئەودا من تاوانم كرد، لەپیناوى شەرەفدا ئەو كارەم كرد، خوا ئاگادارە لەمەوبەر هەرگیز تاوانم نەكردو و بەم دەستانەى من چۆلەكەيەك نەكوژاوه..

تەنیا سالىك زىندانى كردن ..

بەرپاى دادگای بەرین، كیشەكانى ئەم تاوانە سەلماندوویانە كەئەختەر رەوشتى لەدەستداو و بۆ دامرکانەوئەى ئارەزوو سىكسىيەكانى مال و مێردو مندالى جیھىشتوو و بىباك بوو بەرامبەريان..

ئەو كەسەش كەلەدواییدا لەگەڵیا ژیاوہ بەرەسمی میردی نەبووہ..
حیکمەتی كوریشی، لەپیناوی رەوشت و خیزانەكەیانداو پاراستنی ئادابی
گشتی ئەو كارەى كردووہ..

ھەر بۆیە دادگا بریاری زیندانی كردنی حیکمەتی دا بۆماوہی یەك سال و
ماوہی دەستگیركردنەكەشى كەدەكاتە پینچ مانگ حساب دەكریت..
بەو بریارەى دادگای جنایاتی سلیمانی، پەردە لەسەر بەسەرھاتی ئەو
تاوانە دادرایەوہو حیکمەت لەزینداندا مایەوہ، تا باجی كوشتنی مروڤیك
بدات كەسەركیڤشی خوئی و دواكەوتوویی كۆمەل ئەو ژیانەى بەنسیب كرد
بوو.

بەھرە

رۆژی 2002/4/28، ژنیکی تەمەن (20) ساڵ بەشەرمەوہ لەبەردەم دادگای کەتنی سلیمانی راوەستا، چاوەکانی روو لەزەوی بوون و جارجارە سەریکی ھەڵدەبەری و سەرنجیکی دەموچاوی دادوہری دەدا..

ئەو سالیکی و دوو مانگ بوو لەزیندان بوو. لەوئ روو لەخوداو پینچ فەرزە لەسەر بەرماڵ دەپاراپیەوہ کہ لەگوناھە زۆرەکانی پاک بێتەوہ.. دادگا سەرقالی دیتنی ئەوراقەکان بوون و ئەمیش بەجەستەیی نیوہ مردووہوہ چاوەروانی قسەییکی دادوہر بوو.. جارجارە ھەر لەدلی خۆیدا دەیووت: (خوای گەورە بمبەخشە.. خەتای خۆم نەبوو، رہبی ئەوانە نەحەسینەوہ لەژیانی خوایان کەوہکو درندە پەلاماری ژن دەدەن..).

لەپریکدا دەنگی دادوہری بەپرز ھینایەوہ ھۆش، ھەموو گیانی ھەست و گوێگرتن بوو لەدادوہر، بەشەرمەوہ سەری ھەلپەری و چاوە بچووکہکانی بپییە ئەو، ئەویش دوای تەماشایەکی ئەم و نووسەرەکەیی بەردەمی، گوتی بنووسە:

– دوای سەلماندنی ئەوہی ھەموو بەلگەکان کەدژی تۆمەتبار (بەھرە عەبدوللەن، بەپیی ماددەیی (4) لەیاسای قەلاچۆکردنی لەشفرۆشی بپیرماندا بەتاوانبارکردنت و حوکمدانت بەحەپسکردن بۆ ماوہی یەک ساڵ، دیارە ماوہی گرتنت لە 2001/3/30 تا 2002/4/27 لەو حوکمە حساب دەکری، لەبەرئەوہی بۆ ئەم دادگایە سەلماوہ کہ بەفیعلی ئەو سالت

لهزیندانا بردووه ته سهر، هر بویه بریارماندا به ئازادکردنت به مەرجی هیچ ریگریکی دیکه ی یاسایی نه بیته له بهردهمنا .
(بههره) ته ماشای دادوهری دهکردو له بهرخویه وه گوتی :
- خوا پاداشتت بداته وه، خوايه سهد گوناھو يهك تهوبه ..

له شهوه درێزه کانی زیندانا

سێ ژن بوون له ژوره کهدا، یهکیان له گۆشه یه کهدا هه میسه مات و مه لولول و له گه ل به بادانی دوو که لێ جگه ره یه کهدا کاته کانی ده برده سهر، به هره و ئه وی دیکه ش دۆشه که کانیان جووت ده کردو ده که وتنه هه لپرشتنی به سه رهات و سکالایان بویه کتر ..

جار جاره ژنه ی ئه وسهر سه رزه نشتی ده کردن و ده یووت :
- ئه رێ شه ویلگه تان شل نه بوو .. ئه رێ کاکيله تان نایه شی، ده رۆله به سه و بنوون، و اخه ریکه رۆژ ده بیته وه ..
ئه مانیش ده یانووت :

- خه مت نه بی زۆر رۆژی تریش ده که ینه وه، تو بنوو خه می ئیمه ت نه بی ..
هه موو شه وی که ده ستیان ئه نایه ژیر سه رو چاویان ده پریه یه کتر و سه ره تای به سه رهاتی پر له مه ینه تی ژیان خویان بو یه کتر ده گپرایه وه، به دووسی رسته (ئه خته ر) قسه ی داده مه زران دو ده یگوت :

- نه وه لالا هه رگیز په شیمان نیم، گه ر جار یکی تریش راست بیته وه ده یکوژم و لاری ده که مه وه .. میردی زوخوا بکات به گه رووتا، له بری بردنه سه یران و گه ران دارکاریت بکات بوچی باشه .. ئه رێ وه لالا هه ر که گپرام و پرسیارم لی کرا یه که سه ر به ده نگه ی به رز هاوارم کرد به لێ من کوشتم، به م ده ستانه ی خۆم کوشتم ..

به هره له سه رخۆ قسه ی پی ده بری و ده لێ :
- خۆزگه هه ر جیا بوو یته وه لیبی و ئه و تاوانه ت نه کردایه ..

-نا کچی خۆم.. کوپو کچی گهره مان هه بوو هه زارو يهه قسه ي دهخسته شوينم.. ترسی خوای له دلدنا نه بوو، به زه ي به من و منداله كاندا نه ده هاته وه.. هه ر كه روژ ئ له بازار گرفت يكي بوایه يان زه ره ريكي بكر دایه ئیتر به منی ده رشت..

نا کچی من لۆمه مه كه.. چا کم کرد.. خوا خویشی عه فووم ده کات و چاوی به زه يی له زو لم ليكرا وانه وه ده بی..

به هره بو وای به سه رها ت؟

ئه وه نه خوینده وار بوو، واته نه یده زانی هیچ بنووسی و بخوینیتته وه، ته مه نی ته نیا 10 سال بوو كه له هه ولیر خودا پيکه وه دایک و باوکی بردنه وه باره گای خو ی و له نازی ئه وان بی به ش بوو، به و مندالییه له گه ل پور يکیدا چوونه ئیران و له و ئ له شار يکی کورد نشیندا جيگير بوون..

دوای سی سال به هره وه كه نه مایکی هه لکشاو هه ند ئ گه ره تر خو ی ده نواندو زوو زوو پوره که ی پيی ده گوت (عه یار.. ته ماشا بوو یته ژنیکی گه ره!) هه ند ئ جار یش ده یاندا به گو ییدا و ده یانوت (به هره وه ختی شوو یه تی..)، له نیوان شه رم و راماندا نه یده زانی چۆن وه لامیان بداته وه..

کابرایه کی خاوه نی جووت ئ ژن چاوی ته ماعی بپریه به هره وه له ده رگای مالیانی داو بووه يه كه مین خواز بی نی که ر، پووره که ی ویستی پالی پيوه نی، هه والیان نارد بو برايه کی به هره وه ئه ویش رازی بو..

به هره برايه ماله میردو تا دووسی مانگ هه ر به واتی و پرماده وه ته ماشای پیاوه که ی ده کرد.. هه میشه له جه سته يه کی بی گیان ده چوو له به رده م بالنده يه کی هاردا.. هه میشه دلگه رم و سه ر پر له ئیش له به رده م قسه و بو له ی دوو ژنی تر دا!

پیاوهکهی بهجنیوو قسهی ناشرین دهیدواند، ژیانى ژن و میردیى نهو
روویکرده سالیکی تهمهن، پیاوه خراپتر بوو لهگهلی و زورجار نهو کچوله
بی نازه دهکوته بهر چنگ و بهر شهقی نهوو بهلاشهی ماندوووه
فرمیسه کهرمهکانی چاوی دهسپری..

روژیک ههلات و چوووه لای پوورهکهی، لهوی وتی:
-پووری خراپن لهگهلم، ناچمهوه لایان و ژیانى وام ناوی.. من هه لای تو
دهبم، نانه رهقیکم پی بدهی له پارووی چهورو گهرمی نهوان باشتره..
-ناکچی خووم نابئی، نهیه پو چه یامان دهچی.. کاک همه رهشی پیاوی
چاکه و توی خوشدهوی.. بو ناتهوئی سه ره خووت و منیش تیک بدهیت!!
به زور نارديهوه، وایدهزانی بو دوزخ ده بریتهوه، چه ند روژیکی تر دانی
به خوداگرت.. له سهه تورانه کهی زوری پی کراو زوری لیبرا.. ناچار بریاریدا
سهه ری خوئی هه لگری و دوور دوور بپروات.. دوور له چاوه زیتسهکانی
میرده کهی و دوور له تانوت و قسهی ناخوشی ههردوو ژنه کهی تری
حه مه رهشی له شوینیکیدا نارام بگری.. به لام..!

پیاوهکانی تر !

له شهویکی دریژی زینداندا، دریژ وه که خه مهکانی به هره و تاریک وه
دهروونی مات و خاموشی نه ختهر، به سه رهات دامه زرابوو..
به هره به سه رهاتی راکردنی خوئی ده گپرایه وه. به هره وتی:
-باجی نه ختهر، هه رچوئی بوو خووم گه یانده کوپه، لهوی چوومه مائی
خزمیکی زاواکه مان.. چه ند روژئی لهوی مامه وه و بو نه گبه تی (دلیر) ناویکی
ناسیاویان هاته ماله که و منی بینی و منی ناسی..
سهه رتا نه مدهزانی بوچی و زوو زوو نهو دلیره ده هاته سهه ردانیان، دواپی
زانیم دهیه وی زورتر من بدوینی و لیم نریک بیته وه..
-نه ی ژن و مندالی نه بوو؟

- با.. بهرئ وه لئا هه يبوو.. جارئك هينانى بو كويه وه لگه ل خوياندا بردمى
بو بازارو تهنوره و بلوزيكي بو منيش كرى..

هر له وه سه فهره ياندا خوئ و ژنه كهئ هاتنه بن كلئشه م و دايان به گويمدا
كه له گه لئاندا بچمه سليمانى، سه رها رازى نه بووم، به لام به زورى ئه وان و
به و بيانوه ئى كه له وئ ژيانى خوشتر ده به مه سه رو با به چاوى خوم ببينم و
تاقى بكه مه وه، هه لئان فريواندم و چووم..

- ئه ئى ماله كه ئى ئاشناتان..

- چئ بلئن، وتيان به نيئك له گه ل خومان ده يبه ين، ژنه كه ئى دلير وتى وه كو
خوشكى خوم سه يرى ده كه م.. دلير خوئشى پئى وتن ئيمه و ئيوه يه ك
مائين.. ئئ ئه وانئيش چ مه جبوور بوون خزمه تى منيكي كلول و چاره ره ش
بكه ن!

ئمه ره روويداو كاك عوسمانى خاوه ن مال له وئ نه بوو.. واته كه له گه لئان
رؤيشتم ئه وه له مال نه بوو..

- چوونه سليمانى؟

- به ئئ له گه ره كيكي ده ره وه ئى شار بوون، كرئچئ خانويه كئى بچووك و
چار سه رخيژان بوون، واته دوو كورى بچكو له شيان هه بوو..

ئيتر له وئ هر له سه ره تا وه ژنه كه ئى دلير هه ندى شتى سه يرى بو باس
ده كردم.. دهيدا به گويمدا كه پيا وانئيش بناسم ئاساييه و دلير قسه ناكات..

- خوايه توبه.. ئئ پاشان..

- دواى چه ند رؤژئ كابرايه ك بووه ميوانيان، هر دلير خوئ به زور رازى
كردم له ژووره كه ئى ئه وديو له گه لئى بنووم.. زورم هه ولدا ئه وه روونه دات،
به لام به زورى خوئ و ژنه كه ئى رازييان كردم.. به يانى كه پيا وه كه رؤى 100
دينارى دامئ.. ئه وه يه كه مجار بوو پارهى شتى وايئته گيرفانى به تالمه وه..

- ئه ئى نه گبه تئى چاره ره ش..

- ده تو بوه سته بابوتئى باس بكه م.. دووسئ رؤژ دواى ئه وه دلير خوئ
هات به لامدا.. وتم عه يبه كاك دلير چؤن شتى وا ده لئئى، وتئ كه ره ژنه كه ئى

خویشم شتی وادهکات.. رازی کردم.. چهند جاری ته‌مه‌دای لی کردم! ژنه‌ک‌ه‌شی ناگاداریوو.. ته‌نانه‌ت روژیک کوریک لی‌گه‌ل بوو که به‌پیکایی که ده‌بل کابینه‌وه هاتنه‌وه و کوره‌که کلاشینکو فیشی پی‌بوو.. شه و پیکه‌وه خواردیانه‌وه و له‌گه‌ل من و ژنه‌که‌ی دلیر رایبوارد..

پاش هه‌فته‌یه‌ک کاک عوسمانی خرمی می‌ردی خوشکه‌که‌م هاته دوام، وتی ده‌بی برۆینه‌وه مالی خومان.. دلیر نه‌یه‌یشت، وتی من ماره‌ی ده‌که‌م و به‌پی‌ی شهرع ده‌بیته‌هه‌لام، هه‌رچه‌نده زوری وت ناخر له‌کوی دوو ژنت بوو به‌خیوده‌کری و چۆن ده‌ژین، سوودی نه‌بوو..

کابرای رازی کردو له‌وی مامه‌وه.. پاش ماوه‌یه‌ک له‌زه‌رگه‌ته خانوویه‌کی دوو هۆده‌یی به‌کری گرت و گواستمانه‌وه نه‌وی..

چهند جاری کاری بی‌ره‌وشتی دووباره‌بووه‌وه، من ناچار بووم و ناچار ده‌کرام.. نه‌گینا به‌و خواجه‌ه‌زم به‌وانه‌ نه‌بوو.. شه‌ویک دووسه‌ی که‌س هاتن له‌گه‌لیان بچینه‌هه‌وه و من و ژنه‌که‌ی دلیر نارازی بووین، دلیر خویشی نه‌وه‌ی ده‌ویست، به‌لام ئیمه‌هه‌ر نارازی بووین، ده‌مانچه‌یان لی راکیشاین و له‌و شه‌وه دره‌نگه‌دا کردیانه‌هه‌قه‌وه پیکه‌وه ژنه‌که‌ی دلیر کویرایم دایه‌ت دوو کوره‌بچکوله‌که‌یان کوژان..

-ئی دواپی.. نه‌ی ئیوه‌ چیتان کرد؟

-خه‌به‌ری پولیس‌مان دا.. ئیمه‌ش گیراین، به‌لام که دادگایی کراین له‌تاوانی کوشتنی نه‌واندا ئیمه‌ بی‌گونا‌ه‌ بووین.. ئیتر دادگا بریاری دا به‌جیا له‌وانه‌ بپرسنه‌وه که‌خوینی دایک و کوره‌کانیان رشت..

-تۆ خۆت به‌سالیک حوکم درایت؟

-به‌لی، به‌لام به‌تاوانی له‌شفرۆشی، نه‌و تاوانه‌ی که به‌هۆی پیاوه‌کان خویانه‌وه پی‌تاوانبارو به‌دناوو به‌دره‌وشت کرام..

-ده‌ئیت بنوو سهرت له‌قورنن.. بنوو واخه‌ریکه روژبیته‌وه.

مه‌لا بانگیداو نه‌خته‌ر چاوه‌کانی لی‌کناو خه‌وت.. به‌لام به‌هره‌هه‌ر بی‌دراوو، نه‌و به‌ره‌به‌یانه‌و زور کاتی تری نیو زیندان خه‌یالی ده‌یبرده‌وه بوو

ماله پر له ئاژاوه كهی ئیرانی، یان ساته كانی نان خواردن له گه ل خزمه كانی كوێه، یاخود ئه و كاتانه ی پیاوه نه دیوو نه ناسراوه كان وه كو درنده بهرده بوونه گیانی.. به دریزایی رۆژی دواییش بیرى له وه ده كرده وه وا ئازاد ده كری و روو له كوێ بكات، ئاخۆ یه كێ له و سه نته رانه ی بو ژنانه ی به شمه ی نه ته ی وه ك ئه م دانراون و توێژهری كۆمه لایه ته ی زیندانه كه باسی بو ده كرد بتوانی دالده ی بدات و تیايدا هه ناسه یه كی به خته وه ری هه لمژئی.. نه یده زانی واده بی.. یان نا!!

خورپه یه ك بو ئه و به ره یه و به ره كانی تر..

ئهو ناوی به ره یه، به لام هه یچ به ره یه كی ژینی به نسیب نه بووه، ئه و جوانه، به لام جوانیه كه ی نه بووه ته گولێكی سه ر ریگای.. ئه و ره گه زی مییه، به لام سه روشته و رۆژگارو ده و روبه ر پێكه وه دلره ق بوون له گه لیا.. لیڤه دا په سیاری دیته پێشه وه و ده لی:

- به ره كان خه تای خویانه یان به رامبه ره كانیان گیرۆده یان ده كه ن؟!

ئهو له زیندان ئازاد ده بی، به لام ئاخۆ خه ونه كه ی دیته دی و سه نته ریك ده بیته مالی نویی..

ده شی به و خه ونه بگات، به لام دلنیام دللی هه میشه خورپه یه كی تیدا یه و خویشی نازانی كه ی ئه و خورپه یه كۆتایی پی دیت..

منیش وه ك زورجاری دیکه، دل پر له خورپه م بو ئه و به ره به دبه خته و به ره كانی تر كه ژیان هه رگیز یارو یا وه ریان نه بووه و خوشیان ساویلکه و کالقام بوون و كه شتی نیو رووباری ته مه ن چۆنی ویستبێ له گه ل خویدا بردوونی..!

ته نيا مانگه شه و ئاگاداري بوو

رۆژی 1996/8/5 که دوا دادگایي ژنيک کرا، باجي خونچهی ته مهن (60) سال پرچه سپییه کانی کرده وه به ژیر سه ریوشه که یداو به چاوی پر له فرمیسه که وه قسهی بو سه رۆکی دادگا کرد، باجي خونچه وتی:

– به یانی زوو بو کاسبی کردن کوپه که م له مال دهرچوو، ئیتر هر ئه و رۆیشتنه بوو و نه گه رایه وه، وه کو هه موو ئیوارانی تر دهرگای مالی نه کرده وه، شه و تابه یان من و باوکه کلۆله که ی بیدار بووین و خه و نه چوو و چاومان، بانگی به یانیی فهرموو و جه مال هر نه هاته وه، بو رۆژی دوا یی نزیک نیوه رۆ هه و آلیان هیئا که جه مال کوژراوه.. هاوار وزریکه ی من و گریانی باوکه پیره میرده که ی دنیای خرۆشان.. به لام چی بکه م، جه مال رۆیشت و نه مدیه وه!

کویرایم دایه، که مالی جیهیشت قه مسه له تازه که ی له به ردابوو، ده مانچه که ی و چهند هه زار دیناریکی پی بوو..

من داواکارم سزای شه و تاوانبارانه بدری و تۆله ی کوشتنی کوپه که میان لیسیتری، هه روه هاچییان برده بو مالی بگیرنه وه..

ئاشکرا بوونی کوژرانی جه مال..

شه و درهنگانی، سه رکه وت له گه په کی (ک) خوی کرد به مالی خالیدا، شپرزو هه ناسه سوار، به رله وه ی پشوویه ک بدات خالی بانگ کرده لاوه و پیی وت: چی رویداوه؟

سه رکه وت وتی:

– خاله گیان، کوپیکیان کوشت و من ئاگام لیی بوو..

خالی لیپی پرسى:

-لهكوى، كهى.. ئهى تۇ چىت دهكرده لوى؟!

بهدهنگى تاساوه وه لآمى دايه وه:

-لهگه ركهى (1) پاش نيوه رۇ كوشتيان و شهوى لاشه كه يان فرى دا، ئيتر من

تاكسيم به كرى گرت و هاتم بو ئيره، من مالى بكوژه كانى ئه و كوپه ده زانم..

خالى سهر كه وت پرسى: ناوى چى بوو؟

-جه مال.. جه مالى ناو بوو..

كه مى سهر كه وتى هيور كرده وه، پاشان پيى وت:

-كه واته بو مى باس بكه، بز انم بو چى كوشتيان، به يانى زو و ناسايش

ئاگادار ده كه ين..

خوشكه زا رهنك په ريوه كهى، ده ستى كرد به گيپ رانه وهى چونيى

تا وانه كه..

جه مال چون كوزرا؟

دواى نيوه رۇ بوو، له بازار پىكى سليمانى، ههر كه جه مال گه يشته

ناسيا وه كانى و سلاوى لى كردن، ده مانچه ستاره گه وره كهى به رپشتينه كهى

سهرنجى (كاوه) رايكيشا، كاوه وتى:

-جه مال، ئادهى ده مانچه كه تم بده رى..

دايه ده ستى و ئه ويش يه ده كهى فيشه كه كانى لى دهره يناو رايكيشاو

په نجهى پيا نا، كه مى ليى ورد بو وه وه، ئينجا دايه وه ده ستى..

كاوه به جه مالى وت:

-له ماله وه تفهنگيى جوانمان لايه، گهر ده ته وى با له گه ل سهر كه وت و

جهزا بچينه وه و بيبينه..

جه مال بى دوو دلى وتى:

- زۆر باشه، باپرۆين..

هەر خۆی دەستی لە ئوتومبیلیکی کرى راگرت و بەرەو گەرهکی (1) کەوتنەپرى، دابەزین و چووينە مال، دایکی کاوه بە خیرھاتنی گەرمی لیکردن، لەسەرى دانەنیشتن و یەكسەر رووهو ژیرزەمین ملیان نا.. هەرچواریان (کاوه و سەرکەوت و جەزا لەگەل جەمال) بە قالدەرمەکانی ژیرزەمیندا شوپربوونەوه، لەوى کلاشینکۆفیکیان دایە دەستی جەمال، بەرلەوهی وشەیهکی لە دەم بێتەدەر، هەرسى زەلام پەلاماریاندا، دووانیان گوریسیکیان جەراندە ملی و ئەوى دیکەیان بە تانیەکی نایەسەر دەم و چاوی.. هەناسە لەگەر و ویدا خنکاو کاتى دەستیان ئى بەردا روحي تیا نەمابوو..

لەسەر زەوییه کە کەوت و کاوه دەمانچە کەى ئى کردەوهو کردى بە بەرپشتینە کەى خۆیدا، راستیان کردەوهو قەمسەلە کەیان لە بەردا دا کەند.. دواجار، هەر کاوه دەستی کرد بە گىرفانى کراسە کەیدا و چى پارەى تیا بوو دەریهینا.. لاشەى کوژراوە کەیان جیھیشتن و چوونەوه سەرى، لەهۆلە کەدا دانیشتن، دایکی کاوه چای بو هینان، پێدەچوو ئاگادارى تاوانى کورە کەى و میوانەکانى بێت، هەر بۆیە پرسى یارى هیچی نەکرد.. تاشەو داھات لە مال مانەوهو پاشان سەرکەوت پرسى:

- چى لە لاشە کەى دەکەن؟

کاوه وەلامى دایەوه:

- ئەوه گىرفت نییە، هانى تو جارى بگره..

لەپارە کەى جەمالى کوژراو یەکی 200 دینارى دایە دەستی سەرکەوت و

جەزا.. ئینجا رووى کردە دایکی:

- ها بیگره، ئەو 200 دینارەش بو تو..

کاوه وتى:

- به پراست چي له م کوژراوه بکهین؟!

جهزا وه لآمی دایه وه:

- خه متان نه بی، مآلی خزمیکم لیړه وه نزیکه و(حفار ه)یان هه یه، ده چم

ده یه ینم و به وه ده یگو یزینه وه..

جهزا رویش ت، کاوه سهرنجی دایه سهرکه وت و پاش ماوه یه که پی و ت:

- چیه کوری باش، دهرسیت؟

سهرکه وت ده یویست کو ترو لی خو ی بکات..

- ها.. نازانم.. نه، نه..

پاش ماوه یه که جهزا گه پرایه وه و خو ی کرد به ژوردا.. رووی تی کردن و

وتی:

- خزمه که مم دست نه که وت، به لام (لادا) ی براده ری کم هی ناوه، ده ی گورج

که ن بابیبه ین..

به ری کردنی جه مال !

ههرسی تا وانبار چوونه وه ژیر زه مینه که و دایکی کاوه ش له بهر

دهرگا که یدا راوه ستا، لاشه ی جه مالیان خسته نیو گونییه کی گه وره وه و

هی نا یانه سهری، سندو و قی تاکسییه که یان بو کرده وه و خستیا نه ناوی..

جهزا سلفی لی داو دایکی کاوه له پی شه وه لایه وه سوار بو، کاوه و

سهرکه وتیش له دواوه، به ره و شه قامی شه ست مه تری که وتنه پری و له ولا

به نزیخانه که وه راوه ستان، سندو که یان هه لدا یه وه و لاشه که یان فریدا..!

کاوه و دایکی برانه وه مآلی و له وی شه وه سهرکه وت دابه زی و، جهزا

نو تومبیله که ی برده وه بو خاوه نی..

ئەو شەو، دایکی جەمال خەو لەچاوی نەكەوتو، بەتەنیا هەر مانگەشەویش ئاگاداری لاشەى كۆرە بەزۆلم كۆژاوەكەى بوو..
پەیمانى (مانگ)ى زیوین ئەو شەو و ابوو بو تەنیا چركەیه كیش جەمالی بی گوناھ فەرامۆش نەكات..
گەر ئەو مانگە بەو فایە زمانى ببوایە ئەوا هەمووخەلكى رادەچلەكاندو تەرمەكەى جەمالی نیشان دەدان..

سزای تاوانبارەكان..

دایكى كاوه، بەتەنیا تاوانى بەشداریى شاردنەوہى تەرمى كۆژاوەكەى بەسەردا ساغ بوو، هەربۆیە حوكمى دووسال زیندانى كردنى بەسەردا درا.. تاوانبارەكانى دیکەش، سەرکەوت بە 15سال زیندانى كردن حوكم درا، دووانەكەى تریش چونكە لەدادگا هەلاتوون كیشەكانیان ماوہتەوہ..
بیجگە لەو حوكمانەى یاسا:
* داخۆ جەرگی سووتاوی دایكى جەمال چى لەو ژنە 44سالە دەكات كە زۆر بى بەزەبى بەشداریى فریدانى لاشەى مرقۆئىكى كرد كەبە (مىوانى) هاتەمالەكەى!!؟

رۆلە.. ئاوا چاكت دامه وه !

رۆژيكي نه ورۆزي، دنيا جواتر له چاران و سروشت رازاوه تر، (سوعاد)
ده پروانييه شه قامه سه ره كييه كه و جار جارهش له به رخۆوه قسه ي بۆ كوره
يه كه ساله كه ي ده كرد..

-كوپى شيرينم تۆش گه وره ده بي و ده خوينى و ده بيتنه پياويكى ته واو..
تۆش وهك ئەو خه لکه ئوتومبيلت ده بي و ئەوسا دايكت له ته نيشت خۆته وه
داده نييت و ده يبه يت بۆ سه يرانى دوكان..

ئه رۆژه يه كه م رۆژى به هارى سالى پار بوو، ئوتومبيله رنكا و پرهنگه كان
هه نديكيان تيزر هه و خيرا، هه نديكيش له سه رخۆو هيدي، شه قامه كه و
به رچاوى (سوعاد) يان جيده هيشت..

وهك ئەوه ي شتيكى بيركه وتي ته وه له پريكدان بانگى كرده كوره
بچكۆله كه ي:

-سامان.. سامان چيت ليها ت..

ئيدى به دو ايده چوه ژوره بچو كه كه يان، ئەو ژوره ي زۆره ي
كاته كانى دووسالى رابردوى ژيانى ژن و ميڤردى خۆى به دلته نگی و
به ناژاوه ي خۆى و قاله ي ميڤردى تيڤا به سه ربردبوو..

ژيان له گه ل ماله خه زوور..

نيو سه عاتى ريگا، دوور له شار، له كي لگه يه كي گه وره ي پياويكى
مولكداردا ده ژيان، هه موو جيگا و ريگيان دوو ژوور بوو، ته نيا دوو ژوور بۆ
دوو مال، ئەمان، خۆى و ميڤرده كه ي و مندا له كه يان له ژوور يكدان مالى

خەزورەكەشى باوكى قالەو دايكى و برايهكى لەخۆى بچووكترى
لەژورەكەى تردا دەژيان..

قالە بەرۆژ دەچووە شار بو كاسبى سەرپىيى، دوو سال بوو ماله
باوانى جيھيشتبوو بەنيازى پيكيھينانى خيزان و ژيانىكى باشتر بوو بوو
ژنى قالە.. بەلام دوو سال بوو كەم رۆژ بئىگرفت بوون.. ھەميشە دادو
بئىداديان بوو لەدەست يەكتر..

سوعاد لاي كەسوكارى خۆى و مالى خەزوروى دەيووت:

-خراپە لەگەلم، واسواسەو دلئى پيسە ليم.. كەقسە لەگەل كەسيك بكەم
جنيوم پئى دەدات و دەستى وردبئى ليشم دەدات..

قالەش بەدايك و باوكى خۆى و ژنبراكانى دەووت:

-ئافرەتيكى بيگوئى و بئىتەربيتە.. بەقسەم ناكات و ئيحترام ناگرئى، من
گومانى خراپيشم لئى ھەيە..!

جارى و ھەبوو ژنە دەتورا.. پاش چەند رۆژيەك دەھينرايەو، قالە
سوئندى بو دەخوارد كەئيتەر بەئاسوودەيى بژين و ئيتەر دلئى لئى پيس نەبئى و
عەزيەتى نەدات.. بەلام قسەكانى زورى پرنەدەكردو دەبوو ھەو شەپرو
فەرتەنەيان..

رئدەكەوت تەواو ھەلدەچوو بەجارى ژنەكەى تۆمەتبار دەكردو
لەبەرچاوى دايك و باوكى دەيووت:

-سوعاد.. تۆ تەواونيت.. تۆ حەبى مەنە دەخۆى، ئەمانيش دەزانن كەتۆ
بئىرەوشتيت..

باوكى بەرقەوہ تەماشاي دەكردو دەيووت:

-دەك لەشت داوەشئى و خوا لەمنت بستينئى.

دايكيشى دەيووت:

-خوایه تۆبە بئى.. كورم عەيبە، نابى ئاگات لە دەمت بئى، تۆ چۆن قسەى
وادەكەى!
قالە مالى جیدەهیشت و بەوەش كەمىك بەرچاوى لىلى سوعاد
روناكدەبوووە..

لەنەرۆزدا چى قەوما؟..

هەتاوى ئەو رۆژە بەھارییە كىلگەكەو بەرژوورەكانى مالى قالەو باوكى و ھەموو
ئەو دەشتە سەوزەى دەوروبەرى گرتبوووە..
پاش نیوہرۆ، دواى ئەوہى ماوہیەكى باش قالە خۆى خواردەوہو سەرنجى
ژوورەكەى خۆيانى و ئەوى مالى باوكى دا، بەجولە جولى بەردەوام دەموچاوى
گرژمۆنى خورپەى خستە دلى ماندووى سوعادەكەى..
هیشتا ھەر ئۆتومبیلە جوانەكان تاك تاك و دوو دوو، بەرەو سەيرانى نەرۆزى
سالى پار بەمەبەستى دوكان ئەو ناوہیان جیدەهیشت..
باوكى قالەو براكەى لەژوورەكەیان ھاتنە دەر، دواى تەماشایەكى قالە، بەرەو
خوار داگەران، بەدواياندا داىكى رووہو بەلوعەى ئاو چوو، قالە بەپرتا و چووہ
ژوورەكەى باوكى و پاش چەند چركەيەك بەكلاشىنكۆفەكەى ئەوانەوہ ھاتە دەرئى،
لەبەردەرگاكدەدا مىلى ھىنايەوہ، سوعاد كەمى لىلى دووركەوتەوہو بەدەنگىكى نزم و
پارانەوہو پىى وت:

-نەكەى.. لەرپى خودا نەمكوژى.. مندالم وردە، گوناھت دەكات.

قالە نەئاوپى بۆ دايەوہو نەوہلام.. لەولاترەوہ داىكى بەواقى وپماوہو سەرنجى
دەدايە قالە، وايدەزانى تەقە لەباوكى و براكەى خۆى دەكات.. ئەوان
دووركەوتبوونەوہ.. قالە رووى تەفەنگى كردە داىكى.. يەك و دوان و سىان..
بەدەنگدانەوہى تەقەى فیشەكەكانى، ئەو ناوہ خاموش بوو، تەنانەت بالندەى
ناسمانىش شتاقیان ديارنەمان..

گەر بيجگە لەسوعادى تۆقيو، داىكانى تر ئاگايان لەكەوتنى (رەحمە) بوایە، ئەوا
بەدەنگى بەرز ھاواريان دەكرد قالە:

*چؤنت دلت هات تهقه لهدايكت بكهيت.. سهرت لهقورنپي ئاوا پاداشتي دايكت دايهوه.. ههر خوا خوئي دهزاني چيت بهسهرديني..
رهحمهش، تاناگاي لهخوي مابوو بهنووزه نوزيکهوه وتي:
-رؤله.. ئاوا چاڪهي دايكت دايهوه!*

رهحمه جي ليهاٽ؟

دواي ئهوهي ئهه وچهند وشهيهي لهدهم هاتهدهر، تهماشايهڪي خويني بهرپيي
کردو بهلادا هات.. بهنيمچه بيھوشيايهوه گهيهنرايه نهخوشخانهي سليمانئي..
لهوي تهماشاي ڪراو خيرا بهفريايهوه چوون، پزيشڪهڪان بينيان پارنهي پيي
راستي برينداربووهو لهئهنجامي ئهوهدا ئيسڪي ئهه قاچهي شڪاوه..
چهند رؤزي لهنهخوشخانه مايهوه، ههر كهميڙدهڪهي سهرداني دهکرد، يان ڪوره
بچڪولهڪهي، يان سوعادي ژني ڪوره تاوانڪارهڪهي، دواي چاڪوچوئي لپي
دهپرسين:

-قاله جي بهسهرهات.. نهذوزرايهوه.. ئهي پوليسي لاي خويمان دهئين جي؟
قاله دواي ههشت رؤز، لهگونديڪ كهماله خزمي لپيو، لهرؤزي 2001/3/29 دا
دهستگيرڪرا..

ههر لهليڪولپينهوهي سهرهتايي پوليسدا داني بهتاوانهڪهيدا نا.. پاشانيش
لهدادگا دووباره داني نايهوه بهتاوانهڪهيدا.. ئيدي بووه ميواني زيندان..
چاوهرپي رؤزي دوا دادگايي ڪردني دهکرد.. هميشه ماندوو، بي تاقهت، رقي
لههموو شتيڪ، تهنانهت لهخويشي دهبووهوه، ههردووڪيان داوايان لهدادگا ڪرد
سزاي ڪورهڪهيان بدات.

پنج سال و مانگيڪ زينداني ڪردن..!

ريڪ ههفتهيهڪي مابوو بو سهرى سال، رؤزي 12/24 قاله براييه دادگا.. يهڪههجار
بوو دواي ئهه 9 مانگه چاوي بهدايڪ و باوڪي بكهويٽ.. ههر تهماشاي دهکردن و تاس
دهبيردهوه.. پاش ئهوهي ههريهڪ لهدايڪ و باوڪي ئيفادهيان دا، دووبارهيان ڪردهوه

كهبئ هؤ قاله تهقهى كردوهو سئ فيشهكى بهدايكييهوه ناوه، ههروهها داكؤكييان لهههئسوكهوتى بووكهكهيان كردو وهك كچى خؤيان لئى دهدوان..

بهلام قاله سووربوو لهسهر قسهكانى لهوهوبهري، قاله بهدادگاي وت:

- من لهسهر مهسهلهى شهرف ئهوهه كرد.. من دننيام لهقسهكانم، من ههركيز نهمويستوه دايكم بكوژم، بهلكو ويستم بيترسينم، ئيتر ريكهوت بهرقاچى كهوت..

سوعاد لهوهوبهريش داكؤكى لهخؤى كردبوو، لهئيفادهى خؤيدا وتبووى:

- مييردهكم لهشيئت دهچوو، كههار دهبوو دؤو دؤشاوى تيكل دهكرد..

ههركچيهك دهخاته پالم درؤدهكات و ههمووى بوختانه پئيمى دهكات..

دادگاي بهريز، ويپراى راگهياندى بيئسفتهى و بيئئمهكى كوړيك بهرامبهردايكى خؤى، ويپراى بپرواى تهواوى بهوهى كهقاله تهقهى لهمهزنترين و بهنرخترين كهسى خؤى كردوه، ئهوهى لهبهرچاوكرت كهيهكهجاره تاوانئ بكات و ئهنجامى تاوانهكشى بهبريندارى تاوان لهگهئداكراو شكاوتهوه، ههريويه بهپينچ سال و مانگيئ زيندانى كردن بپيارى بهسهدا دا..

جاريكيتز روو له دادگا..

سههتاي ئهمسال، نزيكهى بهر لهمانگيئ، جاريكى ترقاله براييهوه دادگا، بهلام ئههجارهيان بو دادگاي تاوانهكان نا، بهلكو بو دادگاي كاروبارى كهسيئى، قاله لهزيندانهوه برا، ئههجاره شكاتكهردايكى نهبوو، باوكيشى نهبوو، بهلكو سووعادى ژنى بوو كه بهمنداله بيئنازهكهيهوه هاتبووه دادگا و داواى جيابوونهوهى دهكرد لهو مييردهى رؤژيئك سهرفرازى نهكرد، ئهو مييردهى كهدهستى چوهه گياني دايكى خؤى، لهگهئ سووعادا دايك و باوكى قالهش هاتبوون، پشتگيرييان لهداواكهى بووكهكهيان دهكرد.. دادگاي ريپزار بو ليكؤلينهوهى تهواو لهو كيشهيه بپياريداه رؤژى¹⁹ى ئهم مانگه دوابريار بدا، ئهگهري زؤريش ههيه ليكيان جودابكهنهوه..

ئەم بۇ ژىيانىكى تارادەيەك چارەنوسى نادىيار، ئەويش بۇ زىندانە تەنگە و تارەكەى..

زىندانى ھەمىشەيى

نيوہرۆي رۆژى 2000/11/30، لەگەرەككىى دوورە شارو لەماليكى دلتەنگى وەك دلە تەنگەكەى (حەپسە)دا، وەك زۆر رۆژى تىرو زۆر كۆبوونەوہى دەورى سفيرى نان خواردن، قسەو دەمەبوئىيى (مارف) دەستى پىكردەوہ، ئەو نيوہرۆيە كچەكانى تريان كەبەسەردان ھاتبوونەوہ مالى باوكيان، ئەوانىش لەوئى بوون.

ئەو، باوكى كوپوكچى گەورە بوو، بەلام ھەر كەدەمى دەكردەوہ جنيوى ناشيرين ناشيريني ئاراستەى دايكى مندالەكانى دەكرد.

ئەو نيوہرۆيە حەپسە بەچاوى تەپرەوہ دەستى لەقاپەكەى بەردەمى كيشايەوہو لەگەل تەماشاكردنى مندالەكاندا پارووەكەى دەمى جووى و پەرداخى ئاوى كرد بەسەردا و ئىنجا كەمى چووە دواوہو پالى دا بەديوارەكەوہو چاوى برىيە مارف و بەدلى پر لەحەسرەتەوہ پىي وت:

–باشە ئەو قوزەلقورتەكەشم نەخوارد، نازانم بۇ ھەردەبى ھەمىشە خواردنەكەم لىيكەيتە ژەھرى مار، بۇ دەبى ھەمووجارى لەسەر نانخواردن بيانووم پىبگري!

لەگەڵ گلانی پارووەکانیدا بێ ئەوەی سەری بۆ هەلپەڕی وەلامی دایەوہ..
 -ناخۆیت چش.. هەردوو چاوت دەردەهات.
 حەپسە دووبارە کەوتەوہ قسە بۆ کوپو کچەکانی..
 -نازانم چیم کردبوو خودا بەختی گریڤدام بەم پیاوہ زمان پیس و
 رەزاگرانەوہ.. چیم کردبوو ئاوا بەشم هەر ماندوو بوون و هەمیشە
 نەحەسانەوہ بیټ، ئاخەر روژ دەبیټەوہ خەریکی ئیشی مالم.. دوو مانگە
 ئەلیم واپشتم شکاو و اچەمیمەوہو بمبەرە سەر دکتۆریک و گالتە ی پیدی..
 ئەگەر ئەمانە نەدەبوون هەر لەوکاتەوہی ئەو جوانەمەرگە چووہ جیی
 خوی، ئەم کاولبووہم بۆ جیدەھیشتی، ئەو کلۆلە ی هەر تو بوویتە سەبەبی
 مردنی..

بەرقەوہ مەرف تەماشای دەکات و دەقیرینی:

-بەسە چەنەبازی مەکەو بەیئە نەنەکەمان بخوین..

ئیدی حەپسە ژووہکەیان بۆ جیدیئلی و وەک زور روژی تر گۆشەگیر
 لیی دادەنیشی و پاش ماوہیەکی باش دلدانەوہی لەلایەن یەکیک
 لەمنداڵەکانی، ئینجا دیټەوہ ناویان.

29 سال ژبانی پر لە کوپوہوہری

ئەوان عومریکی دوورودریژیان پیکەوہ بەسەربردو، 29 سال بوو
 حەپسە مائەکە ی باوکی جیھیشتبوو ببووہ هاوسەری ئەو پیاوہی هەرگیز
 روویەکی خوشی پی نەدەدا..

ئەوان دایک و باوکی دوو کوپو دوو کچی گەورە بوون، هەر کە مەرف
 لەسەر بیانوویەک پیایدا هەلشاخایە، یان کاتی خوی گرفتیککی ببوایە
 دەکەوتە وتنی قسە ی ناشیرین بەدایکی منداڵەکانی..

جاری واهه بوو په لاماری د دواو دواى هات وهاواری ژنه يه كيك
له منداله كان ده بوونه فریاد پره سی و له چنگی به هیژو بی به زه یی باوکه که یان
رزگاریان ده کرد..

ئو کاتانه ش که مارف ده چوو ه سهر ئیشه که ی، یان به کاری مال که ی
جیده هیشت، چه په هر نیگه ران و غه مبارو بی دنگ دوش داده ما، زور جار
یه کی له منداله کانی ده یانویست به گالته یه که بیهنه وه قسه و پیان ده ووت:

- چیه چه په خان ده لئی پا پوره که ت نوم بووه!

ئو ویش ده ووت:

- روله ده می که پا پوری من نوقمی ژیر ناو بووه و سهر نشینه که ی خنکاو!

یا خود پیان ده ووت:

- دایکه هم مو ژن و میردی دنگه دنگیان ده بی، گوئی مه ده ری..

ئو ویش پیی ده وتن:

- ئه مه میرده خوا بیباته وه، میرده یان پی او یکی شیت و هار..!

سوئی زامیکی قوول

سالی 1997 ئاگریک جه سته ی بی نازی کچه ناوه نجیبه که ی ماری
سووتاندو ئو ئاگره به ربوو دل و دهر وونی چه په سه و دهر وونی دوو خوشک و
دوو برا که ی تری (په روین) و تا ئو روزه گری ئاگر کوژانه وه ی بو نه بوو.
ئو ئاگره ی دلی هر پینجیان زامیکی قوولی جیهیشتبوو به هیچ شتی که
ساریژ نه ده بوو، به تایبه ت بو دایکی جگه رسووتاوو بو کاوه ی برای په روین،
که هم براو هم هاوړی بوو.

ئەو كچە نەگبەتە ئولفەتە تەواوى بەدايىكىيەو گرتبوو، ھەمىشە وەك مندالئىكى بچكۆلە لەگەل داىكىدا دەخەوت و ھەر لەگەل ئەودا خۆى دەشت و لەگەل ئەویشدا لەمال دەترازا..

ھەرچەندە باوكيان پەلامارى داىكىيانى دەدا يان جنىوبارانى دەكرد، پەروين لەناخەو دەكولائو دەگرياو دەكەوتە ھاواركردن.. گەلئ جار لەسەر داىكى بەرپەرچى باوكى دەدايەو ئەویش ھەلمەتە بۆ دەبردو بەقژە دريژەكەى رايدەكيشاو كۆلمەكانى بەزللە سووردەكردنەو.

رۆژئىكى مانگى مايسى 1997 لەناكاويكدا پەروين ئاگرى بەردايە خۆى و لەگەل سووتانى جەكانى و پيىست و گوشت و لەشيدا پەر بەو مائە زريكاندى (لەداخى تۆ خۆم سووتاند.. لەداخى تۆ دەمرم و خۆم رزگار دەكەم..).

وەك زۆر مەرگى تر بەدوايدا قسەو قسەلۆك لەگەپرەك و شاردا پەيدا بوو، جەستەى قەرەبروتى كچەى خيىرنەديو براىە نەخوشخانەو دواى فەحسكردن بىنرا ھەر بەكچى گيانى سپاردوو.

ئەو كاتە حەپسەو مندالەكان شكاتيان لەمارف كردو وتيان ئۇبائى مەرگى پەروين وا لەئەستۆى باوكيدا، مارف گيراو دادگايى كرا، بەلام ھىچ بەلگەيەكى واى لەسەر نەسەلما كەپيى تاوانباريى بۆ مردنى كچە سووتاوەكەى، ھەر بۆيە ئازادكراو ھاتەو ناومال و بەرچاوى حەپسەو مندالەكانى ترى.

ئەو ئىوارەيەى مارفى تيدا كوزرا

سەرلەئىوھى رۆژى 2000/11/30، دواى ئەوھى نيوھرۆ دالى ژنەكەى رەنجاندو لەسەر خواردنەكەى تۆراندى، وەك ھەموو جاريكى تر ژنە گرژو بئىدەنگ، ئەمىش ھەراسان و دەم بەجنيو، تەنيا كاوھى كورپان لەمال بوو،

حهپسه بهدم نامادهکردنی خواردنی ئیوارهوه خهريك بوو، میردهکەشی لیئی نزیك بووهوه، دواى جنيوپييدانى بهوپهپرى توورپهيهوه بهشهقيك مهجهله پرلهئاوه گهرمهكهى پيادا كردو ئهويش لهتاو قاچى سووتاوى كهوته هاوارو لالانهوه..

كاوه چاوهكانى بوونه دوو پشكووى سوور، بهپرتا و رايكرده ژورهوهو كلاشينكووى برا گهورهكهى داگرت، گهرايهوه بهردهم موبهقه بچووكهكهى هوشه و ميلى تفهنگى هينايهوه.. يهكو دووان و سيان و چوار.. فيشهكهكانى ئاراستهى باوكى كرد، ئهويش دهستهجي كهوت..

حهپسه وهك بالندهيهكى زامدار لهسه زهوييهكه بهحهپهساوييهوه گرموله بوو بوو.. دراوسى گهيشتنه سهريان و مارقيان فراند بهرهو نهخوشخانه..

لهنهخوشخانه كهوتنه چارهسهري مارق، بينيان لهئهنجامى فيشهكهكاندا ناوسكى بهركهوتوهو ههناوى بهدوو فيشهك پيكرارهو تووشى خووين بهربوونى زور بووه، ههروهها بالى راستى پيكرارهو شكاوه..

بههلهوى گيان بسپيريت، بهپوليسهكانى وت:

-لهئهنجامى لهيهكترنهگهيشتن و شهپيكي بچووكى من و دايقى واى

ليكردم، كاوه بهتفهنگهكهى كاكى واى ليكردم!

ئهوانيتز وتيان چى؟

لهليكوئينهوى دواى مردنى مارقدا، ههموو قسهى خويان كرد، براكهى

مارق وتى:

-خوم تاوانهكهم بهچاوى خوم نهديوه، بهلام كوره گهورهكهى مارقى برام

ئاگادارى كردم كهبراكهى قهوماندووويهتى و باوكى خووى كوشتوهو.

كوپره گه وره كه‌ی مارف وتی:

- من کاتی رووداوه که له مال نه بووم، که هاتمه وه بینیم بهر ماله که مان
قهره بالغه، ئینجا زانیم چی قه و ماوه، وتیان کاوه‌ی برام بهه له فیشه کی
له دست ده‌چوووه و باو کمی بریندار کردووه، ئیتر خۆم گه یانده
نه خوشخانه و لهوئ پاش ماوه یه که باو کم وه فاتی کرد.

هه‌ردوو کچه که‌ی مارف وتیان:

- کاوه هیچی له گه‌ل باو کمدا نه بووه و له وه بهر گرفتئ له نیوانیاندا
رووی نه داوه، به‌لام وه که هه‌موومان ئه‌ویش به‌نازاردانی دایکمان ئازاری
ده‌دی و خه‌می پئ ده‌خوارد، هه‌میشه باسی په‌روینی جوانه‌مه‌رگیشی
ده‌کردو بۆ ده‌گریا..

حه‌پسه‌ی دایکیشیان وتی:

- به‌و خوايه له گه‌ل خۆم و کچه که‌م خراب بوو، په‌روین خۆی رزگار کردو
چوو هه‌جگای حه‌قی خۆی، من ما بوومه وه بۆ مه‌ینه‌تی زه‌مانه، ئه‌و رۆژه‌ی
رووداوه که له‌نیوه‌په‌روه شه‌ری پئ ده‌فرۆشتم، ئیواره که‌شی ئاوی گه‌رمی
پیدا کردم، ئیتر کاوه‌ی کوپیشم دانی به‌خۆدا بۆ نه‌گیراو به‌تفه‌نگه‌که‌ی
براکه‌ی باوکی کوشت..

کاوه چۆن باسی تاوانه‌که‌ی کرد؟

له‌دادگا کاوه به‌سه‌ره‌اتی کوشتنی باوکه 58 ساله‌که‌ی خۆی به‌م شیوه‌یه
گی‌پرایه‌وه:

- سالی 97 په‌روینی خوشکم له‌داخی باو کم خۆی سووتاند، له‌وه‌به‌رو
دوای ئه‌و رووداوه‌ش له‌گه‌ل دایکم خراب بوو، لیئ ده‌داو جنیوی پئ ده‌دا،

ئى مېنىش دايكەمەو خۆشمەدەوئى، من لەگەل باوكم هيچم نەبوو، بەلام لەداخى خوشكە جوانەمەرگەكەم و لەداخى دايكەم بەتفەنگى برا گەورەكەم كوشتم..
هەمووش دەزانن، كاكەم و دوو خوشكەكەى تریشم دەزانن كەچەندە پیاویكى توورەو خراب بوو.

بريارى دادگا

رۆژى 2001/10/14 دادگای تاوانى سلیمانى دادگایى كاوهى كرد،
بەپرۆای دادگا نەدەبوو لەسەر شەپرى نیوان دايكى و باوكى ئەو تاوانە بكات،
ئەو كارەى كاوه لەدانە لەبەها بەنرخەكانى مرۆقە، لادانە لەدابونەریتى
كۆمەل و ئەو ریزگرتنەى دەبى كۆر بۆ باوكى خۆى هەیبییت، چونكە خودای
گەورە لەقورئانى پیرۆزدا باسى مەزنى دايك و باوكانى كردوو.
كاوه كەدەستى چوو تە خوینى باوكى خۆى مەترسیی بۆ سەر كۆمەل و
خەلكانى تر هەیه، هەر بۆیە تاوانەكەى بەپێى مادەى 406 دادگایى
دەكرییت، بەلام رەچاوى تەمەنى دەكرییت، كەكاتى تاوانەكەى 20 سالى
تەواو نەكردوو.

دادگا بریارى دا بەزیندانىكردنى هەمیشەى كاوه و دەستگرتن بەسەر
تفەنگى براكەیدا..

ئەو براىهەو بۆ زیندان و دايكیشى گەرايهەو بۆ زیندانە هەمیشەیبیەكەى
خۆى.. بۆ ئەو مالهى چەندین سال بوو نازارى تێدادهدى و كچەكەى تێدا
سووتاو مێردەكەى تێدا كۆژراو كۆرە خوشەویستەكەشى لیوهى برا بۆ
زیندان..

دایکی زاراو شهویکی کانوون !

سەر له بهیانی رۆژی 19 ی کانوونی دووهم ته له فۆنیک بۆ بنکهی پۆلیسی رزگاری کراو تیایدا قسه کهر رایده گهینییت که له پال دیواری قوتابخانه کهی گهره کی (زی سلیمانی لاشه ی مردوویه ک فری دراوه!! یه کسه ر نه فسه ری بنکه که و چه ند پۆلیسیک ده گه نه نه وی و ده بینن کوریک کورژاو خراوه ته گونیه وه و به تانی تیوه پیچراوه، هه ندی خوین لای سه ری وه پژاوه و له ته نیشتییه وه پیناسه ی نه حوال مه ده نی کورژاوه که توو پ دراوه، که تیایدا نووسراوه:

- به کر..

- له دایک بووی سالی 1970

- خه لکی ناوچه ی شارباژێر

ده ست به جی هه لیده گرن و ده یخه نه ئوتومبیله وه و به ره و نه خوشخانه ده که ونه ری، تا بزانه نه مه کییه و بوچی و چون چون کورژاوه!..

میوانیکی ره زا گران .. !

وه کو پیشه ی هه موو ئیواره کانی دیکه، (دایکی زارا) نان و چای ده دا به منداله کانی، فه ره ی دونی کورپه گه وره ی ناگاداری کرد که نه مشه و (به کر) ی زاوا و خوشکه زای دایکی زارا بۆ مه سه له که دیته وه مالیان!..

چه ند سالی بوو نه و بیوه ژنه کلۆله باری گران و خه می قورستر بوو بوون، هه موو جار له گه ل گه ردووندا سکا لای ده کردو ده کروزایه وه و ده یووت:

-به دريژايي چل سالي عومرم خوشيم نهدى، به مندالي هه راشه وه بيوه ژن
كوڤشى له چاره م نووسرا...!

(زارا)ى كچه گه وهى دابوو به شوو، به لام شوويه كى ئه وتو بوو
به دريژايي شهش مانگى رابردوو خوڤى و كچه كهى به دهست زاواوه پهريشان
بوون...!

زارا خوڤشه ويستى دايكى بوو، هه ربويه به دايكى زارا ناويان دههينا،
له ته مهنى زارادا كوڤيكي و يه كيكي تر له و به ره و خوارترى هه بوو كه به كارو
كاسبى روژانه نانيان له كوڤرگى شيردا دهردههينا... له وانيش بچوكتر كچ و
كوڤيكي ترى هه بوو.

به كرى زاواو خرمى نزيكيان له لاي ئه مان چارهى خوڤى تال كردبوو، له و
ماوه يه دالاي ژنه كهى يان ئه مان بو ته نيا ساتى ئه و كوڤه يان نه چوو بوو
به دلدا... به كر به چهند كرده وه يه ك خوڤى ناشرين كردبوو، به له وهى
دهزگيرانه كهى بگوڤيژيته وه و به بى ره زامه ندى خوڤى كردبووى به (ژن)، كه
دايكي زارا به وهى زانيبوو خيرا پيى گواستبووه وه.

له ماوهى (6) مانگى رابردوودا هه كاتى به كر دهر وونى ئالوز بووايه
به سه ر ژنه داماو كه يدا دهينه پراند:

-تو ئافره تيكي خراپيت، بهر له من كردبوويانى به ژن...!

يان به ژنه بيست ساله كهى دهوت:

-ده زانم، باش ده زانم دلته به كيى تر داوه و له پشتى منه وه چى ده كه يت،
شهت بى حهيات به رم و بتكه مه په ندى روژگار.

ماوه يه كيش بوو شهوو روژ داواى به شه كهى زاراى ده كرد له خانووه كهى
مالي باوكيدا و دهيووت: ده بى بفرؤشرى و به شه كهى زارا بدن به من!!
زوو زوو به ژنه كهى دهوت!

-دەبىي (15) ھەزار دىنار لەدايكت بستىنى و بەوھش ھەقت لەو خانووەدا نامىنى.

زاراش ئەوھى بەدايكي دەووت و لە ھەلسوكەوتى مېردەكەى ئاگادارى دەكرد، دايكىشى دەيووت:

-جا لەكوپى بېنم، بەو دوابراوھ بلى خوا ئاگادارە (15) دىنارم نىيە بىدەمى، پىي بلى با لەخوا بترسى، با كەمى وىژدانى بى.

بەكر خويشى بۆ ئەو مەبەستە چەند جارى چوو بووھ سەرى كەپوورو خەسويشى بوو، تەنانەت ھەلەى لە رووى ئەو و ھەردوو كورەكەيدا كوردبوو. شەوى 1994/1/18، بەكر بەخۆى و كلاًشىنكوڤەكەيەوھ چووھ مالى خەسووى، ژنەكەى نەبردبوو، بەتەنيا ھەر خۆى ميوان بوو، ميوانىكى رەزا گران!..

لەو شەوھدا چى وترا؟!...

شەو لەناوھپراستيدا بوو، مندالەكان لەدەورىان كۆبوو بوونەوھ، كورە گەرەكە(فەرەيدون) بەھىمىنيەوھ رووى دەمى كرده بەكر:
-كاكە بەكر، تۆ بەتەمەن لەئىمە گەرەترىت، باشە ئىمە ئەم خانووھ بفرۆشين ئەى لەكوى دا بژين؟! تۆ پىويستت بەپارەيە، خوشكەكەمان و ئىمە گوناھمان چىيە، ئەى ئىتر بۆ وادەكەى، بۆ قسەى بەرزو نزم لە رووماندا دەكەيت، عەيبە ئىمە پورزاي يەكين.

بەكر بايەخى بەقسەكانى ئەو ئەدا، فەرەيدون بەبىزارىيەوھ ھەلسا و چووھ ژورەكەى خۆى، شەو درەنگى كرد، مندالەكان بەلاداھاتن و دايكيان دايپۆشين، جىگاي بۆ بەكرىش داخست، ئىنجا رووى تىكرد و وتى:

-رۆلّه باپیتى بلىم، كورپهكان له بهر من نه بى لىتى قبول ناكهن، ئه وان
بيستويوانه چ تۆمه تىكى نارپه وات خستۆته دواى خوشكه كه يان، وا بو
پاره ش قسه سى سووكمان پى ده لىت، تۆزى پياو به پياو، كه مى حه يات
به خۆته وه بىت.

به كره به گرژبىه كى زۆره وه به خه سووى وت:

-به چىتانه وه داواى حه يا له من ده كهن، به (زارا) وه كه بهر له وهى بچىته
لاى مىرد كرابوو به ژن؟

دايكى زارا لى پاره پى:

-تۆ وات لى كرد بى شهرمى بى غيرت، تۆ وات لى كرد، كچى من له گول
پاكتر بوو...

به كره وتى:

-شهرت بى ئه مى تريشت وا لى بكه م...!

ئهو رسته يه وهك بروسكه داى له سه رى دايكى زارا. له جى پى خۆى مت
بوو... رهنگى زهره هه لگه پرا... كچه بچووكه كهى ته نيا (10) سال ته مه نى
بوو، چه پ و راستى خۆى نه ده زانى، له جى گاي خوشكىتى و چون ده بى ئاوا
ناوى به رىت؟ لى نريك بووه و تفىكى كرده ناوچه وانى و پى وت:

-هه ر خۆت به خۆت بى، هه ي بى نامووس...

به كره له جى گاي خۆيدا راكشا، به ده م خۆداپوشينه وه وتى:

-بو دوا جار پىتى ده لىم، ده بى سبه ينى ئهو پاره يه م بو په يدا بكه يت،
ده نا خۆتان ده بيننه وه...!

دواى نيوه شه وو...

ژوووره كه خامۆش و ده ره وه ش نه باى هه بوو نه باران، شه وقى گلۆپه كه ي
حه وشه كه مى ژوووره كه ي ده گرتنه وه، به كره له خه ويكى قوولدا بوو،

مندالەکانیش بەهەمان شیۆه .. دایکی زارا بیدار بوو، هەر ئەمدیوو ئەو دیوی دەکرد، دەنگی بەکر لەگۆییدا دەزنگایه‌وه‌و ره‌فتاره‌کانی ده‌هاتنه‌وه به‌رچاوی...

*شەش مانگو چەند رۆژیک لەمەوبەری هاتەوه به‌رچاو که‌زارا به‌سەری که‌چه‌وه دەپروانییه زه‌وییه‌که‌و بۆ دایکی باس ده‌کات که به‌کر چۆن به‌فیل بردوویه ژووریکی مالی خۆیان و چی لیکردوه...

*مانگی له‌وه‌پیشی هاتەوه به‌رچاو به‌کر له‌ماله‌که‌ی خۆیدا له‌به‌رده‌م ئەمدا ده‌یقپران‌دو ده‌یووت "شەرت بی زارا، به‌هەموو خەلکی بلیم تو ژنیکی خراپیت و راده‌بویری، تو به‌رله‌من کردبوویانی به‌ژن، من بۆیه رازی بووم چونکه پورزای، به‌لام چی تر دان به‌خۆمدا ناگرم و ته‌لاقت ده‌ده‌م، برۆ با دۆسته‌که‌ت به‌ته‌ینی!!"

*هەر ئەمشه‌وی هاتەوه به‌رچاو که به‌قسه‌ی ناشیرینه‌وه داوای پارهی خانووه‌که‌ی لێده‌کرد..

*یه‌ک دوو سه‌عات له‌وه‌وبەری هاتەوه به‌رچاو که‌ده‌یووت "شەرت بی کچه بچووکه‌که‌شت (وا) لێ بکه‌م!!"

دایکی زارا وه‌ک شیت راپه‌ری، له‌به‌کرو تهنه‌نگه‌که‌که‌ی ته‌نیشتی نزیک بووه‌وه، که‌می بۆی وه‌ستاو به‌ره‌و دوا کشایه‌وه، چووه‌ ده‌ری و خۆی گه‌یانده‌ ژووره‌که‌ی تر که کورپه‌ گه‌وره‌که‌ی لێ خه‌وتبوو...

-فه‌ره‌یدون... فه‌ره‌یدون... هه‌لسه‌ کوپم، هه‌لسه‌....

-چییه‌ دایکه‌، خیره‌؟

-هه‌لسه‌ کوپم، وه‌ره‌ له‌گه‌لمدا، ده‌مه‌وی به‌کر نه‌جات به‌م، وه‌ره

بابیکوژین و نیمه‌و کلۆله‌که‌ی خوشکت له‌ده‌ستی رزگارمان بی...

فه‌ره‌یدون په‌شو‌کاو و چه‌په‌سا و وه‌لامی نه‌بوو، له‌جی خۆی نه‌بزوا،

دایکی ده‌رگا‌که‌ی جووت کرده‌وه، هاته‌ هه‌وشه‌که‌و وچانیکی بۆدا، له‌پر

وهك بیری كه وتبیتتهوهو رووهو ژوره ساردی گه رماوه كه ههنگاوی نا، لهو سهه هاته دهرو تهوویکی بهدهستهوه بوو... گه پرایهوه ژوره كه، به پیره تهوور كه وته سههری بهكر، ههه لهویدا كوشتی، ههردوو كوچه گه وهه كهی بهئاگا هیناوه لهو كارهی ئاگادار كردن، پیکهوه هینایانه دهروه، خوینی سهه جیگا كهی پاك كردهوه، خستیانه گونیه كهوه له به تانییه کیانهوه پیچا، كوچهكان كوژاوه كه یان كیش كرد بهروه دهروهوه دایكیشیان دهستی دایه تهنه كهی بهكرو شوینیان كهوت... دوور له مائی خویان و له نزیك دیواری قوتابخانه كهوه فرییان داو پیناسه كهی نیو گیرفانیشیان لای سهه ریهوه دانا.. له ملاترهوه له كوولانیكدا تهنه كه شیان فریدا... گه رانهوه مالهوهوه به دهروونی ئالۆزو وروژاوهوه سهه رنجی یهكتریان دهه.

روژی دادگایی كردن...

ئهوه روژهی دادگایی گومان لیكراوان (دایکی زارا) و ههردوو كوچه كهی كرا روژی 1994/8/30 بوو، داواكار (زارا) خوئی بوو، راست و رهوان باسی میرده كهی بو دادوهه به ریزهكان گیرایهوه، هیچیشی له بكوژی میرده كهی نهویست و به وحاله رازی بوو... دایکی زاراش باسی بهكری بو كردن و چونیتی كوشتنی ئاشكرا كرد، ههردوو كوچه كه بی گوناھیی خوینیان راگه یاند، دایکیان پشتگیری لیكردن.

دادگای سلیمانی بهرامبههری ئهوه كیشیهه بریاری دا:

- 1- دایکی زارا بو ماوهی دوانزه سال زیندانی دهكریت.
- 2- ههردوو كوچه كهی ئازاد دهكرین.
- 3- تهوره كهش له ناو دهبریت.

بەلام دادگای تەمیزی کوردستان رۆژی 1994/12/6 دواى رەزنامەندى
نیشاندان بەرامبەر بېرىارەکان ئەو بېرگەيەشى بېرىاردا (کە هەردوو کۆرەکە
بەرامبەر بەتاوانى فېردانى لاشەکەى بەکر دەدرینه دادوهرى لیکۆلینهوه)

هەميشه دل له لای زارا..

دايکى زارا چوو نيو زیندانهوه، نيو ئەو ژورەى (8) مانگى رابردووى
تيا بەسەر بردبوو، هەموو کات دلى لای زارا و منداڵەکانى تری بوو، زاراش
گەرايهوه زیندانه فراوانەکەى دەرەوه، زۆربەى کات بە هەناسەى ساردەوه
فرميسکى گەرمى بو چارەنووسى بەدبەختى خۆى هەلەدەرشت.

بەوهش کۆتايى بەبەسەرھاتى ئەو تاوانەش هات کەئاستى شيوایى
کۆمەلایەتى و بارى شپىرزەى ئابوورىى خەلکيى، هۆکارى خولقاندنى بوون.

شەوى سوور.. رۆژى رەش!

(كنيّر) تەمەنى حەقدە بەھار بوو، كەيىرى لەمنداڵى خۆى دەكردهوه لەبرى ئەوهى شادىيەك، خۆشىيەك بىيىتە ميوانى، خەم دايدەگرت و چاوهگەشەكانى فرمىسكيان لى دەھاتە خوار...

ئەو زۆر منداڵ بوو كەدايكە مېھرەبانەكەى مردو كنيّر لەسۆزو نازى داپرا، ھەميشە دلخۆشى خۆى بەنەنكە پىرەكەى دەدايەوه، نەنە لەبرى داىك و ھەموو كەسيكى بوو.

كنيّر و نەنكى لەمالىكى بچووكى (ھەوليېر) دا دەژيان، ھەواری منداڵى كنيّر، ئەو مالىەى داىكى دوا كۆچى تىدا كرد لەگوندىكى نيوان ھەوليېرو كۆيەدا بوو، كەباوكى دەھات بەدوايداو دەيبردەوه، ياخود لەگەل نەنكە پىرەكەيدا دەچووھو ئەو گوندە، بەرچاوهكانى رەش دەبوون و تروسكەيەكى بەختيارى لا نەدەما..

ئەو داىكى بىردەكەوتەوهو لەوهش ناخۆشتر دوو باوھژنى لەمالەكەدا دەدى، كەبەچاوى رقو بىزارەوهو دەيانپروانىيە كنيّر... باوكى دوو ژنى ھيئابووھو، بە وشەيەكى شىرىن و رازىكى گەرم كنيّرى جوانيان نەدەدواندا! ئەميش حەزى بەوان نەبوو، گەر زۆر ناچار نەكرايە سەرى نەدەكردهوه بەكاوالبوھەياندا!!!

(کنیږ) ههولپرو ماله خنجیلانه که ی نهنه ی به به هشت دهنانی، به لام
نه یان هیشت لهو به هشت هدا بژی... نه مجاریان به شیوه یه که په لی گیراو له مال
برایه دهر، که سهری پیانه کاته وه!

به ره و دوزه خ..!

چیشته نگاو بوو باوکه که ی هاته مال و بی نه وه ی له هه والی پرسی و تی:
- ده ی کنیږ، برؤ جله کانت ناماده که و ههر نیستا دهرؤین...
به بی دهنگی و واق و پرماییه وه، ته نیا به چاو له باوکی پرسی (بو.. بو
کوی؟) باوکی هاواری لی کرد:
- چیه، ده لی بتي راوه ستاوی، خیرا که، ده تبه مه وه لای خوم!
نه نکی کنیږ و تی:
- بو ده بیهیت.. خوا ه لنگری منیش ته نیابم... لی گه ری باهر
لیره بیټ...
به تور په یه وه و تی:

- نا.. دایه.. نا... گه وره بووه و لی ده ترسم، خه لکی خراب زورن،
ده بیه مه وه لای خوم و بائیمه چون دهرین و چی ده خوین به شدارمان بیټ..
پاش ماوه یه که... کنیږ به جانتا که ی ده سته وه شوین باوکی که وت،
له سهری کولانه که ناوپی دایه وه و روانییه به رده رگا که یان، نه و به رده رگایه ی
سالانیکه کنیږ هه ناسه ی لاهه لده ریژی.. دواتر سهرنجی دایه دهرگی

داخراوی مالہکان و دوکانہ بچووکہکھی گہرہک و قہستی بوو پیر بہدہنگی
ھاوار بکات:

- دہ مہیلن بمبات، لہوی جووتی دپندہ دہژین و دہمکوژن، ئہوی
دۆزہخہ... مہیلن بمبات.

ئینجا راست لہبہردہم دوکانہکہدا راوہستا و گہر باوکی نہبویہ دہیوت:
- دہتۆ مہیلنہ بمبات، ئہی لہمہودوا کی سابوون و شانہ و بنیشست لی
بکریت؟!

باوکی ئاوری دایہوہو وتی:

- خیراکہ، کچہتیو، ئہوہ بو نارۆیت!

بہرہو نادیار..!

ئہو چہند شہوو روژہی کہلہمائی باوکیدا بوو بۆیہک سات خوشییہک
بہدل و دہروونی کنیردا گوزہری نہکرد!

ئہو ہمیشہ دلتنہنگو غہمبار بہچاوی بیرومییشکی (نہنہ)ی دہدی،
ئیواران لہگہل دہستہ خوشکہ ھاوسیکانیدا دہدواو جار جاریش دہچووہ
دوکانہکھی گہرہک...

باوہژنہکانی بہتوانج و قسہی ناخۆش لہگہلیا دہدوان، باوکہکشی
دہسہلاتیکی ئہوتۆی نہبوو... ئہو چہند روژہ نازار چوو بہگہروویدا... تالاو
چوو بہناو سکیدا.. بہیانییہک زوو بپریاری سہفہری دا... بو کوی؟ خۆیشی
نہیدہزانی، بپریاری دا ئہو ناوہ جی بہیلی و دوور بپروات...

ناسینی خەلك..!

دەمەو نیوەرۆ گەیشتە کۆیە، لەئوتومییل دابەزی و بەبێ شوئینیکی دیاریکراو، بەبێ ناسینی کەسیکی ئەوتۆ هەنگاوەکانی روو و گەرەگیکی خواروو بوو، کچی ک سەرنجی راکیشا، لەبەردەمیا راوەستا و روانییە چاوەکانی... وەك دۆستیکی دیرین پێشوازی ئی کرد، بەسۆزەو بەردیە مائەو و ژوورەکە، کەناسی و بە بەسەرھاتی زانی ریزی گرت، بەزەیی پێیدا ھاتەو و وتی:

- دەتوانی لێرەبیت، من خۆشەویستی دایک و باوکی خۆم، خزمەت دەکەین..

وشە ی دایک رایچلەکاند... ئەو شەو لەمائی (نەناسیاو) چاوە پەر شەرمەکانی بەرز نەکردەو... ھەرچەندە کچەو دایکی لەگەڵیاندا وت، بی سوود بوو.. سبەینی زوو کنیری کۆل و شپرزە ئەو ناوہی جیھیشت و بەئوتومییلی کری بەرەو (سلیمانی) کەوتە ری.

لای ھەسیب سألج دابەزی... بەشەقامی مەولەویدا ھات، لای بازاریکی قەرەبالغ کەمی راوەستا، ئاسمانی مانگی تەمووز ئاگری دەباراند، لەریگادا دیارە چەند بېریاریک بەمیشکی شلەژاویدا ھاتبوون.. دوا بېریاریان چوونە (رانیە) بوو بۆ مائی خزمیکیان...

کەمی ئارەقی دەموچاوی سېری و ھەر لەخۆیەو خۆی بەدوکانیکدا کرد...

- کاکە گیان تۆزی ئاوم بدەری و...

ئاوہکە ی خواردەو و فەرمووی ئی کرا، دانیشت و وتی:

-دەتوانى رېڭاي نەقلىياتى رانىيەم پى نىشان بەدەيت؟
 كوپرە زانى كچىكى نائاساييە، پاش ئەوۋى لەتەوقى سەرەوۋە تا بەرى
 پىي سەرنجى داۋ بەحالى ئاشنابوو پىي وت:
 -نەخپىر، با جارى بچىن بۆ مالى خۇمان، تەنھا خۇم داىكىمىن، تۆۋەكو
 خوشكى من وايت، تا كەسوكارت دەدۆزىنەۋە ناھىلېن بچىت بەھىچ لايەكدا.
 ئىنجا پرسى:
 -باشە نەتتوانى لەگەلىاندا بژىت؟
 -نەخپىر، ئەوان بەجنىۋ دەيانداۋاندىم و باوكىشم لىي دەدام!
 كوپرە ھەلساۋ پىي وت:
 -من ناوم (خەسرەۋ)ە، سەرى لەعوسمانى ھاۋرپىم دەدەم و ئىستا دىمەۋە.

لەمالى خەسرەۋ..!

ئەو كاتەى كنىر چوۋە (ئاسايشى سلىمانى) و زوخاۋى بەدبەختى خۆى
 ھەلپشت، وتى:
 -لەگەل خەسرەۋدا رۆيشتىم، بردىمى و چەند كۆلانىكى پىكرىم، دياربوو
 دەيوست كەس نەيىبىنى، نازانم گەرەكى كوى بوو، پاش ماۋەيەك لەدەرگاي
 مالىك چوۋىنە ژورەۋەۋە ھەر كەچوۋىنە ناۋ مالەكە پالىكى پىۋەنام و
 دەمانچەيەكى لى دەرهىنام و تى ((گەر قسەبكەيت دەتكوژم))، لەۋى يەكىكى
 ترى لى بوو كەعوسمانى ھاۋرپى بوو، توومەس ئەمە مالى عوسمانە و
 ئەوكاتە خەسرەۋ چوۋە لاي تابىنىرپتەۋە مالى. مالەكە مالى عوسمان بوو..
 عوسمان دەمانچەكەى لەدەست سەند... خەسرەۋ بەپەرۋيەك ھەردوۋ

دهستی به ستمه وه و به عوسمانی وت: (برۆ چهند فلیمیکی روت و برام
تاتلساس بهینه و هره وه)...

بردمیه ژووریکه وه، گریام و سوودی نه بوو، پارامه وه و سوودی نه بوو،
به زۆر عهزیزییه که ی هه لدامه وه و تهعه دای ئی کردم، هه ر به زۆر تهعه دای
شه رهی ئی کردم... خوین له شه م هات و کردمیه ژن... سه رم گیزی
ده خوار دو که وتم... نازانم خه وتبووم یان بیهۆش بووم.. ده مه و عه سر
عوسمان په ئی گرتم و بردمیه ژووره که ی سه ره وه، له وی به قیدیو شریته
رووته کانی لیدا، به زۆر سه یری پیکردم... ئه ویش خوی نه ناسی و روت و
قووتی کردمه وه و کاری خوی کرد... دواتر خوار دنیا ن هیئاو.. ئیتر شه و
تابه یانی خه ریکم بوون... خوا هه قی منیا ن ئی بستینی.. ئه و شه وه خوینی
سوورم ده سپری و له به رچاوم هه موو دنیا سوور هه لگه رابوو...
به یانی به تاکسییه ک عوسمان بردمی له بازار فرییدام، وای ده زانی وازیان
لیدیئم، نه یزانی دیمه ئاسایش و به گرتیان ده دم...

رۆژه ره شه کان!!

که باوکی کنیر زانی کچه که ی هه لاتوو وه دوی سو راخی زۆر دوزییه وه و
وه ک بالنده یه کی له قه فه ز هه لاتوو گرتی و بر دییه وه (قه فه زه که ی) و خیرا
ده رگای له سه ر داخست...

رۆژه کانی ره ش بوون.. تانوت و قسه ی سووکی باوه ژنان له و لاوه
بوهستی، هه میشه هه ناسه ی حه سه رته ی هه لده مژی و هه رگیز شه وه
سووره که و خه سه ره و عوسمانی له به رچا و ون ده بوون...

دادگای بهرین، ئەو روژەى دادگایى هەردوو تاوانبارى کرد بپارى دا
عوسمان و خەسرەو بەهەمیشەى زیندانى بکرىن و هەریەکەشیان بپرى
دەهەزار دینار بەنە (کنیڤر)، هەروەها دەست بەسەر دەمانچە (تارقه) هکەى
خەسرەویشدا بگىرى..

کنیڤر هەمیشە بەچاوى خەيال کۆلانەکەى مالى نەنە دەبینى و لەگەل
دەستە خوشکەکانیدا دەدوى.. پیکەو دەچنەو دەکانەکەو شت دەکپرن و
دەگەپنەو، لەبەردەرگای مالى نەنەدا دەووستن و دەدوين، بەلام هەرگىز
کنیڤر باسى شەو سورهکەو درندەکانى ئەو شەوہیان بۆ ناکات!..

تاوانیک لەنیوہ شەودا

جیاوازی نیوان تەمەنیان (32) سالى رەبەقەو کەچى وا (6) مانگى تەواوہ
لەژووریکى زینداندا توفیق و عومەرى کوپى شەوگارو روژگارى تارىک
پیکەو دەبەنە سەر، بەدلەپراوکى و ترسەوہ یەک بەیەکى ساتەکان دەبژین،
سبەینى دادگایەو مەسەلەى (تاوانەکە) بەلادا دەخرى.. بەر لە چەند روژیک

پاریزەرەکه دلخۆشی توفیقی دابوووه، بهلام بۆ عومەر هیچی نهوتبوو.. شهش مانگه زستان و بههاری ئه و خه لکه نازنده تیپه پری و واهوینه و ئه مان هه له ژوره وهن.. ئه و میلی سه عات به ره و دوانزه ی نیوه شه و ده چی، شهش مانگ له شه وه شوومه دا، له نیوه شه و ی "8" ی شو با تدا عومەر تاوانیکی گه وه ی له ده ست قه و ما.. له چه مچه مال، له شه و یکی ئاسمانی ره ش و زه ویی سپیدا، له و کاته ی نمه نمه باران ده ر ژایه سه ر به فریکی زۆر، به خوینی (جوامیر) زه ویی سوور بوو.. سبهینی دادگایه و هه موو شتییک روون ده بیته وه...

کورپه که ی من بیتاوان بوو..

له بهردهم دادگادا، یه که مین قسه که ری شکاتکه ره ده رویش فه تاحی باوکی جوامیر بوو، 65 سال ته مه ن و تال و سویری ژیان پشتی وه ک گوچان چه ماند بووه وه، به لام مه رگی کورپه (21) به هاریه که ی به جاری کاری تی کرد بوو، به قورگیکی نوو ساوه وه وتی:

- که کورپه که م کوژرا من و دایکی جوامیر له سلیمانی بووین، چونکه نیمه له و ی داد نه نشین، ئه و زۆر جار له چه مچه مال ده مایه وه و به ته نیا له خانووه که ی ئه و یماندا ده ژیا، سه ر له به یانی داوی روو داوه که له گه ل مه لا بانگاندا خزمه کانی خۆمان و هاو پیکانی جوامیر ده چنه سه ر جه سته ی سارده وه بووی وشک هه لاتووی نیو به فر.. که چوونه ته ژوره وه بۆیان سه لماوه و دنیا بوون که جوامیر له ژوره که ی خۆیدا کوژراوه و پاشان راکیشراوه ته کۆلان.. له و ی فیشه کیان پیوه ناوه تا چاوو راو له پۆلیس و دادگا بکه ن، کورپه که ی من بی تاوان بوو.. داوای خوینی به نا هه ق رژاوده که م..

کورپه ی من دلی به گه لاوێژوه نه بووه..

به چاوی پر له فرمیسکه وه، به که می شهرم و که می جورئه ته وه قسه ی بو دادوهر ده کردو جار جاره قژه سپیبه که ی له سهر روی لاده داو جار جاره ش بی دنگ راده ما..

-گه وره، خوا ناگای لیبه نیوان ئیمه و مالی وهستا توفیق زورباش بووه، چونکه دراوسی بووین و یه دیوارمان بهین بووه و زور تیکه ل بووین، نازام عومهری دوابراو چون دهستی چووه ته گهردنی جهرگه که ی من و چون له خوا نه ترسا.. کوپی من ههرگیز دلی به گه لایژی وهستا توفیقه وه نه بووه، پوژی له پوژان باسی نه وه ی نه کردو وه و که سمان خوازینیمان نه کردو وه.. به عه قلی من نه وان بو پارو چه که کانی کوپه که م نه و کاره یان کردو وه و ته مع نه وه ی پی قه و ماندوون..

شایه ته کان وتیان چی..؟

دوو ناموزاو خزمیکی جوامیرو دووان له هاوریکانی به یانی تاریک و روون نه و هه واله یان پیده گات و نه وانیش چه که کانیا ن دینن و دوری هه ردوو ماله که ده گرن، واته مالی جوامیرو مالی عومهر، لاشه ی جوامیر به که می خوینه وه ده بینن!! که ده چنه ژوره که ی ده بینن هه موو شتی پهرش و بلاوه.. خوی گه وره به و نیوه شه وه چون نه مه روویدا؟ ده بینن سه رینه که ی جوامیر چه ند دلوپه خوینیکی پیوه یه و له سهر جیگا که ی چه ند مه خزه نیکی کلاشینکو فی لیبه به لام چه که کانی (تفه نگ و ده مانچه چوارده خوره که ی دیارین)، هه روه ها پاره کانی.. له و لاوه ده بینن پیلاوه کانی له وییه! که دینه حه وشه له سهر به فره که جیگا پیی دووسی که س به دی ده کن که رووه و مالی وهستا توفیقه.. که ده چنه نه و دیو هه مان جیگه پی به باشی ده بینن.. بویه ده موده س گومان ده خنه سهر (عومهر).. هه روه ها ئاسه واری

راكيشانى لاشه‌ى جوامير به‌هوشه‌كه‌دا روه‌و كولان و به‌رماله‌كه‌ى شه‌و
به‌ريان به‌روونى ديار بوو، يه‌كيك له‌خزمه‌كانى جوامير ديتته‌وه ييرى:
-ئاي له‌و ناره‌سه‌نه، خو روژى به‌ر له‌تاوانه‌كه‌ى هه‌زار دینارى له‌جوامير
قه‌رز كرد!

يه‌كيكى تريان ده‌لى:

-هه‌رگيز جوامير باسى خواستنى گه‌لاويژى نه‌كردوه، شه‌و برامان بوو
هيچى له‌ئيمه‌ نه‌ده‌شارده‌وه!

تفه‌نگه‌كه‌ى جوامير تاوانباريان ده‌داته ده‌ست..!

هه‌ر شه‌و به‌يانيبه، كه‌ خزم و براده‌رانى جوامير (شايه‌ته‌كان) پوليس بانگ
ده‌كهن و ده‌چنه مالى عومهر بو پشكنين، سه‌ره‌تا وه‌ستا توفيق ريگيان
نادات به‌لام شه‌وان گويى پيناده‌ن و روه‌و ژوره‌كان ده‌چن، شه‌وان ده‌گه‌رين
بو پارو و چه‌كه‌كانى جوامير، ته‌نيا تفه‌نگه‌كه‌ى نه‌بى چى دى نادوزنه‌وه،
تفه‌نگه‌كه‌ له‌ناو به‌رمىلى گه‌نمدا شاردراره‌ته‌وه دواى شه‌وى قوناغه‌كه‌شى
شكيندراوه، يه‌ك له‌براده‌رانى جوامير ته‌نيا به‌خويندنه‌وه‌ى ژماره‌كه‌ى
ده‌يناسيته‌وه. ئيتير عومهر به‌ره‌نگى زه‌رد هه‌لگه‌پراو و نيوه زمانيكه‌وه روه‌و
پوليسخانه پيشيان ده‌كه‌وى..

بو‌لاى گه‌لاويژ له‌نيوه‌شه‌ودا..

*گه‌لاويژى وه‌ستا توفيق، ته‌نيا شايه‌تى كاتى رووداوه‌كه، ئاوا
مه‌سه‌له‌كه‌ى باس كرد:

-ئيمه هاوسى بووين، هيچ په‌يوه‌ندييه‌ك له‌نيوان من و جواميردا نه‌بوو،
ته‌نيا شه‌وه نه‌بى ده‌يويست بمخوازي.. به‌لام به‌هوى وه‌فاتى داىكمه‌وه شه‌و
باسه دواخراوو.. كاتى رووداوه‌كه له‌نيوه‌شه‌ودا هاته‌هه‌وشه‌كه‌مان، كه‌

بهه مزانی بانگم لیکرد، لهدهنگی من کاکه عومهرم لهخه و راپهپری، چوو
بوئی و لهه وشه کهدا کردیانه شهر، کاکم تفهنگه کهی لیسه ندو ئه ویش
رووه و دهره وه هه لهات، لهو کاته دا باوکیشم به خه بهر هات به لام نه چوو
دهری، ئیتر نازانم دواي ئه وه چی قه و ماوه ..

ئه وه هه موو قسه کانی گه لایژی که یبانه وی مال بوو، ئه و کچه ی چوار
سال له جوامیر گه وره تر بوو ..

باوکیشی وتی:

- به فریکی زور باری بوو .. بهر له وه ی بنووم بارانیك دایکرد،
له نیوه شه ودا له دهنگی چه ند ته قه یه ک له خه و راپه ریم، له په نچه ره که وه
روانیمه ده ری و ته نیا گه لایژی بوو که که مم بینی .. دواي گه رانه وه ی عومه ر
زانیم که جوامیری کوشتوو ه ، ئه و له پیناوی پاراستنی شه ره فماندا ئه و
کاره ی کرد .. جوامیر چه ند جار ی داواي کچه که می کردوو ه، له و شه ودا
نه چووینه ته مالی تا دهستی ئی بوه شینین و ناگام له تفهنگه که شی نییه !!

ئه ی عومه ر چو ن باسی ناوانه که ی ده کات؟

- گویم له دهنگه دهنگ بوو و به وه له خه و هه لسام، چوو مه ده ری، ده بینم
جوامیر په لی خوشکه که می گرتوو ه و ده یه وی په لاماری بدات، منیش هه لمه تم
بو بردو بووه شه رمان، ئه و تفهنگی پی بوو، توانی خو ی بگه یه نیته کو لان و
منیش دواي که وتم، له دهره وه دووباره بووه وه شه ره ده ست و توانیم
تفهنگه که ی ئی بستینم، له و بهرمانه وه ته قه م لیکردو به چه ند فیشه کی

كوشتم، نه مهيشته له دهستم درچي، من نه وهم بو بهرگري له شهرفي خوم و
خيزانه كه م كرد..

نه چومه پوليسخانه تا مه لا بانگدان پوليس و پيشمه رگه هاتن و منيان
گرت.. من له دووربي (15) مه تره وه ته قه م لي كردو به هيچ جوړي نه وه راست
نييه كه چووبينه مالي و له وي خنكاند بيتمان، ئينجا رامكي شايته كولان و
له وي فيشه كم پيوه ي نابيت.. من له وه و بهر پارم لي قهرز نه كردوه،
تفهنگه كه شم بويه شكاندو له و شه وه دا شاردمه وه وتم نه وهك خزمه كاني
بين و ناشكرا بيم و بمكوژن..

راپورتي پوليس..

نه فسهر ي پوليسي چه چه مال، له راپورته كهيدا بو كه شفي كوشتني
(جوامير فه تاح) ي ته مه ن 21 سال، بالا مام ناوهند يي رهنگ نه سمه رو قژو
چاو رهش نووسيوه تي:

1. ژوره كه به و وه زعه شپرز هيه بينراوه.
2. كه مي خوين له ژوره كه دا ناسه واري ديار بووه.
3. جيگاي پييه كان به باشي له حه وشه دا بينراوه.

نه ي راپورتي پزيشك؟

- د. نه وزاد له راپورته كهيدا نووسيوه تي:
- ته قه كان، به ره و رووي ناراسته كراوه، واته رووه و كوژراوه كه.
 - شكان له ئيسكي لاشه ويلگه ي خواره وه دا.
 - له دادگايي كردنه كه دا، داواكاري گشتي دوو داواكاري هه بوو:
 - سزاداني عومه رو نازاد كردني باوكي.

* دادگا بەر لەراگەیاندى بپيارى حوكمهكه، راي بەم شيوهيه بوو:

- هەردوو گومان لێكراو عومەرو تۆفيقي باوكى نيردراون بو ئيره بهتۆمهتى كوشتنى جوامير فهتاح تا بهپيى ماددهى ياسايى 1/406 مهحكه مەيان بكەين.. بو زۆربهى ئەندامانى دادگا دەرکەوت، پهيوهئدى دلدارى لهنيوان جواميرو گەلاويژدا هەبووه، جار جاره لهجىگهى ژوانىكى دوور لهبەر چاو بهيهك گەيشتون، بهو پييهى دراوسى بوون نيوهشهوى 1992/2/8 جوامير لهديوارهكهى نيوانيانهوه بازى داوته مالى گەلاويژ بهو نيازى پيى بگات، كه هەردووکیان لهحهوشهكهدا دەبن عومەر پىدەزانى و دەبى بهشەريان و دواى ئەوهى چهكهكهى ئى دەستينى و ئەويش رادهكا، ئەميش شوينى دكهوى و ديكوژى.. بو رۆژى دوايى لهليكوئينهوهدا دان بهتاوانهكهيدا دەنى و، دواتریش لیره ئەوه دووپات دهكاتوه، ئەو نيازى دزینی تهنهكهى نهبوو دنا نهیدهشکاند.. تاوانه كه كتوپر روويداوه وه وهوبەر پيلانى بو دانهنراوه.. لهبەر ئەوانه دەبى عومەر بهپيى ماددهى 405 سزا بدریت، بهلام هيچ دهليلى نيه بو بهشداریى توفيق لهتاوانهكهدا.. شايهتهكان ههموو دواى تپهپروونى ماوهيهك ئيفادهيان داوه و هيچيان بهچاوى خويان رووداوهكەيان نهديوه، دادگا بارى شهخسى گومان لێكراو لهبەرچاو دهگرى، ههروهها تهمهنى و رابردووى و ئەوهى كهيهكهجاره لهژيانيدا تاوانىكى وابكات.. بويه شايانى بهزهيهيه..

راي جياوازي ئەندامىكى دادگا...

* يهكى لهدادوهره بهريزهكان راي لهگهل زۆربهدا نهبوو، ئەو وتى:

- من بهوه قايىل نيم كه گومان لێكراو بهپيى ماددهى 405 دادگايى بكریت و حوكمى كه مى ئەو مادهيهى بهسەردا بدریت، چونكه:

1/ باوك و دايكى جوامير له هه موو ئيفاده كانياندا وتويانه كه له ماله كهى خوياندا تاوانه كه بۆ مه به ستي دزىنى پارو چه كه كان ئه نجام دراوه، ئه و بالوره شه شيان به درؤ خستوتوه كه جوامير يان ئه مان رۆژى له رۆژان خوازىنى گه لاويژيان كردىت.

2/ هه هه موو شايه ته كان و پوليس جيگا پيى تاوانباره كانيان ديوه، هه روه ها ئاسه وارى تاوانى خنكاندن له ژوره كه داو خووين به سه ر سهرينه كه يه وه و ئاسه وارى راكيشانى بۆ دهره وه ..

3/ هه نديكيان كه مى خويديان له شوينى لاشه كه بينيوه، واته له كو لان، هه رچه نده ژماره يه كى زور فيشه كى پيوه بووه، كه واته به مردوويى فيشه كى پيوه نراوه.

4/ به گويهرى راپورتى پزىشك لاشه ويلگه كى كوژراوه كه شكاهو دواتر فيشه كه كانى له به رامبه روه پيوه نراوه.

5/ ناكو كى له ئيفاده كانى توفيق و عومرو گه لاويژدا به روونى هه ستي پى ده كرى، هه ر بۆ نمونه گه لاويژ رۆژى 2/9 (رۆژى داوى تاوانه كه) وتويه تى: له سه ر داوى جواميرى خوشه ويستى چووه ته ئه وديو، واته مالى جواميرو له حه وشه كه دا دانىشتون (واته له به فرداو له به ر باراندا!!)، باوكى و براكه ي هاتون به سه ريانداو ئيت زور به ئاسانى عومر جواميرى چه ك كردووه و هه روا له سه رخو رايكيشاوه ته دهره وه!!!

يان هه ر خو ي رۆژى 3/26 وتويه تى: له نيوه شه ودا كاتى به كارىكى پيوست چوومه دهره وه ده بينم جوامير له حه وشه كه ماندايه .. كه ديويه تى قيژاندوويه تى (هه رچه نده دوو ساله په يوه ندى دلدارىيان هه بووه)!! كه چى دواتر پى له و په يوه ندييه نانيت!!.

6/ به لگه كان ئه وه دهرده خه ن كه له لايه ن ئه وان هه جوامير له ژوره كه ي
خويدا خنكي نراوه .. ئينجا براوه ته كو لان و ته قه ي لي كراوه بويه داوا ده كه م
دادگاي به ريز به پيي ماده ي 406 حوكمي بدات ..

پاريزه ريش به رگري ده كات ..

پاريزه ري به رگري عه رزي دادگاي كرد:

- عومهر به پيي داب و نه ريتي عه شاييري ئه و كار ه ي كرد وه ، چونكه ئه و
كوپي لاديه .

- دان پي اناني به تاوانه كهيدا به و ده ست و بردييه و راستگوييه ، يارمه تيي
عه داله تي داوه .

- باوكي هيچ به لگه يه كي ئه و تو ي له سه ر نييه كه به شداري تاوانه كه بي ..
- قسه ي شايه ته كان (بيجگه له گه لاويژ) هيچ به هايه كي ياساييان نييه ،
چونكه خو يان تاوانه كه يان نه ديوه ..

- عومهر گه نجه و تاواني تري نه كرد وه و داواي به زه يي دادگا ده كه م

برياري دادگا ..

1/ حوكمي زينداني كردني عومهر به (7) سال به پيي ماده ي 405 و ده بي
له و كاته وه ي گيراوه (كه 6 مانگه) له و حوكمه حساب بكريت .

2/ نازاد كردني توفيق ي باوكي تاوانبار .

3/ ده بي تاوانبار (2) هزار دينار بداته دايك و باوكي كوژراوه كه .

4/تفهنگه که دهنیږدریټ بۆ بنکه ی پولیسی چه مچه مال.
5/ماندووبوونی پاریزه ری بهرگریکه ر به 40 دینار دهخه ملینری و
لهخه زینه ی دهولته بوی سهرف دهکریټ.

پیاویک له چه وشه دا خرایه گوره وه !!

رۆژی 1993/7/5 له کۆبوونه وه یه کی دادگای ته میزی هه ری می کوردستاندا داوای ژماره (49/ج/1993) خرایه بهر باس و لیكۆلینه وه که له دادگای کردنیکی رۆژی 1993/2/8 ی دادگای جینایاتی کهرکوکدا که بۆ ههردوو گومان لیكراوو جووته خوشک (نه رمین) و (نازه) نه نجام درابوو و به پیی بریاری دادگای به ری زیه که میان نازاد کرابوو، دوو میشیان به پیی ماده ی 405 و دوو ده لاله تی به شهش مانگ چه پس کردن حوکم درابوو، دادگا ئه و بریاره ی له لاپه سه ند نه بوو، له رۆژی ناوبراودا داوای له دادگای کهرکوک کرد که سه ره له نوی دادگای جووته خوشک بکاته وه، به تایبته که تاوانه که تاوانی کورزانی مروقیکه و ده بی ئه مجاره له چۆنیه تی تاوانه که و

پیشینه‌ی و خواستی شاردنه‌وی جه‌سته‌ی کوژاوه‌که بکوئنه‌وه و بریاری شیوا و به‌سه‌ر(پیاو کوژه‌کاندا) بدهن، ئه‌وه بوو دادگای ناوبراویش سه‌رله‌نوی و له‌روژی 11/4/1994 دا داواکه‌ی هیئایه‌وه پیشی و دادگای گومان لی‌کراوانی کرده‌وه، به‌لام به‌رله‌وه‌ی له‌بریاری دادگا و چوئیتی هه‌لسه‌نگاندنی تاوانه‌که و چاره‌نووسی خوشکان(نازه و نهرمین) بدوین، بابزاین تاوانه‌که چوئ کرا و کی کردی و چوئ ئاشکرا بوو؟

که‌گوره‌که‌م کوژا من له‌وی نه‌بووم...

حاجی عه‌لی ته‌مه‌نی سه‌روو شه‌ست بوو به‌لام باری سه‌ختی ژیان و ده‌رامه‌ت ناچاری کردبوو به‌فهلحه‌ته‌وه خه‌ریک بی‌ت، ئه‌وه روژه(1993/5/28) به‌یانی زوو بوو کاروباری نیو کی‌لگه له‌مائی خوی(له‌چه‌مچه‌مال) ده‌رچوو بوو له‌گه‌ل مندا‌له‌کانیدا رووه و مه‌مله‌حه‌ی نزیک سه‌نگاو بوو سه‌ر زه‌رعه‌ته‌که‌یان چوو بوون، روژی دوایی ئه‌وکاته‌ی حاجی بوو پشوودان له‌ژیر که‌پره‌که‌دا ئاره‌قه‌ی ماندویتی ده‌سپری به‌گه‌یشتنی(هه‌والیک) جه‌رگ و هه‌ناوی که‌وت! دلیری خوشکه‌زای به‌شپرزهییه‌وه پیی وت:

-خاله‌گیان، ئه‌مشه‌و کاک سه‌رکه‌وت کوژاوه‌و واده‌یبه‌ن به‌ره‌و

سه‌رکه‌بران و بوو ناشتنی چاوه‌پیی تو ده‌که‌ن...

حاجی به‌دادگای وت:

-که‌ ئه‌وه‌ه‌واله‌ جه‌رگ‌په‌م بیست ده‌ست به‌جی به‌ره‌و چه‌مچه‌مال

گه‌پامه‌وه، له‌سه‌رکه‌بران (سه‌رکه‌وت)ی کوپم دی له‌داره‌مه‌یتدا راکشابوو،

کاتی گلیان به‌سه‌ردا ده‌دا له‌یه‌که‌ دوو که‌سی نزیکی خووم پرسی کی

کوشتی؟ له‌کوی کوژا؟

پییان وتم: نهرمینی ژنی و نازه‌ی ژنخوشکی له‌مائی له‌تیفی ئاوه‌ل

زاویدا کوشتیان!!

ئەي لەتيف وتى چى؟

- من بەچاوى خۆم نەمدىوہ سەرکەوت بەدەستى نازەى ژنى من و بەھاوکارى نەرمين کوزرابى، بەلام چۆن تاوانەکە ئاشکرا بوو، بابۇتانى بگيڭمەوہ، ئەو رۆژەى خويىنى تيارزا سەرکەوت و ژنەكەى ھاتنە مالمان و دواى بەخيرهاتنى گەرم لىيان، بەمەبەستى چوونە راوى بالندە مۆلەتم ئى وەرگرتن و وتم ئىوہ لەمالى خوتاندان، ئەوان شەو نەرۆيشبوونەوہ لەمالى ئىمە مابوونەوہ، من بۇ بەياني رۆژى داھاتوو گەرامەوہ، ھەر کەلە تارمەكە دانىشتم بينيم ئاسەوارى فيشەك بەسەقفەكەوہ ديارە، پرسيم ئەمە چىيە؟! نازە وتى: ھيمن يارىي بەتفەنگەكەت کردو فيشەكى لەدەست دەرچوو... منيش وتم: تو بلىي ئەو كوپرە بچووكەم ئەمەى كرديت، سەيرە!! بەلام ھەر كەچوومە ژورەوہ دەبينم جيگاي چەند فيشەككى ديكە بەديوارەكەوہ ديارە! كەوتمە گوماني تەواوو تورەيى گرتى، نازەو نەرميني خوشكىم بانگ کردو وتم:

- بەبى درۆ پىمى بلىن چى روويداوہ؟

ئەوانبش بەترسەوہ كەوتنە گىرانەوہى بەسەرھاتەكەو دواچار گۆپى سەرکەوتيان نیشاندام، بەجارى حەپەسام، ئەمە چۆن روويدا؟ ئەى بووہ گۆر لەحەوشەى مالدە ھەلكەندرى؟ چۆن خەلكى لەحەوشەدا دەكرى بەژيڭر گلەوہ؟ ھەنگاويكم كرد بەدووان و بەراکردن چووم خەبەردا.

سەرگەوت چەند فيشەكى پىوہ بوو؟

ھەر ئەو رۆژەى كەلاشەى سەرکەوت برايە نەخوشخانەى سلیماني بۇ (تشریح) پزیشكى پسپۆر لەراپۆرتەكەيدا لەھۆكارى مردنى دەدوى و دەنوسى:

- دوو فېشەك بەرسەرەوہی رانی چەپی كەوتووہو ئیسكەكەى شكاندوہ
 وەرەدووکیان دەرچوون و بوونە ھۆی خوین بەربوونی، چوار فېشەك بەر
 سکی كەوتووہو ریخۆلەکانی گرتووہو خوینی زۆری بەربوہو، ھەر چواریان
 لە پشتیبیہوہ دەرچوون، دوو فېشەکی تر بەرلای چەپی سنگی كەوتووہو
 لە پشتیہوہ دەرچوون و لەویشدا بۆتە ھۆی خوین بەربوون... لەگەل
 ئەوانەشدا بەچەقۆ ملی بریندار كراوہو ویستراوہ دوای كوشتنی سەریشی
 بپرن...!

نازە چۆن دەستی چووہ خوینی زاواكەى؟

نازەى تەمەن(22)سالی كەبیانوی مال، ئاوا بەسەرھاتەكەى بۆ دادوہر
 گێرایەوہ:

- پاش نیوہرۆی ئەو رۆژەى كارەساتەكە تیايدا روویدا، نەرمینی
 خوشكم و سەرکەوتی میردی ھاتنە مالى ئیمە، لەپیشدا لەتییى میردم لەمال
 نەبوو، عەسر بوو ھاتەوہو دوایی بۆ راو چووہ دەشت و ئەو شەوہ
 نەگەرپایەوہ، تەنگەكەى لەتیی لەپشتی سەلاجەكەماندا دانرابوو
 لەژوورەوہ، نەرمین ویستی بپۆنەوہ مالى خویمان، بەلام سەرکەوت رازی
 نەبوو، وتی بۆ خۆمان ئەمشەو لیڤە دەیین...!

ئێوارە بوو، لەمەتبەخ خەریكى ئامادەکردنی خواردن بووم سەرکەوت
 ھاتە ئەوئۆی و یەكسەر پیی و تەم: نازەگیان خۆشم دەویى، حەزم لیئە...!
 منیش بەجاری حەپەسام، بەتایبەت كەمن و خوشكەكەم لەسى مانگ
 لەوہوبەرەوہ گومانمان لەسەرکەوت ھەبوو كەبەدەستی خۆی و براكەى و
 خوشكەكەى كە(براژنى خۆمان بوو) و لەبەر پارە نامەردانە باوكم و دایكم و
 مامیان كوشتیبی! دووبارە وتی: نازە من شیئى تۆ بووم، ھەر لەبەر تۆ
 خوشكەكەتەم ھینا تا بەتۆبگەم...

من به جارى و پېووم و ئه وېش دهستى گرتم و لېم نزيك كهوتتهوه، پېم وت:
شهرم ناكهى، داناوه شېيى، تۆ وهكو برامى چۆن شتى وا ده لېيى، ئه ي ئه گهر
ژنه كهت پى بزاني؟!!!

سوودى نه بوو، هر له ويدا په لامارى دامو ويستى ئاوه لكراسه كه م
داكهنى و كارى خوى بكات، منيش بو ئه وهى رزگارم بى به درؤ به لېيى ئه وه م
پيدا كه شه و ده چمه باخه لى و چى بويت به دزيبه وه به گوئى ده كه م... لېم
دووركه وتته وه و چووه ژوره وه، كه هاتمه ده رى نه رمينم بينى
كه له حه وشه كه دا خه ريكى ئا و ده رهيئان بوو له بيره كه دا به ماتيبه وه تىي
روانيم و به چاو پيى وتم (ناگادارم، ناگادارى ئه و درنده يه م چى لىت ده ويټ
خوشكه كه م!!!). دواى نان خواردن، ده مروانيه چاوه كانى سه ركه وت و بيرى
قسه كانى و په لاماردانيم ده كه وتته وه، بيرى ئه وه شم ده كه وتته وه كه ده سته
ره شه كانى به شداربووه له كوشتنى دايك و باوك و مامه بى تاوانه كه م... هر
بوئه پريارم دا...

سه ركه وت چۆن كوژرا؟

دواى نيوه شه و كاتى خه وى، نازه دواى ئاگادار كردنى نه رمين و دواى
خه وتنى منداله كان، به لېينه كه ي خوى به جيهيئاو چووه جيگاي سه ركه وتى
زاواى، به لام به ده ستى به تاله وه نه چوو، به رله وهى بچيټه ژوره وه ده ستى
دايه كلاشينكوڤى ميږده كه ي و ميلى هيئايه وه، سه ركه وت له جيگاي خويدا
وشك بوو، نازه پيى وت: هر ئيستا توله ي كه سوكاره بى تاوانه كه مت لى
ده كه مه وه، تۆ بوويته هوى نه مانى نزيكترين كه سمان، هيشتا ده ته وى
شهره فى خووم كه سوكارم نه وى كه يت؟

سه ركه وت ده پارېتته وه و نازه به فيشه ك وه لامى ده داته وه، يه ك و دووان و
سيان و.. له خوئى خويدا ده گه وزى، له گه ل نه رميندا چه قو دينن تاسه ريشى

بېړن.. ئینجا رایده کیښنه هوشه و پاش ئه وهی چالیکی وه کوگوری بو
هله ده که نن دینيژن، هر ئه و شه وه خوینی سهرکه وت دوشون و ژورو
تارمه و هوشه خاوين ده که ن، به لام به سه قف و دیواره وه جیگای
فیشه که کان دیار دهمینی...!

نهرمین چون دانی به تاوانه که دا نا؟

بو روژی داوایی، که له تیف ده گه پرت هوه، دواي سوږاخي ئاسه واری
فیشه که کان و تووره بوونی، نهرمینی ژنی مال و ته مه ن(32) سال له سه رخو
به له تیفی زاوای ده لی:

- برای به ریژم، بو خوت باش ده زانی میړده که م و که سوکاری
بو(60) هزار دینار بوونه هوئی نه مانی باوک و دایک و مامان، له و ه ش خراپتر
میړده که ی من ته ماعی کرد بووه ژنه که ی تو که به خوشکی ده شی، ئه ی وا
نه بوو نازه، وانه بوو؟! (نازه که و ته قسه و دريژهی به سه ره اته که ی گپراهه وه)،
نهرمینیش وتی:

- راست نه کات، کاتی ناوم له پیره که دا دهرده هینا گویم له ده نگی ئه م بوو
به سه رکه وتی ده ووت: (عهیب ناکه ی، تو وه کو برای من وایت!!)، ئیمه
کاریکمان کردووه که ده بوو بیکه ی ن، دلنیام خوا لیمان ده بووری چونکه هر
خوی ناگاداری هه موو شتی که.

برپاره کانی دادگا...

سه ره تا دادگای به ریژ له ئه نجامی وه رگرتنی ئیفاده ی گومان لیکراوو
شایه ته کان، به برپاریک نهرمینی نازاد کردو نازه ش به (6) مانگ حوکم درا
که ئه ویش به ماوه ی گرتنه که ی ته و او بوو بوو، هه ربویه نازاد کرابوون...
به لام که وه لامی دادگای ته میز هاته وه، تیایدا نووسرابوو:

- له بهر ئه وهی تاوانه که به ته گبیرو له سه رخۆ ئه نجام دراوه و به ریکه وتنی ههردوو خوشک، دواي ئه وهش که سه رکه وت کوژراوه هه ولی سه برپینیشی دراوه، پاشان به ههردووکیان له حه وشه دا له گۆرپیان ناوه و ئه و ناوه یان شتووه و چی پارهش به کوژراوه که بووه هه موویان بر دووه بۆ خۆیان، نازهی گومان لیکراوی یه که م هۆکاری تاوانه که ی به وه ده رده خات که بکوژی دایک و باوکی ویستویه به زۆر شه ره فی له که دار بکات، به لام ئه مه ریی تی ناچی و مه نتیق قبوولی ناکات، ئایا که سی بپروا ده کات کابرایه که له مائی کداو له مه ته به خدا په لاماری ژنخوشکی بدات و ئاوه لکراسه که ی دا که نی و ژنه که ی خۆیشی له حه وشه بی؟! که واته په نابردنه بهر ده لاله تی ههردوو ماده ی 128 و 130 له یاسای سزادان بۆ ئه م گومان لیکراوه نابی و راست نییه، ههروه ها برپاری ئازاد کردنی (نه رمین) یش دیسان ره وای نییه، چونکه به کرده وه به شداری تاوانه که ی کردووه و خۆیشی دانی پیدا ناوه، ههروه ها ده بوو جووته خوشک به تاوانی دزی کردنیش مه حکوم بکرانایه، بۆ تفهنگه کهش ده بوو ره وانه ی دادگای لیکۆلینه وه بکرایه نه که دهستی به سه ردا بگیری، چونکه به کارهینانی تفهنگ بی بیانوو بۆ خۆی تاوانیکه.

دوا برپاری دادگا

رۆژی 1994/4/11 دادگای جنایاتی کهرکوک له بهر تیشکی برپاری دادگای ته میز دادگایی بۆ ئه م داوایه ساز کرده وه به (غیابی) حوکمی به سه ر گومان لیکراوان (نازه) و (نه رمین) دا به م شیوه یه دا:
 - زیندانی کردنی نازه و نه رمین هه ریه که بۆ ماوه ی (15) سال به پیی ماده ی 406.

- زیندانی کردنی نازه و نه رمین هه ریه که بۆ ماوه ی (5) سال به پیی ماده ی 446.

-ئەو 8360 دینارەى لە سەرکەوتیان دزیوہ لە لایەن دادگاوه دەدریتهوہ
کە سوکاری کوژراوه کە.
ئەم بپیارەش جاریکی تر رهوانەى تەمیز کرایه وەو هەردوو حوکم
دراویش بە "رۆژنامەکان" لە حوکمیان ئاگادار دەکرینهوہ.

بەپيخاوسى مالى جيهيشتو بەبيوهزنى گەرايهوه بۆى !

رۆژى 2000/4/29 لاشەى (حەمەئەلى) برايه نەخوشخانە، ئەو بەيەك
فیشەك گيانى سپاردبوو، فیشەكى دەمانچەى كەسيكى نزيكى خۆى، نزيك

لەخزمايە تیدا، بەلام دوور لەپەییوەندی و خوشویستندا... ئەوان کەمجار بەیەك گەیشتبوون، مەگەر بۆنەییەك، یان نەخوشییەك، یان رێكەوتیك وای بکردایە پشكۆ بچوايەتە مالى، ئەگینا چاره‌ی یەكتریان نەدەویست، بەتایبەت پشكۆ، كەناگاداربوو حەمەعەلى زوخاوی دەكرد بەگەرۆوی نزیكتیڤین كەسیداو زۆرجار بەردەبوو گیانی و شلكوتی عومری دەكرد..

ئەو رۆژە لەنەخوشخانە لەراپۆتی پزیشكدا نووسرا:

-حەمەعەلى، تەمەن 43 ساڵ.

-بالا مام ناوەندی، گەنم رەنگ، قژ ماش و برنجی، چاوپرەش...

هەرۆه‌ها نووسرابوو:

-فیشەكێك لای چەپی سنگی گرتوو تەو و لەسنگیدا ماو تەو،

لەنەخوشخانە دەرھینرا، بەھۆی خوینبەر بوونی زۆرۆه مردوو.

حەمەعەلى كى بوو.. بۆچی كۆژرا!؟

حەمەعەلى زاوای پشكۆبوو، واتە میڤردی (پاكیزە)ی خوشكى گەرۆی كەحەوت ساڵ جیاوازی تەمەنیان بوو.. ئەو دایكى چوار مندال بوو، هەمیشە ناكۆك و ناتەبابوو لەگەل حەمەعەلى میڤریدا، زۆرجار بەتۆراوی دەچوو وە لای كەسوكاری و كلافەى خەمەكانى لای پشكۆی برای دلسۆزى دەكرد وە..

گەلیكجار پشكۆ ئامۆژگاری زاواكەى دەكرد و پێی دەوت:

-پیاوی چاك بە و مەھیلە دەنگتان بچیتەدەر... ئاخ‌ر تۆ بۆ وادەكەى..

هەرچارە حەمەعەلى بەبیانویەك قسەى رێك دەخست و زۆربەى جار

دەییوت:

-خەتاي پاكيزه خانە، خۇ ھارنەبووم.. خوشييت نەبووم!
دوچارو دواديداري پشکوو زاواکەي قسەيەکی وای تيانەکرا، بەلکو
بەفیشەکیکی دەمانچەکەي ساردی کردەو و ھەر خویشی چوو ئوتومبیلی
بۇ بەینیت تابیگەيەنیتە نەخوشخانە!

ئەو رۆژەي تاوانەکەي تیاکرا!

رۆژی 2001/6/10 لەگەل ئەو دەدا کە رۆژیکی یەكجار گەرم و ناخوش
بوو، بۇ (پشکوو)ی میوانی سال زیاتری نیو زیندان گەلێ درێژبوو، کۆتایی
نەدەھات، سبەینی دادگایی دەکری و بەرامبەر کوشتنی زاواکەي حوکم
دەدریت..

ئەو رۆژەو شەو کەي پشکوو لەگەل ھەمەعەلی و خوشکەکەي خۆیدا
دەژیاو لییان جیانە دەبوو..

شیوہی ئەو زاوايەي کە 15 سال زیاتر بوو تیکەلیان بوو، بەرچاوی
جی نەدەھیشت، بیری چوو وە بۇ ئەو جارنەي کە ناکوکی دەکەوتە نیوان
ھەمەعەلی و پاكيزه ي خوشکی و ھەموو جار ئەم دەکەوتە نیوانیان، ھەموو
جاریکیش پارەي دەدا بە خوشکەکەي و مندالەکانی..

ریک ئەو رۆژە ھاتەو بەرچاوی کە سەرلەبەیانی پاكيزه ي خوشکی
بەپیی پەتی لە تاکسییەك دابەزی، ئەمیش نووسینگەي کارکردنەکەي
جیھیشت و لیی نزیك بوو وە:

-چییە، دەموچاویشت خویناوییە، چییە بۆچی مندالەکانت
زەردەھلگەراون.. چی قەوماوہ؟

لەسەر خۆو بەدەنگی نزم و قورگی پر لەگریانەو وەلامی دایەو:

-دوابراوه که ی میړدم هر پینجمانی کرده دهره وه..

-دهی گوی مه دهری.. نیستا بهره و کوی..

-نازانم پاره شمان پی نییه، تو شتی کمان بهری بو کریی تاکسییه که..

-به سه رچا و نیوه برونه مالی داده.. نیوه پرو دیم بو لاتان..

رویشتن بهره و مالی خوشکی گه وره یان.

پشکو هه لچوو، دهماری جولاً، ئاخوچ ره وای هه قه هه موو جارئ نه و

کابرایه سه روچاوی خوشکه که ی بهینیتته خوار.

له نووسینگه په لاماری کلاشینکو فیکي دا.. به تاکسییه که رووه و مالی

زاوکه ی له کاریزه وشک که و ته ری.. دابه زی، به پیلیکانه کانداسه رکه وت..

هاواری کرد.. وه لامی نه بوو، له وی نه بوو، گه رایه وه نووسینگه..

کلاشینکو فیه که ی دانا..

-من ده مانچه یه که بکرم باشه.

نیوه پرو چوو له ی پاکیزه، به سه رهاتی دواشه پریانی بیست، به خوشکی

وت:

-بابچینه بنکه ی پولیس و شکاتی لی بکه..

چوونه بنکه و هانای خوی برده لای نه وان.. پاکیزه له پولیس هه بو

لیژنه ی پزشکی نووسراوی بوکرا، تاکو بزاندن ئاخو لی دانی میړده که ی

چهند کاری کردو وه ته سهر..

پاش نیوه پرو چوو بازارو ده مانچه یه کی میکاروفی به هه زارو پینچ سه د

دینار کری و هه لیگرت و چوو وه بو مالی حه مه عه لی، ئیتر له وی قه و ماو

به ده سستی پشکو زاوکه ی سارد بووه وه..

ئەو رۆژە ھەموو ئەو شتانە ھاتنەو ھەرچاوی پشکۆ.. شەو ھەکەى ھەر
خەو لەچاوی نەکەوت و رۆژى کوشتنى ھەمە عەلى ھەراسانى کردبوو.. بۆ
رۆژى دواىى نزيك نيوەرۆ براىە دادگا وەك بکوژى زاواکەى دادگايى کرا..

بە ھەمە بەستى قسە کردن چوومە مالى

رۆژى 2001/6/11 دادگايى پشکۆ کرا، دواى پرسیارى دادوەر، پشکۆ
قسەى بۆ دادگا کرد و وتى:

– من بپارم وابوو قسە لەگەڵ ھەمە عەلى بکەم، نيازەم بوو گلەى لى
بکەم و پيى بلیم: چ رەواىە ژنيك بە پيى خاوسى بە چوار مندالەو ھە بکەیتە
دەر؟ پيى بلیم: خوشکەکەم چى کردووە، ئاخر بۆ لى دەدەیت، تۆ بۆ لەخوا
ناترسی؟!

بەلام ئەو بواری نەدام و بەقسەى سووک و جنيودان وەلامى دامەو، خوا
ئاگادارە دەمانچەکەم بۆ ئەو بردبوو تائەگەر پەلامارى دام بەرگريى لەخۆم
پى بکەم..

ئەو پەلامارى دام و ويستى ليمبدا. بەدەر نەفيسک پەلامارى دام، من ھەر
دەمووت پياوبەو لەسەر خۆبە.. عەيبە ئيمە خزمن.. سوودى نەبوو ھەر
شالوى بۆ دەھينام، ناچار بۆ بەرگريى لەخۆم، دەمانچەکەم دەرھيناو
تابيتر سينم ھينامە سەرپي، ئەو پەلامارى دام، تا ليمى بسينى، زەخت
چوو ھەر پەلەپیتکەو فيشەکى تەقى، بۆ نەگبەتى بەر ئەو کەوت.. ماو ھى
نيوانمان ھەر مەتریک دەبوو، کەوتە سەر زەوى، رامکردو چوومە دەرئ تا
تاکسى بينم، باشە گەر ويستى من کوشتنى بوایە دەچووم ئوتومبيلى فریا
خەم تابيگەيەنمە نەخوشخانە؟

گەر حەمە عەلى لەگەڵمدا ھيىمن بوايە ھەرگيز ئەو ھەروى نەدەدا، بەلکو
ھەر ناچارىش نەدەبووم دەمانچەكەم دەربھيىنم..

*دوچار پشكۆ بەدادگای بەرپىزى وت:

-من ژنم نەھيىناو، بەلام داىكم و برا بچووكەكانم بەخيودەكەم، من
ھەرگيز تاوانم نەكردوو ھو ھيچ كاتيك نەگيرام، من ھەر ناشزانم چۆن چۆنى
چەك بەكاردى.. دواى ئەو رووداوە دەمانچەكەم لەنزىك قوتابخانەكەى
كارپىزەوشك فرىدا..

ئەو ھەى ژيان بوو.. دۆزەخ بوو دۆزەخ!

ھەر رۆژى دادگايى كردن پاكيزە قسەى بۆ دادگا كردو وتى:

-من فەرمانبەرم، ھەميشە لەكارەكەمدا دلسۆز بووم، دەمويست
خيزانەكەشم بەبەختەو ھەرى بژين، بەلام كوا بەدەستى ژنە.. من 24 سال
بووم كەدرام بەحەمە عەلى، خوا دوو كچ و دوو كورى دايىنى، مندالە
كەورەكەم تەمەنى پانزە سالە، ژيانم ھەمووى ناخۆشى بوو، بەلكو بەجارى
دۆزەخى بوو بۆخۆى، گرفتمان يەكجار زۆر بوو، ھەميشە قسەى پىدەوتم و
گەلى جار لەخۆم و مندالەكانى دەدا..

رۆژى رووداوەكە، حەمە عەلى لىيىدام، لەسەرئەو ھى شەوى رابردو
لەمالى خوشكم مابووينەو، سەرەتا بەدەست لىيى دام و دواى چوو دارى
ھيىناو سەرو گويلاكى پرکردم لەخوين و كەوتە گيانى مندالە
قورپەسەرەكانيش.

خوا عافووى كات، نەبھيشت نانى بەيانى بخوين، بەپى خاوسى لەمال
كردمىيە ھەر، خۆم و مندالەكان چووينە لای پشكۆ، وەك وتى: ئەو رەوانەى

مالی باجیمی کردین، کویرایم دایه له وه تهی شووم کردووه بووم
به سه رچاوه ی ئاژاوه بو ژانی پشکو، به قوربانی بم له جیی هموو که سم
بووه، هه میشه ئه و فریام که وتوووه ..

ئه و روژه ئیواره زانیم به مردنی حه مه عه لی، دوایی زانیم پشکو ئه وه ی
له ده ست قه و ماوه، خوشکی کویرییت، بو سالییک و دوو مانگ ده چی گراوه،
له سه ر تاوانی که هه رگیز نیازی ئه نجامدانی نه بووه، ئه و بیگونا هه، من تازه
باوکی منداله کانم له ده ستچوووه، به لام له چاره نووسی براکه م ده ترسم، برای
من هه رگیز هه ره شه ی له حه مه عه لی نه کردووه، خواناگاداره سه ره تا خوشی
ده ویست، به لام له گه ل من ئه وه نده خراپ بوو، ئه ویش زوو زوو ده که وته
نیوانمانه وه .. تکاتان لیده که م لیی بیورن .. پشکو به رده ن و باجیتر ئازاری
زیندان نه بیینی ..

برپاری دادگا ..

هه ر ئه و روژه دادگا قه ناعه تی خو ی خسته پروو، به بپروای دادگا پشکو
به مه به سستی کوشتنی زاواکه ی ده مانچه ی کپیوه، هه ر به و مه به سته ش
چوووته سه ری له ماله که ی خویدا ..

دادگا برپاریدا به زیندانی کردنی هه میشه یی پشکو، واته به (مۆبد).
بو حه وت مانگ ده چی ئه و برپاره به سه ر پشکو دا دراوه و پاکیزه ی
خوشکی به دب ختیشی به بیوه ژنی گه راره ته وه نیو ماله که ی، ئه و ماله ی
هه رگیز تیایدا ئاسووده نه بووه .

ترسی خویان له دادا نه بوو!

روژی 2002/1/12، له بهردم دادوهری لیکولینه وهی شاره زوردا،
(عزین ی ته من 55 سال به دلی گهرمه وه که و ته قسه و وتی:

- من بهرگه ز ئیرانیم و خه لکی ناوچه ی جوانرۆم، له شه ری عراق- ئیراندا
ئاواری نه مدیو بووم و لای (زه رایهن) گیرسامه وه، سالی 1988 نه م
(سه بیحه) یه ی خیزانم خواست، پاشان چووینه شاری رومادی و له ئوردوگای
ئیرانییه کان 10 سال ماینه وه و ئینجا گه راینه وه کوردستان، ماوه یه ک
له شاره زور له گه ل مالی خه زورم بووین و ئیتر چووینه ئه ودیوو له جوانرۆ
ماینه وه و کاسبیم ده کرد، ئیمه (5) کهس بووین، من و سه بیحه و دوو کچم و
کوړیک، به ینی له مه و بهر به نیازی سهردانی مالی باوکی ژنه که م مندا له کانی
هینا و هاتنه وه ئیره، زووم ناله بار بوو تا بیمه وه به شوینیاندا، له م دواییه دا
هه و آلم پی گه یشت که (شو خه) ی کچی گه ورم کوژراوه، وتیان مالی
خه و زورم کوشتویانه، ئیتر یه کسه ر هاتم و من سکالام ته نیا دژی سه بیحه و
(جهبار) ی برایه تی، چونکه نه وان کوشتویانه، ئیتر هیچ شکاتی که له نه زیره ی
ژن خوشکم و خه زورو خه سووم نییه.

* پاشان عزیز به دادوهری وت:

- داواکارم فرمان بدن کوړو کچه که ی ترم پی بدریته وه و خواهه لنگری
بی گونا هه له گه ل دایکیاندا له زینداندا ژیان به رنه سه ر.. من نازانم بوچی کچه
گه و ره که م کوژراوه، هیچ شتیکی خراپیشم له ژنه که م نه دیوه، به لام من

پیاویکی هه ژاریووم و به کریکاری خیزانه کهم ده ژیانده، گهر خوانه خواسته له پشته منه و شتیکی کردییت ئەوا نازانم.

لیدان .. دامرگاندنه وهی چه زیکی شیتانه !

شوڤه تهمه نی 11 سال بوو، دووانه که ی تریشیان، کورپه چوار سال و کچه بچکوله ی یه ک سال بوون، شوڤه که مالی باوکی له رومادی بوو فامی کردبو وهو، چونکه زور هوگری باوکیشی بوو هه موو قسه یه کی بو ده کرد، هه روه ها له ئیرانیس دایکی لیی دها، ئەو ده گریا و ئەمیش ده یوت (سهرت له قورنن، من ده بی قسه یه که له گه له یه کی کهم و ئیواره باوکت بیزانی!).

که گه پانه وه له شاره زور لای نه زیره و جه بار چهند جاریک باسی خراپی و زوربلی و فیتنه یی (شوڤه ی بو ده کردن، سه بیچه ده یوت:

- تا ئەم کچه به دفساله مایه ی مهینه تی من بوو، نه یده هیشت له گه له عه زیزدا بگونجین، ئەم دهم ره شه به هق و ناهه ق شکاتی لیده کردم، ئەم بوو به لیسانی دها .. هه ره همیشه بوو شیرازه ی مالی لی تیکداین .. ئەم به منی ده ووت (خراب) ..

ئیت ده که وته ژیر چنگی بی به زیان و هه موو گیانی شین و مؤر ده کرایه وه، زور جار نیوه مردوو ده بوو، به تایبهت به دهستی خاله هاره که ی .. هه ندی جار دایکی بی ره حمیشی لیی دها، هه ندی جاری دیکه ییش پوره نه زیره ییشی ترسی خوی له دلدا نه بوو، په لاماری ئەو به سته زمانه ی دها. هه موو ئەو جارانه دایک و باوکه پیره که ی سه بیچه بی ده سه لات و بی ده نگ بوون .. جاریک پیره نه که یان وتی (رۆله بو وای لیده کهن، گونا هتان ده گات،

ئەو كچە چى كىردووه؟، سەببىحە وەلامى دايەوہ (ئەمە سەرەخۆرىيە، ئەمە بوختانى بۆ ھەلەدەبەستم..)، كچە گويى لەوہبوو بەترسەوہ وتى (بوختان نەبوو.. راستم دەكرد). ئىتر پەلامارى درايەوہو سەرولوتى شكىنراو خويىن بەدیزداسەكەيدا ھاتەخوار.

ئەو رۆژەى بەيەكجاريى رەوانەى مەرگ كرا!

پاش نيوەرپۆى 2001/10/12 جەبار بەخۆى و جانتاي دەستىيەوہ گەيشتەوہ ھەلەبجەى تازە، لەمالەوہ پشووئەكى داو ھەوالى عەزىزى پىرسى:

-ئەرى ئەو كابرايە دەنگى نىيە. نىيازى نىيە بىتەوہ دواتان؟
سەببىحەى خوشكى وەلامى دايەوہ:

-ئەوہللا، ناكەس بەچەيە ھەر دەلىيى ژن و مندالىشى نىيەو مىش مىوانى نىيە.. ئەوہ ھەر خۆم ئەزانم چ بەرازيكە..

-شۆخە بەو قسانە دلى گوشرا.. بەدەنگى نزمەوہ بەدايكي وت:

-عەيبە قسە بەباوكم دەلىيى، خوا دەزانى گرفتارى چىيە؟
بەو قسانە خالۆى ھەلچوو، نەراندى بەسەريدا..

-ئەخىر گرفتارى نىيە، بەلكو خراپ و نالەبارە، باوكت ھەر پياو نىيە.
دەوہللا وانىە. باوكى من زۆر باشە..

خالۆى نەيھىشت قسەكانى تەواوكات و پەلامارى دا، دايكىشى (ماسىحە)يەكى ھىناو كەوتە كوتانەوہى سەرگوئىلاكى، پورەكەشى بەشداريى كردن و بەچەپۆك كەوتە لىدانى، ئەوہندەيان لىدا لەھۆش كەوت، ئىنجا دايكى چوو سەتلىك قورى ھىنا، ھەرسىكيان پىكەوہ ناودەميان پىركرد لەقور، ھەناسەى لى برا، دواى چەند دەقىقەيەك رەنگى بەيەكجاري ھەلبىزكا.. ئىنجا پىكەوہ لەسەر كوئىرئىتى ھەوشەكە درىژيان كرد.. دواى ئەوہى دوو سەتلى ئاوى ساردىيان پياكردو نەبزوا، دلىابوون كەرۆحى تىيانەماوہو مردووه..

وهك ئهوهى مهرا미ان هاتببته دى ماوهيهك پشويان داو تهماشاي يهكتريان دهکرد.. برديانه ژوورهوهو لهپشتى كهوانتهريك دانرا، تابهياني لهوي بوو.. دواتر نهنگى بهدادگاي وت (بوئي نهبوو.. بهلام ميرووله تبي ئالابوون..!)... ئهوه شهوه بهستهزمانه بيئوهوى كهسيك ئاگاداري بيت لهوي بوو، كهسوكاره دلسوزهكهى بو سبهيني كهوتنه مشوري شاردهوهى، جهبار عهربهانهيهكى دهستي به(5) دينار بهكري گرت، دواى ئهوهى لهقهبرستانهكهى زهرايهن گوپيكي بو ههكهند، لهگهه خوشكهكاني خستيانه سهر عهربهانهكهو برديان و خستيانه گوپهكهيهوه.

رؤحيانهتي بيگهردي ئهوه شوخه زولم ليكراوه پهردهى لهسهر نهيني ئهوان ههلمالي و ههموويان گيران.. لهليكوئينهوهى پوليسدا پييان وتن (چون ئهوهنده درنده بوون، چون ترسي خواتان نهبوو.. دهبي ههمووتان سزاكهى بدن.. دهبي ئيوه ببنه پهندي زهمانه).. ههر ههموو گيران، دايك و پورو خال و باپيرو نهنگى (شوخه) لهبهنديخانهدا بوون تاروژى دادگايي كردن.

دادگايي كردنى ئهوانهى بيگهوه منداليكيان كوشت!

روژى 2002/5/19 دادگاي جناياتي سليمانى لهتاوانبارهكاني

پرسییهوه، دادگا پریری دا:

-سهبيحهو جهبار لهسييداره بدرين.

-نهزيره بهههميشهیی زيندانی بكریت.

-باپيرو نهنگى شوخه ئازادبكرين.

كاتى ئهه حوكمانه رهوانهى دادگاي پياچوونهوه كرا، دواى دوو مانگو نو روژ بهپيى بوچوونى دادگا كوشتنى (شوخه) بهپلانى لهوهوبهر نهبووهو لهو ساتهدا روويداوه، ههر بويه پريريدا:

1- كه مكردنهوهى سزاي (جهبارو سهبيحه) لهلهسييدارهدانوه بو زيندانی

كردنى هههميشهیی.

- 2- که مکردنه وهی سزای زیندانی کردنی هه‌میشه‌یی نه‌زیره بو 15 سال زیندانی کردن.
- 3- نازادکردنی باپیره و نه‌نکی شوخه.

شوخه له‌نیو هه‌موواندا..

به‌رله‌وهی شوخه‌ی 11 سال بکوژی، به‌خوی و بالای مام ناوه‌ندی و قرژی ره‌ش و پیستی گه‌نم ره‌نگیه‌وه ناواته‌خواز بوو له‌و دۆزه‌خه‌ رزگاری بی و بگاته‌وه لای باوکه ماندوو‌ه‌که‌ی.. که‌سی نه‌بوو گوئی لی بگری. ته‌نانه‌ت برا چوار ساله‌که‌شی له‌غه‌می نه‌و نه‌ده‌گه‌یشت.

وا سالیك و مانگیك و حه‌قده‌ رۆژی ته‌واوه‌ جه‌سته‌ی ماندووی ئارامی گرتوو‌ه‌و جاریکی تر ناکه‌و‌یتته‌وه ژیر چنگی ره‌شی دایکه‌که‌ی و به‌ر چه‌پۆکی پوره‌که‌ی و جاریکی تر خاله‌که‌ی به‌ر شه‌ق و زلله‌ی ناداته‌وه.. نه‌وجه‌سته‌یه‌کی ئارام و گیانیکی ئارامه، به‌لام هه‌میشه‌ باوکه‌ کلۆله‌که‌ی له‌خه‌و راده‌په‌ری و بانگی ده‌کات. له‌زیندانیشتدا به‌رۆکی دایک و خاله‌که‌ی به‌رنادات و هه‌میشه‌ ئیخه‌یان ده‌گریت و لییان ده‌پرسیته‌وه.. جار جاره‌ش سه‌ریکی پوره‌که‌ی ده‌دات و به‌گله‌ییه‌وه پیی ده‌لیت (خۆ من هانام بو تو ده‌هانی.. که‌چی تۆش هه‌ر وه‌کو نه‌وان بوویت).

نه‌وان تارماییه‌ک له‌به‌رچاویاندا‌یه‌ که‌ناوی شوخه‌یه‌و ره‌نگ و سیمای شوخه‌ی پیوه‌ دیاره، گه‌ر بو چه‌ند چرکه‌یه‌ک نه‌و تارماییه‌ دیارنه‌می، نه‌وا دواتر دیتته‌وه به‌رچاویان و لییان دوورناکه‌و‌یتته‌وه.

نه‌وان که‌کوشتیان بی‌باک بوون، به‌لام ئیستا هه‌میشه‌ ترسی خوا تۆقاندوونی..

له وديو سنوور ده گيرين

(تايهر) هه رچه نده كورپى لادى بوو، نه وهى گوندى بوو ئاوه دان و پر بهرهم، به لام له گهل تهخت كردنى گونده كهيداو سووتانى ره زو داره كانى، نه ميش كه سيكى ته مه ل و بى كارى لى دهرچوو بوو، به ناو كاسب بوو، به لام به سكى تيرو به هه زار برسى، چى رووناكييه له سيماي تايه ردا نه مابوو، نامو بوو به زياني ئوردوگا و له گه ليا ئاشنا نه ده بوو، ريكه وت چرايه ك له دهروونى كه يل و تاريخيا هه لگيرسا، تووى هيوايه كه له دلى غه مباريا سهوز بوو ناسينى (به ديعه) ي هاوسى و شوخه كچى گه ركه هيىزو گورپكى چاوه پروان نه كراوى پييه خشى، روژان هات و روژان رويشت، روانين و سه رنج بوو، به چرپه و سلاو و راز دركاندن، گه لى ژوان و ديتن بوونه سه ره تاي عه شقى نه و دووانه، ئوردوگا نزيكه كه ي شار له بهرچاوى تايه ردا قه شهنگو رازاوه خووى ده نواند... به ديعه چى تر خووى بو نه گيراو ده بى رازى دلدارييه كه ي لاي كه سى بدركيى، بو نه و مه به ستهش له (په خشان) ي هاوپرى و ده سته خوشكى كه سى باشتري شك نه برد... نه و ده يزاني په خشان بالنده يه كى ديكه ي له قه فه ز نراوه، ده يزاني باب و كه سوكاره كه ي حساب بو هه موو هاتنه دهره وه يه كى ده كهن، به لام مال به مال و قاپى به قاپييه وه بوون، ده يتوانى چ كاتى بيه وى بييينى و كه ي مه به ستي بى گرييه كانى بو بكا ته وه...

زوربه ي ئيواران، له سه ربانه وه بانگى ده كردو ته نيا ستاره ي نزمى نيوان بانه كانيان له نيواندا بوو.. كاتى به ديعه رازو نيازى خووى بو هه لپرشت، بينى

(په خشان) ی جوان ئاگری عه شقیکی بلیسه دار له دل و دهر و نیا ده سوتی و به هیچ شتی دانا مرکیته وه، په خشانیش ئه قینی ساله وه خته ی خوئی و (ئومید) ی بالابه رزی دلخوازی بو ده گیرایه وه...

ئومید چهند جاری نارد بوویه خوازی بینی په خشانه که ی، به لام که سوکاره که ی رازی نه بوون، دوا جار بو خوئی دیته مال و بی پهرده داخوازییه که ی چهند باره ده کاته وه، باوکی په خشان دهمار دهیگری و ده شیرینی:

-روله، گهر به ملیون دینار و ئالتوونی هه موو دنیام بو بینی ناتده می و سه ری خوت مه یه شیئه...

ئه و بی ئومید نه ده بوو، دایکه پیره که ی ده نیریت و پیان ده لی:

-قوربانتان بم، کچتان هه یه و کوپم هه یه، کوپتان هه یه و کچم هه یه، مه ردی خوابن باله دو سه ره وه بین به خزم..

باوک و برای په خشان رازی نابن... ئه ویش شه وانه روو له ئه ستهیره کانی ئاسمان ده کات و له گه لیاندا ده که ویته پرسیارو رازو گله یی... له خویشی ده پرسی:

-داخو چندی تر ئومید چاوه پروانم بی، تو بلی وهرس نه بی و ده ستم لی هه لئه گری؟! له ولاره به دیعه ش، به گرفتی خوئی و په خشان ی هاو پرازییه وه ده تلایه وه، په یوه ندی به دیعه و تایه ر له ئوردو گادا زانرا، به ر له وه ی بیته پییشی و که سوکار بیئیته داخوازی به دیعه، خزم و براکانی به دیعه که وتنه چا و سوور کردنه وه و هه ره شه کردن لی، دوا جار پیان وت:

-گهر واز له به دیعه نه هیئیت ئه و ده تکه یه په نگی روژگار، نه گبه ت ئیمه له کوی و تو له کوی...

ده یویست به زمانی ناسک له مه رامی بی گهردی تی بگهن و پیی ده وتن:

چ- تاوانیکم کردوه، ریژی خۆتان و کچه که تانم لایه، بۆیه دهمهوی
لیتان نزیك بيمهوه، بۆ دلدارى حهرامه؟!
دوآجار پييان وت:
-تایهر، هۆش بهینرهوه بهرخۆت، ئیمه کچ بهغهیره نادهین، جاریکى تر
ئهمه دوویات کهیتهوه زمانت دهبرین...

پیک گهیشتنی دلداران..

ههردوو کلۆل بهدیعه و پهخشان بى یهکتى نهدهژيان، رۆژ نهبوو پيک
نهگه ن و دوآجار بهغه مبارى دوعاخوازیی لهیهکتر نهکهن، بههوی ئهوانهوه
ههردوو ناکام (تایهرو ئومید) بوو بوونه هاوپی و برا، لهدوو درهختی
تهنیشته یهکی گوندی دهچوون که رهگیان تیکهلی یهکتر بووبی، بهلام دوو
درهختی، رهنگ لهدهست چوو، بى دیمهن..

شهویک لهژوره ساردهکهی تایهردا، ئهوکاتهی بارانی تشرین بست
بهبستی خاکهکهی دهشتهوه، لهگهلا بروسکه و ههوره گرمهدا، بریاریکى
تایهر وهک بروسکه لهئومیدی دا، چاوهپروانى بریارى وانهبوو، چونکه بهجى
هیئانی زۆر بهزهحمته دهبینی...

چهند جارى تر تایهر بریارهکهی دووباره دهکردهوه، دوآجار ئومیدیش
قایل بوو، بهلام ئومید دهپیرسى:

-باشه تایهر گیان، لهو پروایه دایت پهخشان و بهدیعه رازی بن، پیت وایه
هیئنده ئیمهیان بویت بهرهو ریگای هات و نههات و نادیارى چاره نووس
شوینمان کهون...

بههیمنی تایهر وهلامی دهدايهوه:

-ئا، كاكه گيان ئا، پروات هەبى ئىمەيان لەھەموو كەس خوشتر دەوى،
ئەوان بۇ مەرگىش شوينمان دەكەون نەخوازەللا بۇ ژيان و بەدى ھىنانى
ئاواتى خۇيان...

بروسكە بېرىارەكەى ئەمان گەيشتە جووتە دەستە خوشك، دواى چوار
رۆژ بىر كىردنەوہ برىارىاندا رەدوويان كەون و بۇ كوئىيان دەوى شوينيان
كەون، بەلام بەو مەرجهى بەپىي شەرع مارەيان بېرن و تائە و كاتەش
پەنجەيان بەر پەنجەى ئەمان نەكەوئت..

ناوہپراستى تشرىنى دووہى مى 1991بوو، ئەوان ئوردوگيان جېھىشت و
كەوتنەپرى، ھەوال بەھەموو لايەكدا بلاوبووہوہ، كەسوكارى ھەردوو كچ
شپىرەو و شىواو و بى ئوقرە بوون، بەتايبەت باوكەكانيان، باوكى بەدیعە
بستى لەمالەكەى دوور نەدەكەوتەوہ، پىي و ابوو ھەر كەسى بېينى
نەفرەتى ليدەكات..

ئەوانىش لەپىنجوئەوہ گەيشتنە سەرسنور، چوون بەو دىوداو
لەسەقز گىرسانەوہ، لەوى چوونە لاي مەلاو مارەيان بېرى، پەخشان ترس
دەموچاوى داگىر كىردبوو، بەدیعە لەو باشتىر بوو، لەغەرىبایەتیدا بەھەژارى
گوئىزانەوہ، تەمەنى پىك گەيشتن و ژن و مىردىيان تەنيا (4) مانگى بېكرىد،
سوژنى دەيان پرسىيار دەچوو بەدل و دەروونى پەخشان و بەدیعەدا،
پىاوہكانىش ژيانىان زەحمەت و مەحال بوو، جوامىرى و چالاكى رۆژان و
شەوانى ئوردوگاكەى جارانيان نەما، ھەردوو لايان و ابوو تاوانيان كىردوہ،
تاوانى گەورە بى وئە!

ھەرچەندە خەلكى ئەودىو رىزيان دەگرتن و لەترس و دلەراوكىيان كەم
دەكردنەوہ، بەلام ئومىد و تايەر لەخۇ بەدەستەوہ دان زياتر چارەسەرى
دىكەيان شك نەبرد... خۇيان گەياندە پىنجوئەن، بارەگای بەرەى كوردستانى

پیشوازی لیکردن و دواى ئه‌وهى خوڤيان و كيشه‌كانيان ناسى، نارديان دوو (بوو كه‌هه‌يان) هانى و به‌نووسراوئيك ره‌وانه‌ى دادگاي سلیمانيان كردن...

سه‌رله‌نوئى ماره‌گردن !

دواى ئه‌وهى دادوهرى ليكۆلئينه‌وه له‌به‌سه‌رهاتى هه‌رچواريان تيگه‌يشت، ره‌وانه‌ى دادگاي كاروبارى كه‌سىي كردن بو ماره برين به‌شيوه‌يه‌كى ره‌سمى، پوليس بردنى بو دادگا، روژى 17/3/1992 بوو، چه‌ند روژيكي كه‌مى مابوو سروشت ده‌ست كاته گه‌ردنى وه‌رزى نوئى، له‌سه‌ر كورسييه ته‌خته دريژه‌كه‌ى به‌ردهم دادگادا به‌ديعه به‌چرپه له‌په‌خشاني پرسى:

- وا خواى گه‌وره فريامان كه‌وت و چيتر گرفتمان ناميني.. باشه گه‌ر مندالتان بوو چى ناو ده‌نين؟

په‌خشاني ترسه‌كه‌ى له‌وهو به‌رى هه‌ر مابوو، به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌يه‌كى سارده‌وه ته‌ماشاي به‌ديعه‌ى كردو هيچى نه‌وت..

به‌ديعه ده‌يويست دلئى بداته‌وه، هه‌ر بوئه له‌سه‌ر قسه‌كه‌ى رويشت و وتى:

- ساوه‌للا گه‌ر من كوڤم بيٽ ناوى ده‌نيم نه‌ورۆز، گه‌ر كچيش بوو ئه‌وا ناوى ده‌نيم به‌هار...

ده‌نگى زولائى كابراى به‌ردهركى دادگا رايچله‌كاندن، دووجار له‌سه‌ر يه‌ك بانگى كرد:

- تايه‌رو به‌ديعه، ئوميدو په‌خشاني...

پوليسه‌كه‌ پيشيان كه‌وت و ئه‌مانيش له‌دوايدا چوونه هۆله‌كه‌، دواى چه‌ند پرسيارئيك، دادوهر بپريارى دا هه‌ريه‌كه له‌سه‌ر (20) مسقال نالتوون ماره بكرين... په‌خشاني و به‌ديعه بزه‌ گرتنى و هاتنه‌ ده‌ر.. له‌قه‌ربالغى دادگا خوڤيان قوتار كردو رووهو قالد‌رمه‌كان هه‌نگاويان نا، به‌لام...

دیمەنیکى ضاوة روان نەكر او...

سەعات 12.30 ى نيوەرۇ بوو، ھەر چواريان و دوو پۇلېسەكە گەشتنە بەر دەرگای دەرەو، پەپینەو شەقامەكەى ئەوبەر، نزيك بوونەوہى چەند كەسك لېيان ھەر چواريانى شپرزە كرد، چەند چەكداريك ميلى كلأشيكوفيان ھینايەو، تايەرو ئوميد لەترساندا خويان کوتايە يەكيك لەدوكانەكانى سەر شەقامەكە، بەدیعە و پەخشان ويستيان خويان ون بکەن، بەلام سوودی نەبوو، بريارى مەرگيانەو چەكدارەكان بى رحمانە جيبەجيبى دەكەن، فيشەكيك و دووان و سيان.. ھاوارو زريكە و راكردنى خەلكى، شوين كەوتنى تەقەكەريك و دەستگير كردنى لەلایەن پۇلېسەكانەو، دواجار راوہستانى ئوتومبيل و سوار كردنى پيكر اوہكان بەجەستەى خويناوييەوہ رووہ و نەخۇشخانەى فرياكوزارى...

كى كوزراو كى بقر كقوت؟

لەنەخۇشخانە، بەدیعەى (18) سال لەسەر تەختى پشکين بەمردوويى چاوہکانى ليك نابوو، بەدیعە پينج فيشەك بەر سەر و سكو سنگى كەوتبوو، وا پيدەچى ھەر لەشوینى رووداوہ كەدا گيانى لەدەست دابى و قەدەر نەيويسستووہ وەرزى (بەھار) ببينيت، پەخشانى (17) ساليش چەند فيشەكيك بەر سنگ و سكو پشتى كەوتووہ و دەست بەجى دەبريتە ھۆلى نەشتەرگەرى و بە نەشتەرگەرييەكى زەحمەت بەژيان شاد دەبيتەوہ، يەكيكى ديكەيش كە ريكەوت بەركەوتووہ ريبوارى بووہ بەيەك فيشەك شانى پيكر اوہ...! ئەم ريبوارە بەچاوى خووى ديويەتى كام چەكدارە تەقەى ليكر دووہ و دواتر كە ديويەتيەوہ شكاتى ليكر دووہو، ئەم ريبوارە دواى ماوہيەكى دوور دريژى تيمار كردنى ئينجا نەخۇشخانە جيدەھيلى..

چه ڪداره ته ڪه ڪه ڪان ڪي ٻوون ؟

چه ڪداره ڪان ڪه له به رده مي دادگاي سليمانيدا قه ومانيان و گيران، هر له ليڪولينه وهى سه ره تاييدا دانيان به تاوانه ڪه ياندا (هره كه به جو ره به شداريهه) برىتى بوون له:

باوڪي په خشان (ته مهنى 45 سال)، برى په خشان (ته مهنى 20 سال)، ناموزاى به ديعه (ته مهن 36 سال)، ناموزايه ڪى ترى به ديعه (ته مهن 30 سال)، دواتریش باوڪه (53) سال ته مه نه ڪه ي به ديعه ش ده گيريت و له گه لئاندا ده خريته ژوورى تاريخى به نديخانه وه، به لام ئه ميان نڪولى ده ڪات له به شدارى ڪردنى له و تاوانه دا، هر چه نده چواره ڪه ي ديكه شايت ده بن به سه ريه وه و به دادگا ده لئىن (ئيمه هر پينجمان له پيناوى ڪرينه وهى ناوبانگو و شه ره فماندا ئه و برياره مان دا، بيستان ڪه گيراون و ئه و روزه دادگا بو ماره ڪردنيان به شيويه ڪى شهرعى، ئه وه بوو به خو مان و تفهنگمانه وه هاتين و ئه و ڪاره مان ڪرد...)

رؤذى دادطايى ڪردن...

1992/12/13 دادگاي جناياتى سليمانى به م شيويه حوڪمى به سه ر

هر (5) گومان ليڪراوه ڪه دا دا:

1- باوڪى به ديعه، له هيچ يه ڪ له قوناغه ڪانى ليڪولينه وه و دادگايى ڪردندا داني نه ناوه به به شدارى ڪردنى له تاوانه ڪه دا، هر چه نده چواره ڪه ي تر ده لئىن له گه لماندا بووه، به لام شايتى گومان ئى ڪراو به رامبه ر گومان ليڪراو يڪى ديكه به هاى ياسايى نييه، هر بويه ده ست به جى ئازاد ده ڪريت.

2- به رامبه ر به ڪوشتنى به ديعه، هر چوار تاوانبار يه ڪى به (2) سال

زيندانى ڪردن حوڪم ده درين.

- 3- بهرامبەر بەزامدار کردنی پەخشان، هەر چوار تاوانبار یەکی بە (6) مانگ زیندانی دەکرین.
- 4- بهرامبەر بەزامدار کردنی ریبارەکه، ئامۆزاکە ی بەدیعە (1) سال زیندانی دەکری...

دادگای تەمیز بەپریارەگە ی دادگای سلیمانی قایل نابیت...

پاش ئەو هی دەواکە دەنێردری بۆ پایتەختی هەریم بۆ رەزامەندی وەرگرتنی دادگای تەمیزی کوردستان، دادگای ناوبراو دوا ی ورد بوونەو ه لەچۆنیتی تاوانەکە و پریاری دادگای سلیمانی، لەچەند پریاریکی دادگا رازی نابیت و داوا ی سەرلەنوی دادگایی کردنەو هیان دەکات، بەلام دادگای سلیمانی بروای بە حوکمەکە ی هەیه و سوور دەبی لەسەر پریارەکە ی، هەر بۆیه دوا جار دادگای تەمیز روژی 1994/2/26 بەپیی ئەو دەستەلاتە یاسایی هەیه تی پریار دەدات:

- 1- هەر چوار تاوانبار بەرامبەر کوشتنی (بەدیعە) حوکمەکیان لە (2) سالەو دەکریت بە (3) سال.
- 2- هەر چوار تاوانبار بەرامبەر بەزامدار کردنی (پەخشان) حوکمەکیان لە (6) مانگەو دەکریت بە (1) سال.
- 3- هەر چوار تاوانبار بەرامبەر بەزامدار کردنی (ریبارەکه) یەکی بە (2) سال حوکم دەدرین.
- واتە هەریەکیان بە (6) سال زیندانی کردن حوکم دەدرین.

لەکو تاییدا...

-وا دووسال و ههشت مانگه كه سوكاره كهى به ديعه و په خشان (هر چوار تاوانبار) له كونجى زيندانان و زورى تريشى تيا ده ميننه وه، ئاخو په شيمان نين له و كارهى له به ردهم دادگايه كى شكوداردا كرديان، يان هر چوڼ سوور بوون له سه ريپك نه گه يشتنى دلخوازه كان، ئاواش سوورين له سر (خاوينى) ي تاوانه كه يان؟!

-ئاخو په خشان كام يه كه له بیره وه ريپه كانى له گه ليا ده ژين، ژوانى ئوردوگا، يان بوو كينيبه كهى سه قزى، يان دوا هه ناسه ي به ديعه ي ده سته خوشكى، يان هه لاتنى (ئوميده كهى) له و كاته ي تفهنگه كان لوله يان تى كرد؟!

-ئاخو ريبواره كه چى به پالنه كانى روودا وه كه بللى، نه وانسه ي نه يده ناسين و روژى روناكيان له بهرچا و تاريك كرد؟!

-يان، ئاخو تايهر و ئوميده له خو يان ده پرسنه وه و خو به بهر پرسيار ده زانن له و خو ينه سووره ي رڙا، يان نه و كه سانه به تاوانبار ده زانن كه ده رگاي خوازيينيان به رووياندا داده خستن؟!

-نهى تو خو ينه رى به ريزم، ئاخو له گه ل مندا نه و كو مه له به بهر پرسيار نازانيت كه ژيان ده كاته ژان و تائه مړو عه شق و نه قين به ياساغ ده زانى، تائيسا ئافره ت به بچووك ده بينى و له زوربه ي كاتدا بريا ره كانى په يوه ست به ژيانى خو يشى لى وهرده گرى؟!

-يا خود راى تو وايه نه م كو مه له رڙيميكى دا گير كه رو كو نه په رست شيواندى و زور به هاى پى له ده سندا، نهى نه و نه بوو گوند و گول و كانى و عه شقى كو ير كرده وه و ئوردوگاي زوره مليى داهينا و تائه مړو (تايهر و ئوميده و به ديعه و په خشان) ه كان له گه لى رانه ها توون و نازانن تيايدا چوڼ به يه كتر شادبن...

پہنچہ کان ہندہ و ہرین !

(1)

سەر لەئێوارەییەکی مانگی تشرینی دووەمی 1992، زۆرابی بە زۆر دەربەدەر کراو لەشاری کەرکۆکی باووباپیری، بەلەشی ماندوو وکۆلێ غەمی تاقانەکیەو گەرایەو مال، مال خانوو گەرەکی جارانی نەبوو، بەلکو هۆدیەکی کرێی خانە خوێی خوێبوو، کەدوو سالی رەبەق بوو تیایدا دەژیا. زۆراب بەدریژایی ئەو رۆژە میشکی لای دلییری تاقانە جگەر گۆشەیی بوو، کەنەخۆشییەکی کتوپر، سی رۆژ بوو لەمال خستبووی و لەقوتابخانەکی داپری بوو، زۆراب دلییری نابەسنگەو و تیر ماچی کرد، کاتی دایکی دلییر چای بوتی دەکردن سەعات بەرەو 8ی شەو دەچوو، منداڵەکی چاوەگەشەکانی بپری بوو باوکی، ئالەو کاتەدا (تەقینەو یەک) هیندەیی تر دلییری و پرکردو مات و بی دەنگ راکشا، دایک پیالەیی لە دەست کەوتو دواي پەیدا بوونی دەنگە دەنگی خەلکی، زۆراب چوو دەرو پاش ماویەکی گەرایەو و تی: دایکی دلییر، لەپال دیواری تەنقیحەکی بەرامبەرمان TNT تەقیندراو تەو... کەسەرنجیان دایە دلییر تەواو مات و پەریشان بوو، زۆراب کردیە باوەشی و تی: ئەم بەزەمە هیندەیی تر کاری کردە سەر دلییر زۆر تر ساو... ژنەکەشی و تی: خوا بەهەقی خوێ تۆلە لەو کافر باوکانە بستینی، رەبی هەرچی کاری وا دەکات پەنجەکانی هەلۆهری..

(2)

بۆ دوو سال دەچوو مریەم خانی جەرگ سوتاو لەگەل ژنی کورە شەهیدەکیدا دەژیا، بوو کەکی تەنیا یەک سالی ژیا و مێردایەتی بیینی، حەسەنی کورپی لەراپەرینە کەداو نزیک ئەمنە سوورەکی شەهید کرابوو، مریەم نەیدەهیشت بوو کە دل شکاوەکی بۆ کاروباری مال بچیتە

بازار، ھەموو جارى بەبەرگى رەشەوہ جزدانہ بچکۆلەكەى دەنايە مستى و بەجادەى مزگەوتى گەورەدا رووہو ناوجەرگەى بازار دادەگەر، ئەو رۆژە كەرۆژى 1992/11/25 بوو كات گەيشتە 9ى بەيانى و مريەم بەئاپوورەى خەلكى دا رەت دەبوو. لەخوار مزگەوتى گەورەوہ لەئاستى دوكانەكانى بەرامبەر دەبۆكە (تەقینەوہيەك) ئەو ناوہى بەجارى لەراندەوہ. مريەم بەلەشى خويىناوييەوہ كەوت و لەتەنیشتييەوہ پۆليس جزدان و زەمبيلەكەيان ھەلگرتەوہو بەبى ھۆشى بەرەو نەخۆشخانە برا، بەدواى ئەودا دوكانداريىك و چوار ريبوارى ديكەشيان گەياندە نەخۆشخانەى فريಾಗوزارى، مريەم برايە نەشتەرگەرى و كاتى شيرينى بووكى پيى زانى و گەيشتە لاي خەريك بوو بەنجەكەى خا و دەبووہوہ، شيرين بەچاوى پەرلەفرميسكەوہ دەپوت:

-دایە دایەگیان، دەچا و كەرەوہ، گەر تۆم نەميى ئەوا جاريكى تر
حەسەن شەھيد دەبيتەوہ، دایە، دە وەلام بەرەوہ دایە گیان..

(3)

پينچ رۆژ دواى تەقینەوہكەى خوار مزگەوتى گەورەى سلیمانى، لەيەكێك لەئوتیلەكانى كەرکوكدا، بلە دوامى چلکاو خورى رژیوم پياوى راڤيدیكى ئیستىخبارات لەگەل سى كەسى خەلكى (تاسلوچە) دا تەگيرى دەکرد، ئەوانیش بریتى بوون لە، حەمەتال (تەمەن 46سال) و كۆنە ھاوپی نیو دائیرەى بلە دوام لەسلیمانى، زەينەل (17سال)، كەريم عەلى (16سال)! لەكۆتايى گفتوگۆياندا بلە پارەى دا بەكەريم تا لەدواى گەرانهوہيان RBG بکرن و شوپيىكى ديارى كراو بتەقینەوہ پيى، ھەرۆھا دەمانچەيەكى لامەى شوپرشيدا بەھەمان ناوبراو ھەريەك لەزەينەل و حەمەتال برى پارەيان

لی وهرگرت، حه مه و زهینه ل و کهریمی برای له گهل بله دا ده چنه وه
 ئیستخبارات و له وی سواری ئوتومیلی نه قیبه ده کرین و رووه و سه یته ره که
 ده که ونه پری، له و ناوه دا داده به زن و سواری تاکسییه کی ری سلیمانی ده بن
 که دوو نه فهری تریشی تیادا ده بی، نه قیبه که پیشی تاکسیه که ده که وی و
 تادوا سه یته ره ی رژیم له نزیکه چه چه مال، به لایت و ئیشاره ت ناهیلی
 تاکسییه که رابگریت، نه و پیچ به لاندکرو زه ره که ی ده کاته وه و نه مانیش
 داخلی سنوری ههریمی ئازاد کراو ده بن و له یه که م سه یته ره ی
 پیشمه رگه دا (به ر له چه چه مال) دوا ی پشکنینیکی ورد ده مانچه که به که ریم
 ده گیری و دوو پیناسه ش به زهینه ل که هیچیان هی خو ی نابن. یه که میان
 پیناسی پیشمه رگایه تی خالوزایه کی، دوو میشیان پیناسه یه کی نه حوال
 مه ده نی به ناویکی دیکه وه که له که رکوک بو ی دهره یئراوه، له وی دهرینه
 فهوج، سه ره تا ئاشکرای ناکه ن که برای یه کن و هه ولی راکردن و
 دهر بازبوونیش ده دن، به لام بی سوود ده بیته، دوا ی قسه کردنیشیان
 سه ره داوی تر ده ست ئاسایش و دادگا ده که وی...

(4)

له نه نجامی لی کو ئینه وه و دانپیانانی ههرسی ناوبراو له به رده م نه فسه ره و
 دادوهی ئاسایش و پاشان له دادگا ساغ ده بیته وه که:

- حه مه تال به هو ی هاورییه تی کو نی له گهل بله دو مدا په یوه ندی ده کات
 به (ئیستخباراتی شرقیه) ی که رکوک وه و له وی یه ک دوو نه فسه ره ده ناسی،
 به هو ی حه مه تالیشه وه زهینه ل بله ده ناسی و به هو ی نه ویشه وه رائیدیکی
 رژیم، به هو ی زهینه لی شه وه کهریمی برای به شداری کاری تاوانکارانه ده کات.

-رۆژی له مالى ب له وه ههردوو ناو براو دهچنه لای رانیدهكه، ئه ویش دواى ئه وهى دوو ئامیڤى ریکۆرد (مسجله) و ته له فونیان ده داتى كه TNT له ناویا چینی راوه بپرى (500) دینار ده داته هه ریه کیان، دواى ئه وهى فرمانیان پییده کات كه دواى گه رانه وه یان ده بی له دوو ئوتیلی دیارى کراو بیانته قیننه وه، سواری ئوتومبیله كه ی خویان ده کات و به ره و ریگای کفری تادوا سه یته ره ی رژی م ده یانگه یه نی، له ویش ه وه خویان ده چنه کفری، ئینجا كه لارو ئینجا به (ده ست و دیارییه کانیا نه وه!) ده گنه وه سلیمانی، له وى زهینه ل ههردوو نامیڤه كه له گه ل خویدا ده با ته مالى خالی و مالى پوورى، حه مه تالیش ده گه ریته وه تاسلوجه، زهینه ل ئه و ئیواره یه، به خو ی و ته سجیله كه وه له مالى خالی ده بی، له وى به نه ینى پاترى ده خاته ناو ته سجیله كه وه و ده رواته ده رو به ره وو ئوتیلی.. ده روات، له و ناوه ده ترسی ئه و کاره بکات، ده په ریته وه ئه و به رو له پشت دیواری کارگه ی (تنقیح) دیارییه كه داده نی، دواى نیوسه عات گو یی له دهنگی ته قینه وه یه کی گه وه ده بی.. شه و له مالى خالی ده نوی و بو به یانی ده گه ریته وه كه رکوک و له گه ل به دا ده چنه وه لای ئاغای رائد، كه به کاره كه ده زانی هه رچه ند به دلی نابی بپرى (5000) دینارى عیراقی ده داتى، دواى 15 رۆژ مانه وه له وى، حه مه تال ده چیته لایان و كه به رانیده كه ده گن داویان لیده کات ته له فونیه كه (كه له مالى پوورى زهینه لدا شار درا وه ته وه) نزیك به مرگه وتی گه وه به ته قیننه وه، یه کی 500 دیناریشیان ده داتى و ئه مانیش ته شریف دیننه وه.. شه و زهینه ل“ که ریمی برای له و مه سه له یه ناگادار ده کات و داواى هاوکاری لیده کات، ئه میش رازی ده بی، بو به یانی زو و له گه ل حه مه تالدا یه که ده گرنه وه و

له ئاودهستی مزگه و ته که دا پیل ده خه نه ناو ته له فونه که وه و پاشان له خوار تره وه ده چنه دوکانی (گهس) فرۆشیکی و ته له فونه که که له عه لاگه یه کی ره شدایه له کونجیکی دوکانه که داده نی و دوای خواردنی سهرو له فه ئه و ناوه جیده هیئن، دوای جیا بوونه وه یان له حه مه تال و کاتی ده گه نه کانیسکان به ته قینه وه یه که زهویی ژیری پیان ده له رزی، ههردوو سهیری یه کتر ده که ن و زور ناشیرین به رووی یه کدا پیده که نن! بو روژی دوایی ده چنه وه که رکوک و له وی رائدی سهرچاوهی تاوان پاش ئه وهی له ژماره ی برینداره کان و زهرهرو زیانه کانی ئه و ناوه ئاگادار ده کری، یه کی بری پاره ی تریان ده داتی و ئینجا داوای کاری سییه میان لیده کات.. به لام ئه و نامه ردا نه راناگه ن پیایداو پیاوانی ئاسایش رووه و زیندان کیشیان ده که ن، دوای ئه وهی له سه یته ره ی چه مچه مال ده گیرین..

(5)

له هه رسی روژی 8/24، 9/12، 1993/9/23، سه رو کایه تی دادگای جینایه تی سلیمانی له داوای ژماره 1993/ج/229 کوئیه وه دادگایی گومان لیکراو (حه مه تال) ی کرد، هه ربه ته نیا حه مه تال، چونکه جووته برا زهینه ل و که ریم هه ردووکیان ته مه نیان له (18) سال که متر بوو داواکه یان جودا کرابوه وه ره وانیه ی دادگای (احداث) کرابوو، له دوا روژی دادگایی کردنی حه مه تال دا دادگای به ریز بریاری دا:

1- حوکم دانی تاوانبار حه مه تال به حوکمی هه میشه یی (مؤید).

2- (رهحمه) كه يه كيك له زامداره كاني ته قينه وهی خوار مزگه وتی گه وره يه ده توانی له دادگای مه دهنی دا داوای قهره بووی خوئی بكات.
ئه وانهی ئهم دادگایی كردنه یان بینسی، ئه وهنده ی تر دادو یاسای كوردستانیان له لاشكودارتر بوو، پاشه روژی گه شی گه له كه یان به باشی ده هاته بهرچاو..

(6)

حه مه تالی میوانی ژووری تهنگ و شیرداری به ندیخانه، هه رچه نده ده یویست ویزدان لییگه پری و خو له پرسیاری زیندانیه كانی دیکه بدزیته وه و كه می خوئی ناسووده بكات، به لام بیسوود بوو، دیمه نی كوره خویندكاره زینه له كه ی بهر په رده ی چاوه كانی جینه ده هیشت، دهنگه تیژه كه ی له گوئییدا ده زرنگایه وه كه هه موو جار (له بهر) ئه و شیعره ی ده وت و ده وته وه:

ره بی مووی لیبی زمانی په نجه كانی هه لوه ری
هه ركه سی گولشهن به دهردی كولخه نی دۆزه خ به ری

ئینجا سه رنجی ده دایه دهسته كانی، له بهرچاوی زهردو لاواز هه لده گه پان و به میشکی و په وه دهیدی یه كه یه كه (په نجه كانی هه لده وه ریڼ)..!

(7)

زهينه ل و كهريم له و كاته وه ده ستگير كراون تائه مړو سيمای مندانی و
هه رزه كاری به پرويانه وه نه ماوه و له پياوې گه وړه ده چن، پياوې ناشرين...!
هه موو جاري به يه كتر ده ليين:

- چيمان به خو مان كرد، خو ژيانې شوانې قه دپاله كانی لای تاسلوجه و
بازيان خو شترين ژيان بوو بو ئيمه، خو كړي كاری كردن ده يكردينه لای
به حورمه ت، چيمان به خو مان كرد؟!
زوور جاري تريس به يه كتر ده ليين:

- خوا به وه ره حمی پيكردين ته مه نمان بچوكه، دنا له بری (15) سال
زيندانی، بيست و زياتر مان پيده برا..

* هه ردو و په شيمان و خه جاله تن، به لام په شيمانی چ دادیكي زيندانی
ده دات و كهی فريادره سی مروقی تاوانبار بووه!!؟؟

جيا بوونه وه

(شه‌هلا)ی ته‌مه‌ن پانزه‌ ساله‌ به‌ته‌نیا له‌گه‌ل دایکه‌ بیوه‌ژنه‌که‌یدا ده‌ژیا، دایکی شه‌هلا به‌گه‌نجی لیی قه‌وما بوو، ئەم و خوشکیکی گه‌وره‌تری هه‌بوو به‌ناوی(مه‌هاباد)، مه‌هاباد له‌ماله‌می‌ردی خویدا ده‌ژیا، دایکیان مه‌رامی سه‌ره‌له‌نوی شوو‌کردنه‌وه‌و وه‌ده‌ست هی‌نانی گوزه‌رانیکی باشتری هه‌بوو، بویه‌ ده‌یویست هه‌رچونیکه‌ پال به‌شه‌هلاوه‌ بنی و می‌ردیکی بو‌ په‌یدا بکات، بو‌ ئەو مه‌به‌سته‌له‌(فه‌ره‌اد)ی کورپه‌ مامی شه‌هلا که‌سی باشتری شک نه‌برد، له‌گه‌ل عه‌زیزی شوو‌برایدا که‌وته‌ ته‌گه‌یرو هه‌ردووکیان به‌(زور) شه‌هلا‌ی ته‌مه‌ن(13)سالیان له‌فه‌ره‌اد ماره‌کرد، به‌لام له‌دادگا‌دا نه‌، چونکه‌ پی‌نج سالی مابوو بو‌ واده‌ی شوو‌کردن، به‌لکو له‌ده‌ره‌وه‌ی دادگا‌ ئەو کاره‌یان ئەنجام داو ته‌نانه‌ت بو‌ روژی ماره‌کردن(مه‌هاباد)ی خوشکیان برده‌ لای مه‌لا...! ئەو روژی شه‌هلا به‌بووکی برایه‌ مالی مامه‌ عه‌زیزی ته‌مه‌نی ته‌نیا 13سال و 2مانگ و 15روژ بوو!! به‌لام می‌رده‌که‌ی 18سالی ته‌واو کردبوو، ماره‌یی بووکی بریتی بوو له‌ 15 مسقال ئالتون پی‌شه‌کی و 19مسقال پاشه‌کی...

داوای جیابوونته‌وه‌...!

شه‌هلا داوای هه‌شت مانگ و نیو به‌ره‌سمی داوای جیابوونته‌وه‌ی له‌می‌رده‌که‌ی کرد، پاش ئەوه‌ی له‌ماله‌ می‌رد هه‌له‌هاتو، له‌وه‌و به‌ریش زورکه‌م له‌و مال‌ه‌دا ژیا‌نی بردبووه‌ سه‌ر که‌ به‌دۆزه‌خی ده‌بینی، به‌لام ئەمجاره‌یان داو هه‌لاتنی بوو، بو‌ ئەو مه‌به‌سته‌ هاته‌ دادگا‌و پارێزه‌ری بو‌ کیشه‌که‌ی گرتو له‌روژی 1993/3/15 تاوه‌کو 1994/2/5 پانزه‌ جار دادگا‌ی ئەحوالی شه‌خسی سلیمانی له‌و کیشه‌یه‌ی کۆلیه‌وه‌و دوا‌جار به‌ئاماده‌بوونی پارێزه‌رو

ليكۆلهرى كۆمهلايه تى و ميڤدهكهى دادوهرى بهريز كيشهكهى كه
به لاداخست و بهيه كجارى شههلا له فهرهاد جيا بووه.

دادگا پشتى بهست به داواكارى ژنه و به وسه رپيچيه كه كچيك له و ته مه نه
بچو كه دا به شيوهى نياسايى بدرى به شوو.

ئه وانه به سهرهاتى ديارو رووكه شى ژيان و ئاكامى (شههلا) بوون كه له
دادگا بريارى له سهردرا، با ئيستا پيكه وه بپوانينه لاپه ركهانى ليكۆلهرى
كۆمهلايه تى دادگا كه چهند جاريك ژن و ميڤدهكهى ديوه و زيره كانه له وتته و
بارى دهروونى ئه وانه وه سهرنجى خوى تومار كردوه..

شههلا... نهينيه كانى زيانى خوى ددر كينيت...!

فهرهاد كه به بى كارى له شاروچكه يه كى نزيك سليمانى ژياوه،
نه خوينده وار بووه و حاله تى ته ندروستى و دهروونى خراپ بووه، له چهند
شهويك زياتر له گهل ژنه كهيدا نه خه و تووه و شههلا سكى پرنه بووه، به لام
شههلا حاله تى ته ندروستى و دهروونى باش بووه، ئه و ماوه يه جوتته
ئاموزا پيكه وه بوون به خته وهر نه بوون و ئيستا ش شههلا ههر منداله و له و
ژيانه دا ترساوه و بهروونى ترسه كهى به سيمايه وه دياره، ئه و ماوه يه
شههلا و ميڤدهكهى له ژورويكى مالى مامه عه زيزى دا ژياون...

شههلا وتويه تى:

- له يه كه م شهوى بوو كينيه وه من له گهل فهرهاددا ناكوك بووم، چونكه
به زور دابوويانمى، ههروهها ئه و كوپه نه خووش و شيت بوو، خو من له زووه وه
دهمزانى حالى ئه و به و شيويه يه، ههر بويه رقم ليى ده بووه و كه به زور
دايانم به و يش ههر رقم ليى بوو، دهمزانى هه رگيز بو ئه وه دهست نادات

که میردی من بی و من له سیبهری ژیانی ئەودا بجه سییمه وه، خوا دایکم بگری
تووشی ئەو دەر دەسهریهی کردم، یه کهم شهوی شووکردنم بینیم فەرهاد هەر
فەرهاده کهی جارانه و نه گۆرراوه، ههستم نه کرد له گهل مروقیکی ته وادام،
چهند شهویکی کهم له ژوره کهی مندابوو، ده بینم دیارنه ده ماو که سؤراغیم
ده کرد سهیر ده کهم له (گه وپ)ی ماله که دایه له گهل ناژه له کاند! ئیتر بۆ خوی
شهوی له ناو حه یوانه کاند ده برده سهرو منیش به ته نیا بۆ چاره نووسی
رهشی خۆم ده گریام...

ویستم مامه کهم چاکی بکات، کوپه کهی راست بکاته وه وای لی بکات
وهک پیاوو مروقه بژی، به لام بی سوود بوو، ئەو زۆر دلپه قانه و نه قامانه
وه لامی ده دامه وه و بگره نازاریشی ده دام، خه زوره کهم ژنی نه بوو، چهند
سالی بوو وه فاتی کرد بوو، روژیکیان شتیکم لیدی هەر به جاری شیت
بووم، شتیکی ئەوتۆ بوو که هه رگیز بوگی رانه وه ناشی... (شه هلا
به باسکردنی خه زوره کهی به جاری سوور هه لگه پراو گه ر توانا و ژیری
لیکۆله ره وهی ناوبرا و نه بووایه ئەوا وشه کانی له گه روویدا ده خنکان و هیچی
بۆ نه ده وترا... له دانیشتنیکی دیکه ی دوو قۆلیدا شه هلا ئەو نه یینییه شی
درکاندوو وه باسی کاره کهی خه زوریشی کردوو، نه ک کار به لکو
تاوانه کهی...)

شه هلا به پهنگی په ریوه وه ده گپه رته وه ده لییت:

- خه زوره کهم که مامی خۆم بوو زۆر خراپ بوو له گه لمد، له بری ئەوهی
به زهیی به منی برازاو بوو کیدا بیته وه قسه ی ناشیرینی پی ده وتم، مه به سستی
نه بوو کوپه کهی له گه وپ بینیته ده ری و له حه یوانه کانی دوور بختا وه،

به‌کارێک دهرندهیی و نامرۆقی خوۆی سه‌لماندو له‌به‌رچاوم بووه سه‌گ..
رۆژیکیان لیم نزیك بووه‌وه‌و په‌لاماری دامو داوای کارێکی کرد که به‌جاری
کوێرو کاس بووم، به‌زۆر کاره‌که‌ی ئه‌نجامداو په‌لاماری ناموسمی دا... ئه‌و
دهرنده‌یه‌ چه‌ند جارێکی تر کاری خوۆی له‌گه‌لم کرد، منیش له‌به‌ر ده‌ستی
ده‌بوومه‌ جه‌سته‌یه‌کی بیگیان!!

ئیتتر خووم ده‌دی بوومه‌ته‌ ئازه‌لیکی بی ده‌سه‌لات و له‌گه‌ل دوو ئازه‌لدا
ده‌ژیم، یه‌کی گیل و نه‌قام، یه‌کی دهرنده‌و به‌دره‌فتار... چارم ناچار بوو
ماله‌کاول بووه‌که‌یان بو به‌جیبه‌یلم و خوڤگه‌یه‌نمه‌ خوشکه‌که‌م و دواچار
له‌دادگادا داوای ژیان بکه‌م، ژیان جیابوونه‌وه‌ له‌و دوو نامرۆقه‌.

ئهی فه‌ره‌اد چی ووتوه‌؟

فه‌ره‌ادیش قسه‌ی بو لیكۆله‌ری کومه‌لایه‌تی کردووه‌و پاساوی هه‌له‌کان
ده‌ره‌ق به‌ژنه‌که‌ی ئاوا دینیته‌وه‌:

-ئیمه‌ گرفتگی گه‌وره‌ له‌نیوانماندا نییه‌، ئه‌وه‌ نه‌بی شه‌هلا خان داوای
جیابوونه‌وه‌ ده‌کات! ئه‌و وه‌ک ژنی ئه‌رکه‌کانی خوۆی نازانیت، ئه‌و به‌بی
پرس ماله‌که‌ی جیه‌یشتوو، من که‌هینام پاره‌یه‌کی زۆرم خه‌رج کردووه‌،
چۆن هه‌روا به‌ئاسانی ده‌ستی ئی هه‌لده‌گرم...

به‌لام دادگا و پریاری زۆر له‌وه‌ عادیانه‌تره‌ که‌ جارێکی تر مرۆقیکی وا
ره‌وانه‌ی ژیان نیو گه‌پو گیل و به‌دره‌فتاری بکات، به‌جیابوونه‌ لاپه‌ره‌کانی
رۆژگاری ره‌ش و شه‌وگاری ره‌شتی ئافره‌تیکی ئه‌م کومه‌له‌ دادرایه‌وه‌ که‌ وه‌ک
زۆر ئافره‌تی ترمان ده‌ستیان نییه‌ له‌هه‌لبژاردن و شووکردن و ژیان و مه‌رگی
خویندا.

کھی فرمیسکه کانی لیمؤ وشک ده کهن؟!

وا بو ههشت مانگ دهچی و (جهزا) له زینداندا یه .. ئەو کاتانه ی دهنگی دادوهر له گوییدا ده زنگیته وه “ ده خوازی نهک ههر ژووری زیندانه کهی، به لکو شارو نیشتمانه که شی جی بهیلی و دوور له کهس و کارو هاوپییان، دوور له (لیمۆ) ی پورزای به دبخت و چاره پره شی، دوور له هه موو خه لکی شارۆچکه کهی بژی..!

نیوه پۆ بوو، چاوانی دادوهر به وینه ی تیشکیکی به هیز روو له چاوه شه رمه زاره کانی جهزا بوون، به دهنگی بهرز پیی ووت:

_ تاوانبار، تو پانزه سال ده چیته زیندانه وه، ده بی مافی خوت وه ریگریت و جهزای تاوانه درندانه کهت به دیت ههروه ها ده بی بری بیست ههزار دینار به دیته لیمۆ...

ئهو روژه، دوا ئهو چه ند رسته یه ی سه روکی دادگا چیدی وترا ئه می وپوکاس گوپی ئی نه بوو، ته نانه ت ئهو کاته ی له نهومی سییه می دادگای سلیمانیه وه به بال گیراوی به قالد رمه کاندا هیئرایه خوار زهینی نه ده کرد کی ده بیینی و کی ده بیینی!

چاوه پر فرمیسکه کانی لیمۆ

دوو سال زیاتره ئهو روژه به هارییه شوومه تیپه ریوه که لیمۆی دره ختی کلۆلی، لیمۆی ته من شانزه سال به تاوانی به دی پورزاکهی خوی له که دار

کراوه و وه کۆتريکي گهردن سپي و بي گوناھ چه قوی بي به زهیی و بی
 ویزدانی هینراوه به ملی چاره نووسیدا...!

لیموی هه میشه چاو به فرمیسک، لیموی دوور له هاوهل و دهسته
 خوشکه کانی قوتابخانه ناوهندییه که ی، دووسال زیاتره چی ده بیینی و باسی
 هه شتیکی بو ده کری ئه و له بهرچاوانی دووریان ده خاته وه و گوئی
 له ئاستیان داده خات، هه ردهم ده گه ریته وه بو ئه و ساته نه گریسه ی له نزیك
 قوتابخانه دیاره که ی ناوچه ی پشه ره وه “ به زور سواری ئوتومبیل کرا و بی
 ئه وه ی بزانییت (پورزا) هاره که ی بو کوی ده بات ! بهرهنگی شیوا و
 هه ناسه ی سواره وه دوور خرایه وه و به و درده برا !!
 به لی، لیموی به دبه خت هه میشه ئه و دیمه نه ده بیینی که به بی و یستی
 خوی له لایه ن (جهزا) وه کرا به ژن ...!

چی له لیمو کرا ؟!

لیمو خوی وتی:

_ ئه و رۆژه ی دهوامان ته وا و بو وه ک زۆریه ی رۆژانی تر له گه ل بیخال و
 نه رمین ده رگای مه کته بمان جیهیشت و که وتینه ری ... به و خوییه نازانم
 باسی چیمان ده کرد.. ته نیا ئه وه م له بیره ئوتومبیلیکی به رازیلی له لمانه وه
 وه ستا و دوو چه کدار لیی دابه زین و به خوم و جانتاکه ی شانمه وه به زور،
 به لی هه ر به زور سه ریان خستم، ئیتر ئه وه بوو له شار دوور که وتنه وه و
 به ریگایه کدا ئوتومبیله که رۆیشت، و بزانه ری هین بوو.. نه به خوا نازانم
 کوی بوو! من بهرچاوم تاریک بوو، خوا خوام بوو هاوړیکانم به دوامه وه
 بووبن، نه .. ده موت ئه وان خه به ریان به که سوکارم داوه و له م چاره ره شان
 رزگارم ده بی ...

به لأم هیچ..هیچ... سوودی نه بوو !! ئوتومیبله که وهستاو شو فییره که ی و نه فیره که ی تر که له پیشه وه بوو دابه زین و دوور که وتنه وه ... جهزا له نیو به رازیلییه که دا په لاماری دامو نه وه ی ویستی کردی، من هر ده گریام و نه و ترسی خوی له دلدا نه بوو، به لی به زور وای لی کردم و کردمیه ژن .. من هیچ په یوه ندییه کم له گهل نه ودا نه بووه و دروش ده کات که وتویه تی گویاه داخوایی کردووم، ئیستاش هر رقم لییه تی و شووی پی ناکه م، چونی پی ده کم ! من هر گیز چاره ی نهوم ناوی تا دهرم رقم لی ده بیته وه ..

له و ساته وه ی کومیته گرتوویانه تا نه مرو من داوای سزادانی ده کم، ده سزای بدن، ده هقی منی لی بستین .. تو نه و خویه نیوه له نهرمین و بیخال پیرسن، نه وان باشم ده ناسن، بزائن قسه کانم راستن یان نا ...

نه م ده گریاو هه ردوو هاوړی خه مخوره که ی به دادگای ریژداریان وت:
_ به لی وایه، هاوړی خوشه ویسته که ی نیمه راست ده کات، هاوړیکه ی نیمه به نامووسترین کچه، گونا هترین کچیشه له دنیا دا ...
گهر شهرم بیهیشتایه، زوری تریشیان له سهر هاوړی خاوینه که یان ده وت ...

نه ی (جهزا) ی خزمی ده لی چی؟!

بو وای کرد؟. جهزا چوئن توانی نه و تاوانه بکات؟! چوئن پیاو له گهل که سی خویدا کاری نامهردانه ده کات؟! نه ی چوئن له نه نجامی کاره که ی نه ده ترسا؟!

جهزا به قسه ی خوی وتی:

_ په یوه ندی دلداری و خوشه ویستی له نیوان من لیمودا هه بوو... هه میشه ده چومو مه مالیان، که سوکاریشی به په یوه ندی نیمه یان ده زانی .. کاتی داخوایم کرد نه یاندامی، باوکی وتی (کچی من مندا له و خویندکاری سیی

ناوھندييەو دەخوینى) ... جا ئىتر چى بکەم ؟ ھەزم لىيى بوو، رۇژيكيان ھەردووکمان بەتەنيا لەمالى پوورم بووين، بەرەزامەندى خۇي رامان بواردوو کردمە زن! .. داوى سى رۇژ خۇي داواي لىم کرد لەگەل خۆم بىبەم و بوى دەرچين، لەمالى سەرۆك ەشیرەتییكى ناوچەكەدا بمینینەوہ تاقسەي تيا دەكرى و كەسوكارى رازى دەكەن بەوہى مارەي بکەم، ئىتر ئەوہ بوو تاكسىم بەكرى گرت و لەگەل خزمیكى خۆمدا لەنزىك مەكتەبەكەيەوہ ھەلمان گرت و بردم.. بەلام ئەوہ بوو بۇ رۇژى دواتر گىرام و... من لەو كاتەوہ تا ئەمپرو رازى بووم و رازىم بمدەنى و مارەي بکەم و بەپيى شەرع پيکەوہ بژين .

چى تر و ترا؟!

دادگا بپرواي بەقسەکانى جەزاي پۇلیسى تەمەن 20سال نەکرد، ھەرچەندە پارىزەرەكەي وتويەتى (جەزا بۇيە ئەم كارەي کردووہ تا كچەكەي بدەنى) ... بەلام باوكە پيرەكەي لىمۇ سوور بووہ لەسەر قسەي خۇي و سویندى خواردووہ كە ئەو خزمە ناموبارەكەي رۇژى لەرۇژان داواي لىموى نەکردووہ.. ھەرگيز داواي نەکردووہ..

ھاوپيکانى لىمۇش ھەروايان وتووہ ، دەنا پييان دەزانى، خۇ عوسمانى شۇفيىرى ئوتومبیلەكەش ھەر كەلەقەلادزەوہ برابووہ لای دادوہرى رانيە بۇ ئيفادە، وتبووى:

- بەلى بەزۇر سواری ئوتومبیلەكەي منى کرد، لىمۇ دەيزريكاندو سوودى نەبوو، ئەو وتى خزمى خۆمە، لەريگای (دیلو) داواي کرد من و كوپرەكەي تر دابەزین و ئوتومبیلەكەي پى بدەين كەمى لەريگا كە لابادات و دوور بکەويتەوہ تالىموى پورزاي خۇي دەگۆپى !! پاش ماوہيەك ھاتنەوہو گەياندمن، ئىتر نازانم لەو ماوہيەدا جەزا پەلامارى دابوو يان نا..!

هەر چۆن دَلْنیام لەراستی و دروستی بپیارەکەى دادگا، لەگەل کۆتایى ئەم چەند دپرهشدا دَلَم گەرمە بۆ فرمیسکەکانى چاوى لیمۆ کەهەرگیزاو هەرگیز وشک ناکەن، باوەرپیش ناکەم بەهاتنە پپشەوهى مروقیكى فریشتە ئاسا نەبى لیبى، ئەو ملەکەچەى راست بکاتەوهو هەمیشە بۆ بەدبەختى خۆى حەسەرەت دەکیشى...

لەهەمان کاتدا لەوهش دَلْنیام کەجەزا هەموو ساتى دەنگى دادوهر لە گوپیدا دەزنگیتەوهو دەخوازى نەک هەر ژوورى زیندانەکەى، بەلکو شارو نیشتمانەکەشى جیبهپلى و دوور لەکەسووکارو هاوپرکەکانى، دوور لە لیمۆى پورزای بەدبەختى، دوور لەهەموو کەسێک بژى...

دووبارە ئەوهش دەزانم، کیشەى کچان و خوشکان و هاوپرکەکان و ئافرهتانی ولاتى من یەکجار زۆرن، یەکجار زۆر، بەسەرھاتەکەى لیمۆتەنیا یەکیکە لەوکیشانەو، کیشەى کچانى ولاتى من یەکجار زۆرن.. یەکجار..

راوه سوئسکه بوو.. یان !

هەرگیز وینەو دیمەنی برا شەهیدەکە ی لەبەرچاو ون نەدەبوو، زۆربە ی ساتەکانی شەوو روژی لەگەڵ شەهید سەرداری براو هاوڕیی دا دەژیا، دوای شەهید بوونی لەیادو بیرەوهرییهکانی (شیروان) دا گەورەترو مەزنتەر بوو، گەلی جارو بەتایبەت روژانی هەینی دەچوو سەر قەبران و سەردانی گۆپی برا تا قانەکە ی دەکرد، پاش نیوهرۆی 1991/12/26 یەکی بوو لەروژانی زیارەتی شەهید سەردار، بەلام ئەمجارەیان بەتەنی نەبوو، بەلکو (رەحمان) ی نامۆزاو هاوڕیی لەگەڵدا بوو، ئەو روژە لەکەلار لەمالی رەحمان لایدا بوو، لەویوه پیکەوه هاتنە کفری و راستەو راست ریگای گۆرستانیان گرتە بەر.. بەتەنیا هەردووکیان بوون، شیروان کلاشینکۆفەکە ی بەشانەوه بوو، کەماندوو دەبوو دەیکردە شانەکە ی دیکە ی، دوای مەراسیمی زیارەت، بەبی برپاری لەوهوبەر، هەر لەخۆوه جووتە نامۆزا روویان بەرەو مالەکانی گوندی (ناسالچ) وەرگیپراو، لەوی سوئسکە ی زۆری ناوچەکە خستنیە سەر کەلکەلە ی راوکردن و تاپاشانیش، بردنەوه ی چەند سوئسکە یەک بو کەلار لەنسیبیا ن بێت..

شیروان تەمەنی تەنیا (19) بەهاربوو.. بالا مام ناوهندی و قژرەش و گەنم رەنگو چاوپرەش ، هیشتا لەبەری ژیا نی نەخواردبوو.. زۆر جار دەیویست بەراوکردن، یان خو خەریک کردن بەیارییهکەوه، یاخود دەمەتەقیی خزم و برادەران کەمی لەتالییهکانی ژیا ن و مەینەتی روژگار لەخوی دوور بخاتەوهو بو چەند ساتیک ئاسوودە بی..

به لآم نهو رۆژه راو ئاكامى باشى نه بوو، سويسكه كاره ساتيكي قه وماند
كه ههركيز چاوهرپوان نه دهكرا..

رهحمانى خه لكى كفرى ته مه ن (22) سال و پيشه ي كاسبكار بوو،
سروشتي ئه م گه نجه بى دهنگى و زورجار مات و مه لوولى بوو، كه سيك
دوستى ته واوى نه بوايه حه زى به هاورييه تى نه ده كرد، هيشتا هر شه رمن
بوو، ته نانه ت دواى روو داوه كه ش كه سوكار به زور هيئا يانه قسه كردن...!

له راودا چى قه وما؟!

ده مه و عه سرىكى درهنگ بوو، پوله سويسكه به ئاسمانى ناسالچ دا
دههاتن و دهچوون، كزه بايهكى سارد واى له ههردوو كوره لاوى خزم كرد
قوپچه ي قه مسه له كانيان دابخه ن. شىروان، وه كه سيكى كارامه و ليها تووى
به كارهيئانى چهك، زور له سه رخو تفهنگه كى له شان داگرت و هيئا يه
سه رپى، چاويكى بو نوقاند و له گه ل نيشانه گرتنه وه و، په نجه نان
به په له پيئكه و ته قه ي فيشه كدا سويسكه يه كه وه ته خواره وه .. راى كرد بوى و
هيئا يه وه بو رهحمان..

ئهو ديمه نه رهحمانى جولاند، له سه رخو بانگى كرده ئاموزاو پيى وت:

- ئاده ي، شىروان ئاده ي تفهنگه كه تم به رى..

دايه دهستى و رووى ليوه رگيپرا، هر كه فيشه كى ته قاند له برى سويسكه
شىروان بهر كه وت و له سه ر زه ويه كه دريژ بوو..

خودايه .. چ كاره ساتيكه، بو واى كرد؟!

شىروان، به رپشتى كه وت بوو، له وي شه وه قه فه زه ي سنجى گرت بو وه و

شكاند بووى و فيشه كى له عنه تى بوى ده رچوو بوو!

به ده م ئازارو خوين رژانه وه، به بى دهنگى ده يروانيه رهحمان، وه كه نه وه ي

به چاو ليى بپرسى: بو .. بو وات كرد هاو رپكه م.. بو؟

ئەویش نەيدەزانی چىبىكا و چى بلى، سىماي شىپرزە و رەنگى زەرد و
پەريوى و لەرزىنى جەستەي بۆ خۆي وەلام بوو بۆ شىروانى خۆشەويستى،
ھەر بەبى دەنگى دەيووت:

- نەمزانى، بەخودايە بەئەنقەست وام نەکرد، نازانم بۆ بەرکەوتى،
بەوچاوانەت من نەمويستووہ بتکوژم. نەمويستووہ!

چىتر خۆي پى رانەگىرا و چەكەكەي لاي شىروانەوہ فرىداو دايە قولپى
گرىان، بەرەو شەقامە سەرەككىيەكە رايکردو نەشىدەزانى بۆ رادەكات!..
لەوى بەجەستەي وەك شۆرەبى لەرزىوہوہ تەنيا ئەوہى بەپىردا ھات
دەست لەئۆتومبىلە تىژرەوہكان رابگرىت بەلكو ئەمە خوايە يەككىيان
بوەستى و فرىاي زامدارەكەي بکەوى..

ئۆتومبىلەكان لەئاوابوونى خۆر خىرا تىبون، ھەموو تىدەپەرىن و ھىچ
كاميان وەلاميان بۆ ئەو كۆلە پى نەبوو..

دوچار، بى ھىوا، دل پىرلەترس و بەرچا و تارىك بەرەو كەلار كەوتەپى..
چەند كىلۆمەترى بەولاوہ پىكايىك وەك بەزەي پىادا بىتەوہ بۆي وەستاو
لەپشتەكەيدا جىگاي كىردەوہ.

چووہوہ مال و لەگەل ھىچ كەسىكدا نەدوا، تەنانەت وشەيەكى لەزار
نەھاتەدەر، تەنيا دىمەنىك بەرچاوەكانى داگىر كىردبوو ئەویش دىمەنى
شىروان بوو، كەبەو جۆرە بەجى مابوو!

گواستەوہى شىروان بۆ سلىمانى...

ئەو شەوہ شىروانى زامدار، خوين لەجەستەي دەچۆرى و كەسى نەبوو
لىي پىرسى، يان كەمى ئاو بەگەرەوى وشكىدا بكات، ھەموو چىركەيەكى
مەرگى بوو، بەلام رۆح دەرناچى..

بۆ سبەينى، چەند پېشمەرگە يەك دەيبينن و بەبينىنى سەرسام دەين،
ئازايانە فرىاي دەكەون و دەيگەيننە سەر شەقامە گشتىيەكە و سواری
ئوتومبىلى دەكەن و، بەنيازی فرىاکە و تنى دەيگەيننە نەخوشخانەى
سليمانى.

بەلام، قەدەرى شىروان مائناوايى کردن دەبى لەژيان و بى ئەوہى وشەيەك
بدرکيىنى خۆدەدات بەدەستى مردنەوہ و بۆ دواجار پيئوہ ماندوہوہکانى
دادەخت. .کەسوکار ديئن و دەيبەنەوہ و بەخاکی دەسپيئن.

چاوەرى نەبوو ھەرگيز چۆلەكە يەكيش بکوژى..

باوکی رحمان، بەدلى پرلەزامەوہ بەدادگای وت:

– شىروان کەسى خۆمان بوو، کوپەكەى منيش ھەرگيز چاوەروانى ئەوہى
لى نەدەكرا، نەك شىروان، بەلكو چۆلەكە يەكيش بکوژى، ئەو ھەرگيز تەفەنگى
بەكارنەھيئابوو، بەھوى بارى دەروونى شپىرەى و لى نەزانينى
لەبەكارھيئانى چەكدا ئەو كارەساتەى لەدەست قەوماوہ و ھەرکە بەكوشتنى
شىروان زانرا رحمانى كورم دانى بە رووداوہكەدا ناو، لای ئيمە و لای
ئيوہش گيپرايەوہ چۆن چۆنى ئەو كارەساتە قەوماوہ..

بەلى قەزاو قەدەر بوو...!

باوکی شىروان لەگەل سپىنى فرميسكەكانيدا وتى:

– رحمان خۆشەويست و خزمى نزىكى خۆمانە، قەزاو قەدەر ئەو
كارەساتەى قەومانە، ئەو نيازی كوشتنى كورى منى نەبووہ، ئەو ھاوپرى
جوانەمەرگ بوو.. تەك دەكەم دادگا ليى خۆشبى و من ھيچ داوايەكم لەسەرى
نبيە..

بړيارى دادگا...

رؤښى 1993/5/29 دادگايى تاوانبار كرا، به بړواى دادگا:
ره حمان له به كارهيڼانى تفهنگى نه زانډيوه و به هيچ جورىك نيازى كوشتنى
شېروانى نه بووه، له و كاته دا ريكهوت نه و كارى كړدووه، به تهنيا خوېشى
دانى به تاوانه كه دا ناوه و شايه تى به سه ره وه نيبه.. هه روه ها له وه و بهر تاوانى
ترى نه كړدووه، كه واته شېروان (2) سال زيندانى ده كړيت.

ره حمان خرايه زيندانه وه..

هه موو ده مى بېرى له وه ده كړدووه نه و كاره ساته چوڼ روويدا!
ئايا نه وه راوه سويسكه بوو..
له به نديخانه دا ماتر له جاران، بېدهنگ تر، مه لولول تر.. شهوى ده دا يه دم
رؤښو.. كات زور به قورسى به ريوه ده چوو..

ئەو شەۋەي ئەھلام خۇي رازاندەۋە !

ھەموو جارى ئەھلام لە براژنەكەي دەپرسى :

- داخۇ (غازى) بەراستى بىت؟! تۆ بلىي ئەۋيش منى خوشبوۋىت !

بەو خودايە لەغازى بەۋلاۋە دلم نادەم بەھىچ كەسىك ...

براژنەكەشى دەيووت:

- ئەھلام تۆ ئافرەتلىكى سەيرىت، بۆ پرواناكەي، ئەو كوپرە نيازىتى بەم

زۋوانە بتهينى، چۆن گومان لەكەسى دەكەيت بتكاتە ژنى خۇي... چۆن؟!

دواجار، ئەھلام بەدلىنبايەۋە دەيووت:

- قسەي تۆيە، براژنى دلسۆزم، قسەي تۆيە، غازى لەمن زياتر كەسى

دىكەي خوش ناۋىت... بەم زۋوانە دەمەينىت..

كەبەيەكتر دەگەيشتن ..

چەند جارى غازى توانىبوۋى ئەھلامى بالابەرزو چاۋرەش رازى بكات

(ژۋان)ى خوشەويستى لە نىۋانىندا بى.. پىشتەر دەيوست لەگەلىا بچىتە

ماليان لە(حى النصر)... بەلام رازى نەدەبوو، ئەھلام دەيووت:

- ئاخىر من لەگەل تۆ لە(خاسە)ۋە بگەمە(نصر)، خۇ ھەموو كەركوك

پيمان دەزانى..!

ئىدى غازى بۆ دامرکانەۋەي ھەزەكانى، چارەسەرى دىكەي بەخەيالىدا

ھاتىبوو، دووسى جار ئەھلامى بردىبوۋە مالى براكەي كە نزيك خاسە بوو،

لەۋى چاۋەگەشەكانى دەپرىيە(ددارە!) تەمەن 20 سالەكەي و دەپپرسى:

-غازی گیان، منت زور خوش دەوئیت؟

ئەویش لەگەڵ گۆشینى دەستەکانى دا، سەرى دەبردە پێش و دەيووت:

-ئەرى وەللا، لەهەموو کەرکوکدا لەتۆ جوانترى تيانيبه... ئەرى وەللا

دەتخووزم و تامردن پیکهوه دەين....

تەگبیری چوونە هەندەران...

غازی دەمیك بوو خەيالى چوونە دەرەوہ لەکەللەى دابوو، بەنیاز بوو

هاوړی رۆژانى سەفەر و ساتە دريژەکانى غەریبایه تی (هیوا) ی برادەر و

دراوسى بى.. لەوہوبەر گەلێ جار هەردوو هاوړی لەو سەفەرە دەوان، بەلام

ئەمجارەیان غازى گەرم و گورتر چووہ نیو باسەکەوہ... غازى بەھیواى وت:

-تەواو، هەموو تەگبیریکم کردوہ، ئا لەم رۆژانەدا بۆى دەرەچین، تۆ

نیوارە وەرە لام و هەقت نەبى...

هیوا بەسەر سورمانەوہ دەپرسی:

-باشە دیم، بەلام کاکە گیان چۆن دەړوین؟! بەچى دەړوین؟! غازى،

دواجار پى وت: بۆ ئەوہیان.. خەمت نەبى...نە...

بەرلەوہى غازى ئەو قسانە بەھیوا بلێ، سەر لەبەیانى ئەو رۆژە

بەتەلەفۆن لەگەڵ دلخووزەکیدە قسەى کردبوو، ئەو بەئەحلامى وتبوو:

-ئەحلام گیان، چاوہکەم شەوى دیمە دوات و دەچینە لای دایکم، با

بتبینى، ئیدی دینە خووزینى و بەمورادى دللى خوومان دەگەین، قوربان

بم، هەر خویشم نایەم، ئەمشەو هیواى هاوړیشم لەگەڵ دەبى... بەلام بىرت

نەچى، هەموو ئالتوونەکانت لەخۆت بدە، بىرت نەچى، بازنە جوانەکانت

لەدەست کەیت، دەمەوى هەر دایکم چاوى پیت کەوت بەسەرسامییهوہ بلێ:

(لەمنت کەوى غازى، هەتیو ئەم کچە جوانەت لەکوى پەیدا کرد، خو

بووکەکەم جوانترین بووکى کەرکوک دەبى)... وت چى؟

بەنەرە پىكەنەن و وردە نازىكەوہ ئەحلام و تىبوى:

-باشە چاوەكەم، باشە غازى گيان..

شەو، لەوساتەدا بەتاكسىيەكەوہ چوونە شوينى ديارى كراو، غازى بينى ئەحلام براژنەكەى لەگەلدايە، سەرى لى تىكچوو، نەيھىشت هيووا دابەزى، خوى لەئوتومبيلەكە هاتە خوارو بەبيانويەكى (درو) سەردانەكەى داىكى پى دواخستن، ئەحلام بەو هەموو جوانى و ئالتوونانەوہ بەرەو مال گەرايەوہ..

شەوى دواتر.. يان شەوى خويناوى!

روژى دوايى، زەنگى تەلەفون ئەحلامى راجلەكاند، دەستى داىە:

-هەلاو خوتى.. ئەوہ بو وات كرد... ئەى نازانى براژنەكەم بەهەموو

شتىكى من و تو دەزانى...

-قەيدى ناك، ئەمشەو ديمەوہ دوات، هەر خوت وەرە، با، بۆلاى داىكم

واباشترە.. ئا، چاوەكەم كەمى درەنگ تر وەرە دەر، بلى دەچمەلاى

هاورپيەكم...ئيتەر خوت دەزانى...

ريكەوتن، شەوى بەخوى و هيووا ئوتومبيلى كرىوہ ريك لەناستى دا

راوەستان، سەريان خست، نزيك (پردى چوارەم) دابەزىن... بەفيليك شوپرى

كردەوہ، لەو شەوہ خاموش و جيگا چۆلەدا هەندى ترس چووہ دلى

ئەحلامەوہ، بەلام ئەو لەگەل جواميرەكەيدابى، باكى چيىە، داگەران،

خانويەكى چۆلى نزيك ئەو ژير پردە كەپى دەچوو بو ئەنجامدانى تاوانيك

نامادەكرابى، بووہ شوينى (دوا دیدارى!) ئەحلام و غازى... (هيووا بە

بيانوى ميزكردنەوہ كەمى خوى دواخست)، ئيدى كەگەيشتە حەوشەى

ئەو خانووە سامناكەوہ، يەكسەر هيووا پەلامارى هەردوو قولى ئەحلامى داو

بەدەستەكەى تريشى توند دەمى گرت...

غازى چەقويەكى دەرهيئاو ويستى بيداتە هيووا:

-ها ، بهمه بيكوژه...

ئه حلام ته نيا چاوه پر له ترسه كاني مابوو پرسياريان پي بكات،
ده له رزي و چاوه كاني بريبووه غازي، وهك ئه وهى بيهوى بلي:
-له پاي چي.. بو واده كهي تاوانبار بو... بو...
هيو و تي:

-نا، خو ت بيكوژه، گهر ده ستي لي به ربه دم ده زريكيني... ئيدي غازي،
زور درندانه به دواي يه كدا شهش چه قوي كرد به سنگي ئه حلامه كه يداو
يه كيان دلله پرله خو زگه كه ي گرته وه و ئه واني ديكهش خو ينيان له گياني
هيئاو ده ستي بي هي زي به ره لالا كراو به بي ورته له ناستي خويدا كه وت و
دوا هه ناسه له گه روويدا خنكا...

ههر دوو تاوانبار، كه وتنه لي كردنه وهى ئالتوونه كاني.. ئيدي
ههنگاو يكيان كرده دووان و ئه و ناوه يان جي هيشت، چوونه مالي براي هكي
غازي كه كهس له وي نه بوو، ده سته خوينا وييه كهيان شور دو دواتر چوونه
ئوتيل (تأميم) و له وي روژيان كرده وه.

له بري هه نده ران.. بو نيو زيندان..!

به ياني زوو له چه مچه ماله وه غازي وهيو خو يان گه يانده سليماني،
له شه قامي كاوه چوونه لاي زه رن گه ريك، ئالتوونه كانيان ده رهيئا، دوكاندار
پرسيارى كرد:

-بو چي ده يفروشن؟

وتيان:

-ئيمه خه لكي كه ركوكين، ده ركراوين و پيو يستيمان به پار هيه كه يه تي، جا
ئالتووني خو مانه و ده يفروشين بو نه يفروشين!؟

دوای تو مارکردنی ناوو ژماره‌ی پیناسه‌کانیان، به (31) هه‌زار دیناری سویسری لیبی کرپن، ئالتوونه‌کان بریتی بوون له‌شه‌ش بازن، جووتی گواره، زنجیری، دوو مستیله.

دواتر، چوونه ئیران، له‌وی ده‌یان‌ه‌وی له‌ریی (بندر عباس) هوه بگه‌نه (ئیمارات)، به‌لام پاره‌که‌یان تیایدانابی و به‌شی ئه‌و سه‌فه‌ره ناکات، به‌ناچاری دوای ئه‌وه‌ی دوانزه روژیان پیده‌چی ده‌گه‌رینه‌وه‌و ده‌چنه هه‌ولیر، له‌و ماوه‌یه‌شدا براو که‌سوکاری ئه‌حلام به‌شوین تاوانباره‌کاندا زور جیگا گه‌راون و له‌هه‌ولیر به‌هوی خزمیکیان‌ه‌وه که‌به‌رپرسی یه‌کیک له‌پارته‌کانی ئۆپوزیسیون بووه “سؤراغیان کردووه، که‌هه‌ردوو تاوانبار ده‌چنه هه‌ولیر له‌لایه‌ن ئاسایش‌ه‌وه ده‌گیرین و ده‌نیردرین بو ئاسایشی که‌رکوک بو لیکۆلینه‌وه‌و دان به‌تاوانه‌که‌یاندا ده‌نین، ئیدی روژی 1996/8/24 دادگای ده‌کرین و روژی 1996/10/6 له‌لایه‌ن دادگای تی هه‌لچوونه‌وه‌وه بریاره‌کانی دادگای جنایاتی که‌رکوک په‌سه‌ند ده‌کریت، بریاره‌کانی دادگا ده‌ره‌ق به‌هه‌ردوو تاوانبار به‌م جووره بوون:

1- غازی به‌هه‌میشه‌یی (مؤبد) زیندانی ده‌کری، بویه ئه‌و حومکه‌ی به‌سه‌ردا دراوه (واته حوکمی له‌سیداره‌دانی به‌سه‌ردانه‌دراوه) چونکه هه‌ر که ده‌ستگیر کراوه، راست و ره‌وان دانی به‌تاوانه‌که‌یدا ناوه‌و یارمه‌تی لیکۆلینه‌وه‌ی داوه.

2- هیوا به‌هه‌میشه‌یی زیندانی ده‌کریت (ئه‌ویش له‌و بریاره‌دا ته‌مه‌نی له‌به‌رچاو گیراوه‌که هیشتا بیست سالی ته‌واو نه‌کردووه)..
به‌ته‌فره‌ی مروقیکی خۆپه‌رستی تاوانکار، ئه‌حلام به‌و ده‌رده براو هیوای هاوپی به‌شداریشی بووه هاوپی ئه‌و زیندانه‌ی جوانی و گه‌نجی خۆیانی تیا ده‌به‌نه‌سه‌ر!..

ده مه قالی

نزيك گوندى (عیساوا)ی سهر به ناحیهی ماوت، له نیوان سی چیاى سهر که شدا که یه کیکیان چیاى (گرده رهش)ه، لهو دوله دا که روبرارى (بهرد بهرد) به دامینیدا ده روات، ژن و میردیک بو کشتوکال و بزئوی ژیان هاوینیان گواسته وه ئه و ناوه و لهوی بنه و بارگه یان خست، ته مهنی پیکه وه ژیانیان به تهنیا دوو به هاری دیوو، هیشتا خودا گریه و تریقهی مندالی نه خستبووه مالیان، له روژیکى گهرمی حوزهیراندا، مالی باوکی شیرین به میوانی هاتبوونه سهردانیان، شیرین به هاتنی باوکی و دایکی و هیوای برای و براژنه که ی گه لی به خته وهر بوو..

ریکه وت، ههر بو روژی دوایی، شیرین به ناماده بوونی (چرو)ی براژنی توشی ده مه قالییه ک بوو.. له سهر شتیکی بچوک دهنکه دهنک که وته نیوانی ئه وو میرده که یه وه!

به یانی زوو بوو، خاموشی بالی به سهر ئه و چه ند مالهی دوله که دا کیشا بوو، دهنگی ته قه یه ک بی دهنگی ئه و ناوه ی خروشاندو به دوایدا چه ند فیشه کیکی دیکه خه لکی راچله کاند..

دوای ئه وه به چه ند چرکه یه ک (شیرین) بینرا له خوینی خویدا گه وزا بوو، پیلوی چاوه کانی به یه کجاری داخرا بوون!..

میرده که ی، ئه و رووداوه ی چون گیرایه وه؟

عادل گېرايه وە وتى:

– بەيانی ئەو رۆژە، بەهۆی دەمە دەمىكمانەو كە زياتر لە يەكتر نەگەيشتن
لەنيوانماندا دروستى كرد، من لەشیرینی خۆشهويستم زوير بووم، بەلام
بەهيچ شيويهەك پەنجەم بۆ نەبرد، ئەو نەبى مالهەم بۆ بەجى هيشت و
چوومەدەر، لەو ناوهدا بووم و هەر نيووسەعاتيكي خاياند گويم لەتەقەى
تفەنگيک بوو!.. بەراکردن بەرەو مال گەرامەو، چيم بينى؟! بينيم ژنەكەم
كەوتوو و خوین لەگيانى دى، هەرەها بينيم تفەنگەكەم لەولايەو لەسەر
زەويەكەيه! پەلامارى تفەنگەم داو لەبەر قاپى مال چەند فيشەكيك
بەئاسماندا تەقاند، ويستم خەلكى بەدەنگمانەو بىن، چوومە ژوروى
تفەنگەكەم فرى داو يەكسەر بەرەو مالى (كامەران)ى دراوسيمان چووم،
بينيم هيوای ژنبراشم لەوييه و دەنگى تەقەكان خەبەرى كردوونەو،
لەكارەساتەكە ئاگادارم كردن و هەرسىكمان بەرەو مالى خۆمان رامن كرد...

كى گەيشته سەر لاشەكە؟

يەكەم كەس كەگەيشته سەر لاشەى ساردەو بووى شیرين كاك عەولى
جوتيار بوو، مالهەكى هەر سەدوپەنجا مەترى لەمالى عادلەو دور بوو،
عەول ديويهەتى (چرۆ) سەرى شیرينى كوژراوى لەسەر ران بووو بەدەم
گريانهو زوو زوو گوتويهەتى:

– بۆ وات كرد... بۆ خۆت بەم دەردە برد؟!!

شايەتەكانى تر ...

كامەرانى دراوسيان وتى:

-كەگە يىشتىنە ئەۋى چىرۋ وتى (شەپيان بوۋ، شىرىن زۆر توورە بوۋ،
لەژوورەۋە تىفەنگەكەى ھىناۋ خۇى كوشت)..!
(ھىۋا)ش وتى:

-كەشىرىنم بىنى بەجارى ۋىوكاس بووم، چىرۋى خىزانم وتى
خوشكەكەت خۇى كوشت، عادل جەستەى دەلەرزى و بەشپىرەبىيەۋە وتى
شىرىن خۇى كوشت، بەلام كەجەنازەكەيمان ھىنايەۋە سلىمانى چىرۋ راي
گۆپى!!
باۋكى شىرىن وتى:

-من بەتەنيا قسەى چىرۋ گىرنگە لام، چونكە ھەر ئەۋ ئاگادارى
رووداۋەكە بوۋە...
ھەرۋەھا بەدادگاي وت:

-چىرۋ لەنەخۇشخانەى سلىمانى پىپى وتووم كچەكەم چۆن كوژاۋە!..
دايكىشى وتى:
-ئەۋ دووسالە پەيوەندىيى ژنو مىردىيان زۆر باش بوۋ، نازانم ئەۋە چۆن
روويدا.. داۋاكارم خۇىنى جگەر گۆشەكەم بەخۇپايى نەپرات.

ئەى (چىرۋ) چۆن تاۋانەكەى گىپرايەۋە؟

بەگوپىرەى قسەى ھەردوۋ دراوسىكەى مالى عادل، لەسەرەتادا چىرۋ
تاۋانەكەى داۋەتە پال شىرىن خۇى، يەكەمجار ھەرواشى بەھىۋا-ى مىردى
وتوۋە، بەلام ھەر كەدەگەنە نەخۇشخانەى سلىمانى رووداۋەكە بەجۆرىكى
تر دەگىپىتەۋە، لەلىكۆلىنەۋەۋە بەردەم دادگاشدا بەھەمان شىۋە نەپىيەكە
دەدركىنىت، چىرۋ خۇىنى شىرىن دەخاتە ئەستۆى نرىكتىن كەسى..

چرۆ وتی:

- من خۆم لهوئى بووم، عادل و شیرین بووه ده مه قالییان، عادل كه وته لیدانی، باوكی عادل به سهر ئه و دیمه نه دا هات و له بری ئه وه ی هیوری بکاته وه زیاتر هانی کوپه هه لچوو ه که ی دا، ته نانه ت پیی وت (گهر پیاویت ته لاقی بده)، ئیتر ئه ویش زیاتر ناگری گرت و زیاتر شالای بو ده برد. لیی ده پارامه وه هه ردوو ده ستیم ماچ کرد واز له و ژنه کلۆله به یئیت، به لام بی سوود بوو، په لاماری خا که نازیکی داو سره واندییه پشتی و دوایی به سهر سنگیدا كه وت، من هه ر ده پارامه وه دوورم ده خسته وه ئه وه هه ر تووپه ده بوو، ته نانه ت هه رسی به رده که ی فریدا. رایکرده ژووره وه له ناو نوینه کاند کلاشینکو فه که ی هیئا، له گه ل زیریکه ی من و راست بوونه وه ی شیریندا، عادل شیتانه و به قهستی کوشتن به ره و رووی چوو، له ترسی روچی خوئی شیرینی داماو په لاماری لووله ی تفهنگه که ی دا. به لام سوودی نه بوو، میرده که ی بی به زه بیانه دهستی نا به په له پیتکه داو یه ک و دووان و سیان. فیشه ک جهسته ی شیرینی سارد کرده وه كه وته سهر زهوی، منیش له ترسی ئه و دیمه نه و گیانی خۆم به ره و دهره وه تیم ته قاند، عادل شوینم كه وت، چه ند فیشه کیکی ته قاند، چونکه دوور بووم نه یییکام، هه رچه ند شیرزه و توکیو بووم، به لام گویم له نه ره و هاواری بوو كه هه ره شه ی ئی ده کردم و ده یگوت گهر قسه بکهیت ده تکوژم!..

برياري دادگا

دادگا برياري زينداني كردني عادلې تاوانباري دا به هميشه يي، هه روه ها ده بي سي هه زار دينار بداته باوكي شيرين و تفهنگه كه شي ده دري ته پولي سي سليماني ..

كاتي دوسي يي تاوانبار ره وانهي دادگاي تي هه لچونه وه كرا له هه ولير، دادگا برياره كهي دادگاي سليماني به لاهه قورس بوو، چونكه تاوانبار گه نجه و له سه ره تاي ته مه ندايه و له وه و بهر تاواني ديكي ه نه كړدوه ، له بهر نه وه برياري زينداني كردنه كهي كرا به (15) سال.

خەرامان دەروا!

بەدریژایى 26 سالى تەمەنى، (خەرامان) دووچارى گىروگرفتى وانه بووبوو، ئەو شەوہ خەو نەدەچووہ چاوانى، دەروونى ھەرەك سەرمای زستانی سلیمانى ساردو سېرپوو، ھەزارو يەك شت بەمیشکیدا دەھاتن و دەچوون، كەمىردى يەكەمى بەخاک سېپىردا ئەم زۆر گەنج بوو.. سەلامى شووبرای ھەرچەندە دووسال لەخۆى بچووکتر بوو بووہ مىردى دووہمى و، مام و باوكى ھەردوو كچە بچكۆلەكەى و.. لەمیش خوا كچىك و كورپكى پىدا. ئىستا لەژورەكەى خۆياندان و دەست لەملانى خەويكى قولن.. مېشكە بچووكەكانيان لەخەويشدا گىروگرفتى داىكى كلۆليان نابىنن..

خەرامان نازانى ئاخۆ سەلامى مىردى خەوتووہ يان ئەويش سەرى پورەى ھەنگەو بۆ تەنيا ساتىك ئارام ناگرى.. ئاخۆ سەلام بېرواى بەپاكيى ئەم ھىناوہ، يان وەكو ئەوانى ترگومانى ناپاكي ئى دەكات؟! -خەوتبى يان نا، بالىفەكەى بەسەردا بەم، باسەرمای نەبى..

سەلامى داپۆشى.. لەبەرچاوى خەرامان ژورە تاريكەكە بووہ رۆژيكي رووناك، وەكو فيلمىك سەردانە شوومەكەى (سەمكۆ) ھاتەوہ بەرچاوى.. تەنيا رۆژيک بوو مانگى باران و بەفرو رۆژگارى ژيانى ئىمە ئاويژانى سالى نوئى بوو بوو، سەلام بۆ نان پەيدا کردنى ھەرچوار جگەر سۆزەكەى بەسەفەريكى

دوور.. یهكجار دوور چوو بوو، لهسهعات (7)ی تهواودا (سمكۆی كوپه
لاوی گهړهك و هاوپړی میړدهكهی بو (كاریك)هاته لای، ئهوهندهی پی
نهچوو(رزگار)ی برای بچووكتری میړدهكهی پهیدا بوو، له(ترسا)سمكۆ
له(كهنتوری)ژووری نووستنی خهراماندا هشاردرا، رزگار لهنهینی بوونی
سمكۆ لهمالی كاكی دا ناگاداربوو، راپهپری و ههنگاویکی كرده دووان و چوو
ههوال بدات بهباوكیان و(جهوهه)ی براگهورهیان، لهوماوهیهدا سمكۆ
درفهت دینی و بوی دهردهچی، كهسوكاری دادهبارن و دهبینن خهرامان و
چوارفریشتهكهی بهتهنیان..بو رۆژی دواپی ئهكرهمی كاكی خهرامان لهو
مهسهلهیه ناگادار دهكریت، بریار ددهن جاری بوهستن تاسهلام لهسهفه
دهگهپریتهوه..

هه ر ئه و رۆژهی دهگاتهوه، (خزمان)لهمهسهلهكهی ناگادار دهكهن، بهلام
كهداوای قسهی راست لهژنهكهی دهكات هه ر زوو بپروای پی دینی..قسهو
قسهلۆکی ههردوولا(كهسانی خوئی و هیی ژنهكهی)دهیخهنه گومان و
پرسیارهوه، بهرامبهه ر ئه و ژنهی چوار ساله هاوسهه ری ژیانیتی!
لهتهنیشتییهوه سهلام چاوی بریبوووه كهنتورهكه، دهیزانی هیشتا
خهرامانهكهی نهخهوتوووه، زور لهسهه رخو رووی وهرگیپراو دواپی
تهماشاكردنی، به رستهیهکی تیكهل لهخوشهویستی و نهویستنهوه، تیكهل
لهبهزهیی و رقهوه پیی وت:

-ئوه بو نانوویت نهگبهتی سهه بهگۆبهند، بو نانوویت وا سهعات

دهیه.!

لهساعات دهونىوى تهواودا لهدهرگا دهرى، جارىك و دووان و سيان،
خهرامان بهر لهسهلام رادهپهپى و رووهو دهرگاى حهوشه رادهكات..
ميردهكشى بهدوايدا..
-كييه؟

-منم، جهوهرم جهوههر..

دهرگاى لى دهكهنهوه، دهبينن رزگاريشى لهگهلايه، تفهنگهكانى
دهستيان خورپه دهخنه دلى ههر دووكيانهوه، خودايه بهم شهوه چى قهوما
بى؟

جهوههر روودهكات هسلامى برابى و بهسهرىا دهنهپى:

-چون توانيت دان بهخوتا بگريت و نهمه قبول بكهيت، بو نهتكوشت؟
ئهى باشه چون تهلاقت نهداو لهم ماله نهتكرده دهرى؟!
خهرامان ورو بى دهنك، سهلاميش وهك بت وشهيهكى بو نهدهوترا، يهكى
لهبراكان ميل دينيتهوهو بهدهستپىژى ساردى دهكاتهوه..سهلام ههر خوى
بهتهنيا بهديار ژنهكهيهوه دهمينيتهوه، ميشكى بهشيويهك سرپوو هيچى
بهبيردا نهدههات!!

راگه ياندنى تاوانهكه..

سهلام ماويهك بهحالى شپرزهو قورگى گيراوهوه بهديار ژنهكهيهوه
مايهوه، دواتر ههوال دهداته ئهكرهه مى برابى خهرامان، ئهويش ههر
كهدهكات و كارهساتهكه دهبينى خهبر دهداته پولىس، لهسهعات 11، 30ى
شهودا دهگهنه سهرى و دهبينن لهپشتى دهرگاى حهوشه كهوتوهو گيانى

له دست داوه.. ئیتر دهیبه نه (طب عدلی) و له وی دهیبن ددوانزه فیشه کی پیوهیه..!

هر له و ساته دا ته نیا شایه تی رو داوه که که سه لام خویه تی رایده گه یه نی:

-رزگاری برای بکوژی ژنه که یه تی..

ئه و شهوه رزگار له ماله خزمی ده مینیتته وه و بو روژی دوایی خوئی دهدات به دهسته وه.. ئاشکرا ده لی (من کوشتوومه).. به لام له لی کو لینه وه و له دانپیانانی بکوژی راسته قینه ی خه راما ندا در ده که وی و ده سه لمی که رزگار نه یکوشتووه، به لکو جه وه هری کاکي ئه و تاوانه ی کردوه، هر له دوی رو داوه که، رزگار خوئی و تیووی (کاک جه وه هر، تو ته مه نت زوره و خاوه نی هه شت سه ر خیزانیت و به رگه ی به ندیخانه ناگریت، که واته من براژنم کوشتووه).

ئه مه ده لی و لووله ی تهنکه کلاشینکو فیه که ی ده کاته ئاسمان و فیشه کی ده ته قینی، تاوه کو له فیه حسی تهنکه که یدا به سه لمی ته قه ی پی کراره، به لام دواتر کاکي دان به راستی تاوانه که دا ده نی و ته سلیم به یاسا ده بییت و ده لی راستی مه سه له که به و جوړه یه و من خوّم کوشتوومه، ته نانه ت پیان ده لی:

-که رزگارم شوین خوّم خست سه رم گهرم کردبوو، تا چووینه ئه وی و کاره که م نه جامدا رزگار به مه به سستی منی نه ده زانی..

خه راما ن بوچی کوژرا؟..

باپیکه وه گوی له شایه ت و په یوه دنداران خویان بگرین:

رزگار: من خوّم شتم لی دیوه..!

هۆی ئه و کاره به قسه ی رزگاری ته مه ن بیست سال پاراستنی ناوبانگی
خیزانه که یان بووه، ئه وه تا ده لی:

- خه راما ن ناوی خیزانه که مانی خراپ کردبوو، په یوه ندی له گه ل سمکۆدا
هه بوو، که چوو مه ژووری نوستنه که براژنه که م به ته واوی شیرزه بوو، که له
که ننتۆره که شه نزیک که و تمه وه ئه وه ی ناوی (سمکۆ) توند ده رگا که ی
له سه رخۆی داخست و نه یه یشت بیکه مه وه، تا چووم ناگاداری که سوکارم
بکه م و ها تمه وه رای کردبوو.

* (له نجه ی) ته مه ن (11) سالان که نو به ره ی خه راما ن بوو، به پره نگی
هه ل بزرگا وو دوور له نازی دایک و باوک، هی دی هی دی قسه ی ده گپرایه وه و
وتی:

- تاریک داها تبوو، کاک سمکۆ ها ته مالمان و له ناو ده رگای هه وشه دا
قسه ی له گه ل دایکم کرد، نازانم باسی چیان ده کرد، دایکم به ئیمه ی وت:
بچه ژووره که ی خۆتان، خۆی و پیاوه که شه چوونه ژووره که ی ئه و به ر
که که ننتۆره که ی لییه، دوا ی که می له ده رگا درا، من چووم کردمه وه و بینیم
مامه رزگاره، ها ته ژووره که ی ئیمه و دایکیشم ها ت به خیره اتنی کردو دوا ی
ماوه یه ک چوو ه ژووره که ی خۆی و له وی مایه وه، ئیتر له وی دوا که وت، مام
وتی بچۆ بانگی بکه بابیت له گه لماندا دا بنیشی، به لām دایکم وتی بلی
جله کان ری ک ده خات، ئه وه بوو مام چوو ه لای و داوا ی ده مانچه که مانی لی
کردو ئه ویش دایه، بردی و رویشت، ئیتر من کاک سمکۆم نه دی پرواته
ده ره وه، دوا ی ماوه یه ک مامه رزگار گه راپه وه با پیرم و مامه کانی ترمی له گه لدا
بوون، له گه ل دایکم له ژووره که ی خۆی مانه وه و دوا یی رویشتن، به لām من

ئاگام لهكوشتنى دايكم نهبوو، من لهوكاتهدا خهوتبووم، لهوهو بهريش
سمكۆم نهديبوو بيته مالمان..

*برا گه وره كهى سهلام و بكوژى خهرامان وتى:

- بهرلهسى سال گومانى نهوه مان ئى كردبوو كه په يوه ندى له گه ل سمكۆدا
ههيه، رزگار نامه يهكى گرتبوو كه سمكۆ بو خهرامانى نارديوو، به دهورى
خۆم براكانم راسپارد نامۆزگارىي بكه ن، خۆيشم قسهى زۆرم بو كرد، به لام
بيسوود بوو، ژنه خوى چاك نه كرد، كاتى رزگار چوو بووه ئهوى تا له لايان
بنوى شتى نائاسايى ههست پيكر دبوو، به تايبهت له هه لسوكه وتى
له نجه وشو خاندان، كه چوو بووه ژوره كه ژنه بهر كه نتۆره كهى ئى گرتبوو،
دواتر كه ئيمه چوو ين بينيمان كه نتۆره كه به تاله و جليشى تيانيبه .. كه من
هاتمه ئه م كيشه يه وه به برا كه يم وت (گرنگترين شت ره وشت و ناوبانگه بو
مروقه، خهريكه خهرامان ناوى بنه ماله كه مان ده زپينى)، ئه و وتى (با
به ههردو لاما ن بيكوژين)، به لام من به وه رازى نه بووم، وتم بيبه نه وه مالى
خوتان و چى ئى ده كه ن بيكه ن، به لام هيچمان ئى نه كرد..

دواى تيبه پهبوونى چوار روژ به سه ر گه پانه وهى سه لامى برامداو، دواى
ئه وهى ناوى خهرامان زپابوو بپيارمدا خۆم بيكوژم، ئه وه بوو بپياره كه شم
برده سه ر.

*ئه فسه رى نووسينگه ي ليكۆلينه وهى تاوان وتى:

- جيى پياويك له ناو كه نتۆره كه دا ده بيته وه، جيى رووشاوى له نزيك
شوئى كليله كه وه له ناوه وه دياره ..

داوای سزادانی سمکۆ ده کهم !!

سهلام وتی :

– من داواکارم سمکۆ سزا بدریّت، چونکه ئەو بووه هۆی له ناوچوونی دایکی دوومندالم، خۆ به ناخیری له کۆنهوه هاوڕیم بوو، ئەو نه هاتوو ته مائی من له وه و بهر، به لام نامه یان گرتبوو که بۆ ژنه که می نار دبوو، هه رچه نده من ئەو نامه یه مه نهدیوه، ئیتر لیی زویر بووم، کاتی مه سه له که یان گێرایه وه و وتیان له که نتۆردا شار دویه تیه وه، ژنه که م وتی :

– بۆ ئەوه هاتبوو که من به که سوکارم بلیم سمکۆ داخوایی خونچه ی خوشکم ده کات ..

بیگومانم که خه رامان په یوه ندیی خراپی له گه لیا نه بووه، خه لکی گه پره ک هه موو شایه تی ئەوه ن که داوین پاک و ره وشت به رز بووه ..

ئه که رمی برای خه رامانیش له وه و بهر هیچی نه بیستوو، تاسه لامی زاوای له سه فه ر ده گه ریته وه و له م بالۆره یه ی ناگادار ده کات .. ئەویش یه خه ی سمکۆ ده گریّت، به لام ئەو نکولی له و باسه ده کات و ده لی من بۆ داواکاریی خوشکه که ی ترت چوومه ته مالیان ..

ئینجا داوای له دادگا کرد سزای تاوانبار بدریّت، ئەو که سه ی خوشکه که ی کوشتوو ..

ئەي سىمكۆ خۆي دەلى چى؟

سىمكۆش بە داداڭاي راڭه ياند:

- چوومه مالىيان تا له مه سه له ي داوا كردنى خونچه ي خوشكى بدويم،
زانيم سه لام له وي نيبه، له ناو ده رگا كه دا قسه مان ده كرد، كه رزگار هات بو
ئه وه ي نه ميبينى چوومه ژووره وه، له وييش له ترسا چوومه كه نتوره كه وه،
كه ئه وه مالى به جيھيشت هاتمه ده ره وه و رويشتم، من به هيچ جوړى
په يوه ندويم له گه ليا نه بووه و ئه و نامه يه ش كه باس ده كرى ئه وا ئه سلى نيبه و
هه رگيز نامه ي وام نه نووسيوه..

پرپارى دادگا..

رۆژى 1993/11/27 دادگاى جنایاتى سلیمانى دادگاى ههردوو گومان

ليکراوى کردو به پروای دادگا:

- خه رمان كه دوو شووى کردوو وه دايكى چوار منداله به تهنگ ناوبانگى
خيزانه كه يانه وه نه هاتوو وه په يوه ندى له گه ل سىمكۆ هه بووه و گه ركه هه موو
پييان زانيوه، جه وه ريش به نيازى كوشتنى به ئه نقه ست ئه و كارهى
کردوو وه، كه واته ماده ي ياسايى 406 /1/ سزادان ده يگرته وه، به لام رزگار
به پيى ئيفاده كان به شدارى تاوانه كه نيبه، به پروای دادگا پالپيوه نه رى
تاوانبار بو ئه و تاوانه له وه وه بووه كه دژى خراپه كارى و به دره وشتييه،
دادگا پرپارى دا:

1- حوكمدانى جه وه ره به (2) سال به ند كردن.

2- دهبی بږی (24) هه زار دینار بدات به هر چوار
منداله (ناکامه که ی) ده که ی خه راما ن.

3- دادوهری لیکو لینه وه لهر زگار بکو لیته وه دهر باره ی چه ک
هه لگرتنه که ی.

شایانی باسه، له وه و بهر جه و هر هیچ تاوانیکی نه کردو وه.

ثایا هه موو کو مه ل له م جو ره تاوانانه بهر پرسیار نین؟

یان به ته نیا که سانی که له نمونه ی که سانی نیو نه م چیرو که هه واله

بهر پرسیارن؟!

ته ی دهبی سوچ و گونا هی ته و منداله بی نازانه چی بیت؟..

له پلنگان چ قه و ماوه؟!

بېخال وەك ھەموو شەوھەكانى تىرى ھەفتەى رابردوو، دەيوست
وانيشاندا كەبەتەنيا مېشك و چاوهكانى لەگەل شاشەى تەلەفزيۆنەكەدا
دەژين و بەجاری ئاگای لەدەوروپەر نەماو، بەلام ھەردوو
مىوانەكەى (سەنتەر) لىي نەدەگەران و بەكليلى باسيك، رازيكي ديكەيان
دادمەزاندو ئيتەر ئەميش بەناچارى دەكەوتە ئاخافتن..

لەو سەنتەرەى ژناندا، لەو دەوبەريش زۆر كچ و زۆر ژنى لانەوازو
بەشمەينەت دالەدە رابوون، لەژوورەكەى تردا كەتەرخان بوو بو
خەوتن و حەوانەو چەند مىوانىكى ھەميشەى لەنيو خوياندا دەردەدليان
ھەلدەرشت و دواجار" بو ئەو ھەى بەيانى زوو بەخەبەريين و رووبكەنە
كارەكانيان، لەگەل خەودا ئارام دەبوون و بەجاری نوقمى بىدەنگى ژوورەكە
دەبوون.

گفتوگۆى ئەو شەو

دیدارى تیرۆریستەكەى نیو تەلەفزيۆنەكە ھىشتا كۆتايى نەھاتبوو،
پورەخانم ھەردوو دەستی ھەلپى و بەدەنگى بەرز وتى:
- رەبى خيەر لە جوانيى خۆتان نەبينن، ئاخىر بو كورپى موسلمانان بەم
دەردە دەبەن.. چ رەواى ھەقە جەرگى خەلكى دەسوتيين!
لەسەر خو (بېخال) بەشداریى قسەى كردو وتى:
- پورئ گيان.. ئەمانە كەى ئادەمین، ئەمانە درندەن و وان لەپيستی
ئادەمیزاددا..

خانم توورەتر قسەى كردو وتى:

- ئاخىر سەگى سەگباينە بو وادەكەن، بوچی بەتەقینەو خويىنى پيرو
جوان تیکەل دەكەن.. ناکەسبەچەكەى مېردى منيش لەمان بوو، دەيوست

تادهرمم زوخاوبكات بهگهروودا.. دهيويست بو يهك روژ خير له ژيانى خوځ
نه بينم.

تا ئه و ساته (جوانه) خوځى گرموله كړدبوو، به شداريى قسه ي نه كړدبوون،
هموو زهينى خوځى دابوو ديدارى نيوان بيژره كه ي ته له فزيونى گه لى
كوردستان و ئيسلامييه پياو كوژه كه.. به پرسيارىك دهنكى تيكل به دهنگان
بوو..

- پوره خانم گيان... بويه واتكرد.. بويه ويستت بيكوژيت .. باشه چوځ
نه مرد؟!

- چوزانم كچى خوځ ، نه لى به رازه... ئه و چوځ به چه قويه ك و دووان به لادا
ديت، به خوا كچم بهرگه ي دهش دهگريت..

بيخال لى نريك بووه ده.. دهستى گرت به سه رپوشه كه ي
دهمولوتيه وه و به سه رساميه وه پرسى:

- پورى .. بريارى له وه و بهرت بوو، يان له و شه و هدا به خه يالتدا هات
دهستى لى بوه شينيت؟

- رو له بللم چى .. به و خوايه ي همومانى دروستكردوه، هموو جاريك
كه له سه ر به رماله كه ي هله دهستا به جنيويكى ئه و دمه پيسه ي شپرزه ي
دهكردم.. ئاخر من له رپى ئه و هدا ماوم دلم لى پيسبكن.. له رپى ئه و هدام
هموو روژى پيم بوتري قه حبه ي قه حبه باوك و داىك.. ره بى خوايه
له پادا شتى ئه و جنيوانه ي به داىك و باوكمى ددا و روژى سه د جار
له قه بره كه دا رايه چله كاندن ئه و زمانه ي تووشى سه ره تان كه يت..

خانم دهستى كرده گريان و هه ردوو كچه گه نجه كه ي هاوغه ميشى زياتر
لى نريك بوونه وه و به هه موو شيوه يه كه هه و ليا نده دا هيورى بكنه وه و
ژيريته وه..

چاودیڤری سهنته ره که خوی کرد به ژوره که داو خوی ئاسا به پروی
خوشه وه هندی سوعه تی له گه ل جوانه دا کردو له قاپیکی نایلوندا خه یاری
خسته به رده ستیان... پاشان خوی دانه که ی دایه ده سه تی بیخال و وتی:
- ها کچی جوان... هانی بیگ ره و توه و خوی به گهر ده ست و
سه رپوشه که ت له سه ر روت لانه به ییت... روله شه وه ی له گه ل تودا کراوه
ناشرینی نه کردو ویت.. به لکو جوان تریت له جارن.
ئه و رویش ت و خانم دریزه ی به قسه دا..
- ده راست ده کات دایکی خوم، ئاخر شه وه نده ده ست ده خه یته
سه رده مولوتت ده خنکییت..

نه چومه سه یران!

دوای تکاو رجای خانم ده ستی راستی ئازاد کردو به ده سه ته که ی تری
سه رپوشه که ی له سه ری داگرت.. هه ردوو هاو پیکه ی سه رنجی لوتی بر او یان
دا... دییان وا گوشته و زون بووه ته وه و به و چاره سه ره به رده و امه ی بو ی
کراوه خه ریکه لوتی باشتر ده بییت... به لام جیگای بر او ییه که به باشی
ده بینرا!

خانم خه یاریکی له تکر دو دایه ده ستی... ئینجا پرس ی:
- ئه ری که ی بوو ئه و کافر باوکه به و ده رده ی بردیت؟
- شه وی 3/17 بوو، به ر له وه ی ئه و کاره ساته بقه ومی له گه ل دایکم
ته گبیری شه وه مان ده کرد که بو نه ورؤز بچینه دوکان، به لام دوکانی چی و
سه یرانی چی... ئه وان به و ده رده یان بردم که ده مبینن!
جوانه وتی:

- دەستیان شکی... دە رۆلە بۆمانی بگێرەو. تو ھەر دەلییت بوختانیان
پێکردین و ئەتکیان کردین.. دەبۆمانی باسکە خو شەو درێژەو کۆتایی
نایت..

لەتێ خەیارى بەدەستەو مابوو، دایناو کەوتە ھەلپشتنی رازو
خەمەکانی.. بێخاڵ وتی:

- رۆژی 2002/8/27ش لەدادگا ھەر وام باسکرد، وتم سویند دەخۆم
بەپراستی بۆتانی بگێرەو، وتم بەو قورئانەى بەردەستتان دروئناکەم..
وتم من خزمایەتیم ھەبە لەگەڵ (ئاوات)، ئەم ئاواتەى لەسەر من گوییان
بپری.. لەسەر ئەویش بەچەقۆ بەربوونە لوتی من و بەم دەردەیان بردم.
من ھەرسێ تۆمەتبارەکەش دەناسم، ئەوانەى پەلاماریان داین و دواتر
گیران..

راستە من لەو ھەبەر پەيوەندى خو شەو ویستیم ھەبوو لەگەڵ ئاوات، بەلام
دواى ئەو ھى درامە خالی "ئیتەر ئەو پەيوەندییە نەماو کە یەکتیشمان
ببینیایە ھیچ قسە یەکی لەو جۆرەمان نەدەکرد.. خو میدەکەم دەیزانی کە
خوشکەزاکەى جارجارە دیتە مالم، لەو ھەبەر کە دەیدى شتیکی وای
نەدەوت.. بەلام ئەو جارەیان کەى بوو.. ئا.. ناو پراستی مانگی سێ، ھەر
کە ھاتەو مالى و بینى لەبەر ھەيوانە کەى مالى خو مان دانیشتبووین،
بەجاری خو شیت و ھارکرد.. کەوتە جنیوپییدانمان و ئاواتی راونا..
بەھەلە داوان خو گەیان دە ماله دراوسیکەمان تا چەک بەینى و منى پى
بکوژیت... منیش لەترسى گیانى خو ھەلاتم و رامکردە مالى ئاوات کە ھەر
لەگوندە کەى خو مان بوو.

خانم قسە کەى پى پى و وتی:

- ئەرى گوندە کەتان لەنزیک رانییەبوو؟

- بهلئى ، هەر له پىشتى رانيه وهيه .. كه ئاوات به وهى زانى به په له ئه و ناوهى جيه پىشت و چوو بو مالى زاواكهى له گونده كهى نزيك خو مان ، بو روژى دوايى زاواكهى هات به شوين منداو هه ربه پى چووينه گونده كهى ئه وان ، بو شه وه كه شى هه رسيكمان ، من و ئاوات و زاواكهى چووينه گونديكى ترو له وئى ئيمهى سپارده مالىكى ناسياوى ، خو يشى گه رايه وه ، بو سبهى شه و خاوه ن ماله كه به ئوتومبيل ئيمهى گه يانده (سه ركه پكان) ، له وئى له مالى دووه مى كاك غه فوورى زاواى ئاوات دابه زين .. نانمان پيدراو پشوويه كمان دا ، كاك غه فوور ماله كهى ئاوايى دلى ده داينه وه و ده ويوست هه رچونيكه ترسه كه مان بره وينيته وه .. به لام هه ر له و شه وه دا مي رده كهى من و عوسمانى كورى له ژنه كهى پيشووى ، وه ك ره شه با په يدابوون ، به ئوتومبيليكى به رازيلى هاتبوون .. كاك غه فوور كه و ته قسه كردن له گه ليانداو سوودى نه بوو ، داوايان كرد ئيمه له گه لياندا بگه ريينه وه بو رانيه ، نه مانده زانى چييان له ژير سه ردايه !

كاك غه فووريش به دلپاكي خويه وه ته سليمي ئه وانى كردين .. سوارى ئوتومبيله سووره كه بووين ، يه كيكي تر ليى ده خورى و نه مانده ناسى ، باوكى عوسمان تفه نكيكى پى بوو ، ترس هه موو گياني گرتمه وه ، له خو م زياتر دلم لاي ئاواتى كلول بوو ، له وئى براينه مالىك كه من و ئاوات نه مانده ناسين ، دووانيان رو پشتن و مي رده كهى من به خو ي و كلا شينكو فه كهى ده ستييه وه وه ك پاسه وان به ديارمانه وه مايه وه !

روو له پلنگان ..!

جوانه په رداخى ئاوى دايه ده ستي ، ئينجا پرسى :

-ئەرى نەتوت تەمەنيان چەندبوو.. مەبەستم مېردەكەت و ئاواتى
خوشكەزايەتى؟

-مېردەكەم 59 سال بوو، ئاواتيش سالى لهخوم گەورەتربوو، نۆزده
سال بوو... خانم وتى:

-ئى كچى خىر لهخونەديوم.. پاشان چى روويدا؟
-پاشان كوپرەكەي و خزمىكيان خويانكرد بەمالەداو لهگەل مېردەكەم
داوايانكرد لهگەليان برۆين... ئاوات بەترسەوه لىيى پرسين(بو كوي)،
وتيان(كەسوكارى بيخاليش بەبيانون.. توورەن ليتان، دوورتان
دەخەينهوهو مل بشكىنن).

برايئەدەر و سوارى لاندگروزيك كراين، رووهو دولى پلنگان براين، ئەو
دولە سەعاتە ريبەك لەرانيهوه دووره... لەريگا بى دەنگوكاس و خاموش،
جار جارە من و ئاوات لەيەكمان دەروانى، دەترسايين.. لەچارەنووسى
ناديارمان دەترسايين... كەگەيشتين بينيم لاندگروزيكى سىپى تر لەقەراخ
جادهكە وەستاوه، يەكسەر زانيم ئەوهى لەناويدايە(جەوهەر)ى خرمى
خۆمە، ئەمان دابەزين و چوونە لاي و كەمى قسەيان كرد، پاش كەمىك
جەوهەر بەخيراىي خوى گەيانده ئوتومبيلەكەى ئيمە، دەرگاي كردهوهو
پەلى منى گرت.. دەستمكرد بەگريان و ئەويش رايدەكيشام، وامزاني
دەمكوژى.. شاللا بيكوشتمايەو نەجاتم بووايه.. توخوا لەم قوربەسەرييه
باشتر نەبوو؟

جوانە زياتر پيوهى نووسا، ئەژنۆي گيركرد لەپانى و وتى:

-ئى بيخال گيان... ئەو جەوهەرە چيكرد؟

-ئەو شەوه مانگەشەو بوو، بەرلەوهى بدريم بەزەويدا، تەماشامكرد
دووانەكەى تر پەلامارى ئاواتى بەستەزمانيان داو ئەويش داگيرا، من
دەمزىكاندو زريكەم لەدولەكەدا دەنگى دەدايهوهو سوودى نەبوو، هاوارم

دهگه‌يشته عهرشى په‌روه‌دگارو سوودی نه‌بوو، ده‌توت حه‌یوانی راده‌کیشی، زور بی رحمانه پالیخستم، له‌وکاته‌دا (ئه‌میر)ی ناموزاشم له‌ئوتومیله‌که دابه‌زی و به‌خوی و تفه‌نگه‌که‌ی شانی و لایتی ده‌ستییه‌وه لی‌م نزیك بووه‌و، تفه‌نگه‌که‌ی له‌شان تران‌دو هه‌ر ده‌مزریکاند، وامزانی ده‌مکوژی.. ئه‌میر وتی:

(ئه‌وه چیه‌ کاک جه‌وه‌ر، تاقه‌تت پی‌ی ناشکی.. ده‌لیگه‌پری بو‌ برات..)
ئه‌وه‌ی وتو چه‌قویه‌کی ده‌هینا.. نیشه‌ سه‌رم، وتی بیگه‌ جه‌وه‌ر..
ده‌موچاوی خه‌لتانی خوین کردم.. ده‌گریامو ده‌پارامه‌وه‌و ده‌لالامه‌وه‌و..
سوودی نه‌بوو.. له‌تاو نازار به‌ری چاوم تاریک بوو، گویم له‌(ناموزا)بوو
وتی (جه‌وه‌ر گیان توند بیگه‌ بابه‌ به‌ته‌واوی لوتی لی‌ بکه‌مه‌وه)..

که‌وتم.. خه‌ریک بوو له‌هوشی خوم ده‌چووم، گویم لی‌ بوو له‌ولاتره‌وه
خوشه‌ویسته‌که‌ی خوشم هاوار هاواری بوو.. نه‌مده‌زانی به‌ده‌ست
کامیانه‌وه‌یه‌و چی لی‌ده‌که‌ن، هه‌ر هاواری ده‌کردو به‌و وه‌زعه‌ی خومه‌وه
خه‌ریک بوو بو‌ی شی‌ت و هارده‌بووم. خوین هه‌مووگیانمی سوورکردو
هه‌ردوو ده‌ستم خسته‌بووه سه‌ر لوتم.. ته‌ماشامکرد می‌رده به‌ریزه‌که‌م بی
ده‌نگ به‌ژوور سه‌رمه‌وه وه‌ستاوه‌و تیمده‌پروانی.. له‌ولاتره‌وه بینیم مام
که‌باوکی ئه‌میربوو تیمده‌پروانی.. دوا‌یی زانیم که‌ خالی ئاواتیشیان
له‌گه‌ل‌دابه‌وه‌و ئه‌ویش ده‌ستی وه‌شان‌دوه!

ئه‌نگکردنی ئاوات!

ئه‌و شه‌وه‌ یه‌کجار دریژ بوو.. ژنانی سه‌نته‌ره‌که هه‌موو خه‌وتبوون، به‌لام
به‌سه‌ره‌اتی دووردریژی (بیخال و ئاوات) کو‌تایی نه‌هاتبوو، بیخال وتی:
- له‌دادگاش ئاوات قسه‌ی خوی کرد، ئه‌و دوا‌ی من قسه‌ی کرد، پی‌ی
وتن.. 3/17 بوو براین و به‌و شه‌وه‌ دره‌نگه‌ ئاوامان لی‌کرا، که‌بیخال

دەيزىرىكاند دەمخواست ھەرچۆنىكە لەچنگيان رزگارى بى و خواخوام بوو
من بكوژن و ھىچ لەو نەكەن.. زياتر بۆ ئەو دەگريام... چەند ھەنگاوى دور
لەبىخاڵ منىش پالخرام و خالى خۆم چەقوى لى دەرهينام. گيرام بوى و
كركرابهى گوى چەپى بريم.. دواى كەسواری ئوتومبيل كراين زانيم
ئەويش لوتى برراوه!

ھەروەھا بەدادگای وت: خو خالم دەيزانى من و بىخاڵ دلمان داوه
بەيەكتر، كەچى بەوپىرييهو ھەر لەسەر قسەى خوى سوربوو ھيناي و
ئيمەشيان بەو جوړه ئەتەك كرد..!

بىخاڵ بەچاوى پرلەفرميسكەو بەجوانەو پورە خانى وت:
-بەيەكك ئەئوتومبيلەكان ھينراينەو بۆ رانيه، لەرېگا بەچاو من و
ئاوات جار جارە يەكترمان دەدواندو خوينيش بەگيانماندا دەھاتە خواری،
لەرېگا ھەرپەشەمان لى كرا، وتيان بەتەنيا ناوى جەوھەر و خالى ئاوات بېەن..
دەنا دەتانكوژين و لەسەر زەوى و نتان دەكەين..

ھەروەھا پىيان وتين: باش نىيە بەئەتەك كردن رزگارتان بوو، باش نىيە
بەلوت و گوپپەك دەرباز بوون! كە گەيشتینە رانيه ويستيان نەمانبەنە
نەخوشخانەو دكتورى پەيدا بکەن بۆ چارەسەرمان، بەلام دەستيان
نەكەوت، بەناچارى براينە پەنا نەخوشخانەكەو فرى دراين، ئەو شەو
چارەسەرمان بۆ كراو بۆ روژى دواى رەوانەى نەخوشخانەى سلیمانى
كراين..

بىخاڵ سەرى داخست و پاش كەمىك وتى:
- لە دوا قسەمدا بەدادگام وت "من تا ئىستا كچم.. ئىستاش
كەميردەكەم تەلاقى داوم نامادەم شوو بەئاوات بکەم و بەئاواتى دللى خۆم
بگەم.. جوانە وتى:

-باشە بىخاڵ گيان: حوكم نەدران؟

بيخال وه لاميدياه وه:

با.. هه نه زاكهي خوُم دوو سال حوكم دراو ئه واني تريش هه نديكيان
خويان شارده وه و دواي سولحيش له هه نده كه ي تريان خوشبووين..
خانم وتي:

-باشه بياخال گيان، وتت تائيستا كچم؟

-به ئي، چونكه باوكي عوسمان له بهر پيري بي توانايي خوي نه يتواني
كاري شهرعيم له گه لدا بكات..

له و نيوه شه وه خاموشه دا، بي دهنكي بالي به سهر ژووره كه و
سه تنه ره كه ي پاراستني ژناندا كي شابوو، به لام هاوارو زريكه ي شه وه كه ي
به ره له نه ورؤزي دؤلي پلنگان، له مي شكي پوره خانم و جوانه دا دهنكيان
ده دا يه وه.

**له چله ي هاويندا ناگري به ردايه
جه سته ي..!**

ھەرچەندە (دلپاك) دەيوويست ديمەنى ئاژاۋەى نىئومالەكەيان لەبەرچاۋ
 ون كات و جنيوو كردارى ناپەسەندى باوكەكەى بەرامبەر دايكى بەدبەختى
 لەبىرخۆ بباتەو، چەند ساتىك بەكۆششى ئەو وانەيەو خەريك بىت
 كەكەوتبوو تيايدا وادەى تاقىكردنەوەى نزيك بوو، بەلام نەيدەتوانى و
 ھەميشە مېشك و دەروونى وروژاۋى لاي دايكى بوو...
 شەويكى گەرمى چلەى ھاوين، زۆربەى خوشك و براكانى لەتارمە و
 ھەوشەكەدا بوون... لەتا و جنيوو قسە نابەجىيەكانى باوكى، بەناچارى
 (روناك)ى دايكى دەچوو ژیورەكەى و گەرمای ئەويى لەدیمەن و
 ھەلسوكەوتى مېردە سەرليشاۋەكەى لاپەسەندتر بوو...!
 كچەكەشى بەبىنانووى سەعى كردنەو دەچوو ژیورەكەى خۆى و
 خوشكەكانى، دەرگای لەسەر خۆى دادەخست و لەژيەر پانكەدا كتيبى
 دەگرت بەدەستەو... بەلام مېشكى ھەر لاي دايكى و سكالآكانى بوو
 لەدەست باوكى و ئەو روژگارە رەشەى تووشى بوو بوو...
 دلپاك روژى پيشتى كەوتەو بەر، داچلەكى، ديمەنى ھەلچوون و
 پەلامارى باوكەكەى ھاتەو بەرچاۋو قسە و كروزاندنەوەى دايكە كلۆلەكەى
 ھاتەو گوى...
 -نارپەسەن، بوويت بەو ژنەى لەقسەى مندا ھەلبەدەيتى و دەست بخەيتە
 كارى منەو...
 - ئاخر عەبدول توژى ھۆش بىنەرەو بەرخۆت، تۆ بزانە ژيانى من و ئەم
 شەش مندالەت چۆن كردووئەتە دۆزەخ..
 -ھەيوان، چەنەبازى مەكە ئەگينا..

-ئەگىنا چى، چىت لە دەست يەت درىخى مەكە، خوا بە و سەرەو
ئاگادارى، ئەمجارە كاول بوو كەت بۇ جىدىلم و هيچ شتىك نامەينىتەو بەم
مالەدا... كورە غىرەتت بى... كورەتۆزى پياوبە، چىم وتوو، ئەلىم كارو
كاسىبىيەك بەو مال و منالتي پى بەخىوكە..

-ئاخر بۇ نەمكردووە هەى هيچ و پوچ...ئەى چەند سالە كى...

قسەكەى پى برى، كورپكى 12سالەيان هاتە نىوانەو، ويستى هيورىان
كاتەو و باوكى بەشەپازلەيەك دوورى خستەو...
رووناك لىي نزيكبوو وە..

-ئەرى وەللا مالى باوكم نەبوونايە ئەمردىن لەبرسانا... بەختى ئەو رۆژە
سووتى تۆى كرده نسيبى من...!

عەبدول تەواو شىتگىر بوو.. دواى نەپرەيەك پەلامارى ژنەى داو كەوتە
ليداني... دلپاك و مندالەكانى لەژىر دەستيان دەرهيئا..

باوكيان لەدەرگاي حەوشەو بەرەو كۆلان ترازاو داىكى چارە رەشيش
بەگريان و دوعا كردهو روو و ژوورەكەى چوو..

ئەو شەو، تا درەنگانى خەو نەچوو چاوەكانى دلپاك و، بەردەوام
شەرەكەى دوينى و، شەرەكانى دىكەى باوك و داىكى لەبەرچا و بوو...

ئاگرىك لەگەل بەرەبەياندا

سەعات شەشى بەياني بوو، داىك و كچ هەريەكەيان لەژوورى خويان و
عەبدول و مندالەكانى دىكە لەحەوشە، هەموو خەوتبوون تەنيا رووناكى
دلشكاو نەبى...

روناك لەژوورەكەى هاتە دەرو يەكسەر چوو بەردەم پەنجەرەى ئەو
ژوورەى دلپاكي كچى گەرەو هاوپى غەمەكانى لىي خەوتبوو...

تیی دەروانی و به چاوی پیی دوت:

- قهینا كچه كهه، ئیتیر دلّ مهنی به دلّمه وه فرمیسك بو ئاژاوهی ئەم
كاولبووه ههلمه پڕیژه... قهینا دلّه كهه، چیتیر دایكت به لیّدان شلكوتی عومری
ناكری و به یه كجاری له دهست باوكه دوا بپراوه كهت دوور دهكه ویتتهوه...
هه ناسه ی ساردی هه لده كیشا و له هه وشه له نزیك فریشته
خه و توهه كانییه وه راما، ههنگاویکی ناو به چاوی ته پرو پرچی ئالۆزكاو و
سیمای شیواوه وه به سه ر كوپه بچكۆله كهیدا چه مییه وه... ههردوو دهستی
گرت و تیر تیر ماچی كردن و خستنیه سه ر دلّ پر له خورپه كهی..
- خوا حافیزتان بی هه ناسه كانم... هه ربه وتان ده سپیرم..

هه نسکی گریانی زیادی كردو كه س ئاگای لی نه بوو.. دوا جار به رله وه ی
بچیتته وه ژووره كه ی به رقه وه روانییه عه بدول، لیوه وشكه كانی كه وتنه
جووله و له به رخۆوه كه وته قسه:

- ره بی ئاهونزوله م بگاته ئاسمان و خیر له خۆت نه بیینی كه نه ته یشت من و
ئه و منالانه ئاسووده بین... دهك گهردنت هه رگیز ئازاد نه بی و قهرزاری دنیاو
قیامه تم بیت...

به دهستیك شووشه نه وته كه ی هه لگرت و به دهسته كه ی دیکه ی
شقارته یهك، ههنگاوه قورسه كانی به ره و ژووره وه ناو پاش ماوه یه کی كه م
زریكه و هاواری روناك به رزبووه وه...

ئاگر به ربووه جله كانی و گه یشته سه ر چه سته ی، به وینه ی بالنده یه کی
زامدارو به وینه ی منالیکی بیكه س بی ئوقره ده یزریكان و هاته وه تارمه كه..

دلپاك راپه‌رى و له تارمه‌كه خوى له به‌رده‌م ئاگرېكدا ديه‌وه... باوكيشى
لېيان نزيك بووه‌وه...

- دايكه گيان.. دايه گيان بو و ات كرد... پرېه‌گه‌رووى هاوارى كرد:
- ئه‌ى هاوار دايكم سووتا... فريامان كهون وا دايكم مرد... ناله‌ى
به‌ره‌به‌يان خورپين گه‌يشته گويى دراوسى و منداله‌كان راست بوونه‌وه..
ديمه‌نى ئاگرى دايكى كه وتوو به‌رچاوى ره‌ش كردن...
دوو ژنه دراوسى و پياويك هاتن و له‌رووناك نزيك بوونه‌وه، له‌گه‌ل دلپاكى
شپرزده‌دا كه وتنه كوژاندنه‌وهى...

يه‌كيكيان به‌ره‌نگى په‌رپوه‌وه به‌سه‌ر عه‌بدولدا زريكاندى:
- خيرا ئوتوميلى پيداكه، با بيگه‌ينينه خسته‌خانه...
ئه‌ويان برودو دوكه‌ليك و بوئى سووتاوى و منداله‌ حه‌په‌ساوه‌كان
له‌ماله‌كه‌دا مانه‌وه...

كچم بو و ات كرد؟

سه‌عات (7) ى به‌يانى بوو، يه‌كيك له‌منداله‌كانى رووناك ئه‌و هه‌واله
جه‌رگپه‌ى گه‌يانده‌ مالى باوكى، باوك و دايكه پيره‌كه‌ى به‌شپرزه‌بييه‌وه
گه‌يشتنه خسته‌خانه...

رووناك ده‌ستى له‌نيو ده‌سته گه‌رمه‌كانى دايكى دابوو... دايكى به‌واقىي
وړماوه‌وه ده‌پروانيه جه‌رگى سووتاوى و هيچى بو نه‌ده‌وترا..
باوكيشى فرميسك ريشه سپييه‌كه‌ى ته‌ر كرد، دواى خوښندنى دوعايه‌ك
چووه ژور سهرى كچه‌كه‌ى و به‌ده‌نگى نزمه‌وه پيى وت:

-كچم بۇ ۋات لەخۆت كىرد، گوناھبار ئەبىت، بۇ رەھمت بەمنىدالە
وردەكانت نەكرد؟

بەنوزەيەكەۋە چاۋە ماندوۋەكانى ھەلپرى ..

-بابە،خەتاي عەبدول بوو... مردنم باشترە بابە گيان...

-ئاخر چەندم وت مەچۆرەۋە لاي..چەندم وت لەمالى باوكى خۆت بەو
مەچۆرەۋە...

-لەبەر، لەبەر منالەكان چوومەۋە.. باوكە زۆرى لىدام، دلپاك، دلپاك
ئاگادارە بابە...

ئەو رۆژە 1997/8/20 بوو... لەبەشى سوتان لەنەخۆشخانەى
فرياگوزارىى سلىمانى چارەسەرى روناك دەكرا، بەلام بەرەو خراپتر
دەچوو... ئەو بەرىژەى لەسەدا سەد ھەموو لەشى سوتتا بوو... ھەر لەو
ئەنجامەۋە خويىنەكەشى تووشى ژەھراۋى بوون بوو.. بۇ رۆژى دوۋەم
قسەى نەماۋ تەنيا بەچاۋەكزەكانى دەپروانىيە رەنگى زەردى دلپاك و
فرمىسكەكانى باوك و دايكە پىرەكەى و... بۇ رۆژى سىيەم پىلۋوى چاۋەكانى
لىك ناو لەگەل حەيف بۇ خواردن و وشەى خوالىي خوشبىيى كچان و ژنانى
خەستەخانەو دوعا و نزاىان لەپىاۋەكەى و ھەموو پىاۋە خراپەكان، لاشەى
بىنازى بەرەو مال بەرى كرا..

لەسەر ئەو بەتاۋانبار دانەنرا...

پاش ئەوھى روناكى 35 سال بەيەكجارى گەيشتە گۆرستان و سەفەرى
بى گەرانەوھى كرد، پۆليس دريژەيدا بەليكوئىنەوھەكانى خۆى،
لەخەستەخانە قسەى روناك وەرگىرابوو، پىيى وتببون لەدەست مېردەكەى
لەژيان ھەلاتووھو لەتاو ئازارى ئەو، جەستەى خۆى كردووھ بەقەرە
برووت... دواتریش قسەى كچەكەى و دايكو باوكى وەرگىران و قسەيان برايه
دادگا..

دادگا بريارى گرتنى عەبدولى دەرکرد.. گىراو خرايه زيندانەوھ(ئەو
لەليكوئىنەوھەدا دووپاتى بيتاوانى خۆى دەكردەوھو مەرگى ژنەكەشى
كارىگەرييهكى ئەوتۆى نەكردبووھ سەر).

خزمىكى بووھ كەفيلى تاوادەى دادگايى كردنى ئازاد كرا... بو
بەخيوكردن و بەريوھبردنيان، مندالەكانى بردنە مالى باوكى...
رۆژى 1998/5/31، دواى تىپەربوونى (9) مانگو چەند رۆژىك بەسەر
مەرگى روناكدا، گومان ليكراو شايەت و شكات كەر برانە دادگا..

گومان ليكراو ھەر عەبدول خۆى بوو... شايەت دلپاكي دلشكاوو و..
شكات كەر بەتەنيا پيرەژنەكەى دايكى روناك بوو...
*لەدادگا دلپاك وتى:

باوكم پياويكى خراپە، توپەيە.. سالى زياتر بوو لەگەل دايكمدا زۆر
خراپ بوو... جنيوى پيئەداو ليئەدا.. ئيمە بەيارمەتى مالى باپيرم
دەژيان، باوكم كاروكاسبى نەبوو، ھەر لەسەر ئەوھش دايكى
خوالىخوشبووم تووشى دەمەقالى دەبوو لەگەلى..

*دايكى روناك وتى:

په یوه نډیيان خراب بوو، دهستم بشکې مانگې بهرله وهی خوې بسوتینې
به هوې گرفتې زوریانه وه ماله که ی بو به جیهیشتبوو وهاته وه لای خو مان،
به لآم به هوې هه پره شه ی عه بدول و بو ئه وه ی سه رله شه ش منداله که ی تیځ
نه چی گه رایه وه... هه ردوو چاوم کویری خیری له جوانیه که ی خوې نه دی...
من داواکارم میړده تاوانباره که ی سزا بدریت...

* به لآم هه رله دادگا، هه رچه ند باوکی رووناک دوپاتی هه مان قسه ی
ژنه که ی کرده وه، به لآم له داواکارییه که ی بو سزادانی عه ولی زاوای
پاشگه زیووه...
* عه بدولی گومان لیکراوی ته مه ن 42 سال ئه وانی به درو خسته وه و

گوتی:

نه خیر وانیه، من په یوه نډیم له گه لی باش بووه و به لگه ش ئه وه یه
دریژه مان به ژیان داوه و شه ش مندالم لی بووه...
نه خیر که سوکاری راست ناکه... کچه که ی خویشم منداله و له تاو مه رگی
دایکی واده لی...

نازانم بوچی وای کردو چو ن دهستی چوه خوې، من له وه بهر هه رگیز
نه هاتووه دادگا و پولیسخانه و هه رگیز تاوانم نه بووه..

تکا ده که م له بهر ئه و شه ش منداله... له بهر ئه و راستیانه بروام پیبکه ن..

* پاریزه ری داوکی که ریش به رگری له عه بدول کرد...

* به پروای دادگاش، هیچ به لگه یه کی یاسایی و ئیقناع که ر نه بوو که ئه و
تومه ته به سه ر عه بدولدا ساغ بکریته وه و تاوانه که خرایه ئه ستوی خودی
روناک که خوې کوشتووه...

عەبدول بەيەكجارى نازاد كراو گەپرايەو ە لاي مندالەكانى...

سووتانى بەردەوام

دلپاك بەدلى گەرم و مى كەچ و دەروونى بى روناكئىيەو ە دريژە
بەخويىندى دەدات و ەموو جارى بەسەرھاتى پىرلەكوپىرەو ەرى و مەرگى
دلئەزىنى دايكى بۇ ھاوپى و دەستە خوشكانى دەگىپىتەو ە...
ئەوانىش ەموو پىكەو ە دل پىرلەكىنەن بەرامبەر پىاوانى
خراب و دلپەق و، دەخوازن دنيايەكى باشتر بۇ مئىنە بىتەدى...
ئىستاش و ەمووكتى، دوينى و ئەمپو و سبەى، ژنان و كچانى ئەم
ولتە، گىر لەجەستەى خويان بەردەدەن و بەجارى ئاگر بەردەبىتە پىست و
ئىسك و خوين و گۆشتيان، ئاگر بەردەبىتە ئامانچ و خەونەكانيان.. بەردەبىتە
رازو قسەى دلپان..

بەردەوام لەم كۆمەلگايەدا، ئازارى ئەو بونەو ەرە دەدرى كەپىي
دەوترى(دايك، ژن، خوشك، كچ، ھاوپى، كەس) و، نازارەكە لەويستى مروۋ
دۇستان زياترە و ناكامى لەھىواكان گەورەترە...

لەباو ەرى كۆنى رزيو ەبى، يان لەدلى پيس و دواكەوتو ەو ە، يان لەپىاو
سالارى و دەستەلاتى زەبەلا ەو ە، زور لەپىاوان و كوپان و ەندىك لەژنان
خوشيان دژبەو مەخلوقەن كە جوانىيان لەترىفەى مانگ و جريو ەى ئەستىرە و
شەپولى دەريا و تالى تيشكى خۆرەو ە وەرگرتو ە.

ئەوانىش، بۇ راگرتنى ئەو رقە و بۇ كىكردنى دەنگى چەوساندنەو ەو بۇ
كوپىروونى چاوه بەئافرەت ەلنەھاتو ەكان، لىرەو لەوى گىرپەردەدەنە خۇ..

پرچ و نه گریجه یان ده سووتی که به یان یان له گه ل ئاوینه دا نازیان
به سه ریه کتردا ده کرد.. ده سته کان یان ده سووتی که نانیان پی دروست
ده کرد...

په نچه یان ده سووتی که قه له میان پی ده گرت..
چاویان ده سووتی که تا بو دوا جار لیکی دهنین، به شهر مه وه ده روان..
هه ناسه یان ده سووتی که هر گیز ئوخه ییان هه لئه مژیوه..
ناویان ده سووتی که له جه نکه لستانه به شیکی (نیرینه) داجیگه یان
نه بوته وه..

ژماره یه کی یه کجار زور له ژنان و کچانی ئه م ولاته ش، به بی ئه وه ی ئاگر
به ریته جه سته یان، ئاگر له ده روونیاندا نیله نیلیتی.. بهر له وه ی له شیان
بسوتی ئاگر له می شک و دل و چاویاندا بلیسه ی داوه و به ئاوی هیج (سیروان) ی
ناکوژیته وه و ناکوژیته وه..

خەون

شپىرزەو نائارام، تەنيا ھەناسەيەكى خۆشبييان ھەل نەدەمژى، دواى نەمانى دەنگە دەنگو ورتەو بۆلەي زىندانىيەكان رادەكشان بنون، بەلام بى سوود بوو، خەو لە چاويان نەدەكەوت. ژوورى بەنديخانەش لەناوہپرستى شوباتى سالىكى سەختى پر لەبەفردا چى گەرمى دەكاتەوہ...

ھەردوو تاوانبار(بەكرو بەختيار) بەبەتانييە چلكن و كۆنەكانيان خۆ دادەپۆشن، چاو دەبەرنە يەكترو كەسيان ئەوى ديكەي بۆ ناخريتە خەو... نيوہپووى ئەو رۆژە، يەكەمجار بەختيار بوو كەگووى بەدەنگى بلندى سەرۆكى دادگا زىنگايەوہ كەبىريارى حوكمى ھەميشەيى زىندانى كردنى خويئندەوہ، ئىنجا ھەمان حوكم وەك ئاگر چزا بەگووى و ميشكى بەكردا.

ژيانى تا مردن لەزىندان دا!... جا خۆ ھەر رۆژەي نيوہ مەرگيكەو بەلام رۆح چۆن دەرنەچييت؟!!

جا ئيتەر لەو شەوہدا ئەو دوو(ھاوپرى)يە چۆن بخەون كەتەنيا 28 بەھارى تەمەنيان ديوہو سەرەتاي لاويتىيان بەدەستى خويان ھيئايە نيو ديوارەكاني زىندانەوہ...! شەويك و دووان و سيان... بەو شيوہيە كاس و بى ئوقرە بوون، لەگەل كەسيكى ترا نەدەدوان، جار جارە خويان بەخويان دەووت:

-بۆ وامان كرد؟

-چۆن شەيتان ئەمەي پى كردين؟!!

تهنيا هيوايهك كه دلخوشييهكي پي دههخشين و تروسكايي ژيانيان
پيوه دههست ناردني(داوا) و بربارهكاني دادگاي سليمني بوو بو دادگاي
(تهمين) لههولير، نوميدكيان بهوه بوو نهو دادگايه حوكمهكهيان بگوپي،
دهيان وت: كي نالي حوكمهكه نابيته(10) يان (5) سال و پارهكشمان لهسه
لاناچيت؟! كي نالي؟! بهلام چاوهرواني تاله، بهتايهت چاوهرواني كردني
مروقه لهبهنديخانه دا.

هه و روژه لهدادگادا چي وترا؟! ...

كه دادگايي گومان ليكراوان بهكرو بهختيار كرا روژي 19/2/1994 بوو،
هوان (3) مانگو نيو بوو بهتومهتي كوشتني هاوپرييهكي خويان دهسگير
كرا بوون و بوو بوونه ميواني هه و ژوره تهنگه خوي لهچاوانيان زراندهبوو،
به ره لهوهي ههردوو لوي لهقهفهز كراو بدوين بابزانين ههردوو جهرك سووتاو
(باوك و دايك) ي (شيروان) ي 26 سال تهمن و خير لهخو نهديو وتيان چي؟
- باوكي شيروان وتي:

بهفهرمانبهري و دهست كورتي كورپهكه م گهوره كرد، هيشتا بهبينيني
مندالي خوي شاد نهبوو بوو كهپهوانه ي مهرگ كرا، گهورهكانم، شيروان
مالي جيا بوو، سهههتاي مانگي تشريني يهكه مي 1993، بوو به(3) روژ
سهري لينهدام و منيش كه وتمه مهراق و چوممه مالهكه ي، نه م بووكي
حازريه م وتي(مامه گيان بهسريپري شيروان لهگهل بهكري خزمي خوتاندا
بو راوه ماسي چوونه شارباژير، نازانم بهتهواوي كوييان وت، بهلام
تفهنكه(نار، بي، كه ي) يهكهشي لهگهل خويدا برد... بو سبهيني سوراعي

بهكرم كردو دۆزيمهوه، وتم كوانى شىروان؟ وتى ئاگام لىي نىييه و لهگهله مندا
نهبووه! بهجارى دلّم كهوته مهراقهوه، كه دووم جار لهگهله كهسوكاردا
چووينهوه سهري و بهزمانىكى تر قسهمان لهگهله كرد، بوى باسكردين و
وتى:

من و شىروان و هاوپييهكى ترمان كهناوى بهختياره بهناوى
راوه ماسييهوه چووينه نزيك سنور، بهلام لهراستيدا بو راو و روت چووين،
لهوى تهقهمان لى كراو شىروان بهركهوت و ئيمهيش لهترسدا رمان كردو
جيمان هيشت، ليم پرسى: ئهى كوانى بهختيار، بهكر وتى: من گهپرامهوه
سليمانى و ئهويش وا لهمالى برايهكى لهگوندىكى ئه و ناوه... ئهومان لهگهله
خوبردو چووين بهدواى بهختيارداو لهويوه هه ر خويان برديانينه گوندى
ئاشى بارام) و لهناو كومهللى دارو درخت نزيك چه مى كه شوينى رووداوهكه
بوو شىروانمان بهمردوويى دۆزيمهوه و بونيشى كردبوو، تفهنگهكهى هه ر
لهتهنيشتييهوه بوو، لاشهكهى هيئرايهوه سليمانى و دواى فهحسى
نهخوشخانه كفن و دفن كرا... ئه م دوو تاوانبار لهسهره تادا ئينكارى
تاوانهكەيان كرد، بهلام كه پولىس كهوته ليكولينهوه دانيان بهتاوانه
چهپهلهكەياندا نا، من داوا دهكەم سزا بدرين و خوينى شىروان بهفپرو
نهپرات...

-دايكه 46سالهكەشى بهچاوى فرميسكاوييهوه و بهدهنگى نزم وتى:
به ر لهوى بروت به (دوو) روژ هاته لام و وتى دايكه دهچمه راوه ماسى،
وتى لهگهله بهختيارو بهكردا دهچم، وتم بهقوربانتم بم ئاگات لهخوت بى،
وتى بى خه م به دايكه گيان، دايكى لال بى ئيتر ئه و رويشتنه بوو نه مان

دییەو، ئەم دووانە کوشتیان، نازانم بۆ... بۆ وایان کردو جەرگیان سووتانم،
رۆلە رەبی خێر لە جوانی خۆتان نەبینن...!

-ژنە 24 سالەکە ی شێروانی ش بە دادگای وت:

بەلێ! وابوو بە کرهات بە دوایدا، لەناو قاپییەکەدا چرپە چرپیان کرد،
نەمزانى باسى چى دەکەن... ئیتر پۆی و نەگەرایەو... من داواکارم بەسزای
خۆیان بگەن و ئۆبالی ژيانى من و... (شەرم گرتى و قسەکەى لە قورگدا خنکا،
تومەس دەیویست باس لەو کۆرپەییەى بکات کە شێروان نەیبینی و خۆیشی
جاری نایناسی...)

گەشتە سى رۆژیەکەى هەر سى هاوړى..!

دوای ئەوێ کە سوکارەکەى جوانەمەرگ قسەى خۆیان کرد، بەختیارو
بەکر کەوتنە گێرانهوێ بەسەرھاتی گەشتەکیان، هۆلەکە بێدەنگ و هەموو
چاوهکان دەیانرۆناییە هەردوو قسەکەرى تاوانبار.. بەلام هەردووکیان
لەبەشیکی قسەکانى لەو هەو بەرى لیکۆلینەو پاشگەزبوونەو و یستیان خو
لەو تاوانە دەرباز بکەن کە نامەردانە لەگەل هاوړى خۆیاندا کردبوویان...
*سەرەتا بەختیار وتی:

-شێروان بەهۆى بەکرهوه بووه هاوړیم کەخزمى یەکتەر بوون، هەرسێکمان
ریکەوتین کەبۆ رووتکردنەوێ خەلکی بچینە ناوچەى شارباژێرو نزیک
ناوچە سنوورییەکانى ئێران، هەموومان چەکی خۆمانمان پى بوو، شەوێ
یەکەم بەخت نەیکرد و هیچمان دەستتەکەوت! شەوێ دووهم خوا
ناردى و(3) کوردی ئەودىو بەچوار هیستەر بارە ئاردهوه پەیدا بوون،

دهنگمان لی کردن و پهلامارمان دان، شیروان یه کهم کهس بووه که میلی لی هیئانه وه، ئیتر ترسان و خویمان دا به دهسته وه، دوا ی ئه وه ی دست و قاجیانمان بهسته وه هموو گیانیان گه پراین، به لام ته نیا دوو سه عاتی دستیان و هندی ته نمان لی هه لکراندن، ههروه ها ئارد و هیستره کان، له گه ل یه ک هیستردا نازادمان کردن و له و ناوه دوور که وتنه وه، هه ر له ویا ئارده که مان جیهیشت و به هیستره کانه وه چووینه ناوچه ی (ناشی بارام) و تا عسری سییه م روژ له وی ماینه وه، له عسردا هندی له چه کداره کانی عه لی ناغا ته قه یان لیگردین و شیروان بهرکه وت، ئیتر من رامکرد و چوومه ناوچه ی (خامانه) و له وی هه فته یه که له مالی کاکم مامه وه، دیاره به کریش چوو بووه وه سلیمانی، ئه وه بوو باوکی شیروان و به کرو هندیکی تر له شاره وه هاتنه لای ئیمه و هموو که وتینه سو راغی شیروان، له شوینی روداو که به مردووی دوزیمان وه... به لام ئیمه نه مانکوشتووه و ناگامان لی نییه چون مردووه...!

*- به کر، به هه مان شیوه ی به ختیار به سه رها ته که ی گیرایه وه، یان بلیین به سه رها ته که ی وه ک ئه و به نیوه ناچلی و ناته و او ی گیرایه وه...

پاریزه ری شیروان به لگه ده خاته روو..

پاریزه ری به ریز، که له لایه ن که سوکاری شیروانه وه بو به رگری کردن له خوینی شیروان راسپیردرا بوو، به هیمنییه وه که وته قسه و به دادگای وت:
- هه رچه نده هه ردوو گومان لی کرا و راست و ره وان له لیکو لینه وه ی سه ره تایی پولیس و دادوهردا دانیان به وه دا ناوه که خویمان شیروانیان

كوشتووه، وائەمرۆ پاشگەز دەبنەووه لەقسەى خۆيان و ديارە هيچ بايه خيكي ياسايى نادريّ بەو جوړه پەشيمان بوونەووهيه، بەلام بەلگەيهكى ديكەمان بەدەستەووهيه كەهيچ ليكدانەووهيهك هەلناگرى و تاوانباريى هەردوو ناوبراو دەسەلمينيّ، ئەويش راپورتى پزىشكە كە لەكاتى فەحسى لاشەى كوژراووەكەماندا نووسيوويه:

-دواى زامدار بوونى دوو فيشەك نراوه بەسنگييهووه يەكيان لەپشتييهووه دەرچوووه و ئەوى دووهميان لەناو لەشيدا ماووتەووه، ئەمەش دەيسەلمينيّ كەبەجياو لەمەوداى جياوازووه تەقەيان ليكردووه، لەئەنجامى ئەو دوو فيشەكەدا كەجگەرو سيبهكانى پيكاووه تووشى خوين بەربوونى زۆر بووهو گياني لەدەست داوه... ئەمانە هەمووى بەلگەن و وپراى ئەمانەش لەوكاتەدا كەبۆ شيروان گەراون بەكر لەخۆيهووه لەدەمى دەرچوووه و تويەتى: شيروان خوا ليخوشىي... گەرنەزانى كوژراوه چۆن واى وتوووه!!

بريارى دادگا

- 1- برياردرا بەزىندانى كردنى هەميشەيى هەردوو تاوانبار بەختياروبەكر.
- 2- دەست گرتن بەسەر چەكەكانىداداو رهوانه كردنى بۆ وهزارهتى كاروبارى پيشمه رگه.

3- دەبىي ھەردوو تاوانبار بىرى 150 ھەزار دىنار دواى رەزامەندى دادگاي تەمىز لەقەرەبووى خويىنى شىرواندا بەم شىۋەيە بەن:

يەكى 15 ھەزار دىنار بۇ دايك و باوكى كوژراوەكە، 70 ھەزار دىنار بۇ ژنەكەى شىروان، 50 ھەزار دىنار بۇ ئەو مندالەى كەلەسكى ژنەكەى شىرواندايە، وپراى ئەو حوكمانە، زۆربەى شەوان شىروان ھەر بە كفنە سوورەكەى خويەو، دىتە خەوى جووتە تاوانبارو دەست دەنىتە مليان، ھەناسەسووارو پەريشان شەر لەگەل مەرگدا دەكەن و لەخەو رادەپەرن!

بەلام "خەون" مېردەزمەى ژيانيانەو ھەموو شەوى نىوہ مەرگيان دەكات!!

شوانەكەى شارەزوور جەژن لەكوى بوو...؟

رۆژى (4/5) يەكەمىن رۆژى جەژنى قوربان بوو، نزيك سەيد سادق، لەو دەشت و قەدىالانەى شارەزووردا، قوربانىيەكى دەستى جەورو زولم و تاوانى خومان لەچالێكدا دۆزارايەو كە بەمردوويى خۆل و بەردكرابوو بەسەريا... كاتى غەريب و چەند كەسيكى گوندى (كيلەكەو) گەيشتنە ئاستى چالەكە، يەككيان بانگى كردە غەريب:

-ئا، ئەمە لاشەيەكە.. وەرن باسەيرى كەين بزانين خالۆ حەمە نىيە...
ھەر كەبەردو خۆل لەسەر رووى لابرا غەريىبى 35سال بەھەردوو دەست
كيشاي بەسەرياو ھاوارى كرد:
-ئەى ھاوار، خۆ ئەمە باوكمە...

ئەو بەگريان و ھاوپيكانى بەدلدانەوھى و لابردنى خۆلى سەرجهستەى
قوربانىيەكەو خەريك بوون... لاشەكە ھينرايەو گوندو شادىي ئەو جەژنە
بوو شين، ژنو پياوى گوند بەجارى خەمبار بون بۆ مەرگى لەناكاوى شوانە
دەم و دل پاكەكە، ئەو شوانەى ميژووى ژيانى ەك رەگى درەخت
بەكيئەكەوھدا رۆچوو بوو...

خالۆ حەمە، خاوەنى ژنى خۆى و چەند كوپرى گەورەو ژمارەيەكى زۆر
مەرو بزن بوو، بەيانيان زوو رانەكەى دەدايە پيش خۆى و بەكەيف و
دلشادىيەو لەئاوايى دوور دەكەوتەوھو ئىواران لەگەل خۇرئاو ابوندا
دەگەرايەو، كەچەند سەرە مەرو بزنەكانى خەلكى گوند لەرانەكەى جودا
دەبوونەوھو ھەريەك رووھو دەرگاي مال و گەوپرى خويان مليان دەنا ئەم
بەسلاو زەردەخەنەوھ دەپروانىيە خاوەنەكانيان.. دەشى ماوہيەكى زۆرى
ئەم سەردەمى نازادىيە بووييت، خەلكى گوند مەرگى خوشەويستى وەكو
خالۆ حەميان نەديبى..

شوفيريك.. بكوژە كە دەگوئزيتەوھ...!

سالى شوفيرى خاوەن گەللەبەكە لە ئوردوگاي (صمود) نيشتەجى بوو،
چەند رۆژى دواى كارەساتى مەرگى شوانەى بى تاوان، ھەر لە صمود
بەدادگا دەلى: بەلى حەمەتال و ژمارەيەكى زۆر لەحەيوانەكانم گواستەوھ،

ئەو لەنزيك سەيد سادقەوہ بە (200) دینار بەکریی گرتم تا بیانگەنمە
صمود، کە گەیشتن و دامبەزاند دەبینم پارەى پى نىيە، وتم کاکە چۆن
وادەبى؟ ئەویش وتى: قەيدىي نىيە، فەرموو سەرى مەپربە لەجياتى
کریيەکە... دواتر کۆپەکانى ئەو خالۆ حەمەيە هاتن و کە زانیيان من
حەمەتال و حەيوانەکانم گواستۆتەوہ لەبەردەم پۆلييسدا ناگاداريان کردم کە
ئەو حەمەتالە بکوژى باوکيانەو بەهاوکارى برادەريکى بۆ دزینی رانە مەپرو
بزنەکە ئەو تاوانەيان کردوہ... دواجار سألح بە دادگا دەلى:

- لەخوا بەزىاد بى هيندە نابات حەمەتال و برادەرهکەى دەگيريت و پەردە
لەسەر رووى تاوانەکەيان لەلایەن خۆيانەوہ دادەمالئى...

غەريب، ئاوا لە مەرگى باوکى دوا..

غەريبى خالۆ حەمە، رۆژى 1992/11/9 لەسليمانى و لەکاتى دادگايى
کردنى هەردوو بکوژى باوکەکەيدا بەم شيوەيە قسەى کرد:
- من بەچاوى خۆم تاوانەکەم نەديوە، بەلام سەرلەئىوارەى 4/4 باوکم
ديارنەبوو، بوو شەوو خۆى و رانەکەى ديارنەبوون، لەچەند سەريکى
حەيوانەکان بەو لاوہ ئەوانى تر دەرئەکەوتن، شەو خەو نەچووہ چاوم..
باوکم زۆر گوناھ بوو، خۆشەويستى هەموو ئاوايى بوو، ئەو شەوہ دايکم
نەخەوت و هەر دەيووت: ديارە، ديارە کوزراوہو ئەمشەو لاشەکەشى
دەخورى...

بەيانى زوو کە لەگەل ھاوريکانمدا چووینە سوڤراغى، ئەوہ بوو
لاشەکەيمان دۆزىيەوہو بينيمان کوزراوہو بى رحمانە بەدار سەرو
گويلاکيان هينابووہ خوارو دواتريش کە بردمانە خەستەخانەى سليمانى

دکتۆریش هەر وای وت... لهکۆی (127) سهر مهرو بزنه که ته نیا چه ند
سه ریکیان لهو ناوه مابوو، که که وتینه گه ران و پرسیار کردن له صمود
تا وانبار حه مه تالمان دۆزییه وه و ئه ویش ناو نیشانی (به ختیار) ی هاوکاری
پی و تین که شه ریکه کوشتن و شه ریکه دزی بوو، ئه وه بوو ههر دوو گیران و
دانیان به تاوانه درندانه که یاندانا... ئه مپۆ دایکم و براکانم نه هاتوونه ئه م
دادگایه هه رچه نده ئاگادار کراون.. ئیمه له گه ل ههر دوو تاوانبار ری
که وتووین و دژیان شکاتمان نییه و داوای قه ره بووی حیوانه بزربوه کانیان
لی ناکه ین...

(به م چه ند رسته یه ی داوای غه ریب، ئاماده بووانی دادگا سه رسام بوون،
چۆن له خوینی باوکیان خویش ده بن، ئه ی بو له مه رو بزنه دزراوه کانیان
نا پرسن؟)

به لام هه رچه نده ژیان پرله سه یرو سه مه ره یه، ئه ی دادگا بریاری چی
بدات؟!)

حهمه تال چۆنیتی تاوانه که ی ده گیریت هوه...

ههر که له صمود ده گیریت لای پولیس و پاشان لای دادوهری
لیکۆلینه وه دوا جار له به رده م به ریز سه روک و ئه ندامانی دادگادا حه مه تالی
دزو پیاو کوژ ده لیت:

- من خۆم خه لکی که لارم، به ختیار هاو پریمه و له سه ید سادق داده نیشی،
بینیم و داوای لیکردم پیکه وه هه ندی حیوان بدزین و بیانفرۆشینه وه، ئه وه
بوو روژی به رله جه ژن پیکه وه چووینه ئه وه ده شته و سه رو دارمان پی بوو،
ئه وه چه قۆیه کیشی پی بوو، وامان نیشان ده دا که بو قارچک دۆزینه وه

دهگه پښ، له و ناوه شوانه که مان بينی که خه ریکی له وه پړاندنی ژماره یه کی زور مه پرو بزن بوو.. به قسه وه خه ریکمان کردو له قسه کاند ا شوانه که به به ختیار و ت:

- من ده تناسمه وه، باوکت بهر له (5) سال له نزيك گونده که ی نيمه کوژ را.. به لām به ختیار وه لāmی دایه وه:

- نه خیر، هه له ی ت، من کوپړی نه و نیم.

دوای که می، من چند مه تری لییان دوور بووم بینیم به ختیار به داره که ی دهستی که و ته سه رو گو یلاکی شوانه که و نه ویش که و ت و له هوش خو ی چوو، من لیم نه داو به لکو سه رزه نشتی به ختیار یشم کرد، به لām سوودی نه بوو، به دارو به رد ده ی کیشا به سه ریا تا مردو نیتر خستمانه چالیکه وه و دامان پو شتی، نه وه ی بو مان برا له حه یوانه کان به شمان کردو جیا بوینه وه..

* که سه رو کی دادگا لیی پرسی: (به لām له کاتی لیکو لینه وه ی سه ره تاییدا و توو ته منیش لیم داوه و به هه ردو و کمان کوشتو و مانه).

حه مه تال وه لāmی دایه وه:

- ئاخر گه وره م له ترسی ئازاردانی پو لیس نه وه م و ت.. گه وره م کاتی به ختیار هه ر لیی ددا پیم و ت: ده به سه کافر، ده وازی لیبینه... به لām نه و ت:

- ده مناسی، گهر راست بیته وه به گرتنم ده دات..

* به لām که به ختیار دوای نه و که و ته قسه. و تی: درو ده کات، نه ویش لیی دا، من و حه مه تال پیکه وه کوشتمان.

پړیاری دادگا...

رۆژی ناوبراو، واته 1992/11/9 دادگای جنایاتی سلیمانی له دادگایی کردنی هەردوو تاوانبار بپاری دا:

1- زیندانی کردنی هەردوو تاوانبار حەمەتال و بەختیار بەهەمیشەیی (مۆبەدد) لەبەر ئەوەی هیشتا تەمەنیان 20 سالی تەواو نەکردوو (واته ئەو کاتە ی تاوانەکیان ئەنجام داوە).

2- بۆ کە سوکاری خالۆ حەمە هەییە (ئەوانە ی دەستبەرداری خۆینەکی نەبوون و لە تاوانباران خۆش نەبوون، داوای قەرەبوو لە دادگادا لەسەر هەردوو تاوانباری ناوبراو تۆمار بکەن.

خومار لەدوا سەردانەویدا !

به دريژايي ريگا (ئەمىن) قسه يه كى له گه ل خوشكه كهى نه ده كرد، ئەويش
به رده وام ته ماشاي دهره وهى ده كرد و تاس ده بى رده وه... (خومار) ده ويوست
له كاكي بپرسى:

- تو بلئى هه روا زوو له سنوور رت بين؟
- ئاخۆ له وى كه مال رازى ده بى منداله كانم بداته وه و خۆم به خيويان
بكه م...!

ده موچاوى گرژى براكهى وشه كانى له گه روويدا ده خنكاند و رووى به لاي
په نجه رى ئوتۆمبيله كه دا و ه رده گي پرايه وه...

كه گه يشتنه گوندى (گليجال)ى سه ر به مه يدان ده مه ده مى نيوه پۆ بوو،
له ئوتۆمبيل دابه زين و به بى قسه ئەمىن ده ستى دايه جانتاي خوشكه كهى و
به ره و ده شتاييه كه كه وتنه پرى..

هه وريكى كه مى ناوه پراستى پايز ئاسمانى گرتبووه وه، خومار قه ستى
بوو بارانى داكات و سيما و ده روونى گه رمى پيى ته پرى... چى دى خوى
بوئه گيرا و پرسى:

- كا ك ئەمىن ئەم ريگايه بو كويمان ده بات؟ چه ند بپروين ده گه ينه
ئوتۆمبيله كان كه خه لكى ده گه يننه ئەو ديو؟!

سه رته تا هيچى وه لام نه دايه وه، پاش كه ميك ده نكي ئەمىن (خومار)ى وريا
كرده وه، ئەمىن وتى:

- ئەى پيم نه گوتى براده ره كه م شاره زايه و چاوه پيمان ده كات و ئەو له گه ل
خوى ده مانبات...!

ده رويشتن و خومار له گه ل خويدا گه پرايه وه بو دووسى روژ له وه وه به ر، بو
ئەو كاتهى له مالى دايكى بپيارى ئەم سه فه رى خوشكه كهى داو هه ر له به ر
چاوى دايكي دا پيى وت:

- ھەرگىز ژيانى ئىيرە دادت نادات... تۆ نازانیت خەلکی ئىيرە چەند زالمىن، ترسى خوا لەدلياندا نىيە، تۆ... ئافرەتییكى بیوژن و گەنج و جوان .. لیئە بمىنیتەو ھەر خوا خۆی دەزانى چیت پى دەلین و چیت بو دروست دەکن...!

ئىنجا دايكى و قسەكانى بىركەوتەو ھەپپى وت:

- كچم، كاك ت راست دەكات، بەھىواى چى لیئە دەبیت، گەر دلّت بەو مەريوانە رەزاگرانە خۆشەبتەينى ئەوا بەھەلەداچووى، كچى خۆم ئەو ھەتيو ھەپپى لى تىكدايیت و لەمال و مېردى خۆتى كرديت... ئەگەر ئەو بى نامووس نەبووايە نەدەبوو ھەر كى مەم و زىن و ژيانى لەتۆو كەمالى باوكى چوار مندالت تىك نەدەدا.. خۆ بى شەرەفە خزمى مېردەكەت بوو... خۆ ئىو بەميوانى ھاتبوونەو، ئاخىر چۆن لەخوا نەترسا.. ئاخىر تۆش چۆن بەلېنت پىيدا شووى پى بکەيت و چۆن دلّت دايە ھەى سەرت لەقورنېن!

دەنگى ئەمىن بەئاگای ھىنايەو.. ئەمىن وتى:

- خومار، بالیئە كەمى دانىشىن... سەرمات نىيە، گەر سەرماتە ھا قەمسەلەكەى خۆم ت بدەمى... ھەدەمان ئىيرەيە و باچاوەپپى ھاوپرېكەم بىن.. خومار نزيك براكەى دانىشت و يەكسەر وتى:

- رەبى خوا دەست بەعومرتەو ھەپپى بگرى.. كاكە گيان بەعەقلى تۆكەى دەگەمەو ھەپپى سوید؟.. تۆبلىيى بەمندالەكانم شادبمەو... باشە بلىيى كەمال رازى بى بمباتەو ھەپپى خۆى؟... خۆ لەوى بەجۆرېكى ترەو ژن و مېردى لەيەكتەر جىابو ھەپپى دەتوانن پىكەو ھەپپى بژىنەو.. ئەوى ھەپپى ئىيرە نىيە..

خۆت بەخۆت کرد..!

ئەمىن تەماشاي خوشكەكەى دەکرد و دەروونى بلیسەى ئاگرېوو تاوى دەدا... ناخى ھەموو رق بوو بەرامبەرى.. جگەرەيەكى داگیرساندو بیری چوووه بو ئەو ساتە تالەى كەمالى زاواى باسى خومارى بو کردو پىی وت: -كاك ئەمین، بپروا بکه لهچاوم خۆشترم دەویست، ئاخىر كەسى ژنەكەى خوش نەویت چۆن دەهیلئى چوار مندالى لیى ببی و چۆن دەتوانئى لهگەلیا دریزه بەژیان بدات، كاكەمین بەسەرى تو قەستەم ماوهى سالیكە تەواو گۆپراوه، سالیكە بووه تە بنیادەمیكى ترو خوماره رهوشت جوانەكە نەماوه... بەلى... لەوى ژیان جیاوازه، بەلام خۆنابى ئافرەت گوى بەهیچ نەدات و میردەكەى بەپەرۆ بزانیئ...

-چیت ئى دیوه؟

-بەچاوى خۆم هیچ نەدیوه، بەلام ئاگادارم ھەز بەناسینی خەلكى دەكات، دەچینه سەیرانى... بازارى.. ئاھەنگى... یەكسەر یەك دوو ژمارەى تەلەفون لەكۆرە كوردەكان وەردەگرى و دەبینم پاشتر قسەیان لەگەلدا دەكات... جارێك پیم وت من بەمە رازى نابم، كەچى پیم دەلى (بى عەقل)، ئیره ستۆكھۆلمە، ستۆكھۆلم، خۆ لای خۆمان نییە!...
ئیتەر عەیبەوچى تر بلیم...

-باشە چیت بەدایكم وتوو... ئەو وتى كەمال لەم سەردانەوہیەدا لەخومار بەگەلییە، تو خوا چیت بەدایكم وتوو؟

-من هیچتان ئى ناشارمەوہ، دەبى بزائن بوچى تەلاقى دەدەم... خوشیئ نەبووم، خو ھار نەبووم.. ھەیه دلى بیئ لەخومارى دابرى كە جوانیەكەى گیرۆدەى كردبى... منیك كەچەند سالە نازى دەكیشم... كاكە گیان، كەھاتینەوہ من دەمویست لەگەل ئیوہ نامۆژگارى بکەین... لەگەل ئیوہ

بيخهينهوه سهر ريگاي راست، بهلام نهو دهستي لهگهل مهريواني ناموزازام
تيکهل کرد... من خوم بهمهريوانم وت چاوديږي بکات، چاوديږي رهوشت و
ههلسوکهوتي بکات، کهچی خومار خان بهليني داوهتي شووي پي بکات...
مهريوان خوي بهبراکه مي وتووه ماچي کردووهو خوشيويستووه، کهخوشم
ليم پرسيهوه وتي شيت و شهيداي يهک بووين، وتي تهلاقي بدهو دهيهينم...

مندالهکان بهش دهکين...!

نهمين ژانه سهری لي پهيدا بوو، چي دي داني بهخويدا بو نهگيرا...
چاوهرواني هاوریکهشي زياتر سهری کردبووه پوره ههنگو خهريک بوو
نوقرهی لي دهپرا...!

بهدهنگي بهرز لهخوشکهکهي پرسى:

-باشه نهو ههتيوه، نهو مهريوانه نيازي چي ههبوو؟..

خومار وهلامی بو نهدرایهوه، توورهبووني براکهي تهواو رايچلهکاند...

نهمجاره بهدهنگي بهرزتر ليی پرسى:

-چهتيو بو قسهناکهيت.. دهزانم دهستت لهگهليا تيکهل کردبوو... خوي

باسي کردبوو... دهزانم نيازت بوو شووي پي بکهي، ههر بويه ميږدهکته

توي لهبهرچاوهوتوسي بهسي تهلاقي دايت!...

خومار بهزمانیکی پچر پچرو بهدهنگيکي نيمچه نووساوهوه کهوته قسه:

-من هيوو براو بووم، کهمال لهگهلمدا خراپ بوو... ليږهش و لهدهرهوهش

ههر دلي پيس بوو.. ههرگيز باوهري پيم نهبوو...

-باشه نهو سهگبا بهليني چي پيدايت؟

-وتى دېتھېنموندالەكان لەگەل كەمالدا بەش دەكەين، دووانيان بۆ
ئەووبابيانباتەوودوانەكەى تىرىش بۆ خۆمان، ھەرودھا وتى: بەھۆى
ئىوھونىش دىمە سویدو لەوئى ژيانى پىر لەبەختەوھرى بەسەردەبەين...
-ئاخر بى ناموس، كى ھەيە مېردى ھەبى و ھەز لەكەسىكى تر
بكات... چىت پى و تراوھ راست بوو، خەلك تەنگ بەتارىكىيەوھ نانين...
مېردەكەت لەسەر ھەقەو تۆمايەى ئاپرووچوونى بۆ ئىمە... تۆ بوويتە ھۆى
شەرمەزاريمان... تۆ شانت ئارداوى كردين... ھەرچىيەكت بەسەربى خۆت
بەخۆتت كر دووھ...

خومار بەتەواوى ترسا.. گەر جووتى بالى ببوايە لەشەقەى دەداو
بەسەربەستى ئاسمانى تەى دەكردو ھەموويانى جى دەھىشت... دەپۆى...
دوور دوور دەپۆى... دوور لەكەسوكارو خەلكى.. يەكجار... يەكجاردوور...
خومار فرمىسكى سەرگۆناى سىپى دەسپرى و ئەمىن بەرزە پى راست
بووھ... ھاوپىكەى بەدى كر... قەمسەلەكەى لەشانى خوشكەكەى دامالى و
وتى:

-بەھەر حال واهات و دەپۆين..

دواى سلاوكردن و ھەندى راوھستان كەوتنەپرى.. خومار ورتەى لىوھ
نەدەھات و ئەوانىش ھاوشان دەپۆيشتن و بەدەم رىگاوه گەفتوگۆى خويانىان
دەكرد..

خومار له نه خوشخانه ..

خومار سى رۆژ پاش ئه وهى دوا هه ناسه له گه روويدا خنكاو دواى ئه وهى
پۆليسى دهر به نديخان گه يانديانه نه خوشخانه وه له ويوه بو سليمانى،
پزىشكى ئيشكگرى ئه و رۆژه له راپورتى كدا نووسيبوى:

* ته مه ن 27 سال

* سالى 1989 شووى كردوه

* بالاي 160 سم

* پيستی سپى و قرژى و چاوه كانى رهش

* دوو فيشهك سنگى بيژاوه وه له پشتيه وه دهرچوون و، به خوين به ربوون

مردوه

* رۆژى كوژرانى 1997/10/16

له دادگا وتيان چى؟

رۆژى 1998/6/9 دادگاى به ريز له كيشه ي كوشتنى خومارى كۆليه وه،
سه ره تا دايقى ته مه ن (60) ساله ي به ده م توند كردنه وهى له چكه كه يه وه
به چاوى پر له فرميسكه وه ده پروانيه ئه مينى نيو قه فه زى تا وانبارى و وتى:
-حه وت مانگ بهر له كوشتنى هاتنه وه بو سليمانى، سه ره تا زور دلم
خوش بوو به هاتنه وه يان، چوزانم هينده به دب ختم و ئه وه دوا سه ردانه وهى
كچه كه م ده بى، مانگى بهر له و رووداوه كه مالى مي ردى پيى وتم ژنه كه ي
ره وشتى خراپه و چي دى ناتوانى له گه ليا بژى و ته لاقى ده دا... ئه وه بوو
قسه كه ي برده سه ر، بهر له وه ش له گه ل يه كي كدا دي بوويان، وتم كي يه و خومار
وتى خوشم ده وى و له گه ليام.. ئه و بوو كچى منى هه لخه له تاند... ئي تر
ئه وه بوو كه مال سه فه رى كرد و هه ر چوار مندا له كه ي له گه ل خوى برد،
كو يرايم دا يه نازانم ئي ستا چون ده ژين و كى خزمه تيان ده كات، سى كور و

كچيڪ هەر له عومری گولدان، گه وره کهی ههوت سال و بچو که کهی سی
ساله... ره بی سه به بکاریان به کوی زوخال بی... ئە مینی کوپم ئیمه به خیو
دهکات و له سه ره فتاری به دی ههش به سه ره کهی خو م و ای کرد...
*زاوایه کی خوماریش وتی:

- به لی که مال لای منیش باسی کرده وهی خوماری کرد، ئە مینیش هەر
پی و تم، به لام نه چوومه ئە و مه سه له یه وه و به چاری خو م هیچم لی نه دی بوو،
ئە و ما وه یه ی له سلیمانی بوو زور ده چووه دهره وه و به ئوتومبیلی کری
ها توچوی ده کرد... خه لک زور باسیان ده کرد...

له پیناوی شهره فی خیزانه که مدا ئە وه مکرد!!

ئە مینی 29 سالی کاسبکار قسه ی بو دادگا کرد و وتی:
-خومار له دهره وه ره و شتی تیك چو بوو، که گه رایه وه ئیره ش شتی لی
بینراو شایهت هه یه و به لگه هه یه... جار یکیان پینج روژی ره به ق دیار
نه ما... ئە و نه ده ترسا و گوپی به قسه ی که سمان نه ده دا... خو ی لای منیش
دانی نا به په یوه ندیی له گه ل مه ریوانی خزمی میرده که یدا...
منیش له پیناوی شهره ف و نامووسماندا بریارم دا بیکوژم، ئە وه بوو خو م
ده ستم تی ی نه چوو، وام تیگه یاند که ده ینیرمه ئیران و له وی هاو پریه کم
سه فهری بو ریك ده خات...

ئیتر له و ناوچه سنوریه ره فیقیکی خو م له شیویکدا به دوو فیشه کی
ده مانچه که ی له ناوی بردو ئیمه ش رزگارمان بوو لی... به لام خوا ئاگاداره،
تا وانبارنیم و له وه و بهر ئازاری چوله که یه کیشم نه داوه.. خوا ئاگاداره...
*دادگا به (دوو) سال بریاری زیندانی کردنی ئە مینیدا، له گه ل
ناچار کردنی به خشینی (5) هه زار دینار بو هه رچوار مندا له که ی خومار...

ئىدى بەبارى غەم وھالى پەشىۋەۋە روى كىردە زىندانى تەنگ و رۇژانە و
شەۋانە بەدەم ئازارو گىنگلەۋە چارەنوسى خۇى دەبردە سەر...

خومار لەخەۋنى ھەموۋاندا...

* ھىشتا كفنەكەى زەرد نەبوو بوو... بارانى پايز گۆرەكەى تەپدەكرد و
دەشتەۋەو لەگەل سايەقەو ھەلھاتنى خۇرى رۇژانى داھاتودا وشك
دەبوۋەو...

شەۋىك دراوسىيەكى مالى دايكى خومار گوڭى لەحەسرەت و غەمەكانى
ئەو پىرەژنە بەدبەختە دەگرت... ئەمىش لەگەل فرمىسكى بەخورد ا بو
خومارى نىو گوڭو بو ئەمىنى نىو زىندان دەكروزيەۋە... شەو درەنگ
بوو... دايكى كلؤل خەو چوۋە چاۋانى... لەخەودا خومارە چاۋ
بەخومارەكەى بوۋە ميوانى... چاۋانى گەشت لەجاران... تەۋىلى دەتوت
بەفرى سىيىيە... بەدەنگى پر لەسۆزەۋە بەدايكى دەۋوت:

-دايە گيان... خراب بو لەگەلم... مېردەكەم خراب بوو... ئەى تۇ بو
نەتپاراستم... بو..

* شەۋىكى تر، خومارى بالاً بەرزو شەنگ ھاتە خەۋنى براكەى... بەلام
ئەمجارە بى ترس و بى شەرم دەدوا... بەئەمىنى دەۋت:
-رۇژىك نەتتوانى ھاۋەلم بى.. نىۋە كەى گوڭى لەكچان دەگرن... كەى
دەزانن غەممان لەگەلدا دا بەش بكن... كەى...

* ھىشتا ھەۋالى مەرگى خومار ۋەك بروسكە نەيدابوو لەمالە بى
خومارەكەى غوربەت... لەشەۋىكى ئەو ۋلاتە بەفرىنەدا خومار بەخۇى و
پرچە رەشە درىژەكەيەۋە بوۋە ميوانى كچە(5)سالەكەى... بەكراسىكى گول
سورۋەۋە چەمايەۋە بەسەريا... گرتىيە ئامىزو توند توند نوسانى
بەخۇيەۋە... لەسەر خۇ دەدواۋ پىي دەۋوت:

-هه ناوو بهندی جگهرم... توخوا بابوئی هه ناسهت کهم.. به باوکت بلی
بمبوری.. بلی باتوره نه بی و بمهینیتته وه نیو جگهر گوشه کانم... ده پیی
بلی.. فریشته کهم.. پیی بلی... پیی..

*منیش فیرم خه و به و کوتره بال کراوانه، به و چوله که زامدارانه، به و ژنه
سنگ پر له خوینانه وه ببینم.. دلنیام ئه مشه و خومار به بهرگی سپی
ئاو دامانه، به دووباله وه به سهر سه زماندا ده سوپیتته وه و ئاسمان ته ی
دهکات و هاوار دهکات و ده لیت:

-هه ئیوه، ئیوه کو مه ل و خاوه نی کو مه ل و تاوانی کو مه لن.. ئیوه
سه رچاوه ی مهینه تی ئیمه ئه ی پیوانی ولات... زور له ئیوه کوپانی
تاریکی و باوه ری کوون و رزیون... هه ر ئیوه ن هه رگیز نه تانویستوه
غه مه کانمان له گه لدا دابهش بکه ن... هه ر ئیوه ن...

داخو له گهل چنده مين فيشه كدا گيانيان سپارد بى؟

هه چهنده (كهريم) به تهنيا ئه و تاوانه درندانه يه نه كرده بوو، به لام روژى 1994/6/23 له دوا دادگايي كرنيدا، دهنگى بلندي سه روكي دادگا به جاري وپو كاسى كرد، كهريم له گهل چهند تاوانباريكي ديكه دا دهستي چووبووه خويني دووگهنجي كاسبكارو له تاوانيكى بى وينه دا كاريكي ئه وتويان كرده بوو له هه موو شاره زورداو له هاويني سالى له وه به ره وه خهلكى باسيان ده كرده و نه فره تيان ئى ده كرده...

كهريم دلى به وه خووش بوو كه روژى دادگايي كردن دايكو و باوك و براى كوژراوه كان ليى خووش ده بن و بوكه سوكارى ئه وه ديكه شيان له خوا ده پارايه وه به زه يى ليبووردن بخاته دليانه وه...

به لى وا روژى دادگايي كرنه و كه سوكارى كوژراوه كان نامادهن، تاوانكاره كانى ديكه لي ره نين و به تهنيا دادگايي كهريم ده كريت، ژماره يه كه له وانى ديكه هه لاتون، ئه وانى ديكه ش كيشه كانيان جودا كراوه ته وه و روژى تر دانراوه بو دادگايي كرنيدان.. كهريمى 27 سال له شاروچكه ي (چ) بو چه كدارى و جهرده يى و پياو كوشتن هاتووه ته شاره زور، چاوه به قولاً چووه كانى برپوه ته قسه كه ران و چاوه پرې كه س و كارى يه كيك له دوو كوژراوه كه ده كات...

وانوره هاته سه ركه سو كاره كه ي (كاوه) و كهريم هه موو گيانى بووه ته گوچكه و... براكه ي كاوه داواى سزادانى تاوانبارانى كرد، بيچگه له كهريم، دايكه كه شى له هه موو مافيكي خووى خووش بوو هيچى ليى نه ويست، باوكيشى ده سته بردارى شكاته كه ي بوو له كهريم، كه مى خووشى به دل و دروونيدا هاته وه،

بەلام دايكە پيرەژنەكەى كوژراوۈكەى ديكە بەو جوړه قسەى نەكرد، نەخپږ دايكى (شېروان) بەچاوى پر له فرميسكەوه وتى:

- من لەم تاوانبارە خوښ نابم، كورەكەى من كچيكي بچكۆلەى بەهەتويى بو
بەجيهيشتويىن، داواكارم گەورەترين سزاي بدن...

دادگاي بەريز بەپيى ليكۆلينيەوهى سەرەتايى و قسەكانى لەوهوبەرى كەريم
خووى و تاوانبارەكانى ديكەو بەپيى بەلگەو قسەى شاياتەكان بريارى عاديلانەى
بەسەر گومانليكرادا دا، بەلى دادگا بريارى دا بەسەر كەريمدا بە 46 سال زيندانى
كردن...

كە پيلانى تاوانكارىي دارئۆزا..

سەرەتاي مانگى ئابى 1993 بوو، لەگوندى (ب)ى نزيك عەرەت حەمە تايەرى
چەكدارى دەست روښتوو لەگەل براكەى خووى و كەريم و چەند كەسيكى ديكەدا
بريارياندا بەهيزى چەكەكانيان بەشيۆهى كەمىن دانان دزى بكەن و هاوولتايان رووت
بكنەوه، بو ئەو مەبەستە جل و بەرگى سەربازى و نيشانەيان لەسليمانى كړى...

زانباريان پى گەيشت كەوا ئۆتۆمبيليكى سوپەرى شين بەو ريگايەدا لەشارەوه
ديت و دەچيته ناوچە سنووريبەكان بو كاسبى كردن، ئۆتۆمبيلەكە هى (كاوه)
ناويكە و كەديت پارەيەكى باشى پييه...

چەكدارەكان سوارى دوو ئۆتۆمبيل بوون، يەكيكيان شوڤرليتى پيكاب و ئەوى
ديكەيان بەرازىلى سوور بوو، ئەو روژه كە روژى 1993/8/9 بوو هەردوو ئۆتۆمبيل
بەرەو سەيد سادق كەوتنەرى، لەرى يەكەميان پەكى كەوت، دووهميان بەرەو شويني
مەبەست ليى خوڤى، چەكدارەكانى ناو بەرازىلييهكە هەموو تفەنگى كلاشينكوڤيان
پيىبوو، لەلای كانى سپيكە تووشى سوپەرە شينەكە هاتن و (كاوه) ليى
دەخوڤى و (شېروان)ى هاوڤرى لەتەنيشتييهوه بوو، ئەم دووانە برى 400 هەزار
دينارى عيراقى و 1200 دۆلارى ئەمريكيان پيىبوو...

رووبەر و رووبوونەوه...

لەو ناویدا، چەكدارەكان ئۆتۆمبیلە سوپەرەكە رادەگرن، بەهۆی چەكەكانی دەستیانهو ناچاریان دەكەن دابەزن و سواری بەرازیلییەكەیان دەكەن، براكەى حەمەتایەر كەناوی (حەمە قایەر)ە، لەگەڵ یەكێكى دیکەیاندا سواری سوپەرەكە دەبن و بەپارەكانی ناویەو دەگەرپنەو مالى حەمە تايەر و لەوی پارەكان بەش دەكەن و ئۆتۆمبیلەكە دەشارنەو، بەرازیلییەكەش لەكانی سپیكەو دەگەرپتەو دەوایەو دواى ماویەكە بەریگایەكى دیکەدا لادەدات و كەمى دوور دەكەوێتەو، لەنیو تۆزو خوولی ریگاكەدا ئۆتۆمبیلەكە پەكى دەكەوێت و دەكوژیتەو، چەكدارەكان دادەبەزن تابەپالنان بیخەنەو گەر، لەوكاتەدا (شیروان) فرسەت دینی و تەقە لە چەكدارەكان دەكات، ئەوانیش بەهەمان شیوێ وەلامى دەدەنەو لەو رووبەرۆو بوونەویدە حەمە قایەر بەسەختی بریندا دەبیێت و لەهەمان كاتدا هەردوو هاوولاتی (كاو و شیروان) بریندار دەبن، كەخەلكى ئەو ناوچەییە و چەند پۆلیسیك دواى بیستنی تەقەكان لەشوینى رووداو كە نزیك دەبنەو، چەكدارەكان هەلدین... هەر بەدواى ئەویدا باریكە و خزمیكى كاو دەگەنە ئەو ناو، بریندارەكان (كاو و شیروان) بەرەو عەرەبەت دین و براكەى كاو دەچیتە ناسایش بۆ ناگادار كردنیان لەو رووداو، بەرازیلییەكەى چەكدارەكانیش هەر لەشوینى رووداو كەدا لەلایەن پۆلیسەو دەستی بەسەردا دەگیرى.

لەكاتى بردنى بریندارەكاندا بۆ شار...

ئەو ئۆتۆمبیلەى هەردوو بریندارى (پارە و ئۆتۆمبیل دزراویان) تیا سوار كەردبوو هى عوسمان ناویك بوو، لەعەرەبەت جولان و بەرەو سلیمانی كەوتنەرى، خزمەكەى كاو دلخۆشى كاو و شیروانى دەدایەو پێى وتن:

— مالى دنیا هیچ نییە، مادام خۆتان سەلامەتن و برینەكانتان سووكە ئۆتۆمبیل و پارە قیمەتى نییە...

گەشتنە بەنزیخانەكەى ئەملاى عەرەبەت و عوسمانى شۆفیڕ لەبەر خۆییەو

گوتى:

-با به نرینی تی بکهم، نه وهک له پری لیمان بپریت!

له ولاشه وه حه مه قایه ر که به سه ختی بریندا بوو هر دوی ماوه یه کی کهم گیانی له ده ست دابوو، که نه وه هواله به حه مه تایه ری برای گه یشتبوو، به په له خوئی و چه کداره کان به دوو ئوتومبیل گونده که ی خوئیان جیه یشتبوو، ته نانه ت نه چوو بووه مزگه وت تابو دواچار برا که ی بیینی!

که ریم له ئوتومبیلی دووه مدا بوو، که گه یشته ئاستی به نرینه که که ری که وت له به ده ختی هه ردوو برینداره که دا (شیروان و کاوه) له نیو ئوتومبیله که دا بینران، وه ریا نه چه رخانه سه ریان، چه کداره کان دابه زین، له چه ند لووله یه که وه ناگری گولله ده رده په ری و فیشه که کان ده چوونه گوشت و ئیسی شیروان و کاوه وه، کاوه به ته نیا خوئی (37) فیشه که به سه ری و له شی که وتو هه موو گیانی هه لاهه لا بوو، داخو له گه ل فیشه کی چه نده ما گیانی سپاردی!!؟

شیروانیش به 11 فیشه که داییزابوو، که لله ی سه ری هاپراو خوین له سنگ و سکیه وه ده چوپرایه وه خواری نه ویش ده ستبه جی مردبوو! هه روه ها خزمه که ی کاوه ش فیشه کی که به رسنگی که وتبوو، به لام زامه که ی قورس نه بوو، که برایه نه خوشخانه و دوی چاره سه رو رو له چاک بوون چووه وه مالی خوئی... دواپی که لاشه ی کوژراوه کان برابوونه (مه یخانه) له گیرانی کاوه دا (600) دولا رو 253 دینارو ده فته ری کی ته له فون ده رهنرا بوون و درابوونه وه ده ستی که سو کاری

که ریم (3) جار بریاری زیندانی کردنی ده دری..!

وهک سه ره تا وتمان نه م کی شه یه، ته نیا کی شه ی که ریمه و دادگایی کردنه که هه ره ی نه وه وه جو دایه له ها ورپکانی! روژیی دادگایی کردن، به با وه ری ته واوی دادگا و به لگه و شایه ته کان بریار به سه ر که ریمدا درا، بریاره که به رامبه ر تاوانی دزینی ئوتومبیل و

پارەكان، پاشان بەرامبەر بە تاوانى كوشتنى دوو كەسى بى گوناھ و بريندار
كردنى كەسىكى تريوون، بەرامبەر تاوانى لەم جوړه بەتەنيا چاوه پړي
برياري لەسيډاره دان دەكرا، بەلام دادگاي بەريز ئەوهى لەبەرچاو گرت
كەوا(كەريم) روليكى سەرەكى هەبووه لەدەرخستنى دريژەى
تاوانكارييه كان و بەباشى تاوانه دپندانەكەى لەهەردوو ليكولينه وهى
سەرەتايى و قەزائيدا گيړابوووه، ئەمە و ويپراى ئاشكرا كردنى ناوى
تاوانكاره راكردوووه كان.

دادگا بەم شيوه يه برياري بەسەر كەريم دا دا:

1- برياري زينداني كردنى هەميشه يى.

2- برياري زينداني كردنى هەميشه يى.

3- برياري زينداني كردنى بو ماوهى 6 سال.

4- هەرسى سزاكه بەدواى يەكدا جيبه جي دەكرى. بەلام بە پيى مادەى

1/143 نابى كوى زينداني كردنى لە 25 سال تپپه پركات، واتە لە 46

ساله كەى 25 سالى دەباتە سەر.

5- دەبى بەهاوبەشى و بەهاوكارى لەگەل دوو حوكمدراوى ديكە دا(دوو

هاورپي بەشداری لەتاوانه كاندا) بپرى 3000 دينار بدەنە هەريەك لەباوك و

دايكى كاوه و 5000 هەزار ديناريش بو دايكى شيروان و 6000 ديناريش بو

كچە بچكۆله كەى شيروان و 1500 ديناريش بو خزمە برينداره كەى كاوه.

6- كەسوكارى كاوه و شيروان دەتوانن ئوتۆمبيل و پارە دزراوه كان

لەتاوانكاره مەحكومە كان داوا بكەنەوه.

7- عوسمانى شوفير بوى هەيه داواى قەرەبووى ئوتۆمبيله زيان

پيگه يشتوووه كەى لەتاوانكاران داوا بكات.

كۆرپەكەي سكى گوناھى چى بوو؟

رۇژيىكى كۆتايى مانكى مارتى 2002، نزيك (زى) تەقتەق، خەلكى بەتاك و بەكۆ ھەفتەي يەكەمى بەھارى دواي نەورۇزيان پيرۇز دەكرد، ئا لەو سەيران و رۇژە جوانەدا شىرزاى 46 سال تەمەن بەكۆلى غەمەوہ لەسليمانىيەوہ بۇ زىدى خۇي دەگەپرايەوہ..

ھەرچەندە شىرزاى بەزانىنى دوا بريارى دادگاي تەمىز ھەندى ئاسوودەبوو و دەيزانى كەخوينى بەدبەختەكەي ژنى بەفیرۆ نەچووەو دۇنيابوو كەبپيارەكەي (تەمىز) ھەندى لەسوئى دلى مندالەكانى، بەتايبەت كوپرە گەرەكەي دادەمركىنىتەوہو تەمى بەرچاوو نيو دەرونيان بۇ دورىي دايكى چارەرشيان تارادەيەك دەپرويتەوہ، بەلام ئەو پىنج سال و نيو بوو بۇ فيراقى خۇشەويستەكەي عومرى ھەمىشە كەيل و غەمبار بوو.. ھەموو جارئ كەيەكئ لەمندالەكانى دەھاتنە بەرچاوى، يان كەگوئى لەقسەيەكەي ئەوان دەبوو، رىك مېشكى جەنجالى دەيبردەوہ بۇ لاي ئەو كۆرپەيەي لەسكى دايكىدا دواھەناسەي ھەر لەگەل ئەودا سپارد، ھەمىشە بەزەيى بەو

كۆرپەيەدا دەھاتەۋە كە لەگەل داكىدا كوژراۋ نەباۋكى و نەكەسىكى تر
نەيانزانى كور بوو يان كچا!

شىرزاڭ بەرەۋ تەقتەق دەگەپرايەۋە، دلخۇشى خۇى بەۋە دەدايەۋە
كەبكوژى ھاوسەرە نازىزەكەى و كۆرپە بچووكەكەى بەزىندانى ھەمىشەيى
ھوكم دراۋەۋ ئىدى كەسىك چاۋى بەچارەى تالى ناكەۋىتەۋە..

بىئەۋەى ئاڭاى لەخۇى بى، جار جارە فرمىسكە تەپرەكانى ھەردوۋچاۋى
رايدەچلەكاندو بەدزىيەۋە دەيسرپىن، شەرمى دەكرد كەسىكى ناۋ
ئوتومبىلەكە ئەۋ پياۋە گەۋرەيە بىيىن دەگرى!

پىنچ سال و نيو بوو، رۇژانى ھەينى يان لەھەر بۇنەيەكى تردا كەدەچۋە
سەردانى گۆپى (نازدارى) ژنى لەگۆرستانەكەى گوندى (قەرەناۋ)، بەدل و
كول بۇ گوللى بابردوۋى عەشقە دىرىنەكەى و بۇ داكى شەش مندالە لەمال
دوۋرەكەى دەگريا.

مندالەكانىش بەھەمان شىۋە، ھەمىشە كۆست كەۋتوۋبوون بۇ ئەۋ ژنەى
لەنيۋ باخەكەياندا رەنگى ھەنارو دارقەيسى و دارمىۋە بالابەرزەكانى
گرتبوو..

زۇرجارىش كە لەمالە بى نازەكەياندا كۆدەبوونەۋە، تارمايى ئەۋ شەۋە
پايزىيە دەھاتەۋە بەرچاۋو سەر زارىان، كەتيايدا نازدار پەلى راكىشراۋ سەد
مەتر دوۋر لەھەموۋيانەۋە خەلتانى خوڭن كرا.

لەشەۋىكى مانگە شەۋدا

سەرەتاي پايزى 1996، ئەۋدەمەى براكان دەستيان بەخوڭنى يەكتەر
سوۋرۋو بوو، ئەۋ رۇژانەى ئاگر لەمالى كورد بەردەبوو، چەند چەكدارىك

فرسه تيان له ئاژاوه و گۆبه ندى ئه و شه پره براكوژييه بينى و له شه ويكى مانگه شه ودا هه ليان كوتايه سهر گوندى قهره ناوى نزيك ته قته ق، خه لكى له خه وى نيوه شه ودا بوون، شييرزاد و نازدارى ژنى و ههر پيئنج منداله كه وى و ناموزا ميوانه كه وى و نزيك ماله كه وى خوئيشيان شيروانى برائى له شيرين خه ودا بوون، سى چه كدار به هه نكاوى گورجه وه ديارى مەرگيان پى بوو بو ئه و ماله، ماله كه وى شييرزاد دوو ژوورى بچووك و هه يوانىكى نزيك گه وپرى به خيو كردنى مه رو مالا ته كه يان بوو، نزيك خوئيشيان مالىكى بچووكى شيروانى برائى و هه ردوو مال نزيك به باخه كانيان بوو كه له وه رزه كانى سالد كاربان تيا دا ده كردو پى ده ژيان.

له و نيوه شه ودا دهنگى پى و دهنگى ميل هينانه وه وى كلوشينو كوفه كانيان و ورته ورتى نيوانىان مال و منداليان به خه به ره ينا. له ناو هه مووياندا په لامارى (نازدار) درا.. ده تووت نيچيرى خو يان گرتوو وه به مه رامى دليان شاد بوون.

له و لاوه شيروان پى زانى و ده سه لاتي نه بوو، ناموزا كه وى شييرزاد ويستى بپاريتته وه و سوودى نه بوو. شييرزاد به واقى و پرما وه وه ديروانييه نازداره كه وى و ئه وانيش په ليان راده كيشا، منداله كان (دايه گيان.. دايه گيان) يان بوو، دايه ش به رهنگى په پيوو چه په سا وه وه هه ناسه بركيكى پى كه و تيوو.. له يه كى له چه كداره كان ده پارايه وه و سوودى نه بوو، له و شه وه ساماله دا گهر مانگو ئه ستيره كان به و كاره ساته يان بزانيبا ئاسمانى به رزيان جيده هيشت و داده به زين تا ئه و نازداره له چنگى مه رگ رزگار بكن..

نازدار دوورخرايه وه، ئەو دهگرياو به بهرچاوى پياوه كان و منداله كان و دارهه نجىرو قهيسى و هه نارو به بهرچاوى رهزه كه يانه وه كه رۆژانه نازدار پيايدا دههات و دهچوو، برا بۆ مهرگ.

سهه مهتر له ولا هه موويانه وه يهك له چهكداره بئ بهزه ييه كان يهك و دووان و سيان و چوار.. فيشهكى نا به چهستهى نازداره وه و ئه ويش وهك درهختى له رهگه وه هه ليكه ننه كهوت و دريژبوو، لاشه كهى كه مى له پريگا خۆله كه وه دووربوو كه هه موو جار بۆ پيشوازي ميوانيك يان هاموشوى رۆژانهى پيايدا دهپوى.

چهكداره كان داوى (نه بهردييه كه يان) هه لدين و دوور دهكه ونه وه، شيرزاد يه كهم كهس دهگاته سهه لاشهى سارده وه بووى خۆشه ويسته كهى، ئه وانى تر به دوايداو له نيو هه موواندا هاوارى كورپه گه وه كه له و شه وه مانگه شه وه دا دهنگ دههاته وه كه پر به دهنگى دهلى (دايكم رۆ..)

مائىك بۆ خۆشه ويستى

13 سال بهر له و رووداوه، كاتى شيرزاد داوى نازدار دهكات بيخوازي نايدهنى، ئه وان دليان به يه كه وه دهبى و شيرزادى ته مهن 27 سال كه فو كولى عه شقى لاويتى خوى دهكاته گوليكي رهنگ سوورى په يمان و ده يخاته سهه رپى ژيانى نازداره كهى..

نازدار داده مينى و نازانى په نا بوچى بهرپت، له دايقى ده پارپته وه و له باوكى ده لايته وه و هه ردوو ده لين شووى تو به ده ستي براكانته، براكان ده چن بهر قداو رازى نابن.. ده لين چۆن ده بى كچى ئيمه دلدارى بكات و نايدين.

شیرزاد خوی دەچیتە لایان و پییان دەلی پیاوی چاک بن و خوابناسن،
نازی کچهکەتان دەکیشم و هەک چاوانم دەپپاریزم.. ئی من خوشمدهوی و
خویشی رازییه، بۆ نامدەنی..

کارەکە دوا دەکەوی و گەری عەشقی هەردوو دڵدار نیلەنیلی دەبی،
ئیوارەیهکی بەهاری هەردوو بپیری تیا دەدەن بپرون، لەگوندی خویان
دوور دەکەنەوه و سویند دەخون یان بۆ مەرگ یان بۆ یەکتەر بن.

هەردوو بپیر دەدەن مائییک بکەنە لانە عەشقهکەیان و تاسەر
پیکەوه بژین. لەشەویکی بەهاریدا تاسە عۆشەویستی و هەژانی ناخ و
تامەرزویی لیوهکانیان ئاویتە یەکتەر دەکەن و لەنیوان ترس و دلنیا پیدا،
لەنیوان بپکردنەوه و توانەوه دا، بپیر دەدەن خویان بدەن دەست یەکتەر
هەر لەو شەوه دا نازدار دەبیته ژنی شیرزادەکە ی.

بۆ سبەینی دەچنە لای مەلا و لەسەر ریبازو پەپرهوی ئاین یەکتەر مارە
دەکەن.

دیسانەوه کە سوکاری هەردوو لا دەکەنەوه و گەفتوگو، بەلام جووتە برا
بەوه رازی نابن و دەلین (ئەوه بی بەرییه لەئیمە، ئەوه خوشکی ئیمە نییه و
لەکە ی عارە، نە دەیناسین و نە بمانناسی.. با بمانینئ بۆ کاتی خوی).

لەو گوندە دا لەنگەر دەگرن و مائی پەر لەمیهر و خوشەویستییان گەورەتر
دەبیته.

بەدریژایی ئەو سیانزە سالە ی ژبانی ژن و میردییان خودا سی کور و دوو
کچی جوانیان پی دەبەخشی.. شەشەمیش بەرلەوه ی چاو بەژیان هەلیینی
وای لیڈیت!

روو له دادگا

پاش ئه وهى كوردستان ئارامتر ده بئته وه ناوچه كان ئاسووده ده بن شيرزادى دلگهرم بو خوشه ويسته دووره كهى له هه قى خوئ خوشنا بئت و په نا ده باته بهر عه داله ت.

سالى 2001 تا وانباره كان ده گيرين، ئه وان جووته براكهى نازدارو ئاموزايه كيان ده بن، ئاموزاكه هه خوئ فيشه كه كانى ناوه به سه رو سنگو دل و هه ناوى نازداره وه، ههر بويه به جيا له دوو تا وانباره كهى تر دادگايى ده كريت.

روژى 2001/7/23 دادگايى (ئاموزا) ده كرى، به لام له بهر ئاماده نه بوونى خودى شيرزادى شكاتكهرو پاريزه رى دانراو بو داكوكيكرن له تا وانبار دادگايى كردنى دواده خرى.

روژى 9/10 سه ره نوئ دادگايى كردن ده ستى پيكرده وه، ئه مجارهيان شيرزادو كورپه گه وره كهى له وئ ده بن، دادگا پريارده دات كه سيكى ناو دادگا وهك (وهسى) داواكارى مافى منداله ورده كانى نازدار به شداريى بكات.

شيرزاد يه كه مين قسه كه ر بوو كه به دادگاي و ت:

- گه وره كانم، هوئ كوشتنى ژنه كهى من هه ر ئه وه بوو كه شووى كردبوو پيم، ئه وان به زه يى خويان له دلدا نه بوو، هه ر سه دمه ترى له ولا خو مانه وه دا يانه بهر ريژنه ي گولله، كه چوومه سه رى ته واو بوو بوو.

ئه وان ده ميك بوو له ژنه كهى من داخ له دل بوون، به لام چى بكه م، له سه ر قسه ي هه موو لايه ك له برا كانى خوشده بمو بكوژه كهش كه ئاموزاي ئه وان هه ر

لیی خوشدهبم، چی بکهه بهختی خوّم وابوو.. ئیتر جه نابتان خوّتان
دهزانن..

دوای ئەو رهنجی کورە گەورە ی دلگەرمانە بەسەرھاتەکە ی بۆ دادگا
گیپرایەوه، پیی وتن:

مامیشم و نامۆزاکە ی باوکیشم ناگادار بوون که بەزۆر پەلی دایکمیان
راکیشاو دوای ماوہیەکی کەم گویمان لەگریانی ئدایکم و دەنگی فیشەکی
ئەوان بوو، دەسەلاتمان نەبوو، هەرچەندە سولج کراوه، بەلام داوا دەکەین
بەپی یاسا بریاریان بەسەردا بدن..

ئەو رۆژەش بەهۆی نامادەنەبوونی شایەتەکانەوه دادگا دواخرا، رۆژی
9/29 دادگا بۆ هەمان کیشە پیکھینرایەوه، دوای ئەوہی سەرۆکی دادگا
سویندی براکە ی شیرزادی دا، ئەویش وەک شایەت کەوتە قسەو وتی:

–هەرچەندە کاتی خو ی سولجی عەشایەری لەنیواندا کرابوو، بەلام
براکانی براژنم بەوہ رازی نەبوون، لەو مانگە شەوہدا بەبەرچاوی
هەموومانەوه بردیان و کوشتیان، لەو رۆژەشدا نامۆزاکە ی شیرزاد
نامادەنەبوو، دادگا پشتی بەقسەکانی زووتری بەست که لەلیکۆلینەوہی
سەرەتاییدا وەک شایەت لیی وەرگیرابوو.

پاشان مەحزەری کەشفی رووداوہکە خرایە روو و چۆنیتی کوشتنەکە ی
باسکرایەوه، ئینجا تاوانباری بکوژی نازدار وەلامی پرسیارەکانی دایەوه،
ئەو نەچووہ ژیر تاوانەکە، ئەو وتی من نەمکوشتووہ و ئەمەم بۆ
دروستکراوه، بەلام دادگا دلنیاوو لەچۆنیتی تاوانەکەو پالەوانەکانی!

دوای ئەو هی داواکاری گشتی داوای سزادانی تاوانباری کردو پارێزەر
داکوکی لیکردو داوای نازادکردنی کرد، دادگا بو لیکۆلینهوهی زیاترو
یه کلادکردنهوهی داواکه کارهکانی دواخست بو روژی 2001/10/6.

لهو روژهدا دادگای بهرپرز بپاریدا:

- ئامۆزا تاوانبارهکه بهزیندانی کردنی هه می شه یی حوکم بدری ت، ئەویش
به له بهرچا وگرتنی ته مه نی که (24) سال بوو.

- بو منداله وردهکانی شیرزادو نازدار ده توانری له دادگای مه ده نیدا
داوای قهره بوو له تاوانبار بکه ن.

ئه وه بوو دواتر له 2002/3/27 دا دادگای ته می ز ره زامه ندی له سه ر ئه و
بپاریه ی دادگای تاوانی سلیمانی نیشاندا..

چاره نووسی هه ریه که و به جو ری..!

شیرزاد دوای ئه و هه موو مه ی نه ته یی به هوی عه شقه وه دیی، له ماله
بی نازداره که ییدا له یه که کاتدا بووه ته باوک و دایکی مندالهکانی، زورجار
هه ناسه ی ساردو فرمی سکی گه رمی ده سپیری به یادی عه شقه ناکامه که ی و
به و سالانه ی له گه ل خو شه وی سترین که سیدا ده ژیا.

ئامۆزای تاوانکار له زیندانداندا هه می شه له خو ی ده پرسی (بو وام کرد)،
زورجار بکوژانی دیکه ش که به هوی تاوانی مرو ف کوشتنه وه بوونه ته میوانی
هه مان زیندان سه رزه نشتی ده که ن و پیی ده لین (چون ده بی پیاو ژن
بکوژی ت)!

مندالهکانی نازدار به ملی که چه وه رووه و چاره نووسی خو یان ده بنه وه،
به تایبته رهنجی کوپه گه وره ی، ئه و له به ژنی هه ر دره ختیکی باخه که یاندا

بالای دایکی دەبینی و زۆر دیمەنی خۆرکەوتن و زەردەپەرە تریفەى مانگەشەو شیۆهى دایکە کلۆلەکەى بەیردیننەوہ.
وا شەش سالى رەبەقیشە لە (قەرەناو) جەستەى موبارەكى ئەو نازدارەو مندالەکەى ناوسكى لەو خاکەدا ئۆقرەیان گرتووە.
رۆحیانەتى ئەو جەستەىە جارێكى تر باكى لەهەرەشەى ئامۆزاو براکانى نییە.. بەلام ئەو رۆحیانەتە هەمیشە لەگەڵ خەمەکانى شىرزادو رۆژو مانگو سألەکانى یەك بەیەكى مندالەکانیدا دەژى. ئەم پایزەش داریوو دارهەنارو دارەکانى تری باخەکەى نازدار پیکەوہ چاوەپرانن ئەو بالابەرزە دەست وپەنجە ناسکە بەناویاندا بیئت و بچیت. چاوەپرانن ئەم نازى ئەوان و ئەوانیش پیکەوہ نازى نازدارەکەى خویان بکیشن.. بەلام.. بەلام نایبینن!

بۆ ئۆتۆمبیلک دەگاتە پەتى سیدارە..!

رۆژى 2/26 موختارە تەمەن حەفتا سألەکەى گوندى (گەردجان) هەوالى بینینى لاشەى کوژراویكى نەناسراوى گەیانده دادگای رانیە، پىی وتن:
ئەوہتا خراوہتە ناو ئەو بۆرى ئاوەى بەژىر شەقامە گشتییەکەى لەنیوان گەردجان و کانى ماراندا رەت دەبیئت! پۆلیسى چوار قورنە دەنیرن بۆ بینینى و گواستنەوہى بۆ نەخۆشخانە و بەردەستى پزىشک..

دوای لیځکۆلینهوه و پهیدا بوونی که سوکاری، ناشکرا دهبی که نه و کوژاوه شوفیږیکي خه لکی شاری (رومادی) یه و ناوی (جاسم) ه و ته مهنی هر سی سال دهبی و بو رزق و نان پهیدا کردن له و خواره وه دهگاته ئیره.

نه و که سهی به چاکي جاسمی ناسیوه و له رومادییه وه له گه لیا هاتووه و ناگاداری کوژرانی بووه (برایم) ی ناوه، برایم ته مهنی 26 ساله و خه لکی لای چوار قورنه یه و سالی 1975 له گه ل هه زاران کوردی دیکه دا ره وانهی ناوه پراست و خوارووی عیراق کراون و نه م له رومادی گیرساوه ته وه، واته مالی باوکی له وییه، ماله مامیکی هر له چوار قورنه ماون، برایم به شوفیږیه وه خه ریک بووه، بو خوی به م شیویه به سه رهاتی جاسمی بو دادگا گیراوه ته وه:

- چهند روژی بهر له رو داوه که جاسم ناسی، به ریکه وت له ته جنیدی رومادی بووینه هاوړی، من بو کاری (تسریح) بوون چوومه نه وی، جاسم ناو نیشانی خوی دامی و کاتی گه پرامه وه باسی نهوم بو سی هاوړی خوم کرد که عومهر و عوسمان و خه سره و بوون، خه سره وتی:

- جا له وه باشتر هیه... مادام خاوه نی پاسی کوستهری 21 نه فه رییه، به بیانویه که له گه ل خوت بیهینه و لیږه پاسه که ی لی زهوت ده که یین و بو خومان ده یفروشین...! نه وه بوو پیلانمان دانا و که وتمه ری.

برایم و جاسم به ره و سلیمانی...

برایم دهگاته وه رومادی و به ناو نیشانه که مالی جاسم ده دوزیتته وه، ده بیینی خوی و خوشکه بچکۆله که ی به شتنی کوستهره که وه خه ریکن... کات به ره و خورئاو بوون ده چوو، هر که جاسم میوانه که ی بیینی یه که سر

ناسیەوہو سۆندەى فرى داو بەگەرمى پيشوازى ليکرد... چوونە ژوورەوہو
برايم وتى:

*كاكە گيان، دەمانەوى ئوتومبىلى بەكرى بگريىن و بيبەينە رانيە تالەسەر
خىر بووك بۆ خزمىكمان لەويۆه بۆ رومادى بگويىزىنەوہ، منيش
لەكوستەرەكەى تۆ باشترم شك نەبرد، چەنديش ئەفەر موويت نامادەين...
لەسەر خوۆ وەلامى داىەوہ.

-ئوتومبىلى خوۆتە بەسەر چاو..

بە 450 دىنار رىكەوتن و وەعدىان دانا سبەى سەعات (6)ى بەيانى
لەبەردەم سىنەما (النصر) بەيەك بگەن و سەفەرىكەن.. لەوكاتەدا جاسم،
برايم ھەلدەگرى و دەپۆن... ئىتر بى سەرو شوين دەبى و كەسوكارىشى
شتىكى واناژانن...

باوكە پىرەكەى جاسم دەگىرپتەوہ دەليت:

شەوى 1989/2/14 جاسمى كورم پىي و تم، باوہ بەلنىم بەكوريك داوہ
سبەينى بەتايبەتى لەگەلىا بچم بۆ سلىمانى و بەمەبەستى بووك گواستەوہ
بەكرىيان گرتووم..

ئىتر ئەو كەسەم نەدى بيتە مالەكەمان، بەلام كچە بچكۆلەكەم
كەناوى (قىيان) ە ئەوكاتەى كورەكە ھاتبوو لەگەلىا رىكبكەوى دىبووى...
تەنانەت جاسم ناوى ئەو كورەشى پى نەگوتم.. ئەوہ بوو زۆر دواكەوت،
ھەرگىز سەفەرى واى نەكردبوو. بۆيە دلم كەوتە مەراق و كەوتە
سۆراغى...! ھەرۆھە پۆلىسم ئاگادار كرد، ئەوہ بوو پاش چەند رۆژيىك
لە(فەوزيە)ى كچى پوورىەوہ ھەوالم پى گەيشت كەجاسم لەگەل يەكيكى

تردا سهردانی کردووه بۆ ماله‌که‌ی له (تاسلۆجه) و دواى چا خواردن به‌ره‌و رانیه به‌پری که‌وتوون، هەر بۆیه چووم بۆ رانیه، له‌وى زانیم جاسم کوژاوو له‌نه‌خۆش‌خانه لاشه‌که‌یان دامه‌وه‌و دواتریش له‌مالیکى سلیمانى دا پاسه‌که‌یمان دۆزییه‌وه که‌ژماره‌که‌ی (انبار)ه‌و مۆدیلى هه‌شتاو سییه‌و... کوپه‌که‌ی من هیشتا ژنى نه‌هینا بوو، نازانم چ گوناھیکى کردبوو، ئه‌و دپنده‌یه ده‌ستی چووه خۆینه‌که‌ی؟!

برایم ته‌واوی به‌سه‌رها ته‌که ده‌گیرته‌وه...

دواى ئه‌وه‌ی به‌یانی زوو جاسم هاته به‌ر سینه‌ماکه‌و سواری کردم، به‌ره‌و (فلوجه) که‌وتینه‌پری، چونکه له‌هیلى نیوان ئه‌وى و به‌غدا کارى ده‌کرد، له‌وى نه‌فه‌رى هه‌لگرت و چوینه به‌غدا، نه‌فه‌ره‌کان دابه‌زین و، چوینه گه‌راج نه‌فه‌رى سلیمانىمان هه‌لگرت و که‌وتینه‌ری، دواى ئه‌وه‌ی گه‌یشتین نه‌فه‌ره‌کان دابه‌زین، له‌ریگای به‌ره‌و رانیه‌ماندا له‌تاسلۆجه لای دایه مالى کچی پووری، دواى چا خوارده‌وه به‌ره‌و رانیه ده‌رچووین، که گه‌یشتینه کانی ماران روژ له‌ئاوا بووندا بوو، له‌وى عومه‌رو عوسمانمان هه‌لگرت و ئه‌وان وتیان خه‌سره‌و له‌چوارقورنه چاوه‌پیمانوه با بچینه لای، ئه‌وه بوو چووین و ئه‌ویشمان سوارکردو له‌ریگای نیوان گردجان و کانی ماران له‌ناستی کوره هه‌نگه‌کانى گردجان ئوتومیله‌که‌مان پى راگرت و ده‌ستبه‌جى عومه‌رو خه‌سره‌و به‌چه‌که‌کانیان که‌وتنه سه‌رو گوێلاکى جاسم، سه‌رى خوینى لیهات و بیهوش که‌وت، راما کیشایه خواره‌وه‌و هه‌ر ئه‌وان ته‌قیان لیکردو کوشتیان، پاشان خستمانه نا ئوتومیله‌که‌وه‌و بردمان له‌ولاتره‌وه خستمانه ناو بۆرییه ئاوه‌که‌ی ژیر شه‌قامه‌که‌و به‌جیمان هیشت...!

بۆ رۆژی دوايي له گەردجان پاسەکه مان جوان شت و به ته نيا خۆم سواری
 بووم و به ره و سلیمانی لیمخوری، که گەيشتمه ئهوی یه کسه ر چوومه لای
 دووبرا که کپاری ئوتومبیل بوون، دواي مامه له کردن ریکه وتین که
 بیانده می به (بیست و پینج) هه زار دینار، پیشه کی نو هه زارو پینج سه د
 دینارم لیوه رگرتن، بریار درا که گه پامه وه بو ته و او کردنی مامه له ی ره سمی
 سه نه وییه پاشماوه ی پاره که م بده نی، به ره وه ی برۆم داواي ناو نیشانیان
 کرد، منیش ناوی مامیکی خۆم پی وتن که له چوارقورنه نیشته جییه .. ئیتر
 گه پامه وه بو لای عومه رو ئه وان و نیوه ی پاره که م دانی، ئه وان رینمایان
 کردم که لای که س باسی ئه و تاوانه نه که م، گه ر خوانه خواسته گیراشم
 وشه یه که نه درکینم، گه ر ناویان به رم ئه و هه موو که سوکارم له ناوچه ی
 خۆیاندا له ناوده بن...

به ریز سه رۆکی دادگا له برایمی پرسی:

* ئه ی بۆچی یه که مجار به درۆ ناوی دوو کپاره که ی سلیمانیت وه ک

بکوژی جاسم برد؟

به شه ره مزارییه وه وتی:

- له ترسی هه پره شه کانی عومه رو عوسمان و خه سه ره و...

* ئه ی بۆچی ناوی کابرایه کی دیکه ت خسته به رده می دادگا؟

- بۆ شارده نه وه ی راستی تاوانه که و سه رلیشیوانی ئیوه بو..!

* باشه له ماوه ی چوار مانگی نیوان تاوانه که و ده ستگیرکردنت له وی

خۆت شارده بوه وه؟

- له نیوان به غداو رومادی و هه ولیرو موسلدا ده هاتم و ده چووم.

*ئەي دووبرا كپيارەكە بۇ ساغ كىردنەوھى مامەلەي ئوتومبىلەكە
سۇراغيان نەكردى؟

– بەلى، مالى باوكميان لەرومادى دۆزىبووھە بەلام منيان چىنگ
نەكەوتبوو... كە دەستگىر كرام لەراستى مەسەلەكە حالى بوون.

سەرنجىك و ناسىنەوھى لەدادگا

بۇ گرتنى برايم لەرىگاي مامى و مالى باوكيىھەو پۆلىس زانى
كە ئوتومبىلىكى نوپى كپىوھە كارى پىدەكات، ژمارەكەي درايە پۆلىس
تاگىرا، واتە خۇي و ئوتومبىلە نوپىھەكە... پاسە كۆستەرەكەي جاسمىش
لەگەراجى مالە خزمىكى دووبرا كپيارەكەدا دۆزرايەوھ.

لەشايەتەكاندا تەنيا دووانيان برايميان لەگەل جاسمدا دىبوو، ئەوانىش
قىيانى خوشكى جاسم و فەوزىھەي كچى پوورى بوون، ھەر كە پياوكوژيان
ھىنايە قەفەزى تاوانبارىيەوھ ھەردووكيان پەنجەيان بۇ درىژ كىرد و بەرەو
رووى خۇي قسەكانيان بەدادگا وت كە لەماوھى پىك گەيشتنياندا
كىردبوونى...

بەكەمجار برپارى دادگا چى بوو...؟

دادگاي جنایاتی سلیمانی دواي ئەوھى لای ئاشكرا بوو كە برايم
بەمەبەستى كوشتنى جاسم ئامپىرىكى نووك تىژى لەدواوھ توند
كىشاوھ بەسەرىدا ئىسكى سەرى شكاوھ و خوینى بەرېوھو
بەوھگيانى لەدەست داوھ، ھەر بۆيە بەپىي مادەي (406) وبە گوپرەي
دەلالەتى (132) برپارى بەندكرنى ھەمىشەيى بەسەردا داوھ،

دەلالەتی ناوبراویش بۆ ئەو هیە کە تاوانبار یارمەتی دادپەرورەیی داوێ و خۆی دانێ بە تاوانە کەیدا ناوێ هەر سێ گومان لیکراویش (عومەر و عوسمان و خەسرە) بە داوایەکی جیاواز دادگایی بکری، دواجاریش لەو رۆژەدا واتە 989/12/24 پریار دراوێ کە تەواوی داواکە و پریارە کە بنیەردریت بۆ دادگای تەمیز.

وێلامی تەمیز ضی بوو...؟

دادگای تەمیز لە 1990/3/27 بەم شیوێ بە بۆ جنایاتی سلیمانی دەنوسی:

دەبینین دادگای جنایات هۆکاری تاوانە کە لە روانگە یەوێ هەڵدەسەنگینی کە کەسیکی خراپەکار ئەو تاوانە ی کردووە، بەلام ئەو یان نەخستۆتە روو کە تاوانی یە کەم (کوشتنی جاسم) ری خوشکردن بوو بۆ تاوانیکی دیکە کە ئوتومبیل دزینە، هەر واش بوو، تاوانبار و هاواریکانی داوی کوشتنی جاسم ئوتومبیلە کە یان دزیوێ و فرۆشتوو یانە، بەوێش نیازی ئەوان هاتوو تەدی، کە واتە ئەو پریارە پیاچوونە وێ دەوی و داوا دیکە یان سەرلەنوی دادگایی تاوانبار بکری تەو، بەلای ئیمەو بۆ ئەم تاوانە گەرە یە رەوا نییە پەنا بیری تە بەر مادی 132، بە لکو دەبی سزایەکی وای تاوانبار بدریت کە بەرامبەر بە تاوانە کە ی بی...

پاریزە ریش داوای هە یە...

له دوا روژی سالی 1990 دادگا جنایاتی سلیمانی جارېکی ترو له سهر
داوای دادگای ته میز دادگایی برایمی سهر له نوی کردوه و به پیی مادهی
1/406 ج له یاسای سزادان و به ده لاله تی ماده کانی 49/48/47 ی هه مان
یاسا تۆمه تیان خسته پالی، به ریژ داواکاری گشتی پشتگیری له وه کرد به پیی
ماده و ده لاله ته ناوبراوه کان سزای ره وابدري، به لام پاریزه ری به رگریکه
له تاوانبار وتی:

-گومان لیکراو یارمه تی دادوه ری داو هیچی نه شارده وه لیټان، گهر
خوی دانی به تاوانه که دا نه نایه ئه و تاوانه که نادیار ده مایه وه، گهر لایه نی
گۆمه لایه تیش بگرین ئیمه جاسمی خوالیخوشبوومان له ده ستدا، ئه ی بو
ئه میس له ده ست بده یین که له هه ره تی لاویتی دایه؟! ئایا به ندکردنی هه تا
هه تایی به س نییه؟! سزای ئه وه نده ی به سه هه موو ته مه نی خوی له نیو
دیواری به ندیخانه و ئه و دیوی شیشه کانه وه به سهر به ریټ... ئه وه نده ی به سه
تا به یه کجاری چاولیکده نی ویزدانی نازاری بدات و هه رگیز نارام نه بی...!
گهر به ختی هه بیټ، ئه و کاتی به ندیخانه جیدیلی ته و او پیرو په ککه و ته یه و
ژیانیکی وای بو نامینی، بویه داواکارم بریاری یه که مجاری خوتانی به سه را
بدری...

دوا بریاری دادگا..

له و شهش مانگه دا که برایم میوانی هه میشه یی کونجیکی به ندیخانه بوو،
هینده ی ئه م ساته ترس سه رانسه ری گیانی نه گرتیوه وه... به و لاویتییه ی
خویه وه پشتی کور بوو بوو، ته می رهش به ری هه ردوو چاوی ده گرت،

له رووی شایه ته کاندای جاسمی بی گونا هو بی دیفاعی ده دی ، ته نیا یه ک
پرسیار رو به ری میښکی وروژاوی داگیرد بوو .

- بلیی دادگا داوای پاریزه رکه بیستی؟

دهنگی بڼدو مروقه په روه ری سهروکی دادگا هی نیا هوه ناگا ، دادگا

برپاری دا :

1- حوکم به سهر تاوانباردا بدات به له سیداره دان .

2- ده بی قهره بووی دوو هزار دینار بداته باوک و دایکی کوژاوه که .

3- ده بی 200 دینار بداته پاریزه ری هه ردوو داواکار دایک و باوکی

کوژاوه که .

4- ده بی بکوژ له وه بگات که ئه وراقی داواکه ی جاریکی تر ده چپته وه

به رچاوی دادگای ته میزو بو ی هیه له ماوه ی سی روژدا ره خنه له م برپاره

بگریت ...

سهروکی دادگا و ئه ندامان هه لسانه سهرپی و دادگا کو تایی هات ،

ناماده بووانی هو له که که وتنه جووله ، پورزاو خوشکه که ی جاسم و باوک و

دایکه جهرگ سووتا وه که ی له خوشیاندا ده ستیان کرده ملی یه ک و ...

ته نیا که سی که که وته سهر چوک و له زه ویه که جیا نه ده بووه وه هه ر برایم

خوی بوو ...!

گه رانه وه

دواى مهلا بانگدانى رۆژى 2/7 ئه و كاتهى خاله حه مهى شارباژېر گه يشته
سه رحه و زى مزگه وت، بهر له وهى بو ده ست نوڤرگرتن دابنېشى، لاشه
پياويك ته واو سه رنجى راكيشا... لىي نزيك كه وته وه، بينى هه ردوو ده ست و
قاچه كانى به ستراونه ته وه، كه به باشى سه رنجى دا، هه ستى كرد ته واو بووه و
مردوو...!

ئه وه لاشه ي كى بوو؟..

سه ره لئى وهى هه مان رۆژ، كاتى لاشه ي سه رحه و زه كه گه يه نرايه به شى
پزېشكى دادوه رى له سلېمانى، له راپورتى پزېشكا ئه م زانياريانه
تۆماركران:

ناو: شه مال قادر

ته مه ن: 35 سال

ره نگی قژ: ره ش

پيست: گه نم ره نگی

بالا: مام ناوه ندى

چاوانى: ره ش

جل و به رگی: كوردى

هوى راسته قينه ي مردن: خنكاندن...!

دايكي كوژراوه كه قسه ده كات..

رۆژى 1994/8/2 دايكه سه رسپييه 70 ساله كهى شه مالى خنكىنراو
به دادگاي به ريزى وت:

- من خۆم هېچم نه ديوه، ئه م گومان لىكراوانه ش نانا سم و له عومردا
چاوم پييان نه كه وتوو، له وه به ريش چونكه نايانناسين هېچ جوړه
ناخوشى و دوژمنايه تيبه كه له نيوانماندا نه بووه، من بيوه ژنم و شه مالى

جوانه مەرگ دەیژیان دین، بە ئی ئەو بە خێو کەری من و خوشکەکانی بوو. بەر لە رووداوەکە بەرۆژیک شەمال و تی ((دایکە ئەرۆمەو هە گوندی (پ)بۆ سەر زەرعاتە کەمان...))، ئەو بوو چاوم پێی نەکەوتەو هەو روژی دواى رووداوەکە ئەو هەوالە جەرگ برەیان بۆ هی نام، دواتر بکوژانی خەلکیان نارد تا رێک بکەوین، بەلام ئیمە نەمانکرد، ئیستا من داواى سزا دەکەم و داواکاریشم خۆینی کورەکەم پێیدەن..

گومان لیکراوان کی بوون؟..

ئەوانەى بەتۆمەتى لەناوبردنى (شەمال) گیرابوون، یان خۆیان بە دەستەو دابوو، بریتی بوون لە:

- جەبار، تەمەنى 26 سال، پيشه، کاسبکار

- حیکمەت، تەمەنى 25 سال، کەمئەندام (برای جەبار)

- سەیران، تەمەنى 24 سال (ژنی جەبار)

پارێزەرى بەرگریکەر لەسەیرانى ژنى جەبار بەدادگای بەرپێزى وت:

- وا بۆ پینچ مانگ دەچیت و سەیران لە بەندیخانەدا یە، ئەم کە خاوەنى منداڵە لە جەبار، قوربانى راستەقینەى تاوانەکە یە، سەیران لەلایە کەو شەمال دەستدریژی کردوو تە سەر نامووسى و لەلایە کى تریشەو لەلایەن خەلکی گوند و کەسوکارە کەى و میردە کە یەو بەچاوى سووک تەماشای دەکرى، ئەم هەرچەندە بێتاوانە بەلام میردە کەى وەك جارى جاران چارەى ناویت و خۆیشى خەریکە باوەرى بەخۆى نامینی و روژ لەدواى روژ برینی قوولتر دەبیت.. سەیران ئاگادارى کوشتنى شەمال نەبوو، تەنانەت کاتى شەمال کوژراو ژيانى ئەمیش لەمە ترسیدا بوو، باشتەین بەلگەش ئەو یە میردە کەى هەر ئەو شەو و لەدواى خنکاندى شەمال بەرپۆتە و یزەى و لیى داو و دادانى شکاندوو و سەروچاوى بریندار کردوو، دواتر براوەتەو لای

چەند پزىشكىك بۇ چارەسەر.. لىرەدا من داوا لە دادگای بەرئز دەكەم
بېرىرى ئازادكردنى بدرئت، چونكە هېچ بىانوىەك نىيە بۇ هېشتنەوى
لەزىنداندا.

سەيران بەسەرھاتى تاوانەكەى ئاوا گېر ابووہ....

بەر لەدادگایى كردن، سەيران كە برابووہ بەردەمى دادوہر، بەم شىوہىە
چونىەتى كوشتنى شەمالى باسكردبوو:

10-سالە ژنى جەبارم، 3مندالمان ھەيەو حىكمەتى شووبرام كەنوقسانە
لەگەل ئىمەدا دەژى و ژوورى جىاي خوى ھەيە، شەوى رووداوہكە مېردەكەم
لاى ئىمە نەبوو، چەند رۆژى لەوہويەر بۇ كەسابەت چوو بووہ ئەودىو،
ئەوشەوہ (شەمال) بۇ ھىنانەدى نىيازى خوى درەنگانى خوى گەياندە
ژوورەكەى من، منالەكان خەوتبوون، دەيويست بەزور كارى خوى بكات،
لەوكاتەداو لەو نىوہشەوہدا مېردەكەم گەرايەوہ، لەدەرگای ژوورەكەى دا،
شەمال نەھيشت لىى بكەمەوہ، دواى لەدەرگادانى دىكەو بانگ كردنم
دەرگام كردەوہ، ھاتە ژوورى و شەمالى بىنى، شەمال دەمانچەكەى راکيشاو
ھەرەشەى كوشتنى ئى كردىن، جەبار ھىمنى كردەوہو دواتر فرسەتى ئى
ھىناو دەمانچەكەى ئى سەندو گرتى و پەلبەستى كردو لەگەل خوى بردى،
من و حىكمەت (كەبەھاتنەوى جەبار بەئاگا ھاتبوو) ھەر ئەوئەندەمان ئاگا ئى
بوو، پاش ماوہيەك ھاتەوہوسەعات و دەمانچەكەو (90) دىنارى نىو
قەمسەلەكەى شەمالى داىە دەست حىكمەت و وتى (ئەمانە بدەوہ
بەكەسوكارى، ئەمانە ھى ئەون، كوشتم... كوشتم)، ئەوانەى وت و بەر بووہ
من و ددانەكانى شكاندم و نازارىكى زورىدام، ئىتر ئەوہ بوو ھاتىنەوہ شارو
دواى چارەسەرى من خومان تەسلىمى پولىس كرد، من ھېچ پەيوہندىيەكى
خوشەويستىم لەگەل (شەمال) دا نەبووہ، بەلام لەوہويەر جارىكى تر

که می‌دهد که مال نه‌بوو به‌چه‌کوه هاته سهرم و به‌زور مهرامی خوئی هیئایه دی، من نه‌مویرا نه‌و نه‌نییی لای می‌دهد که و که سوکارم ناشکرا بکه‌م.

جه‌بار دان به‌تاوانه‌کیدا ده‌تیت..

چهند روژیک دواى تاوانه‌کى، نه‌و کاته‌ی جه‌بار خوئی و ژنه‌کى و براکى دایه ده‌ستى پوئیس، له‌یه‌که‌م روژی لی‌کولینه‌وه‌داو دواتریش و روژی دادگایى کردنه‌ک‌ش، بی‌ئە‌ملاوئە‌ولا و ناشکرا تاوانه‌کى گپرا بوو... له‌دادگایى کردندا جه‌بار وتی:

-ده‌وروبه‌رى سه‌عات (12)ى نیوه شه‌وبوو، به‌له‌شى شه‌که‌ته‌وه گه‌یشتمه‌وه گوند، که‌چوومه ماله‌وه‌و دواى نه‌وه‌ی حیکمه‌تى برام له‌خه‌و راپه‌رى و هه‌رکه‌ چووینه ژوره‌کى خوّم، سه‌یران به‌په‌شو‌کاوى و شپه‌زه‌ی هاته به‌رده‌م، من‌داله‌ بچووکه‌کانمان له‌شیرین خه‌ودا بوون، شه‌مال‌که له‌وه‌وبه‌ر به‌هوى سه‌ردانى گونده‌وه دیبووم و که‌میک یه‌کترمان ده‌ناسی له‌سوچیکى ژوره‌که‌دا راوه‌ستا بوو، ده‌مانچه میکاروفه‌کى به‌ده‌سته‌وه‌بوو، هه‌رزوو پیى له‌په‌یوه‌ندى خراپ و ناره‌واى خوئی و سه‌یران نا، وتی: ((خوشم ده‌وى و جاریکى تر پیى گه‌یشتموم))، به‌لى به‌زور ته‌عه‌داى له‌سه‌یران کردبوو، من ئاگرم گرت، له‌ناوه‌وه ده‌کولام، به‌لام بو چاره‌سه‌رى ده‌مانچه‌کى ده‌ستى دانم به‌خودا گرت و پیم وت:

-قه‌یدى چیه، گه‌لى جار شتى وا رویداوه، مادام دل‌تان پیکه‌وه‌یه منیش ته‌لاقى ده‌ده‌م و تو بیه‌ینه..!

ده‌مانچه‌ی خسته‌وه ناو کیفه‌کى و فرسه‌تم لیه‌ینا و لیسه‌ندو چینیکی باشم لی‌دا... به‌وايه‌رى کاره‌با ده‌ست و قاچیم به‌سته‌وه‌و به‌شتیک توند ده‌میشیم به‌سته‌وه‌و دام به‌کولمداو برده‌م مزگه‌وت، له‌وى سه‌ریم خسته‌و ناو چه‌وزه‌که‌وه‌و تا نه‌خنکا وازم لی‌نه‌ینا، ده‌مانچه‌و پاره‌کى و سه‌عاته‌کى

دهستيم هينايه وهو دامنه دهستی حيكمهت، بهلام بو شوينهوني
قه مسه له كهيم سووتاند...

هاتمه وه مالي له سهيرانم دا، بهلام هه رۆژي دوايي كه هاتينه وه شار
به زهيم پيايدا هاته وهو برده چاره سه...

من نهو تاوانه م بو سپينه وهي له كه ي عار كرد، دينا من تاوانكار نيم و
له وه بهر هيچ تاوانيكم نه كردوه.

جه بار رووده گاته زيندان...

دواي سه رنجدان له وكي شهيه، دادگاي سليمني له و باوه پره وه كه جه بار
به برياري له وه و پيشي شه مالي نه كوشتوو وه روودا وه كه به هوي له كه دار
كردني ناموسي جه بارو ژنه كه يه وه بووه، بويه به پيي مادده ي (405) سزاي
تاوانكار (جه بار) ي دا كه بريني بوو له:

1- زينداني كردني بو ماوه ي دوو سال.

2- ده بي بري (10) هزار دينار بداته دا يكي شه مال.

3- شته كاني شه مال ده نيړيته وه بو دادگاي كاروباري كه سيئي.

4- هه ردوو گومان ليكراو (سهيران) و (حيكمهت) نازاد ده كرين.

پاش ده ركردني نهو برياره، پاريزهري (دا يكي شه مال) قايل نه بووني
خوي ده ربري به رامبه ر به برياري يه كه م، نه وه ش له پيا چوونه وه ي دادگاي
ته مي زي هه ري مدا لي ي كو لرايه وه و را ي ته مي زي ش هه ر وا بو، له سه ره نو ي
دادگايي كردنه وه ي جه بار دا، رۆژي 1994/12/27 برياري زينداني
كردنه كه ي جه بار كرايه (6) سالي ته واو، به وه ش په رده به رووي نه م
تاوانه شدا دادرايه وه كه بووه هه ويئي نه م چيرو كه هه واله مان.

له ناوبردنی ئاواتی دایک

قهدهری ژیانی 26ساله‌ی (مهریوان) پیشه‌ی پاسه‌وانی بوو له‌و گه‌پراجه‌ی که‌بوو بووه‌ مایه‌ی بزئیوی خو‌ی و دایکه‌ بیوه‌ژنه‌که‌ی، به‌پیچه‌وانه‌ی زۆربه‌ی پیشه‌وه‌رو کاسبکارانه‌وه‌ ده‌ژیان و شه‌وگاری روژگاری خو‌ی ده‌برده‌ سه‌ر، به‌ئ‌ی ئه‌و شه‌وان له‌سه‌ر کارو نیوه‌پوان ده‌چووه‌وه‌ لای دایکه‌که‌ی..

سه‌ره‌تای وهرزی تشرین بوو، کات به‌ره‌و نیوه‌شه‌و ده‌چوو، له‌ده‌ره‌وه‌ نمه‌ نمه‌ باران ده‌باری و شه‌قام و گۆره‌پانی گه‌پراجه‌که‌و ئه‌و چه‌ند ئوتومیله‌ی ته‌ر ده‌کرد که‌به‌ئه‌مانه‌ت به‌گه‌راجه‌که‌ سپی‌ردرا بوون..

به‌ریکه‌وت نیوه‌پو‌ی ئه‌و روژه‌ مهریوان ده‌نگو باسی سلیمانی و شتی دیکه‌ی بو‌ دایکه‌ به‌سه‌ۆزه‌که‌ی باسکرد بوو، ئه‌ویش وه‌ک زۆرجاری دی لئی دووباره‌ کردبووه‌وه‌ که‌پیویسته‌ کچی‌ ده‌ست نیشان بکات و بیکاته‌ هاوسه‌ری ژیانی، مهریوان هه‌رچییه‌ک وه‌لامی بووایه‌ دایکی پی‌ی ده‌وت:

-رۆلە ھەر لەبەر من ئەو کارە بکە، با منداڵی تۆ ببینم، با جەرگی جەرگە کەم بلاوینم، رۆلە مەردی خوا بە رفیقی تۆ چوار پینج سالا بوونە خواوێنی ژن و منداڵی خۆیان، دە چی تر دلم مەشکینەو ئەو کارە بکەو با لەبەری درەختی خۆم بخۆم، بەیئە ئاواتی من بیئە دی..

ئەویش ئەملاو ئەولای دایکی بەریزی ماچ دەکردو دەیووت:

-بەلێ باشە، بەسەرچاو دایکە گیان... ئەمەر دەکە ی دایکی من..

مەریوان سەری کیشایە دەرەووەو ھەموو شتی ئارام بوو، ھاتەو ھەو ھەو ھەو لەسەر قەرەوێلەکە ی دانیشتەو ھەو چاوی پرییەو ھەو تەلەفریوونی نیو ژوورەکە.

رۆژی دوایی مەریوان لە کوێ بوو؟!

بو سبەینی، واتە 10/6، زۆر بەبی کەسی و دوور لە دایک و کەسوکارو بەو پەری کەساسی و بی نازییەو ھەو مەریوان بریتی بوو لە جەستە یەکی ساردی بی جولەو بی ھەست، لە نیو ھەو ھەو رابردوودا دەستی تاوان گیانی کیشا بوو...

لاشە ی مەریوان لە پشستی گۆرستانی شیخ ئەحمەدی ھندی و لەسەر ریگەکە ی (مەسکر) سارداو فری درابوو، جیگای چەند فیشەکی بە دەوری لاشەکە ی مەریوان ھەو بوو، بەلام ھیچ فیشەکی بەرخوی نەکەوتبوو.

ئە ی باشە چۆن مرد؟! چۆن کوژرا... کی ئەو کارە ی کرد؟ بۆچی خەون و

ئاواتی دایکە بە دەبەختەکی مەریوان لە ناوبرا؟!

شایەتی یەکەم ضوئ باسی لەم قرطی ئاسفوانکە کرد؟

– ھەر ئەو شەھەر (ئاسايش) تەلەفۇنىيان بۇ مالى ئىمە کردو وتيان وەرە بۇ گەپراجەكەتان.

كاك ئارى خاوەنى ئەو گەپراجەى مەريوان پاسەوانى بوو رۇژى 1994/6/8 بەو شىۋەيە قسەى بۇ دادگا کرد، پاشان وتى:
– دەورى سەعات(1)ى شەو بوو كەتەلەفۇنەكە كرا، ئىتر يەكسەر چوومە گەپراجەكەو لەوى زانيم كەمەريوان فرينراوہو داوى ئەوہش دوو ئوتومبيل دزراوہ، يەكيان سۆپەرئىكى سىپى مۆدئىلى 82، ئەوى تريان سۆپەرئىكى سوورى مۆدئىل 85، ھەرۋەھا تەلەفزيۇنىكى رەنگاۋ رەنگى ئىمەو تەفەنگىكى كلاشىنكۆف كەدابوومانە مەريوان.

خاوەنى دوو ئوتومبيلەكەش قسەيان کرد

خاوەنى سۆپەرە سىپىيەكە وتى:

– ھەر ئەو شەھەر ئۆتومبيلەكەى من لەو گەپراجەدا بوو، ئەوہ بوو برديان و داوى بۇيان ھىناينەوہ، شكاتم بەرامبەر ھىچ كەسئىك نىيە!..
خاوەنى سۆپەرەكەى دىكەش وتى:

– ھاۋرئىيەكم بەسەفەر ھاتە سلىمانى و داوى ئۆتومبيللى لىكردم و منيش دامى، من خۆم لە(بانە)پزىشكم، كەدزەكان ئۆتومبيلەكەيان لەو گەپراجەدا فراند بوو زۆر عەزىتتيان داوہو زىانى زۇريان پى گەياندوہ، ھەرچەندە ئۆتومبيلەكە گىراوہو دەدرىتەوہ پىم بەلام پىۋىستى بەپارەيە بۇ چاك كەردنەوہى، داوا لەدادگا دەكەم پىيانى چاك بكنەوہ.

ئەى داىكى داواى چى لەدادگا کرد؟

دایکه 56 ساله که ی مەریوان لە بەردەم دادگای بەرێژدا وتی :

- من بە چاوی خۆم مەرگی کورکەم نەدی، بەلام بۆیان باسکردووم
کە چۆن چۆنی دزە تاوانبارەکان بێ ویزدانانە (مەریوان)یان کوشتوو...
مەریوان ژنی نەهینابوو، لەو کاتەووە کە باوکی تەلەقی داوم ئەو بە خێوم
دەکات، بە قوربانی بێ درێخی لە گەڵدا نە دەکردم، بەلام ئیستا بێ کورپو
بیکەس ماومەو، داوا دەکەم هەقی من لە تاوانباران بستیئن، هەقی جەرگی
سووتاوم، نازانم بۆچی وایان لیکردم، کویراییم دایە کە چووینە سەر
لاشەکی تەنیا (5) دینار لە گیرفانیا بوو.. (ئەمە ی وت و دایە گریان)..

بەسەرھاتی ھەردوو تاوانەکە

کەریم یەکی بوو لەو (7) تاوانبارە ی بەشداریی کردبوو لە ھەردوو
تاوانەکەدا، تاوانی کوشتنی مەریوان و تاوانی دزینی ھەردوو ئوتومبیلەکە،
کەریم لە گەڵ چوار ھاوکاریدا دوا ی تاوانەکانیان دەستگیر کرابوون، بەلام
دووانیان بۆی دەرچوو بوون، تەنیا کی بێ لە عەدالەت ھەلبیئت و ئاسوودە
بێ؟! کەریم قسە ی بۆ دادگا کرد ئەوانی دیکەش ھەرۆک ئەو قسەیان کرد،
کەریم وتی :

یەکی لە برادەرەکانی ئیمە لە پێش مەریواندا پاسەوانی گەراچە کە بوو،
بەلام دەرکرا بوو و بێ ئیش بوو، لە گەڵ ئیمەدا ریکەوت کە شەوی بچینە
گەراچە کە و تاجەند توانرا ئوتومبیل ببەین، ئیوارە ی ئەو رۆژە بریاردارا
کە ئەو کارە بکەین، شەوی رووداوە کە لە دەوری سەعات (11) دا بە کۆستەری
باوکی برادەریکی بەشدارمان برادەرەکانی دیکەمان کۆکردەووەو لە نیوہ شەو

تېپەرى كىردىبوو كەگەيشتىنە ئەۋى، خۇمان كىرد بەگەرەجەكەدا، دابەزىن و چوۋىنە ژورەكەى مەريوانى پاسەوان، ھەردو دەستىمان توند بەستەو ھو بەوايەرىكى كارەبا خنكانمان، بەلى وايەرەكەمان خستە مىلى وتوند رمان كېشا تاچاۋەكانى زەق بوون و رەنگى زەرد ھەلگەراۋ ھەناسەى لېپرا، مەريوانمان خستە نىۋو كۆستەرەكەو، تەلەفزيۋنى ژورەكەو كلاشىنكۆفەكەشمان برد، ئىنجا ھەردو سۆپەرەكەمان دەرکردو رۆيشتىن، بەھەۋارى تازەدا بەرەو ئەو رىگايەى سارداۋ لەپشتى گۆرستانەكە كەوتىنەرى، لەۋى (مەريوان) مان فرېداۋ(شېروان)چەند فېشەكىكى پېۋەنا، لەيەكتەر جىابوۋىنەو ھو بەسەر ئۆتۆمبىلەكاندا دابەش بوۋىن، بۇ بەيانى زو بەرەو ناۋچەى پشدرە كەوتىنە رى، لەرى يەكى لەئۆتۆمبىلەكان پەكى كەوت و ھەموومان لەو كاتەدا(5)كەس بوۋىن، ئۆتۆمبىلەكەمان جېھېشت و ھەموو سواری ئەۋى تىران بوۋىن، ويستمان ئۆتۆمبىلەكە لەۋى بفرۆشىن و بىرئىت بەۋىدودا، بەلام بۇ رۆژى دوۋەم لەلەين حكومەتەۋە كىراين.. ئىمە كەئەو كارەمان كىرد تەنيا(3) كەس چوۋىنە گەرەجەكەو دوۋانى ترمان لە ھەۋارەبەرزە لەمالى ھەمە چاۋەپروانمان بوون..

دادگا سزاي تاوانبارەگان دەدات

دادگاي جنایات بۇ ئەو كېشەيە گويى لەپاريزەرانى گومان لىكراوان گىرت، ھەرۋەھا گويىبىستى قسەى داۋاكەرو شاىتەكان بوو، داۋاكارى گشتى داۋاي توندترين سزاي كىرد بەرامبەر تاوانبارەكان و فەرموۋى:

- باچى دى تاۋانى دىرندانەى بەم شىۋەيە بەھا پىرۆزەكانى ژيان و كۆمەلمان نەشىۋىنى...

سەرۆکی دادگا، بپاری دادگای بهم شیوهیه راگه یاند:

- تاوانه که به و جوړه نه نجام دراوه و کاتی (مهريوان) خراوته ناو پاسه که وه شایه تی له ئوتومبيله به رازيلییه که هی خویدا بووه و ئه وه ی بینیه، که تاوانکاران دهرۆن هه وال ده داته ئاسایش و دواتریش مهريوان به مردووی ده بینری، دووان له تاوانباران له لایه ن پۆلیسی پشده ره وه ده گیرین، یه کیان له عه ربه ت و یه کیان له سلیمانی و ئه وه ی تریشیان ویستبووی به ره و ئیران هه لیبیت، به لām له ریگا ده گیري، دووانه که هی تریش که به شداری تاوانه کانن خویان شار دۆته وه و داواکه یان جو دا کرا وه ته وه و دواتر دادگای ده کرین.

دواتریش به ریز سەرۆکی دادگا بپاری حوکمه کانی به مجوره راگه یاند:

1- له سیداره دانی که ریم و دووانی تر له تاوانباره کان به له سیداره دان تا مردن، (ته مه نی ئه و سیانه 22، 21، 26 سال بوون).

2- حوکمدانی دووانه که هی تر به زیندانی هه میشه یی (ته مه نیان 20 سال و 19 سال بوو).

3- ده بی هه ر پینجیان بری (20) هه زار دینار بده نه دایکی مهريوان.

4- ده ست به سه ر تفه نگی (R.B.K) ی تاوانباره کان ده گیري و ره وانهی وه زاره تی کاروباری پیشمه رگه ده کرین.

5- بۆ حوکمدراوه کان هه یه داوای پیاچوونه وه ی ئه م بپاران ه بکه ن له لایه ن دادگای ته میزه وه .

که مکر دنه وه ی بپاره کان ...

دادگای ته میزی هه ریمی کوردستان رۆژی 1994/8/21 واته دوو مانگو و 13 رۆژ دوای دادگایی کردنی تاوانباره کان، پاش وردبوونه وه و پیاچوونه وه به سهه بریاره کاند، ئەم بریاره نوێیانه ی راگه یاند:

1- یه کی له تاوانباره کان حوکمه که ی له سیداره دانه و ده کری به زیندانی کردنی هه میشه یی (چونکه کاتی تاوانه که ته مه نی له 20 سال که متر بووه).

2- دووه میان له سیداره دانه وه ده کری به هه میشه یی (مؤبد) چونکه ده رکه و تووه به شداریی فیعلی نه کردووه له کوشتنی پاسه وانه که دا.

3- له بهر هه لومه رچی تاوانه که و چونکه یه که مجاره تاوان ده کات، سییه م به زه یی هه لده گری و ئه ویش ده کری به زیندانی هه میشه یی.

4- دووانه که ی تر که حوکمی زیندانی کردنی هه میشه یی دراوه به سهه ریاندا په سه نده.

چۆن دهستی چووه برازاکی خۆی!

دوای ئه وه ی (شه و که وت) ی ته مه ن (49) سال له لایه ن که سوکاری خۆیه وه شکاتی لیکرا، رۆژی 2002/3/2 به تو مه تی کوشتنی (توانا) ی برازای ده ستگیرکرا و خرایه زیندانه وه.

له رۆژی 2002/4/27 دا بو جیبه جیکردنی بریاری دادوهری لیکۆلینه وه ی سلیمانی له (گریزه) تیمیک که پیکه اتبوو له ئه فسه ری پۆلیس و پزیشکی دادوهری له گه ل باوکی (توانا)، سه عات 10.30 ی پیش نیوه رۆ گۆری ئه و جوانه مه رگه ته مه ن (25) ساله یان

هەلدايەو ەو دواي ئەو ەي پزىشكەكە دابەزىيە ناو گۆرەكە كفنەكەي لەسەر (توانا) لا برد، دەستىكرد بە پشكنىنى لاشەكەو سەرنجدانى.. پاش تەواو بوونى كارەكەي لەگۆرەكە هاتەدەرەو نامادەبووان خۆلەكەيان دايەو بەسەردا، لەو ناو ەدا باوكى توانا بەچىچكانەو دانىشتبوو سەرنجى ئىسك و پروسكى جگەر سۆزەكەي دەداو ەون ەون ئەسرەين لەچاوەكانى دەپژان.

دواتر پزىشكەكە راپۆرتى خۆي نووسى و تيايدا ئاماژەي بەو ەدا كەكوژراو ەكە فيشەككە بەر پرگەكانى مىلى كەوتوو ەو بەو مردوو ە، ئىدى ەيچ فيشەككى دى بەئەو ەو ديار نىيە.

توانا بۆچى كوزرا؟

رۆژى 2002/7/8 دادگايى تۆمەتباركرا لەداواي ژمارە (294/ج/2002) بۆ ئەو تاوانە، دواي ئەو ەي نۆرەي قسەي (رەحمانى سايەق) هات، بەمجۆرە سەربوردەي مەرگى كورەكەي گىپرايەو ە:

–رۆژى 1995/7/5، سەرلەبەيانى بوو كەئوتومبىلەكەم خستەكارو بو كارو كاسبى مالم جيھىشت، ئەو رۆژە تائيوارە نەگەرامەو مال، ئىوارە ەر كەهاتمەو ەو ەوالى كوزرانى تواناي كورم وەك بروسكە داي لەدل و دەروونم، دواي ئەو ەي سۆراخمان كرد زانىمان كە لەبارىكە لەلايەن شەوكەتى مامىەو ەو كوزراو ە، نەمزانى بەئەنقەست كوشتويەتى يان لەئەنجامى دەمەقالتى بوو ە، ياخود قەزاو

قه‌دەر ئه‌وه‌ی کردووه، هه‌ر خۆم لاشه‌که‌یم شت و دوایی له‌گریزه
به‌خاکمان سپارد.

براکه‌م و کوره‌که‌م له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌ی زه‌وی و زار هه‌ندی ناکۆکیی
له‌نیوانیاندا بوو، هه‌ر بۆیه ئه‌و کاره‌ساته‌ رویدا، به‌لام دوای ئه‌وه‌ی
خزم و خۆشه‌ویستان که‌وتنه‌ به‌ینمانه‌وه‌ بپارمدا له‌خوینی کوره‌که‌م
خۆشبه‌م.. چی بکه‌م، ئه‌میش برامه‌و خاوه‌نی خیزان و منداله، چی
بکه‌م خوا وایکرد..

هه‌ر له‌دادگادا زانرا که‌ به‌هه‌زاران دینار (سوڵح) له‌سه‌ر خوینه‌که‌ی
(توانا) کراوه..

دایکیشی به‌دادگای به‌ریزی وت:

-ئیمه‌ له‌گریزه‌ ده‌ژیاين، به‌لام توانای جوانه‌مه‌رگ بۆ کاسبی
ده‌چووه‌ باریکه‌، بیستمان فیشه‌کێ به‌ر ملی که‌وتووه، له‌وه‌وبه‌ر هه‌یچ
شه‌پرو ناکۆکییه‌ک له‌نیوان خه‌یله‌خۆنه‌دیوه‌که‌ی من و شه‌وه‌که‌تی مامیدا
نه‌بوو، به‌لام له‌سه‌ر گرفتێ زه‌وییه‌که‌ بووه‌ شه‌پریان و ئه‌و کاره‌ساته
رویدا.

من ده‌ستبه‌رداری داواکه‌مم و هه‌یچم له‌شووبراکه‌م ناوی و لێی
خۆشه‌به‌م..!

شه‌وه‌که‌ت پاشگه‌ز ده‌بیته‌وه‌!

هه‌مان رۆژ له‌دادگادا، شه‌وه‌که‌ت له‌قسه‌کانی له‌وه‌وبه‌ری که‌
له‌لیکۆلینه‌وه‌دا به‌پۆلیس و دادوه‌ری وتبوو پاشگه‌زبووه‌و به‌مجۆره
که‌وته‌ قسه‌کردن:

-من هيچ گوناھيكم نبيھو ۽ ھو تۆمھتھى خراوھتھ پالم راست نبيھو
من توانام نھكوشتوھو.. رۆژى رووداوھكھ توانا ھاتھ مالھكھم، پاش
ماوھيھك كھوتھ پاكردنھوھى تفھنگھكھى من و ريكھوت فيشھكي
لھتفھنگھكھ دھرچوو بھر ملي كھوت و ۽وھ بووھ ھوى مردنى.. ئيتر
نھشھرمان بووھ نھھيچ..

دوای ۽وھى دادوھر پرسىارى دانپيانانى لھوھوپيشى ليكرد،
وتى:

-۽وھى لھزمانى منھوھ نووسراوھ راست نبيھ، نازانم بۆچى
وانووسراوھ!

كاتيكيش دادگا ليى پرسى ۽ھى چۆن خۆت نھتگھياندھ
نھخۆشخانھ، ۽وھ وتى:

-ئاخر من نھمتوانى، بھلكو ناسياوو دراوسى برديان بۆ
نھخۆشخانھ!

پاريزھرو داواكارى گشتى وتيان چى؟

دوای قسھى ۽ھوان، پاريزھرھكھى شھوكھت بھدادگاى وت:
-دادگا دھيھويى بھپيى مادھى ياسايى 405 دادگايى تۆمھتبار
بكات، ۽ھويش لھتاوانى كوشتنى برازاكھى خويدا، بھلام چونكھ
لھقۇناغھكانى ليكۆلينيھوھدا دانى بھتاوانھكھيدا ناوھو خويشى كھسى
نزىكى كوژراوھكھيھو ۽ھوان خويان، واتھ باوكو دايكى توانا ليى

خۆشبوون، ھەربۆیە داواکارم دادگای بەرپز ھەموو ئەوانە
لەبەرچاوبگریت.

داواکاری گشتیش بەمجۆرە ھەلۆیستی خۆی راگەیاندا:

-دیارە ھەر بەو فیشەکە دەمانچەکە شەوکەت، توانا پیکراوە و
لەئەنجامی خۆین بەربووندا گیانی سپاردوو، ئەوان لەسەر ھەندئ
زەوی وزار بوو تە ناخۆشییان، دواي کوزرانی ئەو باوکی 23 ھەزار
دیناری لەشەکەوت وەرگرتوو و بەو لیبی خۆشبوو، ھەرچەندە
رووداووە کە بەپریری لەو و پێش ئەنجام نەدراوە و لەساتەدا
شەوکەت توورەبوو و دەمانچە پێوئناوە، بەلام داواکارین کە بەپیی
مادە 405 کە مادە کوشتنە دادگایی تۆمەتباربکریت و سزای
بدریت.

پریری دادگا

بەپرۆی دادگا تاوانە کە روون و ناشکرایە و بی پێچ و پەنایە، ھەر
لەو ساتەشدا روویداوە و لەو بەر پریری نەدراوە، دادگا بەپیی
مادە 405 پریری دا کە:

(بە 10 ساڵ زیندانی کردن پریر بەسەر شەوکەتدا بدری).

ئەو رۆژە کە سەرھەتای مانگی ھاوین بوو، دایک و باوکی (توانا)
بەرەو گرێزە بەدەر وونی گەرمەو گەرانەو شەوکەت سەرلەنوئ
برایەو زیندانەکە کە چوار مانگ و شەش رۆژی تیا دا بردبوو
سەر.

نەيانھيشت مندالى خۆى بىنى!

ھەفتەيەكە لەگەل رازەننى بيشكەدا فرميسك لەچاوانى دەپرژين و سوئي
دلى دانامركيۋە..

شيرين لەخۆى دەپرسى:

–باشە كەى من وەختى سەفەر سەردانى ماله باوكم بوو؟ بەتايبەت
كەھەموو رۆژى (يونس) ليم دەپارايەو دەيگوت ئاگادارى كۆرپەكەمان
بە..

–گەر من نەمەردايە بو (دوز) بو سەردانى برا قاچ شكاوھكەم ئەو بە
دەقەوما..

چوار مانگو ھەفتەيەك لەمەوبەر مېردەكەى ھىواى خۆى بەستبوو
بەلەدايك بوونى مندالى نۆبەرەيان.. ھەميشە لەگەل شيرينەكەيدا باسى لەو
رۆژە پىرشادىيە دەكرد كەكۆرپەكەيانى تىادىتە دىناوہ..

بەلام قەدەر كارى خۆى كردو رۆژگارى چەپگەرد دەستى لەيونس
وہشانو سەفەرەكەى دوز-ى گەرانەوہى بو نەبوو..

سەردانى ژنبراكەى..

ھەر چۆن سالانىكى دوورودرئىژە كوردانى كەركوك پەپەرازە دەكرين و
لەزۆر شوينى ئەم كوردستانەدا خەمى ئاوارەييان لەكۆل ناوہو خزمەكان

لەيەكتەر دوورو دابراوكراون.. مالى يونس و شيريني هاوسەريشى بەهەمان شيوە..

بەتايبەت لەدواى راپەرينەو بەهۆى پەرتبوون و ئاوارەکردنianeو كەمتر بەديدارى كەسوكار شاددەبوون..

مەگەر پرسەيەك، ليّقەومانىك، ياخود بۆنەيەك كۆيبكردنايەو..

خزمەكانى ئەوان بەسەر چەمچەمال و سليمانى و هەوليرو دوزخورماتوو و جيگاي ديكەدا دابەش بووبوون..

روژى 2000/7/11 لەو قرچەي گەرماو گرپەدا بەهەندى ئاوى ساردو بەدەروونى گەرم و هەلقرچاوهو سواری ئوتومبيل بوون و بەرەو (دوون) كەوتنەپرى..

لەپريگا زوو زوو يونس تەماشاي ژنەكەي دەکردو هيندەي مەراقى ئەوى بوو، دوو ئەوئەندە دلى لاي كۆرپەكەي ناوسكى بوو.

گەيشتنە (دوون) ئەو شەو لەمالي باوكى شيرين لەنيو كەسوكارو نزيك برا نەخۆشەكە كاتيان بەسەربرد.. هەموو سوپاسگوزاريان بوون كەبەو گەرمايە، دلسۆزىي كيشى كردوون بۆ لايان..

عەسرىك لەگەل خزمان..

بۆ روژى دوايى، پاش نيوەرۆ سيان لەخزمەكانى يونس خوى هاتنە لايان، هەرسى داوايان ليكرد بچنە دەرو هەوايەكى بالى خويان بدەن..

يونس زۆر دلى پيوەنەبوو، بەلام ئەوان و بەتايبەت كەمال زورى ليكرد.. لەپەناو بەچرپە پيى وت:

-كوپى باوكم، دەمەو ئيوارە توژى سەرى خۆشمان گەرم دەكەين و دووسى قسەي خۆش دەكەين، مالت نەشيوى لەم غەريبايەتيە وادلمان تەقى!..

یونس رازی بوو.. نزیك عهسر چوو بۆلای خزمهکانی، ههندی بهنیو بازاردا سوپانهوه، پاشان چوونه مائی کهمال و لهژیڕ سیبهری درهختی ههوشه داو لهدهوری میژیک کۆبوونهوه.

کات بهرهو تاریکی دهچوو، لهگهڵ ههڵدانی پیکهکاندا گهڵی باس و خواس دادهمهزرا.. پهلهی مهست بوونیان بوو.. دهنگیان بهسهر یهکترا بهرزدهکردهوه.. ههر لهخۆوه یونس بهباسیکهوه گرتی و بهری نه دا.. ناشیکی کۆنی بهبادهکرد، توانجی دهگرته کچه خزمیکی نزیکی ئەوان..

دانیشتنهکه ناخۆش بوو.. بئخودا حافیزی یونس مالیانی جیهیشت.. کپراههوه مائی خهزورهکهی.. مپومۆن و وهپرس! شیرین لیی نزیك بووهوه..

-چی دهبوو گهر ئیواره زوو بهاتیتایهوه.. با ئەم خواردنهوه ناموبارهکه نهبوايه..

یونس وهلامی نهدايهوه.. لهولاوه باوکی شیرین پرسى:

-یونس کورکهکم نان ناخویت بۆتى بهینن؟

-نا مامه.. برسیم نییهو بهزیادی..

هاتنهوهی خزمهکان!

خهریک بوو بۆ خهوتن جیگاپادهخرا، لهناکاو لیّدانی درگای ههوشه رایچلهکاندن.. بهرلهوهی باوکی شیرین ببزوی، یونس راپهپری و رووهو ههوشه ملی نا..

درگای کردهوهو بینى کهمال و دوو خزمهکهی تری هاتوونه سهرى.. سهرنجی دا تهواو خویان مهستکردوهو ههرسى سهرخۆش بوون.. ههر لهویوه بهگژیا هاتن.. کهمال وتى:

-ئیواره زیادهپۆیی و قسهی قۆرت زۆرکرد..

ئەوھى تریان وتى:

-چۆن باسى خزمى ئىمە بەو شیوھىە دەكەیت؟

ئەمیش كوردە غیرەت گرتى و پىياندا ھەلشاخاھەو، لەناكاوئىكدا
سېھەمیان تىى سرەواند.. بەدوايدا كەمال چەقۇى دەرھىئاو كردى
بەسەرۇچاويدا.. یونس دەس بەدەم وچاوەو كەمى دووركەوتەو، يەك
لەشەركەرەكان پەلامارى خشتىكى داو تاھىزى تىابوو لەپشەو كىشای
بەسەرىدا.. یونس ھاوارى ئى ھەلسا..

خەزورەكەى گەیشتە سەرى، بەدوايدا شیرینی ژنى..

شیرین زریكاندى:

-ھەپرۆ.. چى قەوما.. بۆ كۆى.. بۆ كۆى ھەلدین ھەرامزادینە..

ئەوان ھەلاتن و ئەمانیش بەیونس-ەو ھەرىك بوون..

بەپەلە ئوتومبیل پەیداكراو گەيەنرایە نەخۆشخانە.. بەلام ھەر لەپرگا
بەھۆى خوین بەرېوونى زۆرى و بەھۆى لیدانى سەرىەو نىوہمردوو
بووبوو.. لەنەخۆشخانە گیانى سپارد..

ھاوارو لالانەوھى شیرین ئەو ناوہو ئەوشەو خامۆشەى خروشانند.. بۆ
سبەینى لاشەى یونس لەكەركوك بەخاك سپىردراو كەمال و دووانەكەى
تریش رووہو چەمچەمال ھەلاتن..

لەوئى دواى سوؤراغ و گەپان و شكاتى باوك و كەسوكارەكەى یونس،
لەلایەن پۆلیسى ھەرىمەو دەستگىردەكرىن و رووہو عەدالەت دەكرىنەو..

رووہو بەندیخانە..

رۆژى 2001/4/29 دادگای جنایاتی كەركوك لەو تاوانە دەكوئیتەوہو
دادگایى تاوانبارى يەكەم (كەمال) دەكات، ئەوانى دىكەش بەجیا دادگایيان
لەپرۆژى تردا دەكریت.

دادگا بریار دهدات که مال حوکمی زیندانی کردنی هه میشهیی به سهردا بدری.

ئیدی، دهمه و نیوه پۆی ئه و رۆژه که مال دهبری به ره و ئه و زیندانهی جیگای ئه و تاوانبارانهیه که دادگا حوکمی به سهردا داوون..

ههر نیوه پۆی ئه و رۆژه، شیرین کوپه چوار مانگه که ی به سنگه وه دهگریت و دادگا جیدیلئی، به لام له گه ل ههنگاوه کانیدا جار جاره سهرنجیکی منداله هه تیوه که ی باوهشی دهدات و بیری ده چیته وه بو ئه و شه وه ی تاوانکاره کان (یونس) یان کوشت و نه یانهیشت مندالی نۆبه ره ی خو ی ببینی..

کی ئالتونه کانی برد...؟

کوستان له یه کی له گه ره که کانی سه رووی سلیمانی ده ژیا، له بهر هه ژاری و نان پهیدا کردن په نای برده بهر کاره که ری و له مالی خانمیکى تا رادهیه که دهوله مهنده (3) مانگ بوو کاری ده کرد، به یانیا که ده گه یشت و عه باکه ی له خو ی ده کرده وه، قو لی ئی هه لده مالی و کاره کانی ده کرد، ئیواران مالی خانمی جی ده هیشت و ده گه پرایه وه مالی باوکه که ی... نیوان خانم و کوستان باش بوو، خانم له وه و بهر خانمی مال و میردی خو ی بووه و رۆژانه

ميوان له ماليآ بووهو هميشه دهرگاي مآله ميړدي له سهريشت بووه، مآلهكه ي جاراني ئه و جيى هامشوى پياوچاكانى شارو دهره وهى شاربوو، كه چي ئيستا زوربه ي كات به تهنى خوى و كويستان له مآله گوره كه يدان و ئه و زوربه ي كات له گهل بيره وهره كانيدا ده ژيا... روژى 1992/2/10 رووداويك شادي مآلهكه ي نه هيشت و خانم به دزينا ئالتونه كاني كه و ته گومان له نزيكترين و ناشناترين كهس به مآلهكه ي و ژوره كه ي و كه ننتوره كه ي، ئه و يش كويستانى ته من (20) سال بوو..

خانم وتى...

روژى 1992/11/15 خانم له بهر دهم دادگادا وتى:

- بهر زينه، ئه و به يانييه چون زانيم ئالتونه كانم دزراوه، بابوتانى بگيرمه وه، هر كه چومه ژورى خه وتن و دواي دهره ينان و ئه م ديوو ئه و ديوو كردن به جله كانم دهستم برد بو ئه و قوتووه ي هميشه ئالتونه كانم ده خسته ناوى، چيم بينى؟ هر كه سهري قوتووه كه م لابردي بينيم چي ئالتونم هيه دزراوه، بويه قوتووه كهش سووك بوو، ئالتونه كانم بايي 800 هزار دينار بوو، به راستى ئه و كتوپرييه سه رسامو خه مبارى كردم، دهم و دست گومان له كويستان كرد،

چونكه هر ئه و به و پهري سه ربه ستى هموو شويئيكى مآله كه ده گه پراو بوى هه بوو دست له شته كاني منيش بدات...

هر كه چوون و هيئايانه وه بهر دهم دست به جيى داني پياداناو وتى من دزيومه، ئيجا پيى وتين: من له گهل مه جيدي دلدارمدا ته گيرم كردبوو كه ئالتونه كاني خانم بهرمو بيدهمه دست ئه و و بيفروشى و خه رجى

گواستنه وهو مال دروست کردنی پی دابین بکهین، ئەو خۆی دانی پیا ناو
یهک له ئاماده بووه کانیش نازداری خزمی خۆم بوو.

ئەو شایه ته که چۆنی گیرایه وه؟

کاک ئەحمەد، که ژنه کهی خزمی خانمه، روژی دادگا وتی: ئەو
نالتوونه کانی دزیوه، بهو مه بهستهی خانم گیرایه وه...
دوای ئەوهی خانم ئاگاداری پولیسی کردو کاتی کوستان گیرا دانی
به تاوانه کهیدا نا، تهنانهت که هیئایانه وه ماله که بو که شفی (دلاله) چۆنیتی
دزی کردنه کهی گیرایه وه، چوو بهردهم کهنتوره چوار تاکیه کهو
به چه قوکهی دهستی ده رگای کهنتوره کهی کرده وهو له چه کهمه چه کهدا
قوتووه کهی ده هیئاو بر دیه ده ری له سه ر(م برده) کهی داناو به عه باکهی خۆی
شار دییه وه، پاشان له گه ل لیکۆله ره وه کان له مال هاته دهرو له فولکهی کاوهی
ئاسنگه ر له ویستگه ی پاسه کانداه ستاو وتی مه جید لی ره چاوه ری
ده کردم، قوتووه کهم دایه و پیی وتم: گه ر باسی ئەمه بکهیت ئەوا ده تکوژم...
به لی گه وره م، من دل نیام که دزی نالتونه کان له کوستان به ولاره که سیکی
دیکه نییه...

گومانلیکراو به رگری له خۆی ده کات...

هه رچه نده کوستان له لیکۆلینه وهی پولیسداو پیشتریش له مالی خانم
به پیی قسه کانی (خانم و ئەحمەد) دانی به تاوانه کهیدا نابوو، به لام روژی
دادگای کردنی به جوړیکی تر قسه ی کرد، کوستان وتی:

-من بى گوناھم، من دزىم نەكردوۋە، ئەو شەھەدى پۇلىس منى گرت چەند سەعاتى لەھەۋەبەر كەلەمالى باجى خانم كارم دەكرد گويم لە دەنگە دەنگى باجى و روپاكى خزمى خۇى بوو، باجى دەيووت: با..با، تۆ بردووتن.. ئەويش دەيووت: نەخىر من چۆن كارى وادەكەم... كەمن گىرام تاھەفتەيەك داکۆكيم لەخۆم كردو پيم وتن من نەمدزىو، بەلام كە زۆريان ئى كردم بۇئەھەدى وازم ئى بىنن و ھىندە پرسىارم ئى نەكەن وتم راستە من بردوومن.. ھەرۋەھا وام نىشاندا كەمن دلدارى خۆم ھەيە و داومە بەو، واتە داومە بەمەجىد، بەلام بىروام پى بكنەن من مەجىدم تەنيا بەھۆى خوشكەكەيەۋە دەناسى كەپىشتەر پىكەۋە لەكارگەيەكى پىسكىت كارمان دەكرد... كەبردىمانەۋە مالى باجى خانم لەترسى ئەوان و ھەرپەشە وتم من ئەو كارەم كردوۋە بەدرۆۋە وتم لەفولكەى كاۋە داومە بەمەجىد، خوا ئاگادارە ئەو چەند مانگە بەخۇپرايى كراومەتە ژوررەۋە، من تاوانم نىيە و ھەرگىز ئەو كەسە ناپاكە نىم دزى لەخانمى خۆم بكەم، لەخوام داوايە تاوانبارەكە ئاشكرا بكتات و ئەو كاتەش باجى دلى لەمن پاك بىتەۋە...

رای دادگا بەم شیۆهیه بوو...

لەبىرىارى دادگای بەرىزدا بۇ ئەو كىشەيە، بەم شیۆهیه كارەكە و تاوانەكە باسكرا.

-دانانى كوستان بەدزى ئالتونەكان تەنيا بەقسەى خانم و شاھتەكانىتى كەھىچیان بەچاۋى خۇيان تاوانەكەيان نەدىۋە، ئەۋە نەبى گۇييان لەكوستان بوۋە كەتاوانەكەى خستۆتە ئەستۆى خۇى، بۇ مەسەلەى مەجىدىش ئەۋا ئىمە داۋاى سەربەخۇمان دژى كردۆتەۋە لەگەللىا

ليکولڻه ۽ ڪراوه، ڪوئستان لاي پولييس واي وتوهه، بهلام لاي دادوهري
 ليکولڻه ۽ رڙي دواي ئهوه له قسه ڪاني پاشگه زبووه تهوهو
 وتويه تي (ترساومو توقاوم بويه خوم ڪردوهه بدن)، ڪه شفي دهلاله ڪهش
 به برياري دادوهر نه بووه، ڪه واته برياري دادگا نازاد ڪردني دهست به جيئي
 ڪوئستانه گهر گوماني تاواني ديهي له سهر نه بي... ئيمه برياره ڪه مان
 دهني رينه دادگاي ته ميزي هه ريمو چاوهرواني وهلامي ئهوان ده بين، ڪه نهو
 قسانه تهواو بوو، روناڪي گهرايهوه روي ڪوئستانو وه ڪ بيهوي له دلي
 خانمدا خوشهويست بيتهوه سهرنجي دهدا، ئهويش بهريزهوه هه لساو
 ته ماشايه ڪي ڪوئستاني ڪرد... دهشي لهو ڪاته دا ڪه سيڪي تر بهييري
 خانمدا هاتي بي ڪه به دهستي چه پيلي ئهوه هه موو ئالتوونهي دزي بيت!

وهلامي برياره ڪي دادگا چي بوو؟

لهنووسراويڪي رڙي 1993/9/11 دا، دادگاي ته ميزي هه ريمي
 ڪوردستان ره زامهندي و پشتگيري له سهر برياره ڪي دادگاي جيناياتي
 سليماني نيشانداوه، واته ڪوئستان له بهردهم ياسادا بي تاوان ده رچوو..
 لي ره دا له گهل خوينهري نازيزدا ده پرسين:

-دهبي ڪي ئالتوونه ڪاني بردي؟ ڪي بي باي 800 هزار دينار ئالتووني
 جو ربه جوري لهو خانمه بهريزه دزيوهو نه ڪه وته بهردهستي دادگا؟
 بهلام هه رچون عومري درو ڪورته، نهيني دزيش درنگ بي يان زوو هه
 ئاشڪرا دهبي ژووري بهنديخانهش ده رگاي والايه بو پيشوازي له تاوان ڪاران.

پهیمانشکین!

(پهیمان) له‌ئەنجامی بەشداری تاواندا گیراو چوو بەندیخانەو، سالیك نابی بریاری زیندانی کردنی پانزە سالی ره‌به‌ق به‌سەر ئەو بیوه‌ژنده‌دا دراوه‌و به‌دیه‌خته‌سه‌ری له‌خۆی و جووتی مندالی بچووکي شیواندو ئیستا بو چاره‌نووسی ره‌شی فرمیسک ده‌ریژی... په‌یمان نموونه‌یه‌کی گه‌لی جیاوازه له‌ژنانی کورد، که‌هه‌میشه به‌گژرۆژگارو ئاکامه‌کانی ژیانیان و ریکه‌وته ناله‌باره‌کاندا چوونه‌ته‌وه... په‌یمان دوور له‌ناوه‌که‌ی، دوور له‌داب و نه‌ریتی کۆمه‌لایه‌تی هه‌لسوکه‌وتی کردو ژيانی دووردریژی نیو زیندان ئەنجامی ئەو هه‌لسوکه‌وته خراپه‌ی ئەون..!

تۆیژه‌ری کۆمه‌لایه‌تی له‌(پهیمان) ده‌کۆلیته‌وه...

راپۆرتیکی تۆیژه‌ری کۆمه‌لایه‌تی له‌(بنکه‌ی پۆلیسی گرتن و گواستنه‌وه‌ی سلیمانی) شه‌رحی حالی په‌یمان ده‌کا بو دادوهر (به‌ر له‌دادگاییکردن و هوکمدانی به‌چه‌ند مانگیك)، له‌و راپۆرته‌دا هاتوه:

-ئهم ژنه تا دووه‌می ناوه‌ندی خویندوه، زۆریه‌ی ژيانی باوکی دوور له‌خیزانه‌که‌ی بووه، که‌هه‌راویشه‌ته‌وه نیویان پیروپه‌که‌وته بووه و نه‌یتوانیوه ئاراسته‌یه‌کی ئەوتوی کچه‌ جوانه‌کانی بکات.

په‌یمان هه‌ندی چاو له‌ده‌رو سه‌رلیشیواو بووه، تاله (22)سالی‌دا شووی کردووه به‌کوړیک که‌خۆشیویستووه، ئەویش لایکی ژيرو فامیده نه‌بووه،

ھەرھىندەى پەيمان ئەقلى بەدنيا شكاو، كەژن دەگويزىتەوھ دريژە بەرھفتارى ناپەسەندى سەرخۇشىي بەردەوامى و بەدمەستىيەكەى دەدات! ھەر بەدواى مانگى (ھەنگوینی) ەكەيدا دەيان شەو بەبېھوشى براوھتەوھ بۆ مائەوھو تەسليم بەژنە جوانەكەى كراوھ!! ئەو خيژانە ھەر لەسەرتاوھ بەختەوھ نەبوون، تەنانەت(3) سال ژيانى ژن و ميړدى و لەدايك بوونى كچيک و كورپك تروسكەى ھيوايان بۆ چارەنووسى خيژانەكە دروست نەكردوھو گەلئ جار پەيمان لەدەستى ميړدەكەى توراوھو داواى جيابوونەوھى كرووھ، كە گەريئراوھتەوھ بۆ مائە دوژەخەكەى، باوكى دوومندالى لييداوھو گرافتەكە زياتر تەشەنەى كرووھ!

ئىدى لەسەر داواى ژنە جودابوونەتەوھ... پەيمان و مندالەكانى چوونەتەوھ مالى باوكە ھەژارەكەى كەبەسكى تيرو بە(دە)برسين، ئەنجام دايكەكەى لەمال دەيانكاتە دەرو ئيتەر پەيمان بەتەواوى خو بەدەستى قەدەرى چەوتەوھ دەدات و بۆ (ژيان)ى خوئى و مندالى دەبىتە (ھاوپرى!)ى كەسانى وەك عوسمانى فیتەر... نەك ھەر ھىي ئەو، بەلكو ھىي ھاوپرىكانىشى!!

عوسمان يارمەتى دەدات و بەلئىنى ھيئانىشى دەداتى... سەرھتا پەيمان نازانى ئەم عوسمانە چ كارەيە، دوايى دەيناسى كەبەدزى پارە پەيدا دەكات، بەلئى ئەو كاتە بەباشى دەيناسى كە داواى لئ دەكا بەشدارى دزىنى ئوتومبيل بكات لەگەلئاندا... پەيمان و دوو مندالەكەى وەك (خيژانئيك)بۆ ئەنجامدانى دزىيەكان لەلايەن عوسمانەوھ بەكار دەھيئيرين.

(پەيمان) باسى خوئى دەكات...

پهیمانی ته مه ن (27) سال دواى شه وهى له گهل چه ند تاوانباريكد (دزى) دهكات و دهگريټ، بهجيا له وانى تر ليى ده پرسريټه وه دادگايى دهكريټ، له وه لامى پرسياره كاندا به چاوى پر له شه رمه وه ده لى:

— كه ميټر ده كه م ته لاقى دام به دوو مندا له وه حال م په ريټ شان بوو، عوسمانى فيټر به ليټنى دامى بمهينى، به لام هر ماره ي نه كردم و دوايخست، دست كورت بووم و كه دواوى ليكردم شووى پى بكم رازى بووم، پرسى دايك و باوكيشم كرد و شه وانيش رازى بوون، نيشانه ي كردم، ئيدى سهردانى ماله كه مانى ده كردو له گهل خوى ده يبردم و هه رجاره ي جوړه مؤديليكى ئوتومبيلى پيټوو!

شه ويكيان عوسمان و دوو هاورپى هاتنه دوام، سواري به رازيليبه كى كرييان كردم و له گه ره كى (رعايه) شه وان دابه زين و ئوتومبيليكى (كرونا) يان دزى و به هه ردو و ئوتومبيله كه وه چووينه ئوردوگاي (باريكه)، كه له وى پارهى ده دامى و له گه ليذا ده ژيام، ئوتومبيله دز او كه يان له ماليكدا شارده وه بيټروشن، ئيتر شه وه بوو شه ويكيان له وى گيرايڼ...!

* په يمان له ليكوټينه وه دا وتويه تى:

— من چند جارى له گهل عوسماندا خه وتووم، هه روها له گهل دوو هاورپى شه ريكه دزه كه ي چند شه ويكيش پيكه وه ده مانخوارده وه!

شه وه وى براكه ي سهردانى كرد...!

برايه كى په يمان كه ته مه نى 18 ساله و به بوايخچيټى گوزهرانى خوى داين دهكات، به دادگاي وت:

— من رازى نه بووم شووى دووه مى بكات به عوسمان، كه له گه ليشى چوه باريكه به ته واوى له خوشكه كه م عاجز بووم، روژى دايكم زورى ليكردم و وتى:

- کوپری خووم، خیرت دهگات سهری لهو ههش بهسهره بده، بزانه چی دهکات؟ ناخر کوپره کهم گوناچه، خو خوشکته، خوا وای پیخوشه بهقوربانت بم...

بهگویم کرد، چووم و لهباریکه دۆزیمه وه، عهسر ههندی قسه مان کردو شهو عوسمان و دوو هاوپی (که ده رکهوت شهریکه دزی بوون) خهوتن، بهریکهوت ئه و شهوهی من لهوی بووم پوولیس دای بهسهریاندا، نیوه شهو دهنگی تهقه له شیرین خه و رایچه کاند، یهکیان کوژراو یهکیان برینداربوو وئوی دیکه شیان گیرا، خوشکه کهی منیش، دووباره دهلیم من رازی نه بووم له گهل ئه و کوپره دا برهوا، بهلام عوسمان هه ره شهی لیده کردم و جاریکیش لیی دام... برهوا بکهن دایک و باوکیشم رازی نه بوون بهو بریارهی پهیمان... *دواتر، ئه م بریارهی پهیمان نازاد ده کری و ده چیته وه مالی خووی، بهلام هه میشه غه مبارو دلشکاو...

یه کیك له دزه گان ده دوی..

یه کیك له شهریکه دزه گانی عوسمان، ئه و شهوه لهباریکه به برینداری ده گیری و به وردی له چوونیتی نه جامدانی تاوانه گانی خویمان ده دوی که چه ند سالیکی رابردوو، به هاوکاری چه ند که سیکی دیکه ی (باریکه) و ناوچه ی تر چه ند ئوتومبیلیکیان دزیوه له چواریاندا (به کرونا که وهی له سهری گیران) پهیمان به شداریان بووه...

پهیمان خویشی دانی به وه دا ناوه و توپه تی که سیانیان به پاره ی باش داوه ته وه به خاوه نه گانیان..

عوسمان.. چی لی به سهرات!؟

دوای ئه و ژيانه، دوای به کارهینانی (پهیمان) بو ئه و مه بهسته گلاوه و
 ریزنه گرتنی هیچ وجودیکی ئینسانی ئه و ژنه سه رلیشیواوه.. دوای
 دلنیشانی براکهی و که سوکاری لئی، دوای دزینی بهری رهنجی کهسانی
 که به نارهقی نیوچاوان ئوتومبیلیان بو مال و مندالیان کریوه، ئه و شه وهی
 له باریکه پولیس ده دن به سه ریاندا به چه که که ی به ره نگار ده بیته وه و
 به گولله ی پولیس ده پیگیری و دواتر ده مری... ده پروات و بی ئه وهی
 پاره و پول و خوشییه کانی ژیانی دنیای له گه ل خویدا بباته گوپی ته نگه وه!
 هه ر چو ن ژیان و ریکه وته کانی، په یمان شکین بوون له گه ل کچیکی وه ک
 په یماندا، په یمان خویشی په یمان شکین بوو له گه ل خویدا و دواتر له گه ل
 هه ردو و منداله که ی..

لیره دا گه ل پرسیار دینه گوپی، له وانه:

- ده بی تاوانی ئه و دوو منداله چی بی؟

- باوکیان وای کرد، دهسته لاتی ئه وان چی بوو؟

- دایکیان وای کرد، دهسته لاتی ئه وان چی بوو؟

- عوسمان ژیانی دایکیانی به و ده رده برد، دووباره دهسته لاتی ئه وان

چییه؟

داخو، پیویست نییه، خانه یه ک، دایه نگایه ک، دامه زراویک هه بی ئه م

منداله بی نازانه بگرنه خویمان؟! ره وایه دوو خونچه گولی ئاوا له گه ل

تاوانکاریکی وه ک په یماندا ژیانی زیندان ببه نه سه ر!!!

بەر له‌گیان سپاردن ناوی بکوژه‌که‌ی درکاند

له‌دادگای سلیمانی، ئەو هه‌موو شایه‌ت و شکاتکه‌رو سه‌یرکه‌ره
ئه‌وه‌نده‌ی تر بیری (ئه‌خته‌ری ته‌مه‌ن (23) سال و دایکی کوپو کچیکی
ئالۆزتر کردبوو، گیانیکی به‌پاریزه‌که‌ی بوو که جار جار تی‌ی ده‌روانی،
حه‌وت مانگ له‌وه‌وبه‌ر عوسمانی می‌ردی به‌ده‌ستی ئەو تاوانباره‌ی ئەوبه‌ری
کوژرا، ئەو تاوانباره‌ی ناوی (سه‌رداره) و دراوس‌ئیانه‌و
هه‌موو (بازیان) ئەوه‌شیان بیستوووه که‌ئه‌خته‌ری خو‌شویستوووه!
ده‌نگی سه‌رۆکی دادگا رایچه‌که‌کاند.. دوا پیریاری (حوکمی) دادگا به‌م
شیوه‌یه راگه‌یه‌نرا:

1- به‌پیی ماده‌ 1/406 ح له‌یاسای سزادان و به‌ده‌لاله‌تی ماده‌ی 79
حوکمی زیندانی کردنی هه‌میشه‌یی به‌سه‌ر تاوانبار سه‌ردار عه‌بدوئالادا درا.

2- ناچار دھکری بهوهی بپری شەش هەزار دینار بداتە هەرسی مندالەکهی عوسمان و وەک یەک بەسەریاندا دابەش بکریت.

3- هەرسی قاوغە فیشەکهکه لەلایەن پۆلیسی بازیانەوه لەناو دهبییت.

4- کلاشینکۆفەکهی سەردار دەستی بەسەردا دهبییت و دەنییری بۆ پۆلیسی سلیمانی.

بەرلەخویندەوهی بپیارەکانی حوکم ، لەبپیری دادگادا ئاماژە بۆ ئەو شەکرە کرا کە ئەم داوايە، کە تايبەتە بە تاوانبار سەردار و لپیرسینەوهی ئەختەر بۆ ئەو تۆمەتی دەست تیکەلکردنە ی لەگەل سەرداری دراوسییان بە داوايەکی جیاواز دهبییت.

بەرلەوهی گوی ئەیفادە ی شایەتەکان بگرین، جاری بابزانین عوسمان تەمەن (27) سال چۆن کوژرا؟!

* شەوی 1992/2/6 عوسمان چوار میوانی هەبوو، هەرچەندە باران دەباری و کارەباش نەبوو، بەلام قسەو باسی بەرتیشکی فانۆسەکه لەدەرەوهی دابپری بوون، هەرسی مندالەکهی عوسمان خەوتبوون، ئەوشەوه (عەلی) براشی لەمالیان بوو. لەسەعات نۆی شەودا ئەختەری ژنی عوسمان ژوورەکهی جیھیشت و دوای کەمی گەپایەوه، هیندە ی نەبرد جاریکی دیکەش بەرەو حەوشە هەنگاوی نا.. ئەمجارەیان عەلی سەرنجیکی دایە براژنەکهی.. کەبۆ سییەم جار بەلایتەکهی دەستییهوه رووی کردەوه حەوشەو هەر لەگەل دەرگاگردنەوهو هاتنە ژوورەوهی هەوايەکی ساردا گەپایەوه، عەلی و کاکی چاویان بپریه یەکترو هەردوو بەدلایندا هات..

- ئەم ژنە بۆ هیندە روو دەکاتە حەوشە؟! -

ئەختەر كەمى دواكەوت و عوسمانى مېردى زەردەخەنەيەكى ئاراستەى
مىوانەكانى كردو بەرەو دەرەو مىلى نا.. هېندەى نەبرد دەنگى چەند
تەقەيەك و زىكە و هاوارى ئەختەر، عەلى و مىوانەكانى راپەراندو پېكەو
روو و حەوشەكە رايان كرد، كە چوونە ئەوى بىنيان عوسمان كەوتوو و
تفەنگى لەتەنىشتىيەو جىماو و يەكسەر پېى وتن:

*سەردار بوو.. سەردارى دراوسيمان تەقەى لىكردم..

-ئەى كوا.. چى لىھات؟!

*نازانم.. رايكرد.. ناخ.. بىگەينە نەخوشخانە..

عوسمان بە (3) فېشەكەكەى لەشېيەو تەواو ماندوو بوو بوو. تەنيا دوو
رۆژ لەنەخوشخانەى سلىمانى ماىەو و ئىتر گيانى سپارد، لەو دوو رۆژەدا
كەسوكارى چوونە سەردانى، بەلام گرنگترىن قسەى بۆ كەسە نزيكەكانى
خوى كرد، بەلى تەنيا قسەى بۆ دايك و باوكى كردبوو..

دايكى وتى:

-كەلە نەخوشخانە لىم پرسى ئەو پياوكوژە بۆ لەحەوشەكەى مالى
ئىوودا بوو، چونكە خەلك وەستابوون قسەى نەكردو وتى دواى پىت
دەلىم.. بەلام بەر لەدوو رۆژ بەقوربانى بىم هاتە سلىمانى و لەبەرچاوى مندا
بەباوكى وت (باوكە ئەختەر پەيوەندى خراپى لەگەل دراوسىكەماندا هەيەو
ناوى سەردارە)..!

باوكىشى وتى:

من كەلەنەخوشخانە لەهوى رووداو كەم پرسى وتى هەر ئەوەيە
كەپىرى بۆم باسكردىت، كەدوو رۆژ لەو و بەر هاتە مالمان باسى ئەو

ههتیوهی کردو وتی: له دەم خه لکییه وه باسی په یوه ندی نیوان ئه خته رو ئه و
کوږه ی دراوسیمان کراوه...

ئە ی دراوسیکان لقوة ضون دوان؟

له دراوسیکانی عوسمان، ئه وانه ی دادگا پرسیار ی لی کردن، رای
جیاوازیان هه بوو سه بارت به و باسی په یوه ندییه ی نیوان ئه خته رو
سه ردار...

یه کیکیان وتی:

- من نه بیستوومه و نه دیومه هیچ جوړه په یوه ندییه ک هه بوو بیټ، به لام
له وه ئاگادارم که نیوانی عوسمان و ئه خته زور خوش بوو...

یه کیکی تر وتی:

- ئیواره یه که سه ردار هاته لام و وتی با تفهنگه کهم لای تو بی، عوسمان
له وی نییه و سه ری له مالیان ده دم، ویستی بچیته لای ئه خته ر..! منیش وتم
کاکه عه یبه، عوسمان هاوړیته و دراوسیته، پاشان خو ی له وی نییه چو ن
ده چیته ماله که ی، به لام ئه و بایه خی به قسه کهم نه داو چوو، هه ر بو به یانی
ئهمه م به برایه کی عوسمان راگه یاند..

رای (عقلی) له ستر براذنه که ی ئاوا بوو..

- به و چهند جاره چوونه دهره وه یه ی ئه خته ر گومانم ئی په یدا کرد،
به تایبته که پیشتر له خه لکم بیستبوو په یوه ندی خراپی له گه ل
دراوسیییه کیاندا هه یه و دوا جار که له سه عات نوو نیودا چوو هه وشه و
زوری پیچوو، کاک ی رحمه تیم به هه مان شیوه گومانی لی کردو ئه وه بوو

شوینی کهوت و سهررداری ناموباره کی له حه مامه که دا گرت و ئه ویش ئه و
کاره ساته ی ئی قه و ما ..!

ئەختەر ضون بقرطری لەخوی دەکات..؟!!

هه رچه نده ئەختەر پارێزهری به رگریکه ریشی هه بوو، هه ر له سه ر داوای
ئەویش یه که مجار له ته وقیف نازاد کرا، به لام خویشی قسه ی هه بوو، ئەو بو
به رگری له خوی و پووچه لکردنه وه ی ئەو تۆمه ته ی خراوه ته پالی وتی:

- من بو ئیشی (سه رئاو) چوومه ده ری، لایته که م پیبوو وله حه وشه هه یچ
نه دی، له گه پرانه ودا باوکی منداله کانم دی و لایته که ی له ده ست وه رگرتم و
به ره و حه وشه که چوو، ویستم بچمه وه ژووری له و کاته دا ئەو کاره ساته
قه و ما...! که من و عه لی و میوانه کانمان گه یشتینه سه ری وتی سه ردار بوو..
مێرده که م تهنه گه که شی ئی سه ندیوو، ئەو له ناو حه مامه که وه ته قه ی لی
کراوو، من هه یچ په یوه ندییه کم نه بووه به سه رداره وه، ئەوه نه بی دراوسیمان و
هاوپی عوسمان بوو، من به درییایی ئەو (7) ساله ی له گه ل مێردی خۆمدا
ژیاوم زۆر به خته وه ر بووم.. داوای سزادانی بکوژی مێرده که م ده که م، چونکه
ئەو بی گوناھ کوژراو له گه ل هه یچ که سیکیشدا دوژمنایه تی و ناکوکی نه بووه.

میوانه هه میشه ئییه که تی به ندیخانه ضی وت؟

سه ررداری ته مه ن (18) سال، جاران پیشه ی کاسب و ئیستا زیندانیی
هه میشه یی له یه کیک له به ندیخانه کاند، به سه ره اتی تاوانه که ی به و شیوه یه
گیرایه وه:

-سەرلەئىوارەى ئەو شەوہ لەبەردەم مالى خۆماندا عوسمانم بينى، وتى
 ميوانمان ھەيەو شەوئى سەرمان ئى بدەو بۆ خۆمان دۆمىنە دەكەين، منىش
 دواى نان خواردن بەخۆم و تەفەنگەكەمەوہ چووم، بەبى ئەوہى لەدەرگا بدەم
 چوومە ژورەوہ، يەكسەر يەكك لایتى گرتە دەم و چاوم، منىش دواى ميل
 ھىنانەوہ داوام كرد لايتەكە بكوژىنئىتەوہ، بەلام بەگوئى نەكردم و ئەوہندەم
 زانى ھاتەپىش و پەلامارى لولەى تەفەنگەكەى دام، منىش دەستم بە
 پەلەپىتەكەكەدا ناو چەند فېشەككەم پىوہنا، من خۆم نەشاردوتەوہ و
 ئەوہش راست نىيە كەلەھەمامەكەدا قاوغە فېشەك و خوین بەجىمايىت...!
 نازانم چۆن ئەوہ روويدا... يەكسەر ھەوشەكەم جىھىشت و رامكرد... ھىچ
 پەيوەندىيەكى ناشەرىفانە لەنيوان من و ئەختەردا نەبووہ و ەك خوشكى
 خۆم سەيرم كردوہ...

رای دادگا بەم شیوہیە بوو...

دادگای جینایاتی بەریژ، بەرلەرراگەیاندى حوکمەكەى بەسەر سەرداردا،
 بپریارى دەستەى سەرۆكایەتى بەم شیوہیە راگەیاندى:
 -كاتى عوسمان گومانى لەچوونە دەرەوہى ژنەكەى پەيدا كرووہ و
 شوئى كەوتووہ، دواى ئەوہى لايتەكەى دەستى ئى سەندووہ ئاراستەى
 ھەموو شوئىنەكانى كردووہ و لەناو ھەمامەكەدا كەسىكى دیوہ، كەبەرەو
 رووى چووہ و لىي نزيك بووہتەوہ ئەو كەسە تەقەى ئى كردووہ و بەبرىندارى
 كەوتۆتە سەر زەوى، ئىتر ژنەكەى كە لەو كاتەدا لەھەوشەكەدا بووہ،
 رايكردووہ و ميوانەكانى بانگ كردووہ و ھەموو ھاتووونە سەر عوسمان و
 ئەویش دواى ئەوہى ناوى بكوژەكەى پى و تەوون ھىنراوہ بۆ نەخۆشخانە..

به لّام تاوانبار (سەردار عەبدوللّا) شوینی تاوانەکی جیھێشتوووە و
هەلھاتوووە پاشتریش خۆی شار دۆتەووە تا رۆژی 2/18 دەستگیرکراوە و
یەكسەر دانی بە تاوانەکیدا ناوە... وەك دەرکەوتوووە تاوانبار لەکاتی
تەقەکردندا لەناو حەمامەکەدا بووە، هەرسی قاوغە فیشەکەکە و چەند دلوپە
خوینی لەسەر زەوی حەمامەکە بەجی مابوون، پاشان چوونە ژوورەووەی
مالیک لەشەویکی باران و بی کارەبا و بەبی ناگاداریی خاوەن مال بو خۆی
سەرپێچییەکی دیکە... هەرچەندە هۆکاری تاوانەکی سەردار بەتەواوی
روون نەبۆتەووە بە لّام بەشیکی لیکۆلینەووە ئەو دەسەلمینی کە پەيوەندی
خۆشەویستی لەنیوان سەردار و ئەختەردا هەبووە و هاتنی تاوانبار بو مالی
عوسمان بەهۆی ئەوپەيوەندییە ناپەوایەووە بووە، هەرۆهە کوشتنی
عوسمان لەلایەن تاوانبارەووە بو دەرچوون و دەستگیر نەکردنی و ئاشکرا
نەبوونی بووە لەشوینی رووداوەکە، کەواتە حوکمی بەسەردا دەدریّت
بپریش درا رەچاوی ئەو بکریّت تاوانبار تەمەنی لەبیست سال کەمترە.

دولبەر

نیوهرۆی رۆژی 14/5/1990 دواى بیست و پینج رۆژ دوریى فاتیح
لەژن و ماله خنجیلانەکی، بەخۆی و جانتاکەى دەستیەووە لەبەر دەرگا

راوه ستاو، دواى سپړنى ناروقه ی رووی به دهستی راستی له ده رگای دا،
چاوه ری بوو (دولبه ر) ی ناموزاو ژنی (3) ساله ی ده رکه وی او به وشه ی شیرین
به خیره اتنه وه ی لی بکات و جاننا له دهستی وه ربگریت و به ره و ژوره وه
پیشی بکه وی، به وهش ماندویتی کاروفه رمان له جهسته ی ده رچییت، به لام
فاتیح تووشی سه رسامی بوو، دولبه رکه ی ده نگى نییه، جاریکی ترو
دووان و سیان له ده رگای دا، به لام بی سوود بوو، نییه له مال!!

تا بانگی عسر فاتیح به ماله براو خزم و ناسیاودا گه پراو دولبه ر لای
که سیان نه بوو، ته نانه ت که سیان سو راخیشیان نه ده زانی ... به په ستی و
میښکی جه نجاله وه گه پرایه وه گه پراجی چه مچه مال و سواری ئوتومبیلی
که رکوک بووه وه، هر که گه یشته ئه وی راسته و راست به ره و مالی
مامی (خه زووری) که وته پری، پیشوازی گه رمی ئه وان که می له بی تاقه تی
فاتیحی که م کرده وه، به لام هر که وه لامیان دایه وه (نه هاتوه بو ئیره و
هه والی نازانین) نه وه نده ی تر په شوکا ... ئوقره ی نه گرت و له وی شه وی روژ
نه کرده وه ، به ده روونی وروژاوه وه که وته پری، له ریگا ته نیا یه ک پرسیار
رووبه ری میښکی داگیر کردبوو:

-خوایه گیان، ده بی دولبه ر چی لی هاتبی، ده بی له کوی بی، له کوی؟!
هر که گه یشته وه چه مچه مال، خو ی گه یانده مالی حه مه ی برای، نه یده زانی
چی بللی و چی بپرسی و چی وه لام بداته وه، ره نگه له ماوه ی پیکه ینانی
ژیانی خیزانیدا و به دریزایی هر (34) ساله که ی ته مه نی، روژی ره شی ئاوا ی
به خووه نه دیبی ...

ئو شه وه خه و نه چووه چاوی، حه مه ی براشی به دیاریه وه ئیشکی گرت،
حهمه به دم وه نه وزه وه لی پی پرسى:

*کاکه گومان ت له کییه .. له مه و به ر کی هاموشوی کردون؟

دم و ده ست وه لامی دایه وه:

-تهنیا دلشادی مامه قاله هاموشوی کردوین، تهنیا نهو له هاورپیکاندا
جارجار هاتوته مالی ئیمه، گهر مهسهلهکه گومان بییت، تهنیا گومانم
لهوه...!

دلشاد له کوئیه؟

بهیانی زوو، به پرووی گرژو په شیوهوه فاتیح چووه مالی مامه قاله،
پرسیاری دلشادی هاورپی کرد، وتیان:
-لهدوینیه مالی جیهیشتووه نازانین بو کوی چووه!
گومانی زیادی کرد، یه کسهر خوی گه یانده بنکهی پولیس و لهوی نهرزو
حالی نووسی و سکالای خوی بهم جوړه تومار کرد:
(ژنهکهی من که ناوی دولبهره ناموزای خومه و ماوهی 3 ساله خیزانمه،
دوینی به مؤلته له سهربازی گهراومه تهوه و نه له مال و نه له لای هیچ یهک له
که سوکارمه، دولبهر ته مه نی 26 ساله و بالای مام ناوه نندییه و سپی پیست و
چاوو قژ ره شه)... نه فسهری بنکه که بانگی کرده ژوروی و لیی پرسى:
* فاتیح، گومانی چی له ژنه که ت ده کهیت، پییت وایه له کوی بی؟
به لیوی وشک و وشه ی پچرپچره وه لای دایه وه:
- گهره م، نازانم، نازانم چووه بو کوی، من گومانی خرابی لی ناکه م، ئیمه
هیچ گپروگرفتی که له نیوانماندا نه بووه، نازانم بلیم چی...
دوای نهوهی نه فسهره که ریگایدا دابنیشی پیی وت:
* باشه، کی زور هاموشوی مالتانی کردوه و په یوه نندی به هیز بووه
له گه لتاندا؟

دوای که می رامن، سهری هه لپری و قورگی پاک کردوه و وتی:
- دلشاد، دلشادی مامه قاله...
نه فسهره که قه له مه کهی گرت به دهسته وه و وتی:

* ناوی ته واو و پیشه ی و ناو نیشانی؟

فاتیح وه لآمی دایه وه:

- دلشاد قادر.. ناوی باپیری نازانم.. مالیان له گه پره کی خو مانه وه

جهنگاوهری فوجی سووکی ژماره....

به زهرده خه یه که وه نه فسه ره که پرسى:

* باشه دلشاد ژنی هه یه؟

نه ویش وتى:

- نه خیر.. نه خیر ژنی نه هیئا وه...

ده ستگیر کردنی دولبه رو هاوړیکه ی....

یانزه روژ به سهر تو مارکردنی سکالا که ی فاتیح دا تیپه پری، له (رانیه) پو لیس دولبه ریان دو زییه وه که له گه ل (دلشاد) دا نه و ماو یه له و ناوه بو و بوون، به گپراوی هه ردو وکیان هیئرانه وه شاره که ی خو یان، نه فسه ری بنکه که موختاری گه پره که که ی فاتیحی ناگادار کرد و نه ویش ناردی به دوا ی فاتیح دا و هه و آله که ی پی و ت، فاتیح ناردی به دوا ی باوکی دولبه ردا و پیکه وه چوونه بنکه ی پو لیس...

نه فسه ره که ی پی و تن:

- ئیستا ده توانن داوا بنووسن و ئیمهش دولبه رتان بدهینه وه ده ست، به لام نه وراقی دلشاد ده سپیرین به بنکه ی نه هیشتنی تاوان...

داوا نووسرا و دولبه ر بانگ کرا و درایه وه به باوکی و میړده که ی، چه ند مه تریک له بنکه که دوور که و تنه وه، باوکی به دلی پرو حالی په ریشانه وه رووی کرده کچه که ی و پی و ت:

- فهرموو، نه وه خو ت و میړده که ت، پرو، پرو له گه لیا...

دولبر هممو جهستهی دهله رزی و بهرنگی زرد هه لگه پراوه وه بانگی کرده باوکی:

- باوکه، باوکه گیان...

باوکی ههنگاوه کانی خیرا کردو بی شهوهی ئاوری ئی بداته وه لییان دورکه وته وه روئی... یه که مجار بوو فاتیح نه زانی له گه ل دولبره که یدا بدوی، یان هه نه توانی ته ماشای بکات... شیوهی دولبر له بهرچاوی فاتیح دا ژنه جوانه که ی جارانی نه بوو، به لکو به جهسته یه کی بی گیان و لاشه یه کی مردووی ده بینی...

برپاری فاتیح چی بوو؟

فاتیح، ههروه که له لیکۆلینه وهی سه ره تاییدا له پولیس و بهردهم دادوهری چه مچه مال و پاشتریش به هه مان شیوه له روژی دادگایی کردنیدا، پیی ئی ناو بهروونی باسی کرد:

* هه ره که له راستیی مه سه له که گه یشتم و له ناپاکی دولبر دنیا بووم، برپارمدا به کوشتن تۆله ی ئه وه هه له گه وره یه ی ئی بستینم، دلم به وه خویش بوو باوکی و که سوکارمان له کاره (جوانه که ی) ئه وه ئاگادارن و شکور بو خوا مندالیشمان نه بوو تا به گه وره یی، به م کاره ساته وه بتلیته وه...

ئه وه شه وه چووینه مالی حه مه ی برام، نازانم چون روژمان ئی بووه وه، من سوور بووم له سه ره به جیه یانی برپاره که م، به لام نه مده زانی چون و که ی؟ بو به یانی هه ره له خومه وه په لیم گرت و هاتینه سلیمانی و شه ویک لیره ماینه وه، به ره له وه ی بگه ریینه وه چومه بازارو کیردیکی تیژو زه رفیکم کپی و له گه ل دولبردا هیئامنه وه...

ئهی دولبر وتی چی؟!

هەر ئەو رۆژەى بە دەستگىر كراوى دولبەر بە بنكەى پۆلىس سپىردرا، ئا
بەم شىۋەىيە ئىفادەى خۇى دا:

-گەرەم، وا بۆ(3)سال دەچى لە فاتىح مارە كراوم، لە دەره وهى دادگای
شەرى لىى مارە كرام، فاتىح كورى مامەو هەر بە هوى ئەو شەوە منىان
دايە، پەيوەندى ژن و مېردىمان زۆر خراپە و هەمىشە ناتەباين، ژيانم لەتەكيا
ناخۆشەو لە و ماله دا كە هەر هەردوو كمانى تيا دەژين پەشىۋ حال و غەمگىنم،
زۆر جا لىم دەداو ئازارم دەدات، ئەمە سەرەپراى ئەوہى پياۋىكى رەزىلەو
هەرگىز خەرجىم پى نادات و تەنانەت پارەى چوونە لای دكتورىشم ناداتى،
دوچار كەلىرە بوو، شەوەكەى شەرم بوو لەگەلىا و كەروىشتەو بۆ فرسەتى
گەرەم ماله كەى بۆ بەجىبەيلىم و لە دەستى رزگارم بى، ئەو بوو بەر لە دە
دوانزە رۆژ هەندى جلى خۆم پىچاۋەو بەرى 200 دىنارم خستە باخەلمەو و
چوومە رانىەو لەوئى لە مالى(.....) مامەو كەگەرەى عەشیرەتەكە مانە...
هەرچەندە لەو و بەر نەمدىبوو و نەمدەناسى!

بەلام بۆ ئەوہى كە دلشادم لەگەلدا بووبى ئەوہ راست نىيەو شتى
وانەبوو و من تەنيا رۆيشتووم، ئەو تەنيا ھاورىى فاتىح بوو و من هىچ
پەيوەندىيەكى ئەوتۆم نەبوو لەگەلىا و نەخۆشموىستوو و نەهىچ و..
ناپاكىم لەگەل مېردى خۆمدا نەكردووہ.....

سەرئىچ.....

لە بەرتىشكى قسەكانى باوك و دايكى دولبەر و لىكۆلىنەوہ دا، لە قسەكانى
دولبەردا ئەم سى خالە دەردەكەون:

1-گەر پەيوەندى نىوان دولبەر و مېردەكەى هيندە خراپ و
نالەباربووبى، دەبوو لەو و بەر دايك و باوكەكەى بەحالى كچەكەيان زانىبا.

- 2- باوکی دولبەر ئەو بەدرۆ دەخاتەو کە ئەو پیاوہ ناسراوہی رانیہ کە (دولبەر دەلی چوومە مالیان) گەرەو سەرۆک ھۆزیان بی.
- 3- دولبەر وا دەرەخات کە دلشادی نەدیبی، بەلام ھەردوو پیكەوہ دەستگیر کراون....

فاتیح بریارە کە دەباتە سەر....

ئەو رۆژە لە سلیمانی دەگەرینەو، کات ئیوارەیکە درەنگ دەبی، ئەوان بە مەبەستی چوونە کەرکوک سواری ئوتومبیلی ئەوی دەبن، بەلام کە دەگەنە نیوہی ری (چەمچەمال) ژنە دەلی من نایەم بۆ ئەوی و لیڤرە دادەبەزم، فاتیح لەگەلیا دادەبەزی و داوای لی دەکات بچنەوہ مالی خۆیان، بەلام دولبەر رازی نابی، ناچار فاتیح پێشنیازی چوونە سەردانی مائە خزمیکیان لەگەرەکی شۆرش دەکات، لای دولبەر پەسەند دەبی و بەوشەوہ تاریکە دەکەونە ری، ریگیان دەچیتە سەر ری کیلگە و باخی بەروبوومی کشتوکالی، ھەرچەندە دولبەر، بەچەقوی ناو زەرفەکە دەستی میردەکە ی نازانی، بەلام رۆشتنی بی دەنگی فاتیح و دیمەنی ئەو ریگیە و شەوی تاریک خورپە بەدلیدا دەھینن، لەنیوہی ریگادا و بەشیوہیکە کتوپر، فاتیح فرسەت لەژنەکە دینی و دەیخاتە سەرزەوی و بەدەستیکی سەری دەگری و بەدەستەکە تری کێردەکە دەردینی و سەری دەبری، لەماوہیکە کەمدا سەری دولبەر لەلەشی جیادەکاتەوہ، دەیخاتە زەرفەکە یەوہ و لاشە بی سەرەکە جیدەھیلی!

بەلەشی شەکەت و سەرچاوی ئارەقاوییەوہ دەگاتە بنکە پۆلیس و بەدەم ھەناسە برکیوہ لەمفەوہزی ئیشگەر دەگەینە:

-ئەمە سەرى ژنەكەمە، ماوەیەكى كەم دەبى بېرىارەكەم جىبەجىكر دو
سەرم بېرى، چونكە ئەو خىانەتى لەمن كىرد، بەلى لەمنى ئاموزاۋ
مىردى....!

ئىشگىر كە دولبەرى ناۋ زەر فەكەى دى هېندەى تر واقى وپما، فاتىح
بوارى قسەى نەداۋ پىي وت:

-ئەمەم لەپىناۋى شەرەفمدا كىرد، لەپىناۋى سېنەۋەى لەكەى عاردا...!

دلىشاد چى بەسەرھات؟!!

ۋەك پىشتر ئامازەى بۇ كىرا، دلىشادى ھۆكارى ناپاكى كىردنى دولبەرۋ
لەخشتەبەرى، دەبوۋ بەجىا لىي بېرسرايەتەۋە، بەلام بەگۈيرەى بېرىارى
دادگا (دوابېرىار) ۋا دەردەكەۋى ئەۋ چەكدارەى دۋستى دولبەر لەگرتن
رزگارى بوۋىيت! ھەر بۋىيە دادگا داۋا دەكات بەپىي مادەى 421 لەياساى
سزادان دەستگىرىكىت بۇ لىكۈلىنەۋە....

كەسوكارى دولبەر ئاۋا قسەدەكەن...

كاتى دادگاى جىناياتى سلىمانى دادگاى تاونبار(فاتىح)ى كىرد،
لەئەنجامى پرسىارى دادگاى بەرىزدا كەسوكارى ژنە كوزراۋەكە بەم شىۋەىيە
ھاتنە دوۋان:

*باۋكى دولبەر وتى:

-بەلى كچەكەم لەرانىيە گىراۋ كەھىنرايەۋە من دامەۋە دەستى مىردەكەى،
ئەۋ لەگەل دلىشاد قاندا گىرابوۋ، من لەۋەۋبەر ئەۋ كورپەم نەدىبوۋ،
نەشمبىستىبوۋ پەيوەندى خراب لەنىۋان ئەۋۋ دولبەردا بوۋىي، چونكە من

لهكهركوك دهژيم و له مانه وه دوور بووم، من شكاتم نيبه و داواى هيچ له بكوژى كچه كهم ناكم، چونكه فاتيحى برازام له پيناوى شهرف و ناوبانگى خيزانه كه ماندا ئه و كارهى كردوه، ههروهها كچه كهم راستى نه وتوه كه ئه و كابرايه خرمى ئيمه بووبى، بويه له رانيه چوبيته مائيان!!

دايكى دولبه ر وتى:

— من هه رگيز ره خنهم له هه لسوكه وتى كچه كهم نه بووه، تا له گه ل ئه م دوستهيدا گيرا، له وه وبهر ره وشتى جوان بووه، ههروهها په يوه نديى له گه ل مي رده كهيدا زور باش بووه، به لام فاتيح به هوى ئه و كارهى خو به وه كوشتى و من هيچ داوايه ك دهره هقى ناگرم....

*حه مهى براى فاتيح وتى:

— من تا ئه م كاره ساته هيچم له براژنه كه م نه دي بوو، په يوه نديشى له گه ل كاكم زور باش بوو، ئه و كوپه بووه هو كارى سه رپرېنى....!

*ژنه كهى حه مه ش وتى:

— به خوا ده مي ك بوو باسى په يوه ندى خراپى دولبه رو دلشادم له ده مى خه لكى بيستبوو... دلنيام كه ئه و ماله كهى له داخى كاكه فاتيح جي نه هيشتبوو، به لكو شوين دوسته دوا براوه كهى كه وتبوو....!

بريارى به ندردنى فاتيح...

دادگاي جنيا تى سلیمانی روژی 1990/11/13 بريارى دا به به ندرد کردن (حبس شديد)ى تاوانبار فاتيح بو ماوهى (4) سال، به لام كه داواى ناوبراو رهوانهى دادگاي ته مين كرا بو پيدا چوونه وه (دياره دادگاي ته مين خاوهنى گه و ره ترين ده سه لات و دوا برياره)، له ته مين به رگريى زياتر له بكوژه كه كراوه و ئه و چوار ساله ي بو كراوه به ته نيا 2 سال... چونكه ئه و كارهى له پيناوى سرپينه وهى په له ي عاردا كردوه و له وه وبهر تاوانى نه كردوه و ئه و برياره ش روژی 1990/12/18 راگه ي نراوه.

چەند پرسىيارىك؟

ئەم تاوانە لەرۆژگارنىكى ژيانى ئەم مىللەتەدا روويداوه كه بههوى رزىمى
دژ به مرقه وه لاوان رهوانهى سهربازى دهكران و لهژن و مال و خيزان و ژيانى
ئاسايى دوور دهخرانه وه كه سانى وهك (دلشاد)ى ئەم چيروكه هه والهش
جاش و چهك له شان به كوچه و كۆلانه كاندا دهسورانه وه وه ده بوونه تىكدهرى
ژيانى دهيان (دولبه)، هه ربويه له كۆمه لگاي فرهچين و له جيگايه كى پر
له عهشيره تى وهك شوينى رووداوه كه ئاسايى بوو تاوانى ئاوا رووبدات،
به لام ئاخو گهر (ليكو له ريكى كۆمه لايه تى) روناكبير، گوى له رازى ئەو
دولبه ره و هه موو دولبه ره كان بگري كاتى دهرين به شوو، ژيانيان چاكر
نابى؟ ئاخو لهم كۆمه لگايه دا چهند دولبه رى ديكهش وهك ئاژهل
سهربرابن!!!

ئەو خوازىننىيەى لەسەگر مە وەلا مەدرايەوە..!

لەچىيائى (سەگر مە)ى سەر بەناحىيەى سەنگاۋ، لەدوا رۆژەكانى مانگى ئابى 1992دا، بۆ (دار بېرىن) دەيان خىزانى ئەو ناۋچەيەو شارى چەمچەمال بەقەدپالى چىياكەدا ھەلدەگەران، بەدەم ھەلپشەتنى ئارەقى ماندوۋىتتىيەو (دار) دەبېردراۋ چاك دەكراۋ كۆمەل دەكرا، بە نىيازى بىردنەو ەيان چ بۆ خۆيان و زستانەكەيان، يان بۆ فرۆشتنەو ەو دابىن كىردنى نان... سى رۆژ بوو شىخ جەبار خۆى و ھىرۆى كچى و ھەمە رەشىدى ژن بىراى لەوناو ەدا شەكەتى دار بېرىن بوون، بەتايبەت شىخ جەبار كەتەمەنى لەپەنجا تىپەپى بوو، ھىرۆ بالابەرزو چاۋ گەش و بەدىمەن، بەلام ھەمىشە مات و نىگەران بوو، تەنانەت لەكاتى پشوو و نان خواردن و ئاۋھىنانىشدا ھەواسى ئەو ەى نەبوو لەگەل دەستە خوشكەكانىدا بدوئى...

جەزا دەگاتە ئەو ناۋە

تازە خۆر بوو بوو سەرۋەرى ئەو ناۋچەيەو تىشكى زىپىنى بەسەگر مەدا پەخش كىردىبوو (جەزا) و يەك دوو ھاۋرپى گەشىتنە ئاستى جىگىيە ھەوانەو ەى مالى شىخ جەبار، ھىرۆ ھەر كە چاۋى پىي كەوت ئەو رۆژەى چەند مانگى لەمەوبەرى بىر كەوتەو ە كەچۆن ئەم جەزايە ئىخەى (بەختىار)ى خوازىننى كەرى گىرتىبوو پىي و تىبو (گەر جارىكى تر بچىتەو ە خوازىننى ھىرۆ خراپت پى دەكەم) پاشانىش پىي و تىبو! (من سالىكە داوام كىردو ەو ەزىم لىي كىردو ەو ە چاۋەروانىم، ھەردەبى بۆ خۆم بىت)... ھىرۆ خۆى

خەرىك كىردو ئەوانىش دووركەوتنەوہو بەچىاكەدا ھەلگەران، شىخ جەبار چاوى بەدوایانەوہ بوو، تادووركەوتنەوہ ھەر دەپروانىيە جەزا... ئەم جەزايە لەچەمچەمال مالىان دراوسىي مالى شىخ جەبارەو پەيوەندى نيوان ئەمانو مالى باوكى ئەو زور ئاساييە، ھىندە نابى سالى لەمەوبەر چەند جارى داىكى جەزا بو خوازىيى ھىرو چووتە لاي داىكى، بەلام بەوہ رازى نەبوون... (جەزا) لاوىكى بالاماناوہندى تەمەن 22سال، گەنم رەنگو چاو گەش و قژرەش...

كوژرانى جەزا..!

روژى 8/26، دواى نانخواردنى نيوەرۆ جەزا بە رەمەزانى ھاوپىو ناموزاو ھاوكارى داربىرىنى دەلى: من دەچمە سەر چىاكەو فەرىكە قەزوان دىنم و پاشان دەيانكەمە تەزىيخ، رەمەزان داواى لى دەكات بەتەنيا نەپرات، بەلام بەگوپى ناكات و دەپروا ئەو لەسەر كانىيەكە جىدەھىلى، دواى دوو سەعات دەنگى تەقە دى و پاشتر شوانىك ئاگادارى خەلكى ئەو ناوہ دەكات كەبرىندارىك لەسەرەوہ كەوتووہو حالى خراپە...! كەرەمەزان و شىركۆى ھاوپىيان دەگەنە سەر برىندارەكە دەبىنن(جەزايە) و دوو فىشەكى كلاشىنكۆف بەر سكى و قولى راستى كەوتووہو ئەوہى قولى ئىسكەكەى ھارپوہو ئەوہى سكىشى لەپشتىيەوہ دەرچووہ... دەم و دەست پىيان دەلى شىخ جەبار ئەو كارهى كرد، ھەرەك رەمەزان و شىركۆ لەبەردەم دادگادا دواتر باسيان كردووہ جەزا پىي و توون: كەخەرىكى قەزوان كردن بووم شىخ جەبار بەخوى و تەنگەكەى دەستىيەوہ بەرەو رووم ھاتووہو بەبى ھىچ قەسەيەك لوولەى تەنگى تىكردوووم و چەند فىشەكىكى پىوہناوم كەدوانيان پىكاومى.. لەرىگاش كەبەرەو چەمچەمالىان بردووہ ھەرەمان شتى

وتۆتەوہو ئەوہشی باسکردوہ: کہشیخ جہبار بەرلەوہی تەقەم لی بکات
وتی:

چی ئەکە ی لیڤرہ؟ بۆچی ہاتووی بۆ ئەم ناوہ؟
ئیتەر لەڤیگا گیانی دەر دەچی و دواتر لەنەخۆشخانە دەر دەکەوی
کہ فیشەکەکی سکی تووشی خوین بەربوونی کردوہ ..!
رەمەزان بەدادگاشی وتوہ: من دەمزانێ کہ جەزای ئامۆزام پەيوەندی
لەگەل ھیرودا ھەبووہو بەنیازی ھینانی بوہ ..

باوکی جەزا داوا تۆمار دەکات ..

ھەر کہ لاشە ی جەزا دەگاتەوہ مال، ھەردوو شایەت رەمەزان و شیرکۆ
ئاگاداری باوکی دەکەن کہ بەسەرھاتەکہ ئاوابووہو ئەویش شکات لەشیخ
جەبار دەکات ...

شیخ جەبار چی بەدادگا دەلیت ...؟

- من بی تاوانم، لەگەل خیزانی خۆمداو لەگەل ھەمە رەشیدی ژن برامدا
رۆژی 8/24 چووینە ئەو ناوہ بۆ داربرین، چونکہ ھەژار حالین و پیویستمان
بەوہیہ، سی رۆژ بوو لەوی بووین، نیوہرۆی سییہم رۆژ دوا ی نان خواردن
لەنزیک جیگای کارەکہمانەوہ دانیشتیبووم دەنگی دەستپێژی تەقە
دایچلەکاندم، پاشان تەقەکہ نزیکتر بووہوہ لیم، منیش دەستم دایە
تفەنگەکی ھەمە رەشیدو چەند فیشەکیکم بەھەوادا تەقاند ... دوا ی
سەعاتی شوانی ئاگاداری کردم کہ برینداری داوا ی یارمەتی دەکات، کہ ئاوپم
دایەوہ دەبینم کہ سو و کارەکہم ھەموو ئەو ناوہیان جیھیشتوہ، منیش
لەچیاکہ دابەزیم و سواری ئوتومبیل بووم و چوومە (سلیمانی)!!، دوا ی
رۆژی زانیم کوزراوہکہ جەزایە و منیش تاوانبار کراوم بەکوشتنی، دەست
بەجی خۆم دایە دەستی پۆلیس .. ھیچ ناکوکییەک لەنیوانماندا نییە و

نەبوو، نەشم بیستوو داوای هیرووی کچی کردبی، بەلام بەرلەماوویەک
بیستم هەرەشەیی لەکوریک کردبوو کەهاتیوو خوازینی هیرو، من
نەخۆشم و چەند جار نەشتەرگەریم بو کراره، تکا دەکەم بمبەخشن..

شایهتیگی گرنگ

حەمە رهشید، هەر چۆن دیبوی بەدادگای بەریزی وت:

– من سەرقالی دار برین بووم و گویم لەتەقەبوو، کەئاورم بو ئەو شوینە
دایەووە کەتەقەیی لیبوکراره، (هەر 100 مەتریک دەبوو) بینیم شیخ جەبار
دیاره و تەفەنگەکی منی بەدەستەوویە، کەشوانەکە هاواری کردو ویستم
بگەمە سەر بریندارەکە“ بەرلەووە شیخ جەباری زاوام پیی وتم کەلەناو
دارەکانەووە کەسیکی نادیار تەقەیی ئی کردوووە ئەمیش بو بەرگری لەخویی
روووە سەرچاوی تەقەکە وەلامی داووەتەووە، منیش دەست بەجی تەفەنگەکەم
ئی سەندو ژن و مندالەکانم لەگەل خۆمدا بردەووە ئەو ناوهمان
جیھیشت.. داوای فەحسی کلاشینکۆفەکە بۆم دەرکەوت گومان
لیکراو(ب) فیشەکی تەقاندوووە... من بەر لەتەقەکانی شیخ جەبار گویم
لەتەقەیی تر نەبوو، هەرەوہا چەکداری دیکەشم لەو ناوہدا نەدیبوو!

بەرگری پارێزەرەکی

بەریز پارێزەری بەرگریکەر لەشیخ جەبار، رۆژی 1993/5/3 داوای
دواخستنی دادگایی کردنی گومانلیکراوی کرد چونکە بەباشی خوی بو
بەرگریکردن ئامادەنەکردبوو، ئەووە بوو رۆژی 5/18 دادگایی کردن بەئەنجام
گەییەنراو پارێزەر وتی: جگە لەقسە گێرانەووی کوژراووە کە لەزمانی
شایەتەکانەووە هیچ بەلگەییەکی دیکە نییە بو کوشتنی بەئەنقەستی جەزا
لەلان شیخ جەبارەووە، گومانلیکراویش ئەو کارەیی بو بەبەرگری لەگیانی

خۆی کردووو گەر دادگاش قهناعهتی نییه بهئازاد کردنی تکا دهکهه بهپیی
ماده(42) سزا بدری که ئهویش بهرگریی رهوایه لهخۆ..

بیریاری دادگا:

دادگای جنایاتی سلیمانی بیریاریدا:

1- حوکم دان بهسهه شیخ جهباردا به(15) پانزه سال بهپیی ئهحکامی
مادهی(405) حساب کردنی ماوهی گرتنهکهی له 1992/9/1 تاوهکو
1993./5/17

2- دهست بهسههراگرتنی تفهنگی کلاشینکوف (که جهزای پی کوزراوه)و
رهوانهکردنی بو وهزارهتی کاروباری پیشمهههگه بو بهکارهینانی بهپیی یاسا.
هیرو: وهپرستر لهرابردوو، هههههه مات، روو لهلاوازی، بهلام چاوهکانی
هههههش بوون وهکو جارن..

كەي مەن لەرپى ئەو دەم ؟

نيوھەرۆي يەكجار ساردى رۆژى 1994/2/10 بوو، ھەورى رەش بەجارى ئاسمانى (سليمانى) گرتبۆو، يەكەمجار نم نو دواتر بەخوپ باران دايکرد، پاش كەمىكى تر ئۆتۆمبيلەكەي پۆليسخانە لەناستى دەرگاي بەنديخانەدا ھەستاو بەپەلە پۆليسيك دابەزى و بەھەردوو دەستى يارمەتى ئەو پيرەژنەي دا كە (5) مانگو نيوي تەواو بوو ميوانى ئەم بەنديخانە دلتەنگە بوو، ئۆتۆمبيلەكە سەرەوخوار شۆپبوو ھەو، پاسەوان دەرگاي بۆ کردنە ھەو پۆليس ژنەي پيش خۆي نا، ويستى خۆ دانەويىنى تابە دەرگا بچووك و تەنگەكە دا پرواتە ژورە ھەو، لەورپى و بى ئاگاييدا نيوچاوانى سەرەواندە سەرە ھەو دەرگا كە، واپى دەچوو ھەر بەخۆشى نەزاني بى، كەچوو ھەو ژورە ھەو دەستى برد سركەيى سەرى كەمى داگرت و ەباكەي دايە ھەو بەسەرى داو بە دەستەكەي ديكەشى بوخچەكەي لەين بالى گير كرد، بەرلە ھەو پۆليسەكە بە ژورى بەنديخانەي بسپيرتە ھەو لەسەرخۆ ئاورپىكى دايە ھەو بۆي ھەرچەرخا، پۆليس خۆي گەياندە ژير چەترى سەردەرگا و ئەميش بەپاوپيلاوى لاستىكى تەرە ھەو يەك دوو ھەنگاوى ناو، سەرى

هه لپری رووه و ئاسمان، ههروهك بیهوی بارانی شوبات به باشی سیمای
بشواته وه به خواوه ندیش بلی:

-ئمه چی بوو خواجه گیان، ئه مه چی بوو له چاره ی منی قوربه سه ر
نووسرابوو!

دهنگی پۆلیسه که به ناگای هینایه وه!

-فهرموو، فهرموو سهلمه خان بچۆره ژووری.

به چاوه کانی به قسه ی کردو مات و مه لوول ههنگاوی نا، دهنگی
داخستنی ده رگا و قفل دانی رایچه کاند... خونچه ی هاوده می چه ند روژو
شه وه ی ژووری به ندیخانه ی به چاوی فرمیسکاوییه وه له پیشوازیدا بوو.

له ژووره وه...

کات به ره وه عه سر ده پۆیی... خونچه به ده ورو خولی سهلمه دا ده هات و
ده چوو، ئه م دیوو ئه و دیوی به عه با هه لخراوه که ی سهلمه ده کرد،
له ته نیشتییه وه چیچه کی کردو له سه رخۆ پیی وت:

-خوا ناگای لییه دایکم بمایه هه ر به قه د تو خوشم ده ویست، ده با
نانه که ت بو گه رم بکه مه وه، ئاخه تویه کی (60) ساله ی لاوازو نه خوش که ی
به رگه ی ئه وه ده گریت دوو روژ نان نه خۆیت!

*ناخۆم کچم پیم ناخوری و به ری دلم گیراوه.

-به لام خواش ئه مه ی قبول نییه.

سهلمه بوخچه که ی ته نیشتی نایه سه ر رانی و فرمیسک چوو چاوانی.

*ئه وه چییه، له دادگا دایانیتی؟

-ئا، کوره گه وره که م له حه وشه ی دادگا دایمی، کویریم بوی چه ند مانگه
بوومه مایه ی ده رده سه ری بو خۆی و ژنه که ی، وتی دایه گیان ئه مه جلی
پاکی خۆتی تیايه و هه ندی کولیچه شه په روین بوی کردوویت، هه ر ئه وه ی

وت و گریان قورگی گرت، به قوریانی بم، دیاره دلی خهبری پی دابوو دایکه چاره ره شه که ی (8) سال حوکم ددری.

* نه و ندهیان حوکم دایت؟! له خوا به زیادبی و مالیان ئاوابی، خو ده لئین رووداوی کوشتنی و اهه یه بیست سال زیاتری به ناوچه وانه وه یه.

- ئاخر هه موو قسه ی باشیان کردو خوشم په شیمان بوومه وه، وتم من باوکی فهره ی دوونم نه کوشتوو.

* ئی.. ئی، چی تر، ده قه رزارم بیت ئه گهر هه موویم بو نه گپیتته وه...

- ئارامت بی کچی خوّم، ئیستا چه واسم نییه و شهوی ئیره دوورو دریره،

داینی بو شه و... شهوی هه موویت بو باس ده که م خونچه گیان.

ئه وهی وت و پشتیکه ی چاک کردو راکشا، چاوه به قولاً چوو هکانی برییه سه قفه رهش داگه راوه که.

ئاوا دادگایی گرام...

به خه مبارییه وه چایه که ی به رده می تیکدا، خونچه دهستی برد

کولیچه یه کی تری له زهرفی ناو بوخچه که دهره ینا.

* ده ئه مهش بخو دایه گیان، دیاره په روینی بووکت توئی زور خوش دهوی

کولیچه ی واجوانی بو کردوویت.

- ئه ری وه للاً.. ئافره تی چاکه، ئاخر چه ند ساله ئاگاداری ژیانی پر

له کلۆلی من بوو به دهست ئه و پیره می رده وه...

* دادگا چون بوو، وتیان چی؟

- ههر که پیاوه روّب له به ره کان دانیشتن، که وتنه قسه ی نیوان خو یان،

منیش له قه فه زه که دا چاوه ری بووم، یه که مجار هه ردوو دشه که م و رووناکی

کچم قسه یان کرد، دشه گه وره که م وتی:

- (عەسر پېم زانی کەوہستا حەسەنی کاکم مردووہ، کەچووہ مائیان سەلمە وای باس کرد چووہ تە دەری و ہەزار دینار پارە پێبووہ و لێیان داوہ و پارەکیان بردووہ، بەوہ وەزعی تیک چووہ و شەوی لەمائی خویان لەکاتی خەودا مردووہ.. بەلام دواي پرسەکەي ئاشکرا بوو کە براژنەکەم خنکاندویەتی، ئەوہ بەقسە بلابووہ، ئی خو خۆیشی دانسی بەوہدا ناوہ، نازانم چۆن ئەم کافرە دەستی چووہ گیانی ئەو پیرەمیژدە، بەلام ئاگاداری ئەوہشم کە (3) سالی بەینیان تەواو نییە و زوو زوو شەریان دەبوو... من داوا لەدادگا دەکەم تۆلەي لی بستینی..

* ئەي خوشکەکەي تری میژدەکەت وتی چی؟

- ئەویش بەهەمان شیوہ، شکاتی خۆي کرد، وتی من مالهکەم لەگەرەکی مائی وەستای خوالیخۆشبووی کاکمەوہ نزیکە، منائی دراوسیگان خەبەریان دامی، کەچووم تەنیا سەلمە و پەروینی بووکی لەوی بوون، کاکیشم بەمردوویی لەجامخانەکە دانرابوو و بەتانی بەسەردا درابوو، هەرۆها بەپارچە جامانەيەک دەم وچاوی پێچرابوو، کەجامانەکەم لی کردەوہ لال بم کاکم بینی خوی لە دەمییەوہ هاتبووہ دەرو سەرچاوی بەنێنۆک پەنرابوو و دانیکیشی شکابوو... بەپەلە بردیانە مزگەوت و نەیانەیشت ئاگاداری پۆلیس بکەین، ئەوہ بوو دواي چەند روژی لەقەبر دەرہات و فەحس کرا..

پاشان دسەکەم وتی:

گەرەم، بکوژی کاکم سەلمە زیاتر کەسی تر نییە.

* ئەي روناک خان هەلوئستی چۆن بوو؟ ئەویش وەک دسەکانت بوو؟

- نەوہلال، ئەو کچی خۆمە و دەزانی چل سالی ئەو باوکەیان کەئیستا بەجیگای خۆي گەیشتووہ چ زوخوايکی بەگەر وومدا کردووہ، روناک پئی وتن دایکم لەزەمانی مەلیکەوہ ژنی باوکمە کەچی لئی پیسبوو، ناخر

كەى داىكم لەرپى ئەوهداىه، باوكم ژيانى لىكردبووه دۆزەخ، هەمىشە جنىوى سووكى پى دەداو لىشى دەدا، جارىكيان فەرهادى برام لەداخا خەرىك بوو خۆى بكوژى، ئىمە لەمنداىيىهوه دووچارى ئاژاوهى ناو مالهكەمان بووين.

ئەوانىتر وتيان چى؟

شەو، پولىسىكى ئىشكگر لەودىو دەرگاكهوه بانگى كرد:
*هيجتان پىويست نىيه؟
ئەمانىش وتيان نەخىرو سوپاسيان كرد، خونچە گرى عەلادىنەكەى خۆشكردو وتى:

*باتۆزى بتشىلم، ئەمرو سەرماىت بووه و باران لىى داوى.
-ناخونچەگيان، لىم گەپى وەختە دلم دەپچرى... كچى خۆم خەمى منت نەبى، خۆمەن هەموو عومرم هەر لەبەندىخانەدا بردۆتە سەر، باوهرىكه چل سالى قەت نەم وتووه ئۆخەى.

*ئى توخوا، ئەوانى تر وتيان چى؟
-دواى قسەكانى روناكى كچم باسى قسەى دكتور كرا كه دواى لەگۆپ دەرھىنانەوهى لاشەكه نەزانراوه چۆن مردووه، بەلام قسەى دراوسى و فەرەيدون كرايهوه كه دىويانە رەنگى پىستى شىن هەلگەپراوه، ئىنجا باسى ئەوه كرا كه چۆن منيان بردۆتەوه مالى خۆمان و گىپراومەتەوه چۆن كوشتومە، ئاخىر دەم شكى كه گرتيانم قسەم كرد، بەلام ئەمرو لىى پەشىمان بوومەوه، ئىنجا پىاويكى مەحكەمە قسەى كردو چاوى برىه من و وتى:

(ئەم ژنە رۆژى 1993/8/17مىردەكەى خۆى كوشتوو، ھۆكەشى ژيانى پەرلەئاژاوهيان بووه، خۆى لای پولىس دانى بەتاوانەكەيدا ناوه كه چى ئەمرو لەقسەكانى پاشگەز دەبىتەوه، كه خنكاندوويەتى ئەويش بەرگرى لەخۆى

کردووو به دهستی خوئی سهروچاوی زامدار بووه، ئهوانه‌ی دیویشیانه
وتویانه شین هه‌لگه‌راوه، که‌واته ده‌بی سزای ره‌وای خوئی وه‌رگری).

*ئه‌ی تو و‌ت چی؟

-هیچ، نه‌یان‌ه‌یشت جاری قسه‌بکه‌مه‌وه، ئه‌و قسانه ئه‌وه‌نده‌ی تر ئه‌ژنوی
شکاندم و نه‌متوانی به‌پیوه بوه‌ستم و که‌وتمه له‌رزین و بوئی دانیشتم... ئیتر
پاریزه‌ره‌که‌م قسه‌ی کرد، به‌قوربانی ده‌می بم وه‌ک برایه‌کی دلسۆز دیفاعی
لیم کرد، ئه‌و پیی و‌تن (ده‌بی له‌زروفی ئه‌م ژنه بکوئنه‌وه، هه‌روه‌ها
له‌هه‌لسوکه‌وتی می‌رده‌که‌ی، گه‌ر قسه‌ی سووکی خوالیخۆشبوو نه‌بووایه ئه‌م
ئه‌و کاره‌ی نه‌ده‌کرد، می‌رده‌که‌ی سالانیکی دوورو دریز ژولمی ئی کردوو،
ئه‌م پیره و گونا‌هه، تکا ده‌که‌م به‌زه‌بیتان پیایدا بیته‌وه و که‌م حوکمی بده‌ن،
ئی خو عومریشی هیچی نه‌وتوی به‌به‌روه‌وه نه‌ماوه تا له‌به‌ندیخانه‌دا بیباته
سه‌ر، مناله‌کانیشی تاوانیان چیه‌یه له‌مالیکی بی باوک و دایکدا بزین)

ئه‌وانیتر چیان بو دادگا تۆمار کردوو؟

*حاجی شه‌ریفی دراوسییان به‌دادگای وتوو:

-نیوه‌رۆ بانگیان کردم که‌بچه‌ مزگه‌وت و وه‌ستا بشۆم، من گه‌ ئی جار
له‌رپی خودا کاری واده‌که‌م، لاشه‌که‌ی بوئیکی ناخۆشی ئی ده‌هات، دیاربوو
له‌شه‌ویوه زایه بووه، ره‌نگی پیسته‌که‌ی شینی توخ هه‌لگه‌پاربوو! جیگای
چنگ و خوین به‌پروویه‌وه دیار بوو، هه‌روه‌ها دانیکی پیشه‌وه‌شی شکابوو!
نازانم چۆن مردوو، به‌لام ئه‌وه ده‌زانم که‌به‌مه‌رگی خواو ئاسایی گیانی
نه‌سپاردوو، پیم وایه جله پاکه‌کانی به‌ری دوا‌ی مردنی له‌به‌ری کرایت!

*عه‌بدول، دراوسیکه‌ی دیکه‌یان و‌تبووی:

-منیش هه‌روا دیم، به‌مه‌رگی ئاسایی نه‌مردوو، منیش و‌تم باخه‌به‌ری
پولیس بده‌ین به‌لام ژنه‌که‌ی و کورپه‌کانی رازی نه‌بوون!

*ناھیدەى دراوسېش وتوویه تی:

—بەخوئا شەو گویم لەدەنگی شەپو هەرایان نەبوو، بەلام نیوہ پۆ
ھاوریان ئی هەلساو زانیمان وەستا حەسەن نەماو! کە چووین وتیان دز
ھاوتۆتە سەرمان و لێی دراوہ!!

تاوانە کە بەمجۆرە ئەنجام دراوہ

درەنگانی شەو، سەلمە کەمى سەرماى بوو، خۆى بۆ گەرمۆلە کردو وتى:
—خونچە، ئیستا تۆ لەجیى کچی منى، با هەموو شتى بزانی، کەى من
لەپێى ئەویدا بووم وام پى بوترى و کارى وابکەم، کەى دەبوو چارەنووسى
عومرى من بەندیخانەبى، دیارە لەنیوچاوانم نوسرابوو، رۆلە لەهیچمان کەم
نەبوو، منالەکان سویندیان بەسەرم دەخوارد، بەلام (وەستا) هەمیشە
سوکیاھەتى بەمن دەکرد، خەریک بوو فەرھاد لەداخا خۆى بکوژى، حەوت
منالم لێى هەبوو بەلام خوا چواریانى بۆ هیشمەوہ، جاروبار دەچووینە
گوندەکەمان لەلای چىای بەرانان، چەندە نامۆزگارى باوکیان دەکرد بى
سوود بوو.. رۆژى قسەىھەکی خوشم ئى نەدەبیست، داوى ئەوہى لەچارەم
نەنوسرابوو لەنامىقى مێردى یەکەم خیر ببینم لەیەک جیا بووینەوہو نسیبم
بوو بەنسیبى باوکی فەرەیدوونەوہ.. ئاخ لەو عومرەى من لەگەلئا ژيام،
زۆرجار دەپارامەوہ بەمەرگی خۆم شادبم... ئیوارەى ئەو رۆژەى رووداوہکە
من و فەرھادى کورم لەئاهەنگى ژنھینانى نامۆزایەکم گەراينەوہ، وەستا
لەگەلما گەرژ بوو، نانمان خواردو لەگەل بووکەکەم (ژنەکەى فەرەیدوون)
کەمێردەکەى لەمال نەبوو ئەو شەوہ بۆخۆمان قسەمان دەکردو سەیرى
تەلەفزیۆنمان دەکرد، شەو درەنگ چووینە سەربان، لەوى مامەوہ
تاکورەکەم و بووکەکەم خەوتن ئیتر لەسەر داواى وەستا ھا تەمە خوارەوہو
لەجامخانەکە چومە جیگاکیەوہ.. کەچى کەدرەنگ تر کەوت بەبى ھۆ

كهوته جنيو پيدانم، جنيوي سووك كههئ شوه نين باس كرښ... رولته شوه
خهوت و من خهوه نه چوهه چاوم، وهك ماخولانم ليهاوت و ئوقرهه نه ده گرت،
هه موو سالاني رابردوو پهنگ بوونمان له گه ره كداو له ناو كهس و كاردا وهك
فليم دهاته وه بهر چاوم... به تايبهت شوه جنيو پيدانهئ كارئ له ميشك و
ئيسقانم ده كرد، شوه پيمي دهوت:

-تو خراپيت، شه زانم چه ند ساله به دزي منه وه له گه ل ناميقي كونه
ميردت راده بويري!!

جاتوخوا من له ريگاي شوه دام، كي بي شه رهي خوئ و منالي هينده لا
هه زان بي.. رولته، خه له فاو بوو، خوا سه ري لي تيكدابوو، شوه شوه دنيا
خه وتبوون كه چي ئاخر شه ره هه ر جويني پيده دام، منيش عه قلم له ده ست
داو وتم شه رت بي حه قي سي چل سال عومري سووتاومت لي بكه مه وه،
خهوت و كهوته پرخه پرخ، منيش چووم په رويه كم هيئاو خسته مه سه ر دم و
لووتي، كهوته خو راپسكان و چنگ وه شان دن، به لام خوايه توبه سوودي
نه بوو، هه ناسه ئي لي برا، بروام پي بكه ئا له وكاته دا په شي مان بوومه وه،
هه رچه ند رام وه شان د، ليئي پارامه وه بمبوري و چاوبكاته وه به لام بي سوود
بوو... مردو دامپوشي... به ياني زو وروانيمه كراسي بي جامه كهئ بينيم
خويني پيوه يه، خيراي گوريم، فه رهاد هاته خواره وه به ياني باشي كرد،
نه يده زاني داكي كلولي له چ به يانيه كي باشدايه!! هه روه ها په روين
دابه زي و دم و چاومي خوينده وه، بانگم كردو وتم (دن) ده ستي لي
وه شان دووه! دواتر ده مه و نيوه رږ مردني وه ستامان ئاشكرا كردو
ده رود راوسي دابارين، نيژراو پرسه ئي بو دانرا، ترسي خوا له دلما بوو،
خوايه توبه بي، دواتر به كهس و كاري شوه، من و فه رهاد و په روين به گرتن
دراين و يه كسه ر له وي دانم به تاوانه كه دانا... رولته شوه مه راستي

مهسه له كه بوو، خۆزگه ئه وهم نه كردبا، به لام مناله كان و كهس و كارو گه پرهك
ئاگادارن ئه و پياوه چي به من ده كرد !!
يه كه مجار بوو خونچه به سه رهاتي واببيستي، ئه و به تومه تي (دزي) كردن
له بهنديخانه دا توند كرابوو، له و ماوه يه ي هاتبووه ئه وي سهلمه راستيي
مهسه له كه ي لاي ئه و و كهسي تر نه دركاندبوو... ئه وهنده ي له ده ست هات
كه ميكي ديكه دلخوشي ئه و پيريژنه به دبه خته بداته وه و چاواني ليك ني و بو
چهند ساتي سهلمه و ژووري بهنديخانه جي به يئي و خه و به دنيا يه كي تره وه
بييني... كات ببوو به ره به يان و سهلمه هر دانيشبوو، منداله كان
به بهرچاوي ده هاتن و ده چوون، جار جاره يه كيكياني ده گرت و تير لاملي
ماچ ده كردن، مه لا بانگي داو ههستا بو نويز خوي ئاماده بكات، له گه ل
كو تايي بانگه كه دا سه ري به رزكرده وه و له ناخه وه وتي:
- خوي گه وه، بمبوره، بهر رهحمه تي خوتم بخه خويه گيان.

له پيناوي هه نده راندا 25 سال زيندان !

شه وي 10/9 بانگي خه وتناني فه رموو، كه ريم چوو ه سه ر به رمال نويزي
دابه ست، ئافتاوي خيزاني ههستي كرد كوره بچكوله كه ي له حه وشه وه به ره و

دەرگای دهره وه چوو، شوینی كهوت، بینى قاپى كراوته وه و منداله كهى
به دیار كورپكى بیهوشه وه واقى و پرمه وه، سهرنجى كورپى دا بوراوته وه،
لیى نزیك بووه وه و بوى دانه و بییه وه و تیى روانى و نهیناسى، به زه یى
پیاها ته وه، دهستى دایه بالى و هیى دایه خووى و رایكىشایه نیو
حه وشه كه یان.. كه ریم له نویژ بووه و رووه و حه وشه ههنگاوى نا، كه نه و
دیمه نه ی بینى حه په سا، بی شه وه ی بدوى یارمه تی ئاقتاوى دا و
به هه ردوو كیان كورپه یان به ره و ژوره كه یان كیش كرد، ئاویان پرژانده
دهم و چاوى، كه مى هوشى ها ته وه، كورپه هیچى نه وت، به ترسه وه سهرنجى
ژن و میرده ی ده دا و رهنگى زه رد هه لگه را بوو...

كه ریم لیى پرسى:

- بو وات لی ها تووه؟ چى قه و ماوه؟!

كورپه وه لامى نه بوو...

ئاقتا و لیى پرسى:

- خه لكى كوئیت؟.. مالتان له كوئیه؟

به دهستى ئا ماژهى بو لای چه پ كردو به دهنگى نزم وتى له خوار

ئیوه وه یین...

كه ریم وتى:

- لیى گه پى، هه نسه قورییه چایه كه بخه ره وه سه رعه لادینه كه باگه رم

بیته وه و چایى بو تیکه...

هاتنى پۆلیس...

پاش ماوه یه كه له دهرگا درا، كه چوون كردیانه وه دوو كورپى ترو چه ند

پۆلیسیك هاتنه ژوره وه وه والى لاوه كه یان پرسى و یه كیكیان وتى:

-خاله گيان وتيان رزگار ليړه يه...
 كه ريم وه لامي دانه وه:
 -كوړيك ليړه يه نازانين ناوى چييه، له ژورره وه يه...
 پوليسيك وتى:
 -ته واوه، نه وه برى ئه مانه و تاوانى كردووه، ته قه ي له دووان كردووه...
 كه ريم شپړزه بوو، ويستى بدوى و ئافتاو بوارى نه داو وتى:
 -نه كه ريم و نه من نايناسين... له بهر قاپييه كه له هوش خو ي چوو بوو،
 به زه ييم پيايدا هاته وه و هيئامانه ژورره وه... ئه يه رو كي ي كوشتووه؟!
 يه كه له كوړه كان وتى:
 -باوكى و باوه ژنه كه ي...
 به دهم چوونه ژورره وه نه وه ي تريان وتى:
 -خاله گيان ئيمه كوړى كاك عومهرى بازركانين، مالمان له خوا
 خو تانه وه يه...
 رزگار هه موو له شى وه ك شوړه بى ده له رزى و به بى ده نكي تى دېروانين،
 يه كه له پوليسه كان بالى گرت و پي و ت:
 -فه رموو پيشمان كه وه...
 ئه وان له مال درچوون و ئافتاو هه ردو و ده ستى نووساند به سنگييه وه و
 وتى:
 -ئاخر زه مانه... ئاخر زه مان!

رزگار كى بوو؟

ته مهنى 19سال، خویندكارى ناماده يى به شى ويژهيى بوو، رزگار يه كى
 بوو له مندا له كانى كاك عومهر (له ژنى يه كه مى)، دا يكى 12سال له وه و به ر
 به نه خوشييه كه وه فاتى كرد بوو، باوكيشى ژنيكى ديكه ي هيئابووه وه و (3)

مندالی لیی بوو بوو، رزگار له مائیکی دیکه دا ده ژیا که باوکی له پشت
ماله که ی خوییه وه بو ئه وو خوشک و براکانی تهرخان کردبوو، بهر له و شه وه و
له و روداو خویناوییه به قسه ی خوشک و براکانی خوی (رزگار) ناسروشتی و
شپرزه حال بوو، شه وان درهنگ ده هاته وه مال و زور جار به گله یی بوو
له باوکی، دوا ی روداو که ش خوشکه که ی وتبووی (له دولا به که یدا حبه ی
قالیوم و درزیم بینی که پیشتر نه مدیبوو به کاریان بهینی) ... ههروهه
په یمانی خوشکی وتبووی:

له وه بهر رزگار وانه بوو، نازانم بوچی وای لیهات، روی خوش
نه ما بوو، ته نانهت که نه نجامی تاقیکردنه وه که شی وهرگرت و دهرچوو بو پوولی
شه شه وهک سالانی رابدوو شادمانی پیوه نه ده بینرا!

تاوان .. تاوانی کوشتنی باوکی خوی ..

رزگار راست و ره وان له لی کولینه وه ی سه ره تاییدا و پاش سالیک چه ند
روژیک که میش له دادگادا دانی به تاوانه که یدا ناو هه ردوو جار وتبووی:
- دوا ی مردنی دایکم و ژن هیئانه وه ی دووه می، باوکم له گه لماندا گورپا و
زور خراپ بوو، مامه له ی له گه لماندا باش نه بوو و هیچ بایه خیکی نه وتوی
پی نه ده داین، نه وانه کاری له هه موومان کردبوو، من ده مو یست توله ی
نه وانه ی لی بستینم، که نیازی خوم به هه قالی برادره م وت به ده نگمه وه هات و
ده مانچه یه کی بیدهنگی په یدا کرد، ئیوارهی ئه و روژه (9/10/993)
هه ردوو کمان چووینه مالی باوکم و له وی من چوومه ژووره که ی و هه قالیش
له ئا وده سته که دا ده مانچه که ی هیئایه سه ری و چووم لیم وهرگرت و چووینه
ژووره که و پیوه م نا، به لام ئه و نه مردو ری که وت بهر باوه ژنه که شم که وت و
ئه وی کوشت، من نیازی دزینی پاره ی باوکم نه بوو، ئه و هه رچه نده
ده و له مه ندبوو به لام من ته ماعم نه کردبووه پاره کانی، ده لین بویه ئه وه ت

کردووہ تا پارہکانی بہریت و لہگہلّ ھہ قائلدا بچنہ ھہندہران، بہ لّام ئوہ
بپریاری ئیمہ نہبوو، من ھہر دەمويست تۆلہی ھہ لّسوکھوتی خوئی لّ
بکہمہوہ...

دو جاریش رزگار بہ دادگای وتبوو:

-ئەمە یەكەم جارە دەگیریم و لەوہوبەر نہ تاوانم کردووہ نہ گیراوم..

وہ لّامی برا گہورہ کھی

فہرہیدونی برا گہورہی رزگار کہ پیشہی کاسبکار بوو لەوہ لّامہکانیدا
بہ دادگای وتبوو:

-مائلان جیابوو، بہ لّام باوکم مہسرفی باشی نہ دەکرین، رزگار
خویندکاری ئامادہیی بوو، کہچی باوکم مانگی تہنہا(30) دیناری دەدایہ بۆ
خہرجی! خوا ھقہ باوہژنہ کہمان وەك دایکمان وابوو، ھہ موومانی خویش
دہویست... نازانم رزگار ئوہی بۆ کرد.. کاری ھاوپی خراپ بوو یان
تہگیری چوونہ دەرہوہ... نازانم!!!

باوکی زامدار کارہ ساتہ کہ دەگیرتتہوہ..

کاک عومہری (55) سالّ بہ ھہسرفت و ماندویتیئہوہ قسہی کردبوو، ئوہ
بہسرفاتی تاوانہ کھی بہ مجورہ گیرابووہوہ:

-پہیوہندیم لہگہلّ رزگارو مندالہکانی تر زۆر باش بوو، خہرجی و
ئہرکیان لہسەر خوّم بوو، جیاوازیم نہ دەکردن لہگہلّ سیانہ کھی لہزہکی خوا
دابوونی، زہکی ھہ موویانی وەك جگہر گوئشہی خوئی دہزانی، ئوہ
ئیوارہیہی رووداوہ کہیان قہوماند رزگارو ھاوپی کھی (کہ لہلیکوئینہوہی

پۆلیس لای دادوهر زانیم ناوی هه قاله) هاتنه مالمان و کهرزگار هاته ژووره کهی من (100) دینار خه لاتی دهرچوونیم پیداو پیرۆزبایم لیکرد پاشان داوام لیکرد، کهرۆژی دوایی بجی و به شه ئارده که مان وهر بگریت... چووهر دهری و دوای ماوه یه که له گهل هاوړیکه یدا هاته وهو بینیم ده مانچه یه کی به دهسته وهیه، سه رم سوپما، بی ئه وهی وشه یه که بلی رووی ده مانچه ی تی کردم، بی ئه وهی دهنگی ته قه بییستم ههستم به دوو فیشه که کرد چوونه گوشته وه، شیرزه بووم و دانیشتم و خوین فیچقه ی کرد... زه کی هاته ژووره وهو که خوینه که ی منی بینی چه په سا، به بینینی ده مانچه ی دهستی رزگار یه کجار شیرزه بوو، هانای بو برد لیم گه پری، به لام بی سوود بوو، هیژم دایه خوّم په لاماری بدهم و ده مانچه که ی لی بستینم به لام نه متوانی، ئه وه دهستی نایه وه به په له پیتکه داو بهر شانی ژنه که م کهوت، بینیم کهوت و بیهوش بوو، وه که شیت کهوته ده مانچه پیوه نانه وهی من و (3) فیشه کی تری نا به دهست و قاجمه وهو ژووره که یان جیهیشت... بهرچاوم لیل بوو به لام هوشم لای خوّم مابوو، بینیم کوپه که م و هه قال چوونه دهر... وه که وتیان که منداله بچوو که که م دراوسی بی بانگ کردبوو و له و کاته دا که ئیمه یان به ره و نه خو شخانه بردبوو هه قالیش ئه وی به ره و کۆلان راکیشابوو... ئه وه بوو ههر ئه وه شه وه ئه وان گیران، دلنیا م ئه وه دوو تاوانکاره ویستیان بمکوژن تا پاره کانم ببه ن و پیی دهرچن بو دهره وهی ولات، ههروه ها پیم وایه هاندهری رزگار بو ئه و تاوانه هه قالی هاوړی بووه چونکه ته گبیری بو کردووهر و ده مانچه ی بو په یدا کردووهر و له جی به جی کردنیشدا له گه لیا بوو و یارمه تی دا...

رزگار.. دوای (25) سال رزگاری دهییت..!

رۆژی 17/9/1994 که دادگایی رزگار کرا دۆسیه‌ی (هه‌قال) جودا کرایه‌وه تا سه‌به‌خۆ دادگایی بکریت، قه‌ناعه‌تی دادگای به‌ریز به‌و جۆره بوو که رزگار ئەو کاره نامرۆفانه‌یه‌ی بۆیه کردووه تا پاره‌کانی باوکی بیات و له‌گه‌ل ھاو‌پیکه‌یدا به‌ره‌و ولاتان سه‌ری خۆیانی پیه‌ه‌لبگرن... تاوانه‌که دووانه، یه‌کیان هه‌ولێ به‌ئه‌نقه‌ست کوشتنی باوکی، دووه‌میشیان کوشتنی باوه‌ژنه‌که‌ی له‌و رووداوه‌دا... ئەو مرۆفیککی کوشتووه‌و مرۆفیککی تریش که باوکیتی به‌(5) فیشه‌که‌وه له‌مه‌رگ نزیك بووه‌ته‌وه، گه‌ر دلسۆزانی نه‌خۆشخانه فریای نه‌که‌وتنایه ئەوا ئەگه‌ری مردنی یه‌کجار زۆر بووه... که‌واته تاوانه‌که هه‌ردوو مادده‌ی 406 و 405 ده‌یانگریته‌وه‌و به‌پیی ئەو ماددانه حوکم به‌سه‌ر رزگار درا به‌م شیوه‌یه:

1- زیندانی کردنی رزگار به‌هه‌میشه‌یی.

2- ده‌بی له‌گه‌ل هه‌قال که دادگایی کرا بپری 10 هه‌زار دینار بده‌نه عومه‌ر (باوکی رزگار) وه‌ک قه‌ره‌بووی مادی و مه‌عنه‌وی. هه‌روه‌ها بپری دوو هه‌زار دینار بۆ منداڵه بچووکه‌کانی زه‌کی.

3- ده‌ست به‌سه‌رداگرتنی ده‌مانچه (تارق) که‌و ناردنێ بۆ پارێزگا...

ئهی رزگار ه‌کانی دیکه‌؟!!!

- راسته‌و به‌جییه‌و ره‌وایه که رزگار عومه‌ر سزای ئەو تاوانه سه‌خت و گه‌وره‌یه‌ی خۆی وه‌برگریت و له‌چوار دیواری زیندانه‌وه بپروانیته ژیان و هه‌نده‌ران و چاره‌نووسی...

- راسته له‌ژبانی ئیمه‌و کۆمه‌لی کورده‌واریدا دایک و باوک مه‌زنن و که‌مجار ریکه‌وتوووه کوپ ده‌ستی بچیتته خوینی باوکی خۆی یان که‌سوکاری...

- بەلّام داخۇ رزگارېك كە بەپلەي باش بو پۆلى شەشەمى ئامادەيى
دەرچوويىت، بو ليىرە خۇي بەنامۇ دەزانىت!!! بو بەحەب بخەويىت و ئامانجى
هەندەران بيت؟!؟

- داخۇ سەدان رزگارې ديكەش خەونى رەنگا و رەنگ بەشەقام و باخچە و
كاركردن (هەركاركردى بى) لەدەرەو نايىن؟

- لە رزگارېش بتراننىت، داخۇ چەند خاوەن بپروانامە و خاوەن
مال و (هەندىكيان سامانىش) دەخوازن بوى دەرچن و بەرە و فېردەوسى
خەونەكانيان بکەونەپرى....

- دەبوو نىشتمانى لەدورژمن پاك كراو، نىشتمانى خاوەن داستانى
راپەرىن و بەرە و ديموكرات، بەجورى بوايە نەك (رزگارەكان) راکەن ليى،
بەلكو بوى بيىنەو... بەلّام نەفرەت لەشەپ... نەفرەت لەبرسىتى... نەفرەت....

ئەو شەوہى ئاسۇ دەرخواردى سەگ درا..!

(ئاسۆى تەمەن (27) سالى خىر لەخۆ نەديو، دواى ئەوھى ھەوت سالى رەبەق بەدەگمەن نەبوويى دەرگاي مالى نەترازاندىبوو، ھەوت سالى دوورودرېژ لەگەل دەردو نەخۆشىدا دەژيا، ھەوت سالى تەواو ئازارى (ژىرى سامناك)ى دەچەشت...

لەوھوبەر، پيش ئەوھى دووچارى ئەو دەردە بىت، ئاسۆ خويندكارىكى ھيمن و لاويكى زيرەك و ئەندامىكى بەكەلكى خيزانەكەى بوو، بەلام دواتر، لەگەل مامەلەى خراپ و ليدان و ئازاردان و بەسەرداكيشاني لەلايەن ئەو بى ويزدانەوھ ئاسۆ گۆررا... لەماوھى ئەم ھەوت سالەى نەخۆشىدا، زۆربەى كات، زۆربەى شەو و رۆژەكانى.. ئاسۆى كلۆل شيرازەى بىركردنەوھى پچرپچرپوون... ھەستى بە بەرپرسیارى نەدەکرد، ھەرگىز برىارى بۆ نەدەدرا، نە برىارى گەورەو نە بچووك!. تاناو وزەى روو لەكزى بوون، (دەرمان) بۆ ئەو سەرچاوەى ژيان بوو، پىي ھىور دەبووھو كەمى لەئازارەكانى كەم دەبووھو، ھەر كەدەرمانەكەشى ئى بىرايە ئەوا بەجارى ئوقرەى ئى دەبرا... ئاسۆ باش دەيزانى سوودىكى بۆ كۆمەلەكەى و تەنانەت بۆ خيزانەكەى نىيە، بگرە بۆ خويشى، بەلام شايانى ئەوھ بوو بژى، وەك ھەر يەككە لەو خەلكە، وەك من و تۆ، بامن و تۆ ھەرگىز توورەش نەبين و دەستيش لەخەلكى نەوھشيين..

ئاسۆ ھەميشە غەمبار بوو، گەل جار لەكونجى ژوورەوھ بەھىمنى دادەنيشت، يان دەچووھ بەر دەرگا و گەر كەسىكى واى نەديبا ئەوا چاوە ماندووھەكانى دەبىرپىيە (گۆيزە) وئىدى بەبالاى بەرزى چياكەدا ھەلدەگەراو گەر يەكى بىديايە نەيدەزانى دەروانىتە كوى و چى بەبىرى ئالۆزو شپىرەيدا

دیت! جاری وایش هه بوو، ئاسۆ نه خوشی زۆری بو دههینا و تووره ده بوو...
به جاری دۆو دۆشاوی تیکه ل ده کرد!!

شهو (25) ی حوزه ایران و مهرگی ئاسۆ

دوای راپه رین، شه ویکی حوزه یرانی هاوین بوو، دایکی ئاسۆ بهر له وهی له گه ل منداله کانی دیکه یدا بچیتته سه ربان و بخه ویت، گه راپه وه هۆله که وه دهستی دایه چه رچه فی به ریپی ئاسۆ و جگه ر گۆشه نه خوشه که ی داپۆشی... له ناو ده رگای ژووره که دا بو ی وه ستا و ئاو پێکی ئی دایه وه، تی یی راما و له وه ده چوو پی ی بلی:

- بنوو... به قوربانت بم... خه وی خیرت بی... بنوو، سه به بکارت به کۆی زوخال بیت...

دایکی سه ره که وته سه ربان و له جیگای خۆیدا راکشا و (کوره نو قسانه که ی) له ژیر پیلوو ه کانی دا خه وت و... ئاسۆش له خواره وه به و په ری دنیاییه وه دهستی کرد بو وه گه ردنی خه ویکی شیرین... بهر له وه ی بنوی (کابرای هۆله که) مایه ی هه موو دنیاییه کی نه و به سته زمانه بوو...

کابرا نه خه وت بوو.. شه یتانه کان له ناو سه ری دا وه ک پوره ی هه نگ ده هاتن و ده چوون، پاش نه وه ی دنیایا بوو له وه ی ئاسۆ خه وی ئی که وتوو، هه لسا، که می راما، له سه رخۆ چوو ده ره وه، ویستی بریاره گلا وه که ی جیه جی بکات، ویستی ئاسۆی نه خوشی بی ده سه لات و بی چاره بکوژیت!! هه ر به وه دلی دانه مرکابوو که خۆی تیکي دابوو، ده شیویست بیکوژیت!.. نه و مرو فقه بکوژی که هه موو روژیک و هه موو شه ویک ده یی بیی!...

له و سه ر گه راپه وه و بلوکیکی کۆن کریتی پی بوو، نزیک ئاسۆ بو ی وه ستا، به ده سته ره شه کانی بلوکه که ی بهرز کرده وه و به هه موو هیژیکی

خۆیەو ئاراستەى سەرسنگى کرد... کورە کەمى جولاً، کپوزەیهکی
(نیووشەو خورپین) لە لیوکانییەو هاتنەدەر، ئەمجارەیان پیاو
خانەنشینە تەمەن (57) سألەکە وەک دپرندهیهک بلۆکەکەى سەر لەنوی بەرز
کردەو و دای بەتەوقى سەریدا.. ئاسۆ دوا هەنسک و دوا هەناسەى پیکەو
مردن..

ئاسۆ دەبریتە ژێر زەمینەو!

بکوزەکە، وەک ئەوەى راوچییەکی لیھاتوو بیئ و نیچیریکی قەلەوی چنگ
کەوتبى، پەلامارى ئاسۆى داو بەراکیشان و بەرزکردنەو گەیانیدیە
ژێرزەمینەکە، لەوی کاریکی وای کرد ئەگەر ئەستێرەکانى ئاسمانى ئەو
شەو هاونییە بیانیدیا هاوریان دەکرد:

- ئەکەیت، ئەم تاوانەش نەکەیت، ئیمە لیئ خوئ نابین!..

گەر تریفەى مانگە شەویش چاوی ئى بوایە، لیئ دەپارایەو دەیگوت:
- چۆن دلت دى، بۆلیئ ناگەرپى، ئاخر چەند چرکەیهک لەمەوبەر
رۆحیانەتى کورە کلۆلەکەت بەرەو ئاسمان هەلکشا...

گەر بالندەى نیو قەفەزیش ئاگادار بوونایە، دەگریان و دەیانووت:

- دەستى ئى مەدە، ئاخر دەمیکە ئەویش بەندى نیو قەفەزە، توخوا ئازارى
جەستەى بى گيانى مەدە..

ئەگەر، دایکە حەسەرەت دیدەکەشى ئەو دیمەنەى بەچاوی خوئ بدیایە،
دەیزریکاندو دەیووت:

- وای ئى مەکە دپرنده، وای ئى مەکە.. ئەمپرو بى یاسبەى هەر خوئ شکاتە
ئى دەکەم و دەلیم ئەم تاوانبارە بوو یەکەمجاریش لەکورەکەى منى داو شیئتى
کرد، هەر خوئ بوو حەوت سأل لەمەوبەر کورپى خوئندکاری منى شپرزە
کردو میئشکی تیئدا...

ئەستىيەرو تريفەي مانگو بآئندەكان و دايكى ئاسو ئەو تاوانبارەيان
نەدى، ئەويش لەهيچيان نەسلەميەو و مەرامى خوئ ئەنجامدا..

نەينيه كانى شەوى تاوان ..

هەر كە لاشەكەي لەژيڕ زەمينەكە دانا، بەپەلەو بەدەر و نويكى ئالۆزەو و
سەر كەوتەو و سەري، لەو ساتەدا برا بچوو كەكەي ئاسو بو دەست بە
ئاوگەياندن لەسەربان هاتبوو و خوار، چاوى بەبكوژى براكەي كەوت، بەلام
ئەو وى بەپيردا نەهات نزيكترين كەس تاوانى واي كرديت، ئەم خوئ
خلافاندو ئەويش دواي كارەكەي چوو و وە سەربان، لەموبەق دەستى دايە
كيڤديكى گەورەو گەرايەو و لاي جوانەمەرگى ژيڕزەمينەكەو، سى گونيهى
بەتاليشى پى بوو، وەك دڤندەترين بوونەو وەر كەوتە لاشەي ساردەو و بووى
ئاسو، دەستەكانى.. قاچەكانى.. سەري.. هەر هەموويانى ئى كردهو،
بەدەستى رەش و سوورەو و، بەورەي لەرزيوو تۆقيو وە كورە بى گوناھەكەي
دا بەشكرد بەسەر گونيه كاندا..!

مالەكەيان نزيك جادە شەستيهكە بوو، بەچەند جاريك گونيه كانى برده
دەر و بەرەو چۆلاييهكەي بردن، لەدوورەو سەگە هارەكان بەو پڤين
پيشوازىيان ئى دەكرد، ئەميش كەلييان نزيك دەبوو وە ديارى دەستى
پيشكەش دەكردن و دەيخستە بەردەميان، نەيويست لەهەموو زەوى خوادا
ئەو مرقە قەبريكي پى برييت! هەر بوئە دەر خواردى سەگى هارى دا !!
مەبەستى بوو بەم كارەي زاميكى هەميشەيى بەدلى دايك و براكانيدا
بچزى، كەلە تىكچوون و مردنەكەي كاريگەرتر بى.. ويستى نيشانەيەكەي
ديكە بنى بەتەويلى تاوانەكانى (سليمانى) يەو كە هەرگيز سڤينەو وى بو
نەيت...!!

گومانلیکراو کی بوو ؟

کهسیک که گومانی کوشتنی ناسو پارچه پارچه کردنی خرابووه پال،
تهنیا (باوک)ی خوئی بوو.. ئەو پیاوهی بهناوی چاودییری کردنیهوه
لهنزیکییهوه دهخهوت! ئەو پیاوهی سالی (88) ناسوی خویندکاری ژیری
بهلیدانیکی خراب تیکدابوو! کاتی دایکی ناسو شکاتی ئی کرد گرتیان،
روژی 1995/2/25 لهلیکۆلینهوه دا دایکی ناسو بهپولیسى وت:

-مێردهکه کورپی ناوهنجیمی شیت کرد، دواى ئەوه بهدریژایی سى سال
بههوی هه شتیکهوه بووايه بهبی هۆ جنیوی پی دداو لیى ددا،
کورپهکهى من تهنیا پینچ روژ مالهکهمانی جیهیشت، کهپارهى ئی برابوو
کهپرایهوه نیومان، ئەو شهوهى تاوانهکهى دهرههق کرابوو من ناگادار
نهبووم، بهلام کورپه بچوکهکه م باوکی بهشپرزهی دیبوو..

دواتر غهفووری زاواشم گپرایهوه و تى (جاریکیان مێردهکهت داواى
چهکی ئی کردووم بو کوشتنی ناسو نه مداوه تى) ..

ههه دایکی ناسو روژی دادگایی کردن (1995/6/24) وتی:

-ئهو بهیانیه لهخه وهلساین، ناسو لهجیگا کهیدا نه مابوو، باوکی وتی
سهعاتی لهمهوبهر ههلسا و خوئی گوپی و داواى پارهى کردو وتی دهرۆم بو
ئیران..

دواى ماوهیهك چاوهپوانی و گومانی خومان، باوکی ناسو لهلای من
دانى بهتاوانه کهیدا ناو وتی:

-خۆم کوشتم و کردم بهژیر گلهوه.. ئەم نهینیه نه درکینی، ئەگینا توش
وا ئی دهکهم.. ژنهکه رزگارمان بوو لیى..

له ترسی ئه و نه مده و پرا به سه رهاتی ژیان و مه رگی کوره کهم باس بکه م، به لام ئیستا، دوا ی چوار سال غه م و گریان ئه وه ئاشکرا ده که م و داوا له دادگا ده که م سزای تاوانبار بدات..

هر روژی دادگایی کردن، غه فووری ئاوه لزاوای تاوانبار وتی:
- له کوتایی 1994 دا جاریکیان له گه ل ژنه که ی که ده کاته خوشکی ژنه که ی من شه پری بوو بوو، پیم وت هو ی ناخوشی ئیوه دیاره نه مان و بی سه روشوینی ئاسویه، ئه ویش دانسی پیداناو وتی خو م کوشتوومه و شوینه ونم کردوه!

باوکه تاوانکاره کهش وتی:

- کوره که ی من می شکی ته واو نه بوو، زور جار ده مبرده به غداو پاره ی زورم تیا خه رج ده کرد، ده رزی (مودی کیت) باشترین چاره سه ر بوو بو ی، به لام له شه پری کوهیتدا ئه و ده رزیه ش نه ماو حالی به جاری په ریشان بوو، ئاسو به رامبه ر به خو مان و خه لکی گه ره ک و ری بواران ره فتاری خراپی ده نواند.. هه موو جاری هه ره شه ی کوشتنی ئی ده کردین، ته نانه ت روژیکیان قاچی مندالیکی شکاندو ئا پرووی بردین، ترسام یه کیکیش بکوژی ت، ئه وه بوو شه وی 1991/6/10 له سه عات دوانزه و بیست ده قیقه دا له ناوم برد.. من هه رگیز تاوانم نه کردوه، به لام باری شیواوی ئاسو ئه و تاوانه ی پی کردم..

هه رچه نده له باسی چاره سه ری کوره دا باوکی وای وت، به لام پزیشکی ده روونناس روونیکرده وه که له و کاته شدا ئه و ده رزیه له بازاردا هه بووه.

له کونجی زیندانه وه..

باوکی ئاسۆ.. یان بکوژی کوپی خوی پریاری زیندانی کردنی بۆ ماوهی (15) سال به سهردا درا، دهشی له گهڵ تهواو بوونی هوکمه کهیدا کو تایي به ژيانيشی بیټ، مه رگه ساتی ئەم پیاوه له وه دایه به زۆر دیمه ن، به زۆر قسه، به زۆر دهنگ، به زۆر تارمایی، به زۆر پرسیار، به زۆر له گهڵ خودا دوان، یان بیرکردنه وهی ته نیایی.. به زۆر سهردانی خزمان.. یهك شت رووبه ری می شك و بیرکردنه وهی داگیر ده که ن..

ئه ویش:

به ته نیا ئاسۆ..

مه رگی ئاسۆ..

ئه و شه وه نه گریسه ی که ئاسۆ ده ر خواری سه گه هاره کان درا...

ئەودە مەي ھەورى

خۆشەويستى بارانى رق دەبارىنى

ئەو ژوورەي تەرخان كرابوو بۆ زىندانى كىردنى ژنان تەنيا دوو
تاوانكارى تيا بوو. يەكياڭ ژنىكى تەمەن مام ناوھىندى و ئەوى دىكەيان
جوانىكى 27 سال، بەلام بەدبەخت و شپىرزه و چارەپەش...
گەرماي دوا رۆژەكانى مانگى ئاب ھەردوو ژنەي سەغلت كىردبوو، (نازە)
دەروونىشى ئاگر بوو و جۆشى دەدا...

سەبەي (1998/8/31) ھو نازە دەپرىتە دادگا و دەخرىتە قەھزى
تاوانبارىيەھ...
شەو درەنگ بوو... ژنەي زىندانى دلنەوايى نازەي دەكىردو... بەلام

سوودى نەبوو...

ژنە پىيى وت:

– كچەكەم، گوپى مەدەرى و كارى خوايە، ئەو ھە ناوچەوانت نووسراوھ،
بەس نىيە نەبوويتە ھۆي كوشتنى، يان برىندار كىردنى... ئەوسا ھەكو منى
كلۆل ھوكم دەدرايت و ئەم ژوورە تەنگ و تارە دەبووھ مالى چەندىن
سالت... بەس نىيە ئەوھ نەقەوماو كەسوكارى ئەو و خۆت و ھەموو خەلكى
ھەزارو يەك قسەت پىيى بلىن...!

نازە ويستى گلۆلەي خەمەكانى بۆ ھاوپىيى زىندانى بكاتەوھو ھەزى
دەكىرد تۆمارى دەروونى بخاتە روو و دەرگاى رازو نەيىنيەكانى و الېكات...
ھەلسا و پارچەيەك سەھۆلى خستە ناوسوراھيەكە... راكشاني ژنە
ئىستىكى پىكىرد و خەريك بوو لەمەبەستەكەي پاشگەز بكاتەوھ، ژنە ھەستى
پىكىرد...

لەسەرخۆ وتى:

- نازه گيان، نانووم پشتم ديشي و تهنيا راده کشيم... دوهره ناوه که بهينه و بومي باس که... وهره بزانم چي له و تهختي ناوچه وانه ره شهت نووسراوه... وهره و بومي بگيره وه، بابزانم کلؤل نه بيت نه و ته مه نه ي تو هي نه و هيه سي شوو بييني..!

- سي به لي سي شوو، به لام له سايه ي هيچياندا نه حه سامه وه..!

ژنه په رداخه که ي لي وهرگرت و به دلدا نه وه وه پيي وت:

- به قورباننم بم، به خخت و ايکرد، گويي مه دهر ي، خوا يه که و قاپي هزار... ده ي کچه که م خوت قسه م بو بکه... ده ي کچه جوانه که م... ده ي...

سوړان سه رچاوه ي گرفته گاني ژيانم بوو..!

نازه له ته نيشتييه وه نو قره ي گرت و که مي ده ستي به سه رو قره خوا وه که يدا هيئا... له گهل دهر پريني يه که م رسته دا فرميسک رزياه چاره گاني و به سه ر گونايدا جوگه يان به ست..

- ناوم نازه يه و هه رگيز که سي نازي نه کيشاوم.. نه باوک، نه ميړد، نه هيچ که سيک..

نه وه ي وت و دا يه قولپي گريان...

ژنه راست بو وه وه ده ستي گرت، به سه رزه نشته وه پيي وت:

به و خوايه ي نسيبي هه ردو و کمان ي هيئا وه ته ئيره، گه روا بکه يت ليت عاجز ده بم... چي قه و ماوه، هه تيويک ته لاق ي داويت و ويستوته رقي خوتي پي پريژيت... چي قه و ماوه، خو تنوکی خوين له لووت ي نه هاتو وه.. کچم بو واده که يت، خوا به و سه روه ناگاداره دل م پيم ده لي تووش ي هيچ نابيت و ده گه رييته وه نيو که سوکارت...

- باجي گيان، ناهه قم نييه و ليم مه گره... زور مندال بووم، هيشتا راست و

چه پي خوم نه ده زاني، نه وه ي به بيرمدا نه ده هات شوو کردن بوو، ده مويست بخوينم، به بييني ماموستا دل و دهر و ونم ده گه شايه وه، به لام به خته که م

نه يکړدو زو دايکم مرد... حهزم دهکرد به نازی دايکی خوّم پهره رده بېم و هک کچانی هاوړېم له سيږه رې دايکمد ا گه وره بېم، نه و چووه جيی خوئی و باوکم هر زو ژنی هيڼا يه وه و باوه ژن ها ته نيومالمان...

- باشه چوّن بوو له گهل تودا، باوه جووکه ی باوه ژن به زه یی له دلدا بووه...
له سه رخو وه لامي دايه وه:

- نه وه نده له گه ليا نه ژيام.. باوکم له گهل خوئی بردی و چوونه نيوران و نه گه پرانه وه، نيتر به يني ته نيا و به يني له سه ر ماله پوورو که سوکار بووم.. به لام بهر له روښتنی باوکم پرياری دا بمدا به شوو... وتی با ته نيا نه بيت...

وهک دلې با ته وه، ژنه پيی وت:

- ئی باشی کرد، نه وه که ی بوو؟

- سالی (86) بوو، ته مه نم ته نيا پانزه سال بوو...

- به کيټ کرد؟ باشه دلټ پيوه بوو... نه ی ده تناسی؟

- نه وه لالا نه دلټم پيوه ی بوو نه له وه و بهر چاره يم دييوو، پړوا بکه که باوکم وتی ده تده مه نه و کوړه وهک له سه ربانيکه وه فرېم بده نه خواره وه وه ها بوو... جاباليتی نه شمارمه وه... بادروټ له گهل نه که م، نيمه ماله که مان له که نار شار بوو، نه و ساله به هاريکی خوښ بوو، کوړانی گهړهک بو سعهی کردن ده هاتنه ده شته که ی بهرام بهر به مالی خو مان، يهک له وان سوړان بوو، سوړان دراوسيمان بوو، به لام هه رگيز قسم له گهل نه کرديوو... هاوړی کچه کانم هه موو جار ده يانوت چه ند کوړيکی جوانه... هه روه ها ده يانوت زيره کيشه، نه ها هه موو روژ سعهی ده کات...

- دياره شه يتان توښ سه رنجت داوه تی و دلټ پيايدا چووه...

- نه به و خوا گه وره يه، منی دايک مردووی کوستکه وتوو نه وان هم نه ده زانی... به لام روژيکیان خوئی گرتمی و قسه ی له گهل کردم... جاريکی تريش له پاسه که دا ها ته لامه وه و دوا ی نه وه ی به گه رمی چاک و چوونی له گهل کردم نامه يه کی پيچراوه ی دامی... له شه رمد ا نه مده زانی چی بلیمو...

نامه‌که‌م شارده‌وه، دواتر خویندمه‌وه، چهند جاریک خویندمه‌وه، سوڤان نامه‌ی خوشه‌ویستی و دل‌داری بۆ نووسی‌بووم... ئیدی منیش رازی بووم... نه‌مزانی، نه‌مزانی سوڤان ده‌بیته سه‌رچاوه‌ی هه‌موو گرقتیک و ژیانم لی تیکده‌دات!

شووی یه‌که‌م چوار سال ته‌مه‌نی بوو..!

نازه روانییه سه‌عاته‌که‌ی ده‌ستی... ده‌یویست سه‌ریورده‌ی ژیانم به‌دریژی بگپیتته‌وه، به‌تایبته له‌وه‌وبه‌ر که‌سیکی وای شک نه‌برده‌بوو به‌وردی گوئی بۆ رازه‌کانی شل بکات...

- باجی گیان، وهک وتم ته‌مه‌نم 15 سال بوو درام به‌شوو، میرده‌که‌م که‌سیک بوو که‌تا ئه‌و رۆژه‌ی لیی جیا‌بوومه‌وه روویه‌کی خوشی پی نه‌دام، ژیانم ژن و می‌ردیمان ته‌نیا چوار سالی پرکرد، کورپکم لیی بوو بوو، ئه‌و کورپه‌ بۆ من هه‌موو شتییک و هه‌موو که‌سیکم بوو، ده‌مویست گه‌وره‌ی که‌م و وهک خۆم ده‌مه‌وی پیی بگه‌یه‌نم... به‌لام ژیانم ماله‌ می‌رد ته‌نیا چوار سالی خایاندو له 89 دا ته‌لاق درام، ئه‌و بی ویزدانه هه‌رگیز گوئی لی نه‌گرتم و ته‌لاقی دام و سوپی گه‌وره‌ی چزانده‌دل و ده‌رووندا...

- بۆ چی ته‌لاقی دایت؟

- بیستبووی که‌دلیم به‌سوڤانه‌وه بووه... ئیتر دلی لیم پیس بوو، قه‌ت نه‌مدی قسه‌یه‌کی خوشم له‌گه‌ل بکات... هه‌موو جاری ده‌یووت تو بیکه‌س بوویت... تو چه‌زت له‌خه‌لکی کردووه و به‌ژنی من نابیت...

ئه‌وه بوو قسه‌ی خویشی برده‌سه‌ر...

- ئه‌ی کورپه‌که، کورپه‌که چی به‌سه‌ره‌ات؟

- هه‌موو خوشییه‌کم هه‌ر ئه‌و مندا له‌ بوو، نه‌مدایه‌و لای خۆم هیشتمه‌وه، ئیتر به‌نه‌بوونی و هه‌زار ده‌رده‌سه‌ریی ده‌مگوزه‌رانده... جا وه‌ره له‌شاریکی وادا و کچیک به‌گه‌نجی و به‌مندالیکه‌وه لیی بقه‌ومی... نسیب

ریکی خست و دواى دووسال کورپکی تر هاته داخوایم و شووم پی کرد،
لهویش کچیکم بوو، دووباره سوړانى دواپراو هاتهوه ژيانمانهوهو لیم
نهگهپرا، تهنانهت خوئی بهمیردهکمی وتبوو کهدلمان بهیهکهوه بووه، پیشی
وتبوو کههرگیزاو هرگیز دهستم لی هه لئاگری و بو من دهژی!
-ئهی دواتر؟

-دواتر نازاوه کهوته نیوانمانهوه، باوکی کچهکه م پیاویکی پولهکی و
پارهپه رست بوو، سوړان ئهوهشی دهزانی، چوو بووه لای و وتبووی ته لاقی
بدهو من دهیهینم... ههروهها وتبووی عهیبه ژنیکت هه بیته په یوه ندى
دلدارى له گهل کهسیکی تر دا هه بوو بیته... ئیتر به (5) هه زار دینار رازی
کردبوو و به ته لاقدانى دام... ته لاقی دام و کچه که ی برده لای خوئی ..
-باشه سوړان نه هاته داخوایت؟

-به لی هات... من ئه و کاته دللم بلیسه ی ئاگر بوو بو کچه سی
ساله که م... دلشکاوو دوو جار بهخت سووتاو... هه رچه نده ده مزانی هوکاری
مهینه تی من سوړان بوو، ده مزانی هه ر ئه و ئاگری له خه رمانى مالم
به رداوه... به لام کهسیکی بی که س و بی دل سوژ چی بکات... ناچار بووم
شووی پی بکه م... به لی سالی (95) هی نامی و گواست میه وه...!
ئهو شه وه شه ویکی بی کوتایی بوو، دریژ بوو وه که به سه ره اتی ژیانى
نازه... دریژ بوو وه که خه مه کانی نازه...

ئهو شه وه هه ردوو میوانى زیندان خه و له چاویان نه که وت، تا به ربه یان
نازه سه ربورده ی ژیانى تالی خوئی گیرایه وه و ژنه ش دلنه وایی ده کرد... ئهو
شه وه نازه پاشماوه ی ژیانى ره شی خوئی بو ژنه گیرایه وه... به یانى، کاتی
دهوام دهستی پی کرد، پولیس بانگی نازه ی کردو پیی وت:
-خوت ناماده که... توژیکی تر ده تبه ینه دادگا...

به زه یی دادگا...

نازه كه هينرايهوه هۆلى دادگا هه موو گيانى وهك شۆره بى بهر (با)يهكى توند ده له رزى... نه يده زانى ته ماشاى كى بكات و له كى پروانى... دواى دهست پيكردنسى دادگايى كردن و ريگه دان به پاريزهر، زور له سه رخۆ پاريزهرى داكۆكيه كهر له (نازه) به دادگاي به ريزى وت:

- له بهر ئه وهى ئه م ئافره ته به سته زمانه له ژيانيدا نه بووه ته خاوه نى ميڤرديكى ئه وتۆ له سايه ي سيپه رييدا بجه سيته وه، ههروه ها به هوى ئه و باره ناله باره وه كه نازه دواى ته لاق دان دوو چارى بووه و دواى ئه وهى به جارى هه ژارى و بيكه سى پيكه وه شالايان بو هينا وه... تووشى بارىكى دهروونىيى گرژو ئالۆزو وروژاو بووه، تووشى سه خت ترين ژيان بووه... هه ر بويه داوا له به ريزتان ده كه م به رامبه ر ئه وه هه ولى تاوانكردنه بيبه خشن، تكا له به ريزتان ده كه م به چاوى به زه ييبه وه پرواننه ئه م مروقه و كي شه كه ي، هه رچۆن هه ميشه كۆمه ل و تاكه كانى كۆمه ل، به ژن و پياوه وه مه به ستي دادگا و دادوه ريبه ...

داواى سزادانى نازه ده كه م...

سۆران به گرژى ده پروانىيه نازه... به لام ئه وه هه ر سه رنجى پاريزه ره كه ي ده دا كه وهك برايه كى دلسۆزى قسه ي بو كرد... كه دادگا ريگاي دا به سۆرانى شكاتكه ر بدويت و هه ر كه هاته پيشه وه، دهنگى سۆران وهك زهنگي ك له گوپى نازه دا زنگايه وه... سۆرانى ته مه ن 30 سالى كاسبكار وتى:

- ته نيا ساليك و چه ند مانگي ك ژنم بوو، كورپي كمان بوو، له كۆتايى (96) دا گرفت كه وته نيوانمانه وه، ئه وه بوو ئيتير ته لاقم داو له يه كتر جيا بووينه... دياره ده زانن بهر له وهى من بيهيتم له دوو شووى ديكه دا ناكام بووه و كه س له گه ليا گوزهرانى نه كردوه... ماوه يهك دواى جيا بوونه وه مان هاته دوكانه كه م... به راستى سه يرم ليهات، بو چى هاتوه و چى له من ده وي؟... وتى بو نه خوشى ده چمه به غداو پيوستم به يارمه تى توپه، منيش هه ر

لهویدا دوو هزار دینارم دایه، چی بکهم، من بهزهیم پیایدا هاتهوه، چوزانم
ئهو دهیهوی بمکوژی!!

ئهووه بوو چوو بوو پارهکهی دابوو بهدهمانچهیهکی کهندهی بچووکی
جوژی 7ملم، بهخوی و دهمانچهیهوه چوو بووه لای فرهادی کونه
دراوسییان، تکای لیگردبوو کهمنی بو بکوژی، من نهفرهادم دیوهو
نهدهیناسم، بهلام مالی ئاوا بی ئهو تاوانهی نهکردو خهبری دابوو... ئیتر
ئهووه بوونازه گیراو منیش ئهمرؤ داواکارم بهسزای توندی خوی بگات...

* دواي قسهکاني سوړان، دادگا وهك شایهت پرسیاری لهفرهاد کردو
ئویش راست و دروستی مهسهلهکهی بو گپرانهوهو وتی:
- بهلی من چوموه لای بهریوهبهری پولیس و هوالمدایه و دهمانچهکهشم
دایه دهستی... بهلام نازه داواي کوشتنی سوړانی نهکرد، بهلکو وتی قچیم
بو بشکینهو هزدهکهم بهزهلیلی بیبیم...
* دادگاش سوپاسی فرهادی کرد...

نهمزانی ههوری خوشهویستیمان بارانی رقی لی دهباری...

بهشهرمهوه نازه قسهی بو دادگا کرد... جار جاروش تهماشای
پاریزهکهی دهکرد، وهك ئهوهی پیی بلی(ئهی وانیه...تو خوا دهتو
قسهکه...)
نازه وتی:

- سوړان سهرچاوهی مهینهتی ژیانی من بوو، سوړان هوکاری ئهه
چاره نووسه رهشهی من بوو، نهیهیشت لهسایهی دوو میرددا بجهسیمهوهو
دووچار مال و خیزانی ئی تیک دام...
ئهو بهبی رهزامهندی کهسوکاری خوی منی هیئا، تهناهت نهیهینامه
دادگا و لهدهروه لای مهلایهک مارهی بریم... ئهوه بوو تهلاقیشی دامو
کورهکهشی ئی سهندم...

لهئەنجامی ئەو ھەموو کوپرەو ھەرییدا، شەیتان ھاتە مێشکەو و ویستم
تۆلەیی خۆمی لیبکەمەو ھەو برینداری بکەم، ئەو بوو تەلەفزیۆنە کەم
فرۆشت و دەمانچە کەم کەم...

بەلام بپروام پێ بکەن ئیستا بەختەو ھەرم کەئەو کارە سەری نەگرت و
ناخۆشی ئەوم ناوی... با ھەر خوا ھەقی منی ئی بکاتەو... من
تاوانبار نییم... بەلام سەرم لیبشیواو... کەسیکیش سەری ئی بشیوی نازانی
چی بکات... نازانی... نا...

نازە ناچیتەو زیندان ...

دوای ھەموو ئەو قسانە، بیدەنگی بالی بەسەر ھۆلە گەورە کەدا کیشتا،
نازە دەپروانییە پارێزەرە کەو جار جارە سەیریکی دادوەرەکانیشی دەکرد...
بینی ئەو ھەو ناوەرەستیان جاریک بەھیواشی قسەیی لەگەڵ ئەو ھەو لای
راست و جاریک لەگەڵ ئەو ھەو لای چەپدا کرد...
ھەموو گیانی بوو ھەست و ھەستی بوو گوی گرتن...
میشکی بەجاری و روژابوو... ئۆقرەیی ئی بپرابوو... زەردەخەنەیی پارێزەری
بەرامبەر ئاھیکی بەگیانی دا ھینایەو...

دەنگی سەرۆکی دادگا کۆتایی بەو بی دەنگییە ھیناوی... ئەو وتی:
- پریارماندا بەزیندانی کردنی نازە بو ماو ھەو یەک سال، بەلام
بەلەبەر چا و گرتنی تەمەنی مندالی و چۆنییتی کیشەکەیی و لەبەر ئەو ھەو
لەو ھەو بەر ھیچ جوړە شکاتیکی لی نەکراو ھەو تاوانی لەئەستۆدانییە، بەو
بپروایەو کە جاریکی تر ئەم ژنە بیر لە ھەو لاندانی ھیچ تاوانیک ناکاتەو،
ھەر ھەو لەبەر ئەو ھەو دایکە و ژیان تانیستا یارمەتی نەداو ھەو ریکەوتی
ئاسودەیی بو نەرەخساو، ئەم پریارە جی بەجی ناکری و ناخریتە
زیندانەو...

بەمەرجی پەیمان بەدات جاریکی تر ھیچ ئازاوەیەک بو خۆی و کەسانی تر
نەنیتەو...

گه پانه وهی زه رده خه نه ..

دهروونی خاموشی نازه خرۆشاو زه رده خه نه چوه سه رلیوه
وشکه کانی... هیشتا دادوهران نه چوو بوونه دهروه خوئی گه یانده
پاریزه ره کهو به گهرمی سوپاسی کرد... وتی:
- تو له براو باو کم فهرزتری خوا دهست به بالته وه بگری و ناخوشی
نه بینی... نازانم چون سوپاست بکه م...
ئه ویش به پیکه نینه وه پیی وت:
- داده گیان، گویمه ده ری، کومه لی ئیمه هه موو شتیکی تیا روو ده دات،
هیوادارم له مه ودوا به خته وه ربیت...
هۆله که چۆل بوو، ئه وهی له و ساته دا به ییری نازه دا هات بریاریک بوو،
برپاری کرینی هه ندی میوه تابچیته وه سهردانی هاوریکه ی زیندانی و
به سه رهاتی دادگایی کردنه که ی خوئی بو بگریته وه...

سه به بکارم به کوئی زوخال بیت

له گهرمه ی زه ماوه ندی به یه کگه یشتنیاندا، که دهنگی ده هۆل و زوپنا
تیکه ل به دهنگی کچان و کورانی نیو هه لپه رکئی ببوو، نازادی زاوا مه لی
خه یالی بو چوار سال له مه و بهر هه لفریبوو، ئه و رۆژه ی هاته وه یاد،
که له یه کهم ژوانی به یه کگه یشتندا به لینی به شاگولی خوشه ویستی دا،
که به هر نرخیک بیت، ده یكات به هاوسه ری ژیان خوی، ئه گه رنا ئه و

خۆشەوېستىيە لەگەل خۆيدا دەباتە ژيەر گەوه، ئەو كەوتبوو دەرياي
بىر كرنەوه، ئەو كەچوار سالى بۆتە هاوپرئ و هاودەمى ئەو عەشقه، بەلام
دوا بىر كرنەوهى، كەدوا وېستگەى خەمەكانى ئەو چوار سالى بوو،
فرمىسكى گەرمى بەختەوهرى دەپژانده سەر رومەتەكانى، كاتىك ئاوپرى
دايەوه لە(شاگول)ى خۆشەوېستى كە تاراي بوكىنى پۆشيوو لەتەكىدا
دانىشتوو، وايدەزانى ئىتر تەواو هەموو ئاوات و هيواكانى هاتۆتەدى.

وېستگە كانى خۆشەوېستى و بەختەوهرى

ئەم پىگەيشتنە دەرگايەكى خۆشى و بەختەوهرىي بەپرووى هەردوو كياندا
كردەوه، بەجۆرىك ئاويتەى خۆشەوېستى يەكتر ببون، كەهەرگىز بىريان
لەپۆژانى رابردووش نەدەكردەوه، پىيانوابوو بەمجۆره خۆشەوېستىيە،
درىژە بەو ژيانە بەختەوهرىيە دەدەن و تالەژيانىشدا بن دلشاد دەبن و
بەدلنبايىيەوه دەيانپروانىيە ئايندەو بەجۆرىك وەك ژن و مېردىكى گونجاو
هەلسوكەوتيان دەكرد، كەببوه جىگاي سەرنجى هەموو ژن و مېردىكى
گوندەكەيان، تائەو رادەيەى ئىرەبىيان بەم دوو هاوسەرە دەبرد و حەزيان
دەكرد لاسايى ئەوان بكەنەوه، بەمجۆره شەش مانگى سەرەتاي
بەهاوسەرىبوونيان لەژيەر چەترى بەختەوهرىدا بەسەربرد، بەلام رووداويكى
لەناكاو خۆى بۆئەم ژن و مېردە لەبۆسە نابوو، كەبەكۆتايى هاتنى ژيانيان و
هەلۆهپىنى هيوو ئاواتەكانيان تەواوبوو.

ئاھەنگىك و مەرگى شاگول

لەپۆژىكى ناوەرەستى وەرزی بەھاردابوو، ئازادو شاگول بۆ زەماوەندى
خزمىكى نزيكيان بانگىھيشت كرابوون، دواى تەواوبوونى ئاھەنگەكە
ھەردووكيان بەدلخۆشبييەوه گەرانەوه مالىەوه، بىئاگابوون لەوهى ئەھرىمەنى
شەپرو ئاشووب رايەلى تىكەھلچوونى نيوان خىزانەكەيانى كيشاوه، لەگەل

گه‌یشتنیان بۆ ماله‌وه، ئازاد له‌گه‌ڵ باوکیدا به‌گژیه‌کترا چوونه‌وه، به‌جۆریک گه‌نارامی و دان به‌خۆداگرتن که‌وته به‌رته‌وژمی رقو کینه‌و سه‌ره‌نجام ئازاد ده‌ستی بۆ چه‌ك بردو هه‌موو توپه‌یی و ریزو وه‌فاداریی خۆی به‌رامبه‌ر به‌باوکی به‌ده‌ستپێژیک هه‌لپه‌شت، به‌لام باوکی له‌م ده‌ستپێژه‌ رزگاری بوو، له‌جیاتی ئه‌و، چوار گولله‌ی ویل به‌رجه‌سته‌ی شاگوله‌که‌ی که‌وت و به‌ده‌مدا که‌وته سه‌ره‌زه‌ویییه‌که‌و زامداری کرد، ئازاد له‌ترسی مه‌رگی خۆی و تۆله‌سه‌ندنه‌وه‌ی که‌سوکاری خیزانه‌که‌ی راییکرد و گونده‌که‌ی به‌جیه‌یشت.

هه‌والی مه‌رگی شاگول و گه‌رانه‌وه‌ی ئازاد

ئازاد ناچاربوو پشت له‌گونده‌که‌ی خۆیان بکات و له‌گوندیکی سه‌رسنووری تورکیا بگه‌رسیتته‌وه، ئه‌م رووداوه به‌جاریک ئوقره‌و ئارامی له‌به‌ربریبوو، په‌نجه‌ی په‌شیمانی خۆی ده‌گه‌ست و داوای لیبوردنی له‌شاگولی به‌ده‌بختی هاوسه‌ری ده‌کرد، رۆژانه له‌و سه‌ره‌ ریگایانه‌وه ریگای به‌پێیواران ده‌گرت، بۆنه‌وه‌ی هه‌والیکی ئه‌و بزانیته‌، تادواچار پاش (15) رۆژ به‌سه‌ر رووداوه‌که‌دا هه‌والی مه‌رگی شاگولی خیزانی پێگه‌یشت، له‌گه‌ڵ گه‌یشتنی هه‌والی مه‌رگی هاوسه‌ره‌که‌ی هه‌موو شتیکی له‌ژیانیدا بوو به‌پارچه‌یه‌ك ئاگرو سه‌راپای جه‌سته‌ی تیدا ده‌سووتا، سووتانیکی که‌ده‌بیته‌ به‌بالای خۆیدا بپه‌یت، له‌به‌ر خۆیه‌وه به‌و هه‌ورازو نشیوه‌دا وه‌ك شیته‌ و سه‌رگه‌ردانیکی هاواری ده‌کرد و ده‌یووت (گوله‌گیان دلنیا به‌ ده‌گه‌مه‌لات و منیش وه‌ك تۆ سه‌فه‌ری ئه‌و ریگایه‌ ده‌گرمه‌به‌ر).. هه‌رچۆنیک بوو خۆی که‌یانده‌ گۆرستانێ گونده‌که‌یان و داوای ئه‌وه‌ی باوه‌شی به‌گۆره‌که‌ی هاوسه‌ری جوانه‌مه‌رگیدا کرد، فرمیسکه‌کانی بریتی بوون له‌په‌شیمانی و داوای لیبوردن، به‌لام تازه‌ داوای چی، کێ گوی له‌ئازادیک ده‌گریت، که‌رقو توپه‌یی و بیبه‌زه‌یی جله‌وی هۆش و بیرێ لیسه‌ند و لانه‌یه‌کی په‌له‌به‌خته‌وه‌ریی دایه‌ به‌رگه‌ری گولله‌و هه‌موو واتا جوانه‌کانی ژیانی به‌ده‌ستی خۆی هه‌لوه‌رانده‌و خۆی خسته‌ به‌رنه‌فه‌رتی دابونه‌ریتی

كوردەوارى و بەلاوئىكى سەركىش و ھەلگەراو ھەقودسىيەتى خىزان، ناوى بوو ۋىردى سەرزمانى خەلكى شارو گوندەكانى ئەم دەقەرە، ئەو بىرى كوردەو، كەتاكە رىگا بو دەربازبوون لەژيانى داھاتووى ھەلپژاردنى مەرگە، پىيوابوو مەرگ تەنيا چارەسەرىكە دەتوانىت بەيەكجارى لەم ژيانەدا رزگارى بكات، بەرلەوھى خوئى بكوژىت نامەيەكى لەدواى خویدا بو كەسوكارى بەجىھىشت و نووسىبووى (ئەوا منىش خوئم كوشت و جارئىكى تر چاوم بەكەستان ناكەوئتەو، داواى لىبوردن لەھەمووتان دەكەم، بەتايبەتى باوكم)، دواى نووسىنى ئەم چەند دىپرە لەتەك گۆرەكەى ھاوپرى خوشەويست و ھاوسەريدا چەند گوللەيەكى بەجەستەى خوئەو ھە ناو خوئى كوشت، خەلكى گوندەكەش بەدەنگى فيشەكەكان بەئاگاھاتن، كاتىك كەيشتن جگەلەلاشەيەكى ساردوسپرو نامەيەكى خوئناوى ھىچى تريان نەبىنى، ھەرئەو رۆژە لاشەكەى ئازادىان لەتەنىشت گۆرەكەى شاگول بەخاك سپارد. ئىستا ھوت سال بەسەر ئەو رووداوەدا تىدەپەرىت، خەلكى ئەو ناوچەيە لەھەركارو راسپاردەيەكى رۆژنەياندا ئەم وشەيەيان كردۆتە ۋىردى سەرزمان و دەلئىن ئاگادار بە جەلەوى بىرو ھوشت لەدەست نەدەيت.

لە كارىزە ئاوكرا بە ئاگردا !

دەشئى نىزىكى تەمەننىان ھىندە ھۆگرى يەكترى كىردىن، ياخود خويىندىن و
خويىندىنەو كە يىجگە لە پەيوەندى خۆشك و براىەتى، رەگى قولى ئەو
ھاوپىيەتپەي بەساتەكانى ژيانى (سامان و چرۆ) دا داكوتايىت.

سامان لەپىرى روناكەو دەپروانىيە مەسەلەكان و چرۆش ھەمىشە ئەو برا
ژىرەي بە مامۆستاي خۆي دەزانى..

پاش نيوەپرۆي رۆژىكى دوا دواي پايىزى گەل رىزان بوو، (با) يەكى سارد
لەپرووي جووتە خوشك و براى دەدا و وردە لەگۆرستانى گوندەكەيان
نىزىك دەبونەو.. چرۆ بەپرسىيارىك براكەي راگرت..

- باشە گوناھ نىيە تاوانىكى ئاوا گەورە تەنيا بەچوار سال زىندانى كىردن
كۆتايى پىيىت؟

سامان دەپروانىيە گۆرستانەكەي (كارىزە) و بەدلئىش لاي قسەكانى
خوشكەكەي بوو..

- دەلئىن دوئىنى جەمالى مىرزاو پشتىيوان مەحكەمە كىراون، بەرامبەر
كوشتنى (سەرگول) و (قارەمان) ھەرىكە چوار سال دەچنە زىندانەو..

- باشە سامان ئا ئەو پەوايە؟! ئەو كارى دادگايە.. باشە لەم ولاتەدا ئەم
جۆرە كىشانە بەمەسەلەي ناموس و شەرەف و سىرپىنەو پەلەي عارو ئالەو
بەتەنە حساب دەكرىن!

سامان ئىستىكى بۆكرد.. چرۆش نىزىكى راوەستا.. بىنى براكەي نوقمى
بىركردنەو بوو.. لىي گەرا.. پاش تاويك بەپرسىيارىك رايچلەكاند..

- ئەو لەكوئى؟ بىر لەچى ئەكەيتەو؟!

- ئا لېرەدا بوو، رېك لەم شوينەدابوو، ئىمە دە دوانزە كەسىك بووين لە خەلكانى گوند.. ئا بەو تەپۆلكەيەدا ھاتىنە سەر لاشەكان.. كە دەستمان دانى ھېشتا ھەر گەرم بوون، ھېشتا ھەر خوئينان لىدەھات.. چرۆ گيان، تەواو رۆژەكەشم لەبىرە، پار رۆژى 8/5 بوو، رۆژىكى يەكجار گەرم، دەوروبەرى سەعات 9ى سەر لەبەيانى ھەر دوای تەقەكان بەماوہيەكى كورت گەيشتىنە ئىرە، بينيمان سەرگول و قارەمان رۇحيان تيا نەماوہ.. لاشەكانيان نزيك يەكبوون، ھەر دوو مەتريان نيوانبوو..

لەمزگەوتەوہ تاوانەكە راگەيەنرا!

رۆژى 2000/12/5 چرۆ دەيوست چۆنيەتى تاوانەكەو ھىنانەوہى لاشەى كوژراوہكان بزانى، دەيوست براكەى ھەموو شتيكى بو بگپرپتەوہ.. ئەويش بەنيگەرانيەوہ قسەى بو خوشكەكەى دەكرد..

- ھېشتا لەمالەوہ بووم، گويم لەدەنگى تەقەى كلأشينيكوڤ بوو، دەنگەكەى كەميك دوربوو، دياربوو لەدەرەوہى گوندەوہبوو، پاش ماوہى نيو سەعاتيک، لەمال ھاتمەدەر، گويم لەبلىنگۆى مزگەوت بوو كەوتەكارو بانگەوازى دووپات دەكردەوہو دەيووت(موسولمانان، رحمەتى خواتان ليبيى دوو كوژراو لەخوار گوند كەوتون و بچنە سەريان، رحمەتتان ليبيى وان لەسەر رپى گوڤستان، بيانگەنئ و خواى گەورە پاداشتى چاكەتان دەداتەوہ)..

ئەوہى بەو بانگەوازەى زانى كەوتىنە رى، بەدەم رويشتنەوہ لەيەكتريمان دەپرسى ئاخۆ كيبن.. لەسەر چى كوژرابن.. كە گەيشتىنە سەريان بينيمان قارەمانى حاجى محەمەدو سەرگولى ميرزا بوون. ئيتەر ھىنامانەوہو دەمەو

نيوهړو برانه نه خوځځانې سلیماني و هر ټه روژه، بهرله وهی بانگی
 شیوان بدات کفن و دفن کران و نزيك يه کتر له گورستانه کدا نیژران.
 چرو فرمیسک له چاوی دهات و له براکهی پرسى:
 - سامان گیان، باشه ته مه نیان چند بوو؟
 - ته مه نی قاره مان بیست و سى سال و هی سرگول بیست و هشت
 سال.

ټه روژهی دلیان به یه کدا!

روژیکى به هاری ټه ساله له زهرعاته که هی خویان نزيك (خالخالان)
 سرگول خه ریکى ئاودان بوو. له نا کاوی کدا قاره مان په یدابوو، زه ویه که هی
 مالی حاجی محمه دی باوکی قاره مان به ته نیشته ټه وهی ټه مانه وه بوو..
 گه لیك جار له سهر زهرعات چاویان به یه کتر که وتیوو، به لام یه که مجار بوو
 به ته نیا دوور له چاوی که سوکار پیکه وه بدوین..
 - ماندوونه بیت جوانترین که نیشکی ئاوی..
 - ماندوونه بیت کاک قاره مان، چو نیت باشیت..
 - کاک، کاکى چى دلکه م، من شهیدای جوانی تووم بهم نزيكانه دیمه
 خوازینیت..
 وشه له گهرووی سرگولدا خنکان، هیچی بو نه وترا، پری کرد به هندی
 که ره سى خویداو گورج ټه ناوهی به جیهیشت!
 ټه وشه خه و له چاوی نه که وت، هزارو یه ک پرسیار به خه یالیدا هت..
 - توبلیی به راستی بیت؟
 - باشه من پینج سال له و گه وره ترم!

– خۆجهمالی بگرام بهوه بزانیئت شلکوتی عومرم دهکات!

– خواجهگیان چیبکه م؟!

چه ند جاریکیتز (قاره مان) ری پیده گرت، له ناو گوندو له سه ر زهرعات
خوی نیشان ددها.. کاریکی کرد سه رگولی پاکتر له په ره ی گول، سه رگولی
خوشه ویستی نیو که سوکارو دهرودراوسی دلی باتی و خوشیبویت..
به لام، بهر له واده ی خوازینی، رۆژیک چوه وه مالیان و به ژوانی
سه رگوله که ی شاد بوو.. به لام چۆن ژوانیک!

دایکه.. خه تای نهو بوو!

رۆژ له دوا ی رۆژ زهردو لاوازتر، به پهنگی په ریوه وه ده که وته بهرچاوی
که سوکاره که ی، سه رها ده ترساو شهرمی ده کرد مه سه له که به دایکی بلی،
به لام له ترسی نه یینییه که و له ترسی نه وه ی ناوسکی دیواری شهرمی
روخاندو په تی ترسی قرتاندو به دایکه دل سوژه که ی وت:

– دایکه گیان خه تای نهو بوو، خوا به و سه ره وه ناگاداره نهو
هه لیخه له تاندمو ئیشی خوی کرد؟!

دایکی شپرزهی لی پیرسی:

– باشه سه رت له قورنییت چۆن هیئاته مال؟، باشه باوانت شیوی چۆن
خوت ته سلیم کرد!

– دایه خه تای من نه بوو، هر ده یووت ده ته ییم، ده یووت شاییه که
ده که یین نه م کاریزه یه به خوییه وه نه یینیبی.. چوزانم، تووشی غه فله تی
کردم و کاری خوی کرد..

– باشه ناگرت تی به ربی چی له وه ی ناو سکت بکه م..

- نازانم، دايه گيان نازانم..

- به و خوايه باوكت و جه مالي برات به مه بزانن ده تكوژن، نايه لن روژيك له ژياندا بمينيت.. چي بكم، سهر به گو به ند نازانم چي بكم.. نازانم.. به يارمه تي و ته گييري دايكي، كوړپه كه ي سهر گول له باربرا، به لام كي شه كه هه رمايه وه، دايكي به ناچار ي مه سه له كه ي لاي باوكي دركاند.. نه و يش جه مالي لي ناگادار كرد.. جه مال بووه شاگر.. ده يانو يست هيوري بكه نه وه و سوودي نه بوو، نه و هه ر كلپه ي ده سه ند!

په يوه ندي كرا به كه سو كاري قاره مانه وه، به تاي به ت به مامي و پشتيواني براي وه، به لام بي سوود بوو، قاره مان نه چووه ژييري سهر گول بخوازي و ئاو بكر ي به ئاگر دا..

روژي 1999/8/5، خزمان ي هه ردوولا كو ده بنه وه، ده يانه وي چاره سه ري نه و گرفته بكن و به وهش دايك و باوكي كلولي سهر گول و قاره مان رزگاريان بي..

په لي كچه و قاره مانه كه ي ده گرن و ده چنه ده ره وه ي گوند.. له خوار گونده وه له نزيك گوړستانه كه له مه سه له كه ده دوين، سهر گول به پره نكي زه رده وه ده پروانيته قاره مان، نه و يش دواي پرسيار يكي پشتيواني براي زور به بيباكي ده دوي و قاره مان پييان ده لي ت:

- دروده كات، من هيچ په يوه نديم نييه له گه لي دا، راست ناكات و من نه چوومه ته جي ژواني و سكيم پر نه كردووه، له به رنه وه نه ده چمه داواي و نه ده يه ينم..

- لهو ساته دا سهرگول دهخواست پر بهدنگي بهسهر يا هاوار بکات
"دهک روت رهش بي هه دروژنی بهدرهفتار" .. بهلام شهوی واق و پرماو
هیچی بونهوترا ..

جهمالی میرزا که تا نهو کاته بیدهنگ بوو لهناکاودا تفهنگهکهی لهشانی
داگرت و میلی هینایهوهو یهک و دووان و سیان .. فیشهکی نا بهسهر و سنگو
بالی چهپی خوشکهکهیهوه، میشکی هاپی و خوین جوگلهی بهست و
دهستبهجی گیانی سپارد ..

هموو بیدهنگ و چهپهساو، هموو بی رهنگو بی جووله، تهنیا پشتیوان
نهبی، لوولهی تفهنگهکهی دهکاته قارهمان و چهند فیشهکی دهنی بهناو
سکییهوهو ههناوی ههجن ههجن دهکات .. شهویش لهزیک لاشهی سهرگول
دهکوی و پاش جوولهیهکی کهم به بیگیانی سهری لار دهکاتهوه!

سامان و چرو بهدم قسهگیرانهوهوه دهگنه ناستی گوږهکان، چرو گونا
تهرهکانی دهری و چاو دهرینه قهرهکهی (سهرگول) و بهبراکهی دهلیت:

- نه بهستهزمانه دووچار کوژرا، دووچار روحیانتهی بیگهردی
بهبههشت شادبووه .. ههردووچارهکه پیاو کوشتی، جاری یهکهم قارهمان و
جاری دووهمیش جهمالی برای ..

سامان کهدهیروانییه خوری ئاوابوو، لهسهرخو وتی:

- نهک هر پیاوان، بهجاری هموو کومهل، جههالهتی کومهل بکوژو

تاوانباره ...

بهرلهوهی وهرچهرخین و بهرهو گوند بگهرینهوه چرو وتی:

- ئەوان بەو جۆرە چارەسەرى گىرڧتەكەيان كىردو بەوشىۋەيە ئاويان كىرد
بەئاگىردا، ئەو بەرپىارى پىاوانى كارىزە بوو. دە ئىمەش بەرپارمانداوہ ہەموو
رۇژانى ہەينى و ہەموو جەژنى بىين و چەپكەگولى خۇمان بخەينە سەركۆرى
ئەم بەدبەختە..

- ئىوہ.. ئىوہ كىين؟

- كچان و ژنانى ھاوسۆز لەگەل ژيان و مەرگى سەركۆلى خىر
لەخۇنەديو، بەلى.. ئىمەى ژنانى بەشمەينەت..

شەش چىرۆكى ۋە رگىراۋ

لەو دەمەۋەى مروۋق خۆى ناسىۋە، تاوان بچووك بىت يان گەورە، روويداۋە، لەھەر كۆمەلگايەدا داب و نەرىتى كۆمەلايەتى فاكتەرن بۆ روودانى تاوانەكان، ئەۋەتا دەبىنن و دەبىستىن لەو پەرى گۆى زەۋىيەۋە تا ئەمپەرى، لەۋلاتە پىشكەوتوۋەكانەۋە تا دەگات بەۋلاتە ھەژارو گەرم و دواكەوتوۋەكانى خۆرەلات، بەشىۋەيەكى بەردەوام مروۋق تاوان بەرامبەر بەرەگەزەكەى خۆى دەكات و دەست دەنیتە بىنى نائىدەى كەسانىك كە مافى ژيانىان ھەيە.

بەچا كمرانى شەش بەسەرھاتى تاوان كەلەۋلاتى (مىسر)دا روويانداۋە بكمە چىرۆك و لەم چاپەى (مەرگى ۋەنەۋشە)دا جىگايان بكمەۋە، سەرچاۋەى رووداۋەكانىش روژنامەى (عالم الحوادث)ن.

ى.ن.بەرزنجى

له پیناوی باوکی عهلی دا

ئهوساته سوتینه رانهی (دایکی عهلی) له بهردهم بهندیخانهی (ئه بو غریب) دا دهییردنه سهر، ده بوونه پوژنگاری پر له تازارو ههزارو یهك شت به مییشه شپرزه کهیدا دههاتن !

هه موو جاری به هه ناسه ی ساردهوه، دامینی پاسهوان وئه وانه ی دهگرت که لهو زیندانه زه به لاهه دا دههاتنه دهر، به لکو ئه مه خواجه هه والیکی میرده که ی بزانییت که دوومانگه بیسه روو شوینه، خیره و مهندیگ هه والیکی پییدات.. له یه کیگ له هوله کانی (ئه بو غریب) دا باوکی عهلی تالوده چی به دهروونی وروژاویدا.. دایکی عهلی، بیجگه له غایله ی میرده کلۆله که ی، هه موو جاری بیرکردنه وه ی شپرزهی دهیبردهوه بو 10 سال له وه و بهر، ئه وده مانه ی له گهل که سوکاره کهیدا وه ک درهختی بی ئاو له بهردهم هه مان ئه و بهندیخانه یه دا دهچه قین وچاوه ری بوون به عسیه کان ریگیان بدهن بچنه ژوره وه وچاویکیان به (مه هدی) ی برای عهلی بکهوی .. ئه و براخوشه ویسته ی که چندمانگیگ هه ر له ئه بو غریب به تومه تی سۆزدار ی بو حزبی شیوعیی له سیداره دراو مهرگی ئه و بووه بلیسه ی ئاگرو له دلی که سو کاره کهیدا هه میشه نیله نیلیه تی ..!

بوچی گیرا..؟

(ئەبو عەلى)، كە لە مائە دلتەنگە كەيدا خودا (مريەم) و (عەلى) ي
پيدابوون، ھەر كە بە جەستەى ماندوو ھو دەگەرايە ھو، دەست و پەرداخى كچە
گەورەكەى و ماچەكانى (عەلى) سائە و ختى و سيني دەستى مپھرەبانەكەى
ژنى دەيچەساندە ھو بەگوفتارى شيرين باسوخواسى دادەمەزراند..

ئەو رۆژە، لە پرى فرۆكەخانەى بەغداى نيودەولەتى، ئاماژە بو پاكترنى
تاكسيەكەى كرا، ريك لە بەردەم سەربازە ئەمريكاييەكاندا پراوہستا، ھەر كە
سەگە پۇليسيەكان دەور و خولى تاكسيەكەى داو كەوتنە وەپين، سندوق و
بۇنيەتى پى ھەلدرايە ھو، دواى ئەو ھەردوو دەستى پى بەرزكرايە ھو دلتيا
بوون كە بۇنى بارووت لە ئوتۆمبيلەكە ديت..

ئەمانە، ئەو بەسەرھاتە بوون كە دواى حەفتا رۆژ لە دوورى باوكى
عەلى، لە پرى پاريزەريكە ھو كە بەشتى پارهو ھەزارويەك پارانە ھو لالانە ھو
دايكى عەلى، لە ئەبوغريب لە بەدبەختى زيندانى بيستران و پاشان گەيشتن
بە ژنەكەى...

باوكى عەلى گوتويەتى (من ھەر بە YES، NO) وەلام دەدانە ھو ھەر
بەزمانى خۆم داكوكيم دەكرد و سوودى نەبوو.. خۆم و ئوتۆمبيلەكەم براين
و دواتر وەرگيرەكەيان دەيووت تۆ لەگەل تيروريستەكانى، منيش دەمووت
خودا بناسن، تيروريستى چى، بەم ئوتۆمبيلە مال و مندال بەخيو دەكەم..
ئيمامى عەلى ئاگادارە لە ئيوە زياتر رقم لە تيروريستانە.. ئەوان دەلین ئەى
بوچى بۇنى بارووت لە ئوتۆمبيلەكەت ھاتو ھو، منيش دەلیم ئاخىر رۆژى
لە ھو بەر لە (دۆرە) نزيك تەقینە ھەيك بووم ھەر خوا خوى فرياي خۆم و

ئۆتۆمبىلەكەم كەوت.. بەلام ھەرچىيەك دەلئىم ھەر بىسودە و وا رۇحم دەردەچى...!).

پارىزەرەكەى زۆر ھەولەدا قايلىان بكات كە باوكى عەلى بى تاوانە و بى سوود دەبى... ئىدى ئەوئىش تاقەتى نامىنى و دەست لەو كىشەيە ھەلدەگرىت.. دەبى بەسى مانكى رەبەق و گەرمای ھاوین و زىندانى پەرلە گۆبەنگ بە جارى باوكى عەلى بىزار دەكات، بىزارىيەك كە مەرگى خۆى بە ئاوات دەخوازى..

تەگىرى دراوسىيەكى!

كات بە قورسى گوزەر دەكات و رۆژ لە ھەفتە و مانگەكان لە عومرى باوكى عەلى و ژنەكەى دەكەنەو و زىندان ھەر لەجىيى خۆى و قاقى پىكەنىنى ئەفسەر و سەربازەكانى پرو لە زیاد بوون دەبن... لە سال نزيك دەبنەو و ھەرچىيەك لە مالەكەيدا پارە بكات بۆ بژئوى خۆى و كور و كچەكەى بۆ ھامشوى زىندان دەفرۆشئىن و تەنانەت خزم و دراوسىيەك نا مىنى قەرز و يارمەتى نەداتە داكى عەلى...

ھەفتەى دوو سى جار، ژنە و دوو مندالەكەى لەسەر پارچە ھەسىرىك لەبەر زىنداندا ئەوق دەمىنن.. بەلكو ئەمە خوايە و خىرەومەندىك رەحمى بچولئى و بتوانئى ئەمان بباتە دیدارى ئەو بىگونناھەى ژووەو...

رۆژىك يەك لە ھەرگىپرە عىراقىيەكان لە ئاستياندا دەوئستىت، رادەمىنى و پاشان سوڤاخ دەكات... كە بەحالىيان دەزانئىت، ناوى تەواوى پياوھەكەيان ھەردەگرى و دەلى برون و دوو رۆژى تر ھەرنەو ئىرە، بۆ دووسەبەى، پاش سى سەعات چاوەروانى، كابرە پەيدا دەبى و يەكسەر دەلى مىردەكەت

خراپ توش بووه.. خوا خوشی دهوین که ئه وراقی لای ئه فسهریکی دۆستی
منه، ههرچهند زۆرم داکوکی لیکرد، به لām به دهفته ریک دۆلار به ریده دهن..!
ژنه زیاتر له فریادرسسی بهرگی سهربازی له بهر نزیك ده بیته وهو دهلی
(برای بهرپۆزم.. دهفته ریک چهنده..؟)

ئه ویش دهلی (دیاره دههزار دۆلاره).. ئیدی دایکی عهلی به قورگی پر
له گریانه وه دهلی قورپی دنیا به سهرم خو عه شره ته کهم هه مووی ئه و
پارهیه ی پی پهیدا نا کریت، کابراش ده لیت که یفی خوتانه، دهنایینچ پوژی
تر ده گوینریته بو به سهرو دیتنه وهی سته م ده بیته ..!

دایکی عهلی توند ژماره ته له فۆنی کابرا له چنگیدا گیرده کات و به
فرمی سکه وه ئه و ناوه به جیده هیلی.. دیته وه لای دراوسی هه ژاره کانی و
دهردی دلی هه لده ریتژی.. زهینه بی دهسته خوشکی له په ناوه پییده لیت
عه زیزه کهم، من ته گبیریکت بو ده کهم ههرچهنده هه زناکه م ئه وهش بلیم،
به لām چی ده کهیت.. پوچه کهم، میوانه کویتیه کانی مالی (ئه بو ئه حمه د)
سبهی زوو ده پونه وه، ده زانی مندالیان ده ست نه کهوت بوچی عهلی
نافرۆشی پییان، به خوا دایکم میرده کهت خوا یار بی چواری ترت بو
دروست ده کات..

یه کهم جار قسه که وه که چه خماخه لییدا... بهرچاوی تاریک بو، به لām
شه و ههر بیرى لیده کرده وه و دوا جار خو ی گه یانده مالی زهینه ب و وتی (برۆ
پییان بلی عهلی یان ده ده می به لām له دههزار یه ک دۆلار که متر بیته
نایدەم..!)

به يانی زوو عهلی پيچايه وه .. عهلی برا .. دايکی عهلی خوی گه يانده
 نزیکترین ته له فون .. بو پوژی دوايي له بهردهم زينداندا پيشوازيی له میردی
 رهنگ په ریوی کرد .. چوونه وه مال، خزم و گه رهك دابارين .. ههله له ی ژنه
 عه رب هینده ی تر باوك و دايکه ی کاس ده کرد .. باوکه دواي ساتی به
 مریه می کچی وت کوا عهلی؟ وتی (نازانم .. له دايکم بپرسه ..)
 خورپه که وته دلی .. به ژنه که ی وت (کوا کوله که ی روحه که م؟) به گریان
 وه لامي دايه وه، ئینجا له راستی مه سه له که ی ناگادار کرد .. وتی (پویشتن ..
 بردیان بو خه لیج .. !) باوکی عهلی وه ک شیت و هار پاپه ری .. وه ک بروسکه
 ده ریپه ری و وه ک شیت چووه مالی ئه بو ئه حمه د پر به و ناوه هاواری کرد
 (ئیوه و خودا .. من خوم ده کوژم و عهلی بهیننه وه بو دايکی .. خیرتان ده گات
 عهلی بهیننه وه ..)

وئبوونی دهسته خوشکه گان

سالانیکی زوربوو له کولانیکی چه په کی ئه و شاره دا ده ژیان، ده رگا
 به ده رگاوه بوون، وه ک ده لین له دوو کونه گورگدا ژیان پیر له کویره وه رییان
 ده برده سهر، دراوسیی دیرینن و مندالیان بوونه ته هاوری و خوشک و براو
 دايکیان بوونه دهسته خوشک و دل ده نین به دلی یه کتره وه، گه وره ی مائیش
 بوونه ته پشتوپه نای یه کتر ..

رووداویك جهرگ و دلی سهرجهم تاكهكانی ئەو دوو خیزانه ههژارهی
هینایه ژان، بهتایبەت دایک و باوکیان، لەشەوی یەکی ئایارهوه تائێستا،
هەك شیت سوراغ دەكەن و دەگەرین و سەر لە بنكهكانی پۆلیس دەدەن و
بەرەنگی زەردەوه وەلامی ناسیاوو نەناسیاوی شارەكەیان دەدەنەوه،
ئەوانەى سۆراغى هەردوو كچه بى سەروو شوینەكەیان لى دەكەن!

لەمالی سۆزان

دایكى وتى:

كلۆلەكەى من تەمەنى(15)بەهارە، بيجگە لە دەوامى مەكتەبەكەى
يارمەتیدەرم بووه بۆ كارى رۆژانەى ئەم ویرانەيه، نزیكترین هاوڕی
ئەو(شیرین) بوو، لەگەڵ كچهكەى من لەسیى ناوەندى بوو، پیکهوه دەچوونە
دەوام و هەر پیکهوهش دەهاتنەوه.. بۆ هەر کاریكى بازار و چوونە
دەرەوهش هەریكەوه بوون .. رەبى كویراییم دایه، ئەو عەسرە
خیرلەخۆنەدیوهكانى ئیمە هەر بەجلى مەكتەبەوه چوونە بازار.. ئیت
ئەوهبوو دیارنەمان و نەماندینەوه.. لەدەورى گەریم، نازانم چى بەسەرھات!
ئەو كچه ریکوپیکەى من و شیرین بۆ نەگەرانهوه .. دوو مانگ و نیوه ئۆقرەم
لە بەربراه، من و باوكە كلۆلەكەى خەو ناچیتە چاومان و هەر بەھیواى
هەوالیكى ئەوانین .. لال بىم، كوا .. هەوال نییەو ..خەبەرى خۆى ناكات بەم
كاوالبوودا.

لەمالی شیرین

باوكى بەچاوى تەپەوه وتى:

. من و باوكى سۆزان، هەریكەوه بەیانیان زوو دەچینە سەرکار، ئیوارە
بەجەستەى ماندوو و بپرى پارەى ناو گىرفان و یەك دوو عەلاگە
سەوزەو میوهوه دەگەرینەوه..

هك ژنهكهم بۆي باسكردم، عهسرىكى درهنگ، شيرن و سۆزان دهچنه بازار .. ئيتير نه هاتوونهوه، ئه و رۆژه كه گهراينهوه مال، پرهنگى پهريوى ههردوو دايقى له بهر دهركا وهستاو خورپههى خسته دلمانهوه .. ههركه وتيان (قته ئه وهندهيان پينهچووه، وا شهوه و ديارنين) پيكهوه من و باوكى سۆزان رامانكرد بۆ بازار .. ئه و شهوه تا درهنگ گهراين و سؤراغيان نهبوو، نيوه شهو چووينه بنكهه پولىس .. بۆ بهيانى بههه مان شيوه .. بهلام ديارنين و نين . نازانم چى بكهم، مهركى خۆم بهئاوات دهخوام ، ئاخىر كچهكهه من منداله .. ئاخىر كچهكهه من له گول پاكتره .. ئاخىر كچهكهه ..

زوو دهگهريينهوه! ..

كه سۆزان ديتته ئه مديو و ههركه به شيرين دهلى (چيبه .. ئاماده نه بووى) دهمودهس خوشكه بچكولهكهه شيرين دهلى (بوكوئ دهچى، داده بهوخوايه باوكم دهتكوژى .. چۆن بهوت نهوتوو و دهچيته بازار؟!) ئه و يش دهلى (تۆچه نه بازى مهكه .. ئه وه دايمه و بهوم وتوو، فهرقيان چيبه) .. له نيو دهركاوه ئاو پر له دايقى ده داته وه و دهلى (زوو دهگهريينهوه) .. له دهركا ئاواده بن، دهستى له نيودهستى هاوپر كهه و رووه بازار ..

ئه وان ون ده بن و باوكيان و پولىس عه و دالى دۆزينه وهه و هيان ده بن ..

ههركه ههفتهه يه كه مى دواي ديارنه مانيان، هه واليك خوى دهكات به ماله تاريكه كانياندا، پييان ده ليين (هه ره ئه و ئيواره يه كچه كانتان چوونه ته دوكانى عادل) .. بۆيان ده رده كه وى عادل كوړيكى بيست ساله، به هوئى پيشه كه يه وه كچان روو له دوكانه كهه دهكهن .. ئه و جل و بهرگى كچانه ده فرۆشى، له گوزه ره كه يدا به وه ناسراوه به فيل و ته له كه بازى ده ژى و (پاره كچ) دهكات .. ئه و يهك دوو سال بووه، به شاگرديى ئه و دوكانه پرله ئال و واليه گوزه راندويه ته .. باوكه كان ده چنه شوينى (عادل)، به لام نيبه، ده ليين

ھەر لەسەرەتای مانگەو، ئەو کوپەری دراوسێکانی بەچاوی رقەو
 تەماشایان کردووە، دیار نەماوە!..
 کەواتە کچەکانی ئەمان لەگەڵ ئەودا پۆیشتوون!.. بەلام بۆ کوی..
 دیار نییە!..
 لەو بەر ئەو دوو خیزانە ھەژارە لە (پۆرسەعید) دا ناسراو نەبوون، بەلام
 ئیستا گەورە و بچووکی شارەکە دەیانناسی..
 باوکی سۆزان جگەرە ھەناوی پەش کردۆتەو، ھەر کە دەگەریتەو مال
 ژنەکە بە فرمی سەکەو پێشوازیی لێ دەکات و پرسبیری بۆ ئەو لام لە
 سیمایاندا دەنەخشی..
 باوکی شیرین، پێنج فەرزە لەخودا دەپارێتەو سکاڵای خۆی دەگەینیتە
 پەروردگار.. دواى ھەموو نوێژێک سەرھەلە دەپەری و دەلی:
 بۆکوی چوویت ھەناوبەندی جگەرەم.. لەچی ترسایت.. لەو ھە بییتەو
 ولێتبدەم.. لە سەرچوونە دەرەو لێتدەم.. نا کچی خۆم.. پەنجەم ھەلۆری
 گەر لێتدەم.. دە وەرەو.. بۆ کوپیان بردن.. ناخر وا دلم پچرا کچەکەم.. نا
 کچە عاقلەکەم.. لێتان نادەین.. ھەرگیز لێتان نادەین

سێ کچ لەسەر خوانی شەیتان!

قەدەريان وابوو شەيتان لە خشتەيان بەریت و لەسەر خوانی ئەو
یەكبگرنهوه.. شیۆهیان لە یەكترجودا و بەختیان وەك یەك، شیرازە
تیکچوونی خیزان و هەژاری و نەخویندەواری رووهو یەك چارەنووسی
بردن، چارەنووسی فرۆشتنی جەستەى خویان!

نەسرینی 19 سال..

ئەو كچەى نەگەییوو بەیست بەهار، هەمیشە خەمبار و چاوبەگریان،
بەمەراقەوه بیرى لەو رۆژگارە دەكردەوه كه لەگەڵ خوشكە بچووكەكەیدا لە
ئامیزى پەر لە سۆزى دایك و باوكى خویندا دەژیان، ئەوان دەیانخویند،
باوك و دایکیان کاریان دەكرد و بو بەختەوهرى جووتە نازدارەكەیان
دەپەنجان، بەلام دەستی قەدەرى نەعلەتى گەیشتە ئەو خیزانەو رۆژكە كه
جووتە خوشك لە خویندن بوون، ئاگر بەربوو مایان و جەستەى موبارەكى
دوو میهرەبانەكەى مایش بوونە قەرەبرووت..! لە بیكەسى و ناچاریدا
چوونە مالى تەنیا پوورەكەیان، ئەو مالەش كه دووچارى هەژاری و نەگبەتى
بوو بوو، بەتەنیا پیاوی مایان سەرچاوهى بزێوى حەوت سەر خیزان بوو،
هەربۆیه میردى پوورەكەیان دواى چەند رۆژى كەوتە دەربرینی رق و ناپازی
بوونی لە ژيانى ئەو جووتە هەتیوه لە مالەكەیاندا..! نەسرین نەیتوانی
ئاواتى خویندنى بهینیتەدى و بگات بە پروانامەیهك كه خەونى سووتاوى
دایك و باوكەكەشى بوون، ناچار لەخویندن دابراو كەوتە گەپان بەشوین
كارێكدا بو پەیداكردنى نانى خوێ و خوشكەكەى، بەلكو ئەمە خاویە
میردى پووریشى پرویهكى خوشیان پێدات و بتوانى ببیتە هوکارى
خویندنى تا قە خوشكەكەى...

له دوکانی فرۆشتنی جلو بهرگدا کاری دهستکهوت، له ههفتهیهک زیاتر ههلی نهکرد، کابرای خاوهن دوکان وهک گورگی برسی دهووخولی دهاو دهیویست نامهردانه ئه و گوله بزاکینی، وازی لهوی هیناو کاری لهسالۆنیکی ئارایشنگا چنگ کهوت، لهوی (مهی) بووه هاوپی و هاوغه می، ئه ویش پهردهی له پرووی ژیا نی بو لادا و کویره وهریی خو ی بو دهگی پراهه وه...

غه ریی نیو ماله که ی خو ی

(مه ی) ته نیا سالی ک له نه سرین گه ورتربوو، هه ر که ده رفه ت بو وایه سکا لا یان بو نی هه ناسه ی سووتاوی لی ده هات و به زمان و چا و یه کترین دها و، مه ی به ها وری که ی وتبوو: من نازداری مال بووم، له به ده ختی مندا باوکی به پیزم تووشی شیرپه نجه بوو و ناسمانی مالممان روخوا و به مه رگی ئه و باشترین بنیاده می ئه م سه رزه مینه له مالممان برایه ده ر، مال تاریکبوو، مال باوه پیاره ی تی هات، مالبوو کا ولبوو، دایکی شی دوا ی یه ک دووسال، به ته نی عیاده تی می رده چاره تاله که ی ده کردو سو زی دها یه کو په سا واکه ی..! ئیدی ژیا نم بووه دو زه خ، پیا وه قسه ی پی ده گو تم و ئه و بی ده نگبوو، پیا وه زوخوا ی ده دامی و ئه و بی ده نگبوو، پیا وه وه ک شی ت په لاماری ده دام و لی ده دام و ئه و هه ر بی ده نگبوو.!

له وی ئا و ابو و له چوار دیواری ماله مامدا گیر سایه وه، جیا وازی به کی ئه و تو نه بوو له نیوان باوه پیاره و ئاموژندا، بو خو ی ژن و ئازاری ژنی دها، له ویش زوری بی نی، ئیدی بال شکا و گه پراهه وه ماله دایک، به لام بریاریدا دهستی له کاری گیربی و ببیته (مه ی) ی خاوهن کیسه و گیرفانی خو ی، به لکو ئه مه خوا یه ئه و جووته ی ره حمی له دلایندا نه بوو که می به زه یی و سو زی بدنه ی..

مهى ئاوا چووبووه ئارايشتگاکه، ئاواش بووه هاوړپى نهسرینی بهخت سووتاو..

شهیتانی لییان نهگهړا و هاته ژیانیهوه، نهوشهیتانه که ژنیکی له خوین گوره تربوو هاته بنکلیشهیان و رازیی کردن واز لهو داهاته کهمه بهینن و بیانباته (مهله) یهکی شهوانه و لهوی به (شادیه) یان بسپیړیت..!

شادیه.. چیرۆکیکی ون بوو...!

بهسهرسامیهوه چوونه سهر خوانی شهیتان، لهوی (شادیه) ش بووه دهسته خوشکیان، چیرۆکی نهو دهیوت:

. کچی مالکی نارام، باوکی به بازرگانی دهژیا لهئهسکهندهرییهو نههمیش چرای مال و رووناکیی دهروونی دایک بوو، ههموو ئاواتی دایکهکهی نهوهبوو (شادیه) لهماله میردیکی بهپیزدا شاد بییت و ئاینده بوئی پیبکه نییت.. ههر واشبوو، چووه کهژاوهوه، بووه بووکی گونا ئال، میردهکهی خاوهنی خانوو و ئوتومبیلی قهشهنگ بوو، بهلام سی سعاتی دوور له شارهکهیان دهژیان.. شادیه تهنیا مهراقی ههیبوو تهواونهکردنی خویندنهکهی بوو بههوی شووهوه...

سهههتا ژیانیکی هیمن و دواى چهند مانگی تالوی دهستی ماله خهزور و میردهکهشی.. ریژی نهو کچه جوانه نهگیرا و نهویش ناچار بهماله باوکی گوت (خودا بناسن، دامتانه مالی پر جوین دهکریم و وه کارهکهر ته ماشا دهکریم)..

باوکی دژی وهستاو گوتی (نامهوی کچی گهرهه بهته لاقدرای بیتهوه سهرم.. خوشیت بی و ترشیت بی دهبی ههر لهماله میرددا بییت..!).

بەقسەى باوكى خۆى كرد، گەرايەوۋە لاي مېردەو بەشى لېدان و ئازار
چەشتن بوو، سكى لىي پېبوو، بەدووكيانىش ھەرلېيدەدرا و كۆرپەى لە
باربرا.. جارېكى تر چوۋەوۋە لاي باوان و گوۋى لى نەگىرا، پىي گوترا (درۆ
دەكەى، جانانە خۆت لە بارت بردوۋە.. تۆ تاوانت كردوۋە..).

داواى لىكرا مال بەجىبھىلېت و رووكاتەوۋە مېردى بەپېزى.. وەك
سەرگەردانى روويكرده ويستگەى شەمەندەفەر، بەلام بۆ شارەكەى خۆى نا،
بەلكو بۆ پايتەخت، شەو بوو گەيشت، گلۆپە ئال والاكان كوۋراييان بە
چاۋەكانى دەھانى.. مالە خزمىكى دۆزىيەوۋە، دووسى رۆژى دالەدرا، ئىدى
پىي گوترا چى دى ناتوانن خانمىك بەو حال و وەزەوۋە بگرنە خۆ..
قەدەر بردبوۋىيە ئەو مەلھاي شەوانەيەى دوو كلۆلەكەى تریوونە
مىوانى..

تا دواى نىوۋە شەو، ھەرسى دەبوونە ھاوپىي چارەتالە مەست و بى
ھۆشەكان، شەوى سوورىان زۆر و غەمى دلىان زۆرترو بەردەوام..
كارەكەيان گەشەى كردو ھەر بەھۆى (شەيتان)ەوۋە بوونە خاۋەنى (شوققەى)
خۆيان، ئىدى مىوانە دەست بەپارەو ديارىيەكان، بەرۆژ و شەو بەرى
جوانى و ئافرەتیی ئەوانيان دەچنىيەوۋە، ناوبانگيان پەيدا كردو پولىس پىي
زانىن و كەوتنە چاۋدېرىي خۆيان و شەيتان و مىوانەكانيان..

كاتى دەستگىركران و برانە لىكۆلېنەوۋە، قسەيان ھەبوو:

نەسرین گوتى:

. بەتەنيا ناگر بەرنەبوۋە دايك و بابم و مالمان، بەلكو بەرىشبوۋە ژيان و

يەك بەيەكى رازەكانم... بۆيە وامكرد..!

مەى گوتى:

. دايكە ھەشېبەسەرەكەى خۆم سەبەبكارم بوو... لەودنپاش لىي خۆشناپم

و ھەرخودا خۆى ھەقمى لى دەستېنى..

شاديه گوتى:

- له گول پاكتر بوم، مېرده كه م خيړ له خوى نه بينى ناردميه سهر نه م ريگايه و...

كه هه رسيكشيان زياتر دوان... ناهونزوله كانيان دهگه يانده په روه ردگار و ده يانوت (نه وپيش ژن نه بوو، شهيتان بوو شهيتان.. ره بي هه روا سووك و ريسواييت...)

دره ختى گونده كه شمان باسى تو ده كهن!

پوژنامه نووسه كه، به خوى و ريكورد و كامپراو په ره كاغه زه كاني ده ستيه وه له ژوروى به رپرسى بنكه ي پوليسه كه چاوه رپي دوو ده ستي سووره لگه راو به تاوان بوو... ژنيك چنگي ره شي نابووه گه ردى منداليك و جه رگي دايك و باوكي سووتان دبوو!

"فاتن" به رهنكي شپرزو جووتى چاوى پر له فرميسكه وه به ژوركه وت، نيشانه كاني غم و په شيماني سيمايان داپوشى بوو... به ترس و له رزه وه له به رده مي ميژى نه فسه ره كه دا وه ستا...

بەر لە قسەى ئەفسەر، پۆژنامە نووسەكە داواى لىكرد دابنیشى، فاتن
كەمى نزيكبۆوه، بەلام رووى وەرگىپراو بە ئەفسەرەكەى گوت:

- دەتوانم كەمى تەماشای دەرەوه بكەم؟
- بۆ نا، تەماشاكە...

لەشى دەلەرزى و چوو بەردەم پەنجەرەكە، بەوردى چاوهكانى برىيه
دەرەوهى بنكەكە... وەك ئەوهى بۆ دواجار ژيان و شارەكەى ببينىتەوه!
پاش تاوى لایهوه دانىشت .. دەيوست تەماشای بكات، بەلام ئەو چاوى
دەبرىيه زهوى...

هەر كە پۆژنامە نووسەكە خۆى پى ناساند، ژنە چاوهپى پرسىارى
نەكرد و گوتى:

- من زۆرباش چارەنووسى خۆم دەزانم... دەبى جگە لەپەتى سىدارە چ
شنىك چاوهپى من بكات...

داواى چەند رستەيهكى ئەوو كەمى دلدانەوه، فاتن كەوتە هەلپشتنى
ژيانى و ئەو تاوانەى بەر لە هەموو كەس خۆى تۆقاندبوو...

فاتن گىپرايهوه و گوتى:

- بەسەرھاتى من دووردرىژە و كۆتايى بۆ نىيه، لاوىكى گوندەكەمان
كە بەفەلاحەتەوه خەريكە هاتە داوام، دايانمى، ئىدى نيشانەكرام و گەلى
بەختەوهرىووم، چونكە دەمزانى دەبمە ژنى ئەو كەسەى خوشىدەویم،
دەمزانى وەك چاوهكانى دەمپارىزى...

من چاوهپروانبووم تەدارەكى گواستنەوه ئامادەكەين و خەونەكانم
بىنەدى، بەلام رۆژىكيان پى گۆتم :

- دهمه وی له شوینیکې گشتیدا چاومان بهیه کتر بکه ویت ... کاریکی
گرنگ پیته...

که یه کترمان دی، پرووی گرژومونی خورپه ی خسته دلمه وه، گوتی :
- فاتن، من و تو بویه کتر ده ستناده یین و هرگیز ماره ت ناکه م و نابیته
ژنی من، فرموو ئه مه ئه لقه که ت و بینه ئه وه ی خو م ...
قسه کانی وه ک بروسکه و ابوون، له جیی خو م ئه وق دامام ... به چاو
لیمده پرسسی (بو... بوچی واده که ی؟) هر وه ک ئه وه ی له پرسساره که م
گه یشتبی، له سرخو پیی گوتم :

- هه لسوکه وتی تو م به دل نییه و تو ئا فره تیکی بی ناموسی !!
هر وه ک ئه وه ی ئاگریک له پووشوپه لاش به ربی، ئه و هه واله به ربووه یه ک
به یه کی خه لکی گونده بچو که که مان، منیش دل پر له ترس و شه رمه زاری،
کونجی ژوره وه م گرت ...
که یه کی ک بیویستایه لیم نزیکه ویته وه و بمخوازی هر که ئه و
دهنگوباسه ی ده بیست لیم ده ته کایه وه، ئیدی ژیانم دوزه خ بوو ..

ده سگیرانی دووهم !

به په رداخه که ی به رده می، که می قورگی ته پرکردو به سه ر ده سستی
دیزداسه که ی به ری چاوه ته پره کانی سپری و که و ته وه ئاخاوتن ...
- ریکه وت کورپکی گوندیکی نزیک به خو مان منی بیینی و شه یدام بوو،
هاته لامان و داوای کردم ... ده ترسام به و قسه وباسه بزانی و لیم ئاوابی ...
رازی بووم، نیشانه کرام، براژنه که ی وه ک شملی شه ر لیم په یدابوو،

پەرسىتارى مەلبەندە تەندروسىتىيەكەي گوندەكەيان بوو، خەلكى لاي ئىمەش دەچوونە لاي .. دەمى ھەراشى لى كىردمەوۈ دەيووت :

- نايەلم، بەو خودايە نايەلم بۆ يەك شەو بېيتە ژنى ئەو شووبرا بەدبەختەم... بۆ سەرى ناسمان بەپووش گىراو، بۆ ژن قاتى بوو... بەيلىم ئەو بى ئاگايە، كۆنە بەردەستى خەلكى بكاتە خانمى مال!

كۆرە شەيدام بووبوو، تاماويەكى زۆر بەرگەي گرت و دەيووت باوېرم پىتەو بەگويى ھىچ كەسى ئەم دىنايە ناكەم...

بەلام بۆ بەدبەختى ناوچەوانە رەشەكەي من، كۆرە لەگىژنە برا، كۆرە لەخشتەبراو بېروايان پى ھانى كە من كچىكى سووكم و بەكەلكى ئەو نايەم..

رۆژىك... ئاخ لەو رۆژە شوومە، ھات و گوتى: فاتن، ھەرچەندە بەقەد رۆجم خۆشمدەويى، بەلام ناھيلىن، نەك ھەر بەشەر، بەلكو درەختەكانى گوندەكەشمان باسى تۆ دەكەن... ناتوانم... فاتن ناتوانم... بمبىورە...

ئەويش رۆيى وليم دووركەوتەو... دەمويست بېيىنم، نەيدەھيشت، دەمويست بېديوينم، تەلەفونى بەپروودا دادەخستەو... رۆژنامەنووسەكە لىيى پرسى:

- ديارە تۆش ھەزى تۆلە سەندەنەو لەناختدا چەكەرەي كىردبوو؟

- ھەلبەت ھەروا بوو، لە ھەموو كەس زياتر رقم لەبراژنەكەي بوو، ئەو دەم ھەراشە، چوومە سەرى و بوو شەپرو پەلاماردان، لەبنكەي پۆلىس ئاشتكرائىنەو..

بەلام تۆلە لام بوو گەورەترين ويست، ويستم ئەمجارە جەرگى بسوتىنم، ھەك جەرگى سوتاندم و نەيھيشت بەمورادى دلم بگەم...

مندالیکى سى سال!..!

له گهل خۇمدا ته گيبرم كرد بۇ ھەميشە كوپە سى سالەكە لەو پەرسىتیارە دووربخەمەو و بەو ھەش ئاگر لە مال و ژيانى بەریدەم، ھەروايشم كرد... گوندەكەيان سەعاتى لیمانەو و دوور بوو، سەرلەبەيانى، ئەو كاتە داىكى لە دەوام بوو، چوومە مالىيان و بەپاكەتى پىسكىت بى دەنگم كرد و بردمە ژوورىكى خويان و ھەردوو دەستم نايە گەردنى و نەمەيشت ھەناسە بدات و خنكاندم... دواى ئەو مندالەكەم كرده باو ھەشەم و بردمە سەربانى مائەكەيان و لەويو ھەلمدایە خوارەو، بۇ ھەوشەى مائەكەى ھاوسىيان.

– بۇ واتكرد؟

– بۆئەو ھى تاوانەكەى من بشاردریتهو، بۇ شوینەونى وامكرد... وامزانى بەو كۆتایی بەتاوانەكەى من دیت.. گەرەمەو گوندى خۆمان، دلّم ناوى خوارەو، تۆلەى خۆم سەند...

فاتن چۆن ئاشكرا بوو؟

دوو رۆژ دواى تاوانەكە، پۇلیس دینە مالىيان و فاتن دەستگیر دەكەن، چونكە:

- 1- كە مندالە مردوو كە براو تە نەخوشخانە، زانراو بەر لەكە وتنە خوارەو ھى خنكىنراو.
- 2- مندالیکى ئەو ناو، فاتنى دیو كە بەشپىزەبى لە مائەكە ھا توو تە دەرو دووركە وتو تەو.

ئەمانە جگە لەگومانی دایکی مندالە خنکاوەکەو کەسوکاری بەرامبەر
بەفاتن..

پولیس ھەر کە فاتن دەبەن و لەگەڵیدا دەدوین، بەترسولەرزەکەیدا
دەستبەجی دەزانن کە بیجگە لەو کەسیکی تر تاوانکاری ئەو تاوانە نییە کە
لەئاستیدا ئاوی خوێرا دەووستی و گیاندار و بی گیان بەرامبەری دینە
زمان.

شاسواری خەونەکانی ئەمیرە

ئەمىرە شۇخ و جوان، كە كچى خىزانىكى دەولەمەند بوو، لە لەندەن لەنازو نىعمەتدا دەژيا، ھاوینان بەسەردان دەھاتنەوہ بو مىسرو بو بەسەبردنى چەند مانگىكى پەر لەشادى لەقىلا رازاوەكەياندا.. ئىنتەرنىت كرىيە ناسياوى كورەلاويكى ولاتەكەى خوى.. يەكەمىن پىگگەيشتن، بە (Chat) بەيەكتريان وت:

- من محەمەد، تەمەنم (26) سالەو لە قاھىرە دەژىم، ئەندازىارى تەلارسازىم، حەز دەكەم ھاوپرېت بىم..

- منىش ئەمىرەم، ھەر خەلكى ولات و شارەكەى ئىبوم، بەلام لە لەندەن دەژىم، تەمەنم (20) سالەو، زۆر حەز دەكەم بىمە ھاوپرېى كچان و كورانى ولاتەكەم.. خوشحالم بەناسىنت..

جارى دىكە چوونەوہ سەر ھىل، بوونە ھاوپرې، رىكەوتبوون لە چ سەعاتىكى رۆژدا، يان شەودا پەيوەندى بكن.. (چات) جواترەن ئامرازبوو بو گۆرپىنەوہى رازەكانيان..

ناسىنى زياتر !!

محەمەد باسى ژيانى خوى بو ئەمىرە دەكرد، ئەو بەم جورە خوى پىناساند..

- من كۆلىجى ئەندازىارى تەلارسازىم تەواو كىردوہ، ئىستا لە كۆمپانىيەكى خالم كار دەكەم، خىزانەكەمان سوپاس بو خوا دەولەمەندەو خاوەنى خانويەكى باشم لە گەرەككىكى يەكجار خوشى قاھىرە.. كچەكەش باسى خوى بو دەكرد..

دەيووت:

- قىلاكەى ئىمەش لە (قەناترە)، بەھىوام ھاوینى لەوى پىشوازىت لى بکەم..

نيوهى شهوى، له كامپيراي سهر كو مپيوته ره وه، روانينه يه كتر، محمه د
چى بينى، ئەميريه كى ئەورويى.. هەر له كچى ناو فيلم ده چوو.. سهر ساميى
خوى نيشاندا به جوانيه كهى..

- وتى:

- بهر له ديتنت شهيدات بووم، خوزگه شاعير بوومايه، ئەوسا دهمزاني چ
هونراويه كى وشهم وهك ملوانكه بو گهر دنت ده هونيه وه..

- ئەويش وتى:

- به خوا شهرمت لى ده كهم، به لام چه ند روژيكه منيش به شيوازي تو
گرفتارى ئەنديشه و سهر سوپرمان بووم، باشه ئەسمه ر گيان..

- بوونه خو شه ويستي يه كتر، شهوو روژيان ده بژارد تا وادهى
دهستخستنه نيو دهستي يه كتر وه بيت..

ئەميريه نازدار، خويدايه دهستي ئەو خو شه ويسته و قسه
ههنگوينيه كاني محمه د رازيبان كرد.. به تايبه تيش كه پهروه دهى ئەو
به جوړى بوو ژيانى ئەوروپا نه يدابوو بهر شه پوډى غه ريزه كورپه سوورو
سپييه كاني ئەوى..

هه ربويه له خوداي داوا بوو زوو بگات به محمه دو له نزيكه وه كليلى دللى
خوى بداتى و ئەوسا بيري زياتر له يه كتر بكه نه وه..

محمه د، بهر له سه فه رى ئەمير به چه ند روژيك پيى وت:

- ئەمير، من هه ر كه هاتمه وه ديمه داوات.. زه ما وه ندى ريك ده خهين،
كهس نه يكر دى.. ده بيته جوانترين بووكى شاره كه م..

جی رویدا!؟!

نیوه پوښو گه یشته فرۆکه خانه، به خوئی و چه پکه گولی دهستی وه،
محهمد چرکه به چرکه ساتی چاوه پروانی ده بژارد.. فرۆکه گه یشته و هموو
ههستی به پیوه بوو.. ئه میره له پلیکانه ی فرۆکه وه چاوی بو محهمده که ی
خوئی ده گپرا.. له دووره وه بالای به رزی رایچه کاند.. به خوشکه بچوکه که ی
وت (ئه وه تا، ئه و گول به دهسته خویه تی.. ته ماشا چهند بالآ به رزو جوانه)..
که به دیده نییان شاد بوو، ئه میره به باوکی و دایکی و تاقه خوشکه که ی
ناساند، ئه میش زور به ریزو ئه ته کیته وه پیشوازی لی کردن.. هموو دلخوش
بوون به و هاوپی خانه دانه ی کچه نازیزه که یان..

دوای دوو رۆژ چووه سهردانیان، دووباره چه پکه گول و پاکه ته شیرینی
نایابی به دهسته وه بوو بویان.. ناخافتن دامه زرا، باس له پرۆژه زوره کانی
خوئی کرد.. ئاماژه یه کیشی بو ئه وه کرد که له سهر ری ئه نهینانه و.. دایکی
ئه میره به تیله یه کی چاوو زهرده خنه ی سهر لیوه وه ته ماشای میرده که ی
کرد.. ئه میره ش به شه رمه وه سهری داخست..

چهند جارێک دهعه وتی کرد بو دهره وه له ریستورانته کاند سوجیکیان
هه ل بژارد.. دهست له ناو دهستدا بوون، به زار دهوان و به چاو ته واویان
ده کرد، ریکه وتن له سهر داخوازی و ماره برین، هموو جارێک ئه میره
دهیوت:

- محهمد گیان.. نابئی به م جوړه پاره خه رج بکه یت.. دهستی پیوه بگره،
که بووین به مال پاره ی زوری من و تۆمان پیویست ده بی..

ئه ویش دهیوت:

- گوئی مه دهری، هه رچیم هه یه قوربانی چاوه جوانه کانی ئه میره خانی

ده که م..

ئىوارەيەك، داۋاي گەپرانەۋە لە ئاھەنگى جەژنى لەدايك بوونى ھاۋرپپەكى
ئەمىرەدا، ئەمىرە داۋاي لىكرد:

– بۆ نايەيتە مالمان پشۋويەك بەدەيت و تەماشاي ئەلبوومەكانم بکەيت..
ئەويش لەخوای دەويست..سەرکەوتن..دانىشتن..داۋاي شەربەت،
قوتوويەك ھات كە ئەلبوومە بچووكەكانى تىدابوو، قوتوو كرايەۋەو
دەركەوت بەھەلە ھينراۋە، چونكە پرىبوو لە ئالتوون و موتوو موروى داىكى
ئەمىرە..

ھەر كە محەمەد قوتوۋەي بينى چاۋى ئاۋى كردو رەنگى گۆپدرا، دللى
كەوتە پەلەپەل..تەنانەت عارەق بە دەموچاويدا ھاتە خوارەۋە..بئى ئەۋەي
ئەمىرە ھەستى پى بکات..ئەمىرە داۋاي لىبوردنى كردو چوو بىگۆپى
بەقوتوۋى ئەلبوومەكان..لەگەل چوونە دەرەۋەيدا، ئەندازيار بەرنامەي دانا،
نيو پەرداخ شەربەتەكەي بەردەمى كرد بە پانتۆلەكەيدا..خۆي شىپرزەكرد،
ئەمىرەو ويئەكان گەپرانەۋە، بينى پەشۋوكاۋە، وتى(گوى مەدەرى خۆم
رشتم..خەتاي خۆم بو)..ئەمىرە وتى(با پەپۆيەكى تەپ بىنم و بۆتى خاۋىن
بکەمەۋە)..

محەمەد وتى(نا خۆشەويستەكەم، پىۋەي ديار دەبى و لىرەشەۋە
مەوعىدى گىرنگم ھەيە. گەر ئەرك نەبى ھانى سويچەكەم پانتۆلىكى نوي لە
ئۆتۆمبىلەكەمدايەو دابەزەو بۆم بىنە..!)

ئەو ئاۋابوو..ئەمىش رايكرد بۆ ژورەكەي دى و لەگەپرانىكى خىرادا
قوتوۋى ئالتوونەكەي دۆزىيەۋە، زۆربەي زۆرى كىردە ناو جانتاكەي
دەستىەۋە..ئىدى بەر لەگەپرانەۋەي ئەمىرە چوۋە نىو دەرگاي سەرەكى
مالەكەيان، ئەمىرە ھات و ئەمىش پىي وت:

ئەمىرە گيان بمبەخشە بىرمكەوتەۋە پانتۆلەكەم داگرتوۋە، ئەرك بوو بۆ
تۆ ھەردوو چاۋم..قەيناكە لەبەر مەوعىدەكەم من دەپۆم..

بەۋپەپرى رىزەۋە شوينى محەمەد كەوت تا لاي ئۆتۆمبىلەكەو بە(باي
باي) ھەردووكيان، كۆتاييان بەو سەردانە ھات..

محەمەد كآبوو!؟

ئەمىرە دواى سەعاتى ويىستى ھەوالى خۇشەويىستەكەى بزانى، تەلەفۇن داخرا بوو، جاريكى ترو دووان و سيان. شەو درەنگى كردو ھەر بى وەلام بوو، خورپەيەك ھات بەدلى بىگەريدا، بەپەلە رايكرد بۇ ژوورى نوستنى دايك و باوكى، بينى ئالتونەكان براون. زمانى شكاو لەپەلوپۇ كەوت. بەپەشىوۋ حالى بىرى لەشاسوارەكەى دەكردەو، ئەمەبوو ئەو كورەى دلم دايە، بىركردەو ھەم دايە، ئەمەبوو پياوى ولاتى من!!

ئەو شەو دەگرياو خەو نەچووە چاوى. سەبەى دواى وەلام نەدانەو ھى محەمەد، راستى مەسەلەكەى لەباوكى گەياند. ئەويش چووە سەنتەرى پۇلىس و رووداوەكەى گىپرايەو، پىيى وتن:

- ئەو كورە ناسراو ھەمان نەبوونى ئىمەى لەمالەو بەھەل زانيو ھە بايى دەيان ھەزار دۇلار ئالتوونى دزيوين.

پۇلىس كەوتنە سوڭاغ، بۇيان دەركەوت دزەكە ناوى(خالىد) ھەرچووى پەيمانگى تەكنىكييەو لەو ھەوبەر ئىشى كارەباى كردو ھە لاي خزمىكى، بەلام لەبەر دزى كردن دەركراو، ئىدى چووەتە(شرم ئەلشېخ) لە كۇمپانايەكى گەشت و گوزاريدا كارى كردو ھە، لەوى وپراى خپركردەو ھى بپرە پارەيەك فىرى ھەلسوكەوتى زياتر بوو بەھوى تىكەل بوونى لەگەل گەشتيارەكاندا شوقەيەكى بەكرى گرتو ھە لەگەل ئوتومبىليكى مۇدىل بەرزا. بەلام ھەر كەچوونەتە شوقەكەى بۇ دەستگىركردى، دراوسىكەى بەپۇلىسى وتو مانگىك زياترە ديار نەماو ھە نەگەراو ھەتەو!

شاسوارى خەونەكانى ئەمىرە دز دەرچوو، بەو كارەشى زامىكى خستە دل و دەروونى ئەو كچەو كە ھەرگىز ساريزبوونى بۇ نەبى!

**چاوه مه سته کانت
به هه موو دنيا ناگور مه وه**

هینده شیرزهو په شیو حال بوو، نهیده زانی ئه و شهوه چوڼ روژ بکاته وه،
سته مه به دیار جه سته ی شینه ه لگه راوی نزیکتین که سه وه ساتی کوشنده
ببهیته سهر!

ئه و شهوه (لهیلا) هه رچه نده ته ماشای سنگی خویناوی دایکه
به دبه خته که ی ده کرد، به کول ده گریا و خویشی نهیده زانی ئه و روحه ی چوڼ
ده رنه ده چوو!

له ترسه ی دایکی کوزراودا!

ته نیا دوو روژ بوو ژماره یه که له خزمان و دراوسیکان، داوی
به خاکسپاردنی ئه و ژنه ی زوربه ی ژیانی به مهینه ت و کویره وه ری
به سه بربرد، له پرسه که یدا دانیشتبووین، له یلا فرمیسکی به خور له چاوانی
دهات و نهیده زانی چاوه پر له ترسه کانی بپرته کام که س له به شدارانی
پرسه که ی دایکی..

پوره مونیره ی دراوسی دلسوز، که زورجار ده بووه هاوه لی غمه کانی
دایکی له یلاو جار جاره ش که داوا ی قهرزی لی بکردبا، به پیکه نینه وه وه لامی
داوا ی ده دایه وه، به سه رسامیه وه که وته ئاخافتن "روله سه به بکاری دایکت
به کو ی زوخال بی .. خودا خو ی گه وره یه و په رده له پرووی ئه و تاوانه
هه لده مالی".

روژی سییه م تاک و ته رایه که له ماله توقیوه که دا مابوون، هاتنی پولیس
خورپه ی خسته دلی هه موویانه وه، به تایبه تی له یلا ی دایک مردوو..
ئه فسه ره که زور به هیمنی سه ره خویشی له له یلا کرد، پاشان وتی
"خوشکم، ده بی بو کاریکی پیویست بییته بنکه ی ئیمه و له وی له تاوانی
مه رگی دایکت ده دوین".

ضون لاشةى دايكى خوئى جيهيشت؟

هر كه پرسيار بوونه كليلى باسه كه.. له يلا چهندي كرد نه يتوانى خوئى بو رابگيريت و نه ژنوى كه و ته له رزين و رهنكى زهره هه لگه پرا، نه فسهرى ليكولينه وه دهره تى ليهينا و ناشكرا پييووت "ئيمه سى پوژه لاي خو مانه وه ليكولينه وه مان ده ستپي كرد و وه گه يشتووينه ته نه جامى خو مان.. تكيه بى پيچ و په نا بو مان باس بكه، چون دايكت كوشت؟"

له يلا به دهم سبريني روومه ته كانيه وه، به دهنكى نزم و وشه ي پچر پچر كه و ته گيرانه وه ي تاوانه كه.. تاوانى كوشتنى دايكى.. نه و وتى "من خو يندكارى په يمانگاي كو مپيته رم، هر به ته نيا دايكم شك ده برد، پيكه وه له ماله بچو كه كه ي خو ماندا ده ژياين، سه رچا وه ي داها تمان ته نيا موو چه ي خانه نشيني باوكم بو.. من له وه و بهر گرفتى كى نه و تو م له گه ل دايكم دا نه بوو، به لام له م دواييها نيوانمان به و جوړه نه ما.."

نه فسهره كه په رداخى ناوى خسته به رده مى و پيى وت "دراوسيكانتان ده لين له م چند مانگه ي دواييدا دهنكى ناژاوه و شه رتان گه يشتو ته نه وان.. له سهر چى شه رتان ده بوو؟"

قومه ناوى گه رووى وشكى پى ته پر كردو به شه رمه وه سه رى داخست، پاشان له يلا وتى "من تا قانه ي دايك و باوكى خو م بووم، له گول كاترم پى نه ده و ترا، بپروانا كه م كه سى وهك من نازى درابيتى، نه و كاته ي باوكم ما بوو ژيانمان باشتربوو، چونكه له پال فرمانه كه يدا ههندي كارى سه ر پييشى ده كرد، هه موو جارى باوكم ده يووت (چاوه مه سته كانت به هه موو دنيا ناگو رمه وه..)، دايكيشم به رامبه رم هه ميشه هه نگوين له زارى ده بارى.. گه ورم، نه و هه موو نازدارييه كردم يان به مروقيكى تو ره و بى حه وسه له.."

هاورئى خراث !..

وهك ئه وهى بيه ويٽ به جارى سهر بوردهى ژيانى خوى بگيرٽه وهو ئوبالى زور شتيش بخاته ئه ستوى هاوپٽكهى، له يلا وتى "له په يمانگاي كوٽمپيتهر (سه ميره) بووه ئاشنام، ههر زوو بووينه هاوپٽ و خوشه ويستى يه كتر، ته نانه ت هه ميشه له په يمانگا و دهر وهى په يمانگا پٽكه وه بووين، بى يه كتر هه لمان نه ده كرد.. ئه وهى له سه ميرهدا سهرنجى راكيشام، جوانييه كهى و جلوبه رگ و خشل و خوٽرا زندنه وهى و ماكيازه هه ميشه ييه كهى بوو.. ههر چييه كى به كارده هيئا گران به ها بوون، ههر چه نده كچى خيزانيكى مام ناوه نديش بوو! روٽيڪ خوم بونه گيراو ليٽم پرسى (ئو هه موو زيٽرو جلوبه رگه له كوى دينيت؟)، به وه لامه كهى تووشى رامانيكى زور بووم، ئيدي قورگم گيراو قسه م بو نه كرا.."

ئه فسهره كه به دم نه فه سيكى جگهره كه يه وه پرسى "ئى.. وتى چى، وه لامى سه ميره چى بوو؟"

"قوربان وتى (په يدا كردنى ئه مانه زور سووك و ئاسانه.. ته نيا دوو سهعاتى دهوى، دوو سهعات له گه ل پياويكى دهوله مهندي شيت شهيداي جوانى، ئيتر له ئوتومبيله كهيدا بيت يا خود له نيو خانووه رازاوه كهيدا، دواى ئو دوو سهعاته به پره پاره يه كى زوره وه دهر يته وه به رمالى خوت).."

ئه فسهره كه پرسى "ئهى تو، ئهى تو وه لامت چى بوو؟"

"بليٽم چى، ئه وه بوو بهو دهردهى بردم و ئاگرى له خهرمانى ژيانم بهردا، زوو زوو پيى دهو وتم (تو كچيكي جوان و خانومانى، ئه گهر شوخ و شهنگييه كهت بخه يته گهر ده توانى پاره يه كى زورت دهستكه ويٽ.. زور به ئاسانى ده توانيت..)، خوا ئاگاداره هه موو جارى له جيى خومدا سپر ده بووم، په روه ردهى من و ئاموژگارييه كانى دايكم له كوى و ئه م قسانه له كوى!! ئيتر ده مويست په يوه ندى له گه ل بچپر، به لام جار جار شه يتان ليٽم نه ده گهراو قسه كانى ده هيئا يه وه بيرم و پاره ي زورو زيٽرى گرانبه ها دهاتنه

به چاوم.. به خۆم دهوت دایکه نه گبه ته کهم قهرزاری خزم و دراوسییه و بهیهک دوو جار قهرزی ئه ویش ددهمه وه" ..

پاشان له یلا سهری داخست و به ملی که چه وه به ئه فسه ره که ی وت "سه میره له خشته ی بردم، فیبری پیشه قیزه ونه که ی خو ی کردم، په یوه ندیم له گه ل ئه و دایکه به سۆزه مدا ئالۆز بوو، چاکه ی ئه و و قوربانی ئه و م له بیر نه ما بوو، زوو زوو شه پم له گه ل ده کرد.. له گه ل سه میره دا درده چووم و به خه لکی ده ناساندم.. له شی خۆم به رامبه ر پارچه ی زیپر، یان بره پارهییه ک ده فروشت.. خوا له ناوم به ریئت.. خۆم به خۆم کرد.. خوا بمکوژی، هه ر چیه که رویدا خۆم به خۆم و دایکه چاره ره شه که مم کرد..!، دایکم به هه ل سوکه وتی زانیم، له جلو به رگی گران و زیبری ده ست و مه چه ک و گه ردی ده پرسیم، چاودیری ته له فون و دره چوونه کانی ده کردم، که زانی هه ل سوکه وتم گوپاوه قسه ی پی ده و وتم و لیی ددام و چوونه دره وه ی لی قه ده غه ده کردم. منیش چه نده بۆم ده لواو چه نده ده متوانی وه لامی ئاره زوه سه رشیه ته کانی خۆم ده دایه وه و درده چووم و ته نانه ت شه وی و اهه بوو هه ر نه شه ده گه رامه وه بۆ مالی!"

تاوان.. تاوانی با وینه!

به پیی دانپیانانی له یلا، دوا ی ئه وه ی هه لکردنی دایکی له گه لیدا ده بیته مه حال، شه وانه و روژانه دایکی سنگی لی ده کوتی و ده پارایه وه و ده لایه وه خوا ئه و کچه به دره فتاره ی لیسینی، شه ویك دوا ی ره شکردنی چاوه گه شه کانی و دوا ی خۆپازاندنه وه ی، له یلا جلو به رگو و که لوپه لی پیویستی خو ی خسته ناو جانتایه که وه و به نیاز بوو دوا ی خه وتنی دایکی ماله که جیهی نیئت و جاریکی دی سه ری پیانه کاته وه..

ئەو كاتەى دەگاتە دەرگای دەرەو، دەبینی بەكلیل داخراو، زۆر دەگەرئى بۆ كلیلەكەو نایدۆزیتەو، وەك شیت و ویت دەچیتە سەر جیگاكەى دایكى و پەر بەو ژوورە دەزریكىئى (كوانئى كلیلەكانم بەرى)!

دایكى لەخەو رادەپەرئى و بەدیتنى كچە شوومەكەى چاوى دەپەرپیتە پشتى سەرى.. دەبیتە شەپو زریك و هوپیان.. پەلامارى كچەكەى دەدات و قەستى دەبیت قژ بەسەریبەو نەهیلئیت.. ئەویش بەهەمان شپۆ پەلامارى ئەو دایكە دەدات كەخودا بەهەشتى لەبەر پىئى ئەو دایكانى دیکەدا دروستكردوو، تا تەواو شەكت و ماندوو دەبن بەیەكترا دەكیشن، كچە وەك شیت پەلامارى كیردیک دەدات و دەيكات بەسنگى دایكیدا، بەهەمان پەلامارەو دیکاتەو بەچەند جیگایەكى تری ئەو فریشتە سنگ و بال خویناویبەدا.. دواى ساتئى لەبیدەنگى دایكەكەى، كچە ئاگرکەوتوو كەى كە دەزانیت دوا هەناسەى لە سینەیدا خنكاندوو، بەترسو لەرزەو كەمى ئەو ناو پاك دەكاتەو و جلوبەرگى خویناوى خوئى و هەردوو دەستە تاوانكارەكەى دەشوات و ئەو شەو بۆ دایكى و تاوانى گەورەى دەگرى..

هەرچۆنیک بئى بۆ بەیانى، لەوادەى خویدا مال جیدیلئى و دەچیتە پەیمانگا، نیوهرۆ دەگەرپیتەو و وەك ئەكتەریكى سەرنەكەوتوو دەيكاتە زریكەو هات و هاوارو و اینشان دەدات دز هاتۆتە مال و دایكیان كوشتوو..

پاش كفن و دفنى دایكى، بەبەرگى رەشەو لەپرسەكەیدا دادەنیشیت، هەر زوو دراوسى و خزمى نزیک گومانى دەخەنە سەر، بەتایبەت ئەوانەى بە رەفتاریان زانیو و لەدایكى شتیان بیستوو.. بەو دوو سئى رۆژە پەتى درۆى دەقرتئى و دەستەكەى ئاشكرا دەبئى، ئەو بوو هەر زوو لەبنكەى پۆلیسى شارى (15 ی مایۆ) لەمیسر ئەو تاوانبارە دانى بەتاوانە نەگریسەكەیدا نا..

بەر لاهوہی رەوانەى لای دادەوہرو ژووری زیندان بکریت، ئەفسەرە
گەنجەکە پێی وت "باشە خەجالەتى دنیاو قیامەت بیت، چۆن مروۆ دەستی
دەچیته دایکی خوێ، خو ئازەل و بالندەش شتی وا ناکەن! باشە ئەو شەوہ
چۆن چۆنی توانیت بەدیار دایکی لەش پەر لەزامتەوہ روژ بکەیتەوہ، چۆنت
توانی، چۆن؟".

**چەند بىرورايەك سەبارەت
"مەرگى وەنەوشە"**

ه له ئه مريكاو كه نه دا باب ته تي
هكان داگير ده كه ن، بويه هر

* نهو چيروكه هه والانه ت،
سه ره كيي هه موو روژنامه كانن

جاری که لیبره دهیانخوینمه وه ئەگەرچی بەزمانی ئینگلیزییە، بەلام وا دەزانم بەقەلەمی (یاسین قادر بەرزنجی) نووسراون، بەتایبەتی لە (National past) روژنامەنووسیەک هەیە بەشیوازی توو بەهەمان تام و چیژی قەلەمی توو دەنووسی.

فریاد ره واندری

له نامەیه کیدا له (که نه دا) وه روژی 2000/2/15

* به پرای من، خویندنه وهی ئەم کتیبه له زۆریه ی کتیبه کانی تر جیاوازه، چونکه چیروکه هه واله کان خویان یه خهت ده گرن و راتده کێشنه ناو توپی تاوان و زولمه کان.

ئیدریس شهیداهۆ

ئالای ئازادی، 2000/4/10

* چیروکه کان جیاوازن له هەرچ چیروکیکی تر، چونکه ته نه ا خه یالی نووسه ر نین، به لکو چه ند رووداویکی واقیعین، هه ر چیروکیکی خوینه ر ئەباته جیهانیکی جیا له وی تر، به لام یه کسانن له واقیعییه تیاندا..

پارێزه ر ئامینه مه حمود

کورده ستانی نوێ، 2000/5/14

* ياسين قادر بەرزنجى بەم كارە رۆژنامە نووسىيە بەنرخەى لە دەرگای ئەزمونىكى نوێى بەرۆژنامە گەريى كوردى داووە تا رادەيهكى باشيش سەرکەوتوو بوو تىیدا.. بە (مەرگى وەنەوشە) خزمەتێكى باشى بەرۆژاندنى راى گشتى و بەكتىبخانەى كوردى كردوو.

ئەكرەم عەلى

رۆژنامەى (پەيام)ى لەندەنى
ژمارە 25-26ى سالى 2000

* كاك ياسين قادر بەرزنجى توانى لەپىگەى بلاو كوردنەوى ئەم چىرۆكە ھەوالانەو كەتاوانەكانى كۆمەلگايان لە ئامىز گرتبوو، ھەنگاويكى گەورە بەھاويژى لەشكاندنى ديوارى نىوان خوينەرۆ رۆژنامە.. (مەرگى وەنەوشە) ئەزمونىكى پيشەنگە لەرۆژنامە گەريى كوردىدا.

ئەردەلان بورھان

ھەريىمى كوردستان، 2000/9/7

* خویندنه وهی چیرۆکه ههواڵهکان، خوینهر به کیش دهکات که له دهروونه وه له گهڵ کارهسات و به سه رها ته تراژیدیایه کاندای بژی و بجیته بنج و بناوانیان و بی پچران به نه فسیکی دريژ شوین پی نووسهر بکهوی و بگاته نهنجامی رووداوه دلته زینهکان که له زۆربه یاندا (ئافرهت) قوربانیه.

کهمال غه مبار

ئه ده ب و هونه ری کوردستانی نوی

2001/2/22

* پیر به دل پیرۆزباییم ئاراسته ی هه ول و ماندوو بوونی نووسهر ده که م و له هه مان کاتدا پیویسته سوپاسیکی بیپایانی ئاراسته بکریته، که وه ک پیایکی خه مخوری هه ست به رزو خاوه ن هه لویست زۆر جوامیرانه له بری دهنگی ژنان دهنگی بلندی رامانده چله کینئ و زۆر بویرانه داوای ژیانیکی ئاسوده بو ژنان دهکات.

کهزیزه عومه ر

کوردستان نوی، 2001/4/28

* ئەم کتییبه به های خوی ههیه بو شاره زایانی دهروونناس و توپۆزه رهکان تا ئاستی عه قلی سه رده م و میراتگری و ده مارگیری باو و نه ریت زیاتر لایان ئاشکرا ییت.

محهمه د جهزا به رزنجی

رۆژنامەى (بېۋارى) ھۆلەندى

ژمارە 53، 2000

* ئەم كىتەپە و پالەوانى ئەم رووداوانە، ئەوەتان لەناوماندا دەژىن و ھەموو رۆژى، لەھەموو شوینى، دەیانىبىن و دەمانىبىن، چ مردوو بن و چ زىندوو، چ لەبەندىخانە بن و چ لەزىندانى مالەكان، چ كوژراو و چ بكوژەكان، غەرىب نىن بە ئىمە..

تىكەلىيەكە لەچىرۆك و ھەوال و فەنتازىا و غەم، لەباوكسالارى و دىرندەيى و نارپكى.. ھىوادارم ئەم كىتەپە بتوانى كارپكى گەورە ئەنجام بدات، بەتايىبەتى لەگۆرپىنى زۆر لەياساكانى ناو دادگا و تىپروانىنى مروقى ئىمە و بەتايىبەت سىياسىيەكانمان بەرامبەر بە ئافرەت و مافى نارپەواى كوشتن.. ئەم چىرۆكە ھەوالانە موچرپكى گەورەيە و پىويستە تىپروانىنمان بۆ دونيا بگۆرپت و جوانترو پاكتر و ئىنسانى تر سەيرى يەكترو شتەكان و پەيوەندىيەكان بكەين.

نارام كاگەى فەللاج

گۆقارى رەھەند

ژ/ 15، 14، سالى 2003

* سىحرى ئەم چىرۆكانە لە خەيالدا نىيە، بەلكو لەواقىيەكدا كە خەرىكە لەترسناكى چىرۆكەكان و رووداوەكان لە خەيال تىپەرى بكات، بەزمانىك نووسراوە كە ھەموومان بەئاسانى تىي بگەين، لەزۆربەى چىرۆكەكاندا ھەست دەكەين نووسەر و روژاوە و خەمى زۆرى پى خواردوو، بۆيە لە

هه‌لچوون و داچوون به‌دهرنين، له هه‌مووشي جواتر ئه‌ويه كه وامان ئى ده‌كهن له‌سه‌ره‌تاوه تا كۆتايى بكه‌وينه نيو رووداوه‌كان، بكه‌وينه نيو داوتان و پۆى ريك چنراوى چيروكه‌كان.

بو من خویندنه‌وه‌ى ئەم چيروكه جەرگه‌رانه تاسهر په‌ره‌ى رۆح ئازارى دام، به‌تايبه‌تى كه زانيم زۆربه‌ى قوربانیه‌كان ئافره‌تن، ئەو بوونه‌وه‌ره‌ى كه له‌به‌رده‌م هه‌موو هيرشه‌كاندا بى چه‌ك وه‌ستاوه‌ته‌وه، ئەم چيروكانه چهندين ئەشكه‌وتى ناو رۆحى ئاده‌میزاديان بو روناك كردمه‌وه، له‌م چيروكانه‌وه زانيم كه چ بكوژيك له‌ناو هه‌ريه‌كه‌ماندا ده‌ژى، ده‌كرى نووستبى، به‌لام ئەو دهنده‌يه زور ئاسان وه‌ناگادى و هه‌موو شتيكى جوان به‌ناوى شه‌ره‌فه‌وه ويران ده‌كات.

شيرزاد حه‌سه‌ن

وته‌يه‌ك له‌سه‌ر دوا به‌رگى چاپه‌كانى پيشووى

مه‌رگى وه‌نه‌وشه

چاپكراوه‌كانى نووسه‌ر

- 1- شوڤشى مردووه‌كان، شانۆنامه‌ى وه‌رگيڤراو:
چاپى يه‌كه‌م، به‌غدا، 1980.
- چاپى دوهم به‌ناوى (مردووه‌كان بنيژن)، سلیماني، 1998.
- 2- پينچ وتارى شانۆيى، وه‌رگيڤران به‌هاوكاريى چوار نووسه‌ر، به‌غدا، 1980.

- 3- كۆچ بۇ دارستان، چيروكى مندالانى وەرگيپراو:
چاپى يەكەم، بەغدا، 1988.
- چاپى دووهم، سليمانى، 2008.
- 4- قەفەزى زيرين، چيروكى مندالانى وەرگيپراو:
چاپى يەكەم، سويد، 1994.
- چاپى دووهم، سليمانى، 2000.
- 5- بيبليوگرافىيە ھەردوو گۇقارى نووسەرى كوردو نووسەرى كوردستان،
بەھاوکارىيە نەوزاد ەلى ئەحمەد، سليمانى، 1988.
- 6- كيشەي كەمينە نەتەوھەييەكان لەولتانی ەرهەدا، وەرگيپران، سليمانى،
1998.
- 7- دروستبوونی دەولەتى كوردى، وەرگيپران، سليمانى، 1998.
- 8- مەرگى وەنەوشە، چيروكە ھەوال:
چاپى يەكەم، سليمانى، 2000
- چاپى دووهم، سليمانى، 2002
- 9- لەئەرشيفى شانۆي كوردىيەو، سليمانى، 2001.
- 10- كە ئاگر دەرياي خامۆشکرد، بەرھەمى رۆژنامەنووسىيە، سليمانى،
2001.
- 11- چەند بابەتيكى شانۆي، وەرگيپران، سليمانى، 2001.
- 12- ئەكتەرە كوردەكان، سليمانى، 2001.
- 13- دواى بيست سال، چوار شانۆنامەي نامادەكراو وەرگيپراو، سليمانى،
2001.
- 14- بيبليوگرافىيە 24 ژمارەي گۇقارى سەردەم، سليمانى، 2002.

- 15- چاوه‌کانی تابان، چیرۆکی رۆژنامه‌نووسیی: چاپی یه‌که‌م، سلیمانی، 2002.
- چاپی دووهم، سلیمانی، 2007.
- 16- چهند باسیک دهریاره‌ی شانۆی کوردی، سلیمانی، 2005.
- 17- چهند باسیکی شانۆیی، وهرگیپران، هه‌ولیر، 2008.
- 18- فهره‌نگی شانۆ، به‌رگی یه‌که‌م، سلیمانی، 2008.
- 19- له‌ئێواره‌یه‌کدا، پینچ شانۆنامه‌ی په‌که‌ پهرده‌یی وهرگیپراو، هه‌ولیر، 2008.
- 20- به‌ره‌و ئه‌ستیره‌یه‌کی تر، شانۆنامه‌ی به‌کوردی کراو، سلیمانی، 2008.
- 21- هونه‌ری دراما، سلیمانی، 2009.
- 22- ئه‌زمونه‌ دره‌وشاوه‌کانی شانۆ، وهرگیپران، سلیمانی، 2010.
- 23- گه‌وره‌بوونی رۆح، به‌ره‌می رۆژنامه‌نووسیی، سلیمانی، 2010.
- 24- ئیتیکی کاری راگه‌یاندن و هه‌تمیه‌تی ته‌کنولوجیا، وهرگیپران، سلیمانی، 2010.
- 25- ژین...یه‌که‌مین رۆژنامه‌ی تایبه‌تمه‌ندی ئه‌ده‌بیی، سلیمانی، 2010.

پیرست

- * پێشه‌کی، د. ره‌فیع ساپیر..... 5
- * پێشه‌کیی چاپی یه‌که‌م، نازاد جوندیانی..... 7
- * مه‌پرسن چۆن کۆژام..... 11
- * گولاله‌.. یاخود ئاگر سووتانی..... 19

25.....	* مەرگی وەنەوشە
33	* دایە بگەرپۆه.. دەنا
39	* بەهرە
47	* تەنیا مانگەشەو ئاگاداری بوو
.....	* رۆلە.. ئاوا چاکەت دامەوہ
	53
59	* زیندانی ھەمیشەیی
67	* دایکی زاراو شەویکی کانون
75	* شەوی سوور .. رۆژی رەش
83	* تاوانیک لەنیوہ شەودا
93	* پیاویک لەحەوشەدا خرایە گۆرەوہ
.....	* بەپیاخاوسی مائی جیھیشت
	101
109	* ترسی خویان لەدەدا نەبوو
.....	* لەودیو سنوور دەگیرین
	115
125	* پەنجەکان ھەلدەوہرین
133	* جیابوونەوہ
.....	* کەی فرمیسکەکانی لیمۆ وشک دەکەن
	139
145	* راوہ سوپسکە بوو.. یان
151	* ئەو شەوہی ئەحلام خۆی رازاندەوہ

- 157 * ده مه قالی
- 163 * خه رمان ده روا
- 173 * له پلنگان چ قه وماوه
- 183 * له چلهی هاویندا ناگری بهردایه جهستهی
- 193 * خه ون
- 201 * شوانه کهی شاره زور جه ژن له کوی بوو
- 207 * خومار له دوا سهردانه ویدا
- 217 * داخو له گه ل چنده مین فیشه کدا گیانیاں سپارد بی
- 223 * کورپه کهی سکی گوناھی چی بوو
- * بو ئوتومیلیک نه گاته په تی سیداره
- 233
- 243 * گه پانه وه
- 249 * له ناوبردی ئاواتی دایکیک
- * چون دهستی چوه برازا کهی خوئی
- 257
- 263 * نه یانه یشت مندالی خوئی بیینی
- 269 * کی ئالتونه کانی برد
- 275 * په یمانش کی
- 281 * بهر له گیان سپاردن ناوی بکوژه کهی درکاند
- 289 * دولبه ر
- 299 * نه و خوازی بیینی بهی له سه رگرمه وه لامد رایه وه

- * كەي من له پيئي ئەو دەدام 305
- * لە پيئاوي هەندەراندا 25 ساڵ زیندان 315
- * ئەو شەو هی ئاسۆ دەر خواردی سەگ درا 323
- * ئەو دەمە هی هەوری خۆشەویستی بارانی رق دەباريئي ... 331
- * سەبەبەكارم بەكوئی زوخال بي 341
- * لەكاريزه ئاو كرا بەئاگر دا 345
- * لە پيئاوي باوکی عەلی دا 355
- * ونبوونی دەستەخوشکەکان 361
- * سئي کچ لەسەر خوانی شەیتان 365
- * درەختی گوندەشمان باسی تۆ دەکەن 371
- * شاسواری خەونەکانی ئەمیرە 377
- * چاوه مەستەکانت بەهەموو دنیا ناگۆرمەوه 383
- * چەند بیروپرایەك سەبارەت "مەرگی وەنەوشە" 391
- * چاپکراوەکانی نووسەر 398